

Tilinpäätös tilikaudelta

1.1.-31.12.2021

Äänekosken kaupunki

Hallintokatu 4

44100 ÄÄNEKOSKI

Y-tunnus 2045520-5

1. JOHDANTO	6
1.1. Tilinpäätössäännökset	6
1.2. Tilinpäätöskokonaisuus	6
2. TOIMINTAKERTOMUS	2
2.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
2.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	2
2.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
2.1.3. Muut ei taloudelliset asiat	7
2.1.4. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
2.1.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	13
2.1.6. Arvio todennäköisestä kehityksestä	15
2.1.7. Kaupungin henkilöstö	16
2.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	16
2.1.9. Ympäristötekijät	18
2.2. Kaupunkistrategia	20
2.3. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	21
2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	27
2.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	27
2.5. Toiminnan rahoitus	30
2.6. Rahoitusasema ja sen muutokset	33
2.7. Kokonaistulot ja -menot	36
2.8. Kuntakonsernin toiminta ja sen talous	36
2.8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
2.8.2. Konsernin toiminnanohjaus	37
2.8.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	40
2.8.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	40
2.8.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
2.8.5.1. Ääneseudun Asunnot Oy (Y-tunnus 0177096-3)	41
2.8.5.2. Äänekosken Energia Oy (Y-tunnus 0917763-8)	43
2.8.5.3. Äänekosken Kiinteistöhoito Oy (Y-tunnus 0194882-1)	44
2.8.5.4. Äänekosken Kehitys Oy (Y-tunnus 1883321-1)	46
2.8.5.5. Proavera Oy (Y-tunnus 0347267-9)	48

2.8.5.6.	Äänekosken Asumispalvelusäätiö (Y-tunnus 0849102-7).....	50
2.8.5.7.	Keitele-Museo Oy (Y-tunnus 0589267-7).....	51
2.8.5.8.	Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas (Y-tunnus 0794358-9)	52
2.8.5.9.	Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti (Y-tunnus 0532888-1).....	53
2.8.5.10.	SS-Jäähalli Oy (Y-tunnus 0969355-2).....	54
2.8.6.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	54
2.9.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	56
2.9.1.	Tilikauden tuloksen käsittely.....	56
2.9.2.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	56
3.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	58
3.1.	Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen	58
3.1.1.	Käyttötalouden toteutuminen.....	58
3.1.2.	Tuloskortit (Kaupunkiorganisaation yhteiset)	59
3.1.3.	Tarkastuslautakunta	64
3.1.4.	Kaupunginhallitus	65
3.1.4.1.	Hallintopalvelut	66
3.1.4.2.	Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut.....	66
3.1.4.3.	Henkilöstöpalvelut	66
3.1.4.4.	Elinvoimayksikkö	67
3.1.4.5.	Maankäyttö.....	69
3.1.4.6.	Muu toiminta.....	70
3.1.5.	Perusturvalautakunta (1.8. alkaen Sosiaali- ja terveyslautakunta).....	71
3.1.5.1.	Hallinto	75
3.1.5.2.	Terveyspalvelut	75
3.1.5.3.	Sosiaalityö.....	78
3.1.5.4.	Arjen tuki.....	80
3.1.6.	Kasvun ja oppimisen lautakunta (1.8. alkaen Opetus- ja kasvatuslautakunta).....	82
3.1.6.1.	Lasten, perheiden ja nuorten palvelut.....	85
3.1.6.2.	Opetuspalvelut	90
3.1.7.	Vapaa-aikalautakunta (1.8. alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunta).....	93
3.1.7.1.	Vapaa-aikapalvelut.....	93
3.1.8.	Tekninen lautakunta (1.8. alkaen Kaupunkirakennelautakunta)	100
3.1.8.1.	Kaupunkirakennepalvelut	101
3.1.8.2.	Ruokapalvelut.....	103
3.1.8.3.	Pelastustoimi	106
3.1.9.	Ympäristölautakunta.....	106
3.1.9.1.	Ympäristövalvonta	107
3.1.9.2.	Ympäristöterveydenhuolto.....	108

3.1.9.3.	Maaseutuasiat.....	109
3.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	110
3.3.	Investointien toteutuminen	113
3.4.	Rahoitusosan toteutuminen	116
4.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	117
4.1.	Tuloslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut	117
4.2.	Rahoituslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut.....	118
4.3.	Tase 31.12. ja tunnusluvut.....	119
4.4.	Kokonaistulot ja - menot 2021	120
4.5.	Konsernilaskelmat	121
4.5.1.	Konsernituloslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut.....	121
4.5.2.	Konsernirahoituslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut.....	122
4.5.3.	Konsernitase 31.12. ja tunnusluvut.....	123
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	124
5.1.	Tilinpäätöksen laatimista ja tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	124
5.2.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	125
5.2.1.	Toimintatuotot tehtäväaluittain, ulkoinen	125
5.2.2.	Verotulojen erittely.....	125
5.2.3.	Valtionosuuksien erittely.....	125
5.2.4.	Palvelujen ostojen erittely	125
5.2.5.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kaupungin tilinpäätöksessä	126
5.2.6.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista	127
5.2.7.	Pakollisten varausten muutokset	128
5.2.8.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja - tappiot.....	128
5.2.9.	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	128
5.3.	Tasetta koskevat liitetiedot	129
5.3.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	129
5.3.1.1.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	129
5.3.1.2.	Arvonkorotukset	129
5.3.1.3.	Olennot kuntaryhtymäosuuksien arvon muutokset.....	129
5.3.1.4.	Omistukset muissa yhteisöissä.....	130
5.3.1.5.	Saamisten erittely.....	131
5.3.1.6.	Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät	131
5.3.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	132
5.3.2.1.	Oman pääoman erittely	132
5.3.2.2.	Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	132
5.3.2.3.	Vieras pääoma, erittely	133

5.3.2.4.	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	133
5.3.2.5.	Huollettavien varat	133
5.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	134
5.4.1.	Vastuusitoumukset	134
5.4.2.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista.....	134
5.4.3.	Muut taloudelliset vastuut	134
5.4.4.	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	135
5.5.	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	136
5.5.1.	Henkilöstölukumäärä 31.12.2021	136
5.5.2.	Henkilöstökulut.....	136
5.5.3.	Tilintarkastajan palkkiot	136
5.5.4.	Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista	137
6.	KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	138
6.1.	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.....	138
6.2.	Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	138
6.2.1.	Toimintatuotot tehtäväalueittain.....	138
6.2.2.	Pysyvien vastaavien myyntivoitot- ja tappiot.....	139
6.2.3.	Pakollisten varausten muutokset	139
6.2.4.	Konsernituloksen eliminoinnit.....	140
6.3.	Konsernitasetta koskevat liitetiedot.....	140
6.3.1.	Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot	140
6.3.1.1.	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	140
6.3.2.	Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	141
6.3.2.1.	Oman pääoman erittely	141
6.3.2.2.	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	141
6.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	142
6.4.1.	Vastuusitoumukset	142
6.4.2.	Muut taloudelliset vastuut	142
6.4.3.	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	142
7.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	143
8.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	144

1. JOHDANTO

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

1.2. Tilinpäätöskokonaisuus

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot ilmoitetaan liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus, tarkastuslautakunnan arviointikertomus ja henkilöstöraportti, jotka esitetään erillisinä asiakirjoina.

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Tilinpäätös vuosi 2021 oli jo toinen peräkkäinen erikoinen vuosi, sillä COVID-19 epidemia vaikutti edelleen suuresti koko maailman ihmisiin ja sitä myötä myös talouteen. Suurta epävarmuutta maailmanlaajuisesti aiheutti Venäjän massiiviset joukkojen siirrot Ukrainan rajalle ja sodan uhka valitettavasti muuttui todelliseksi sodaksi Venäjän raukkamaisesti hyökätessä tämän vuoden helmikuussa Ukrainaan. Suomen valtio on velkaantunut parina viime vuonna rankasti ja tulevina vuosina joudumme kuntataloudessa tämän varmasti huomaamaan. Viime vuosi jää historiaan myös vuotena, jolloin ns. sote-uudistuksen lainsäädäntö saatiin vihdoinkin ja viimein valmiiksi. Kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023, jää kunnille todella merkittävä kiinteistö-, rahoitus- ja korkoriski sote- ja pelastustoiminnan kiinteistöjen osalta. Omistamme kiinteistöt, mutta niitä käyttää hyvinvointialue valtion määrittämällä vuokratasolla. Tilanne on täysin absurdi, mutta tämänkin kanssa tulee elää. Äänekoskella on edelleen nähtävissä samat ilmiöt kuin koko Suomessakin. Kaupungistuminen jatkuu, syntyvyys laskee, väestö ikääntyy, verotulot pienenevät. Kaupungin tulee pystyä reagoimaan ja sopeuttamaan toimintaansa ennakoivasti edellä mainittuihin ilmiöihin nähden.

Kuntataloudessa vuosi 2021 oli olosuhteisiin peilattuna puolestaan yllättävän hyvä (1,5 mrd. euroa). Pääasiallinen syy kuntatalouden selviytymiselle oli valtion myöntämässä, varsinkin runsaskätisissä, koronatuissa. Nähtäväksi jää, tullaanko kunnilta tulevaisuudessa leikkaamaan valtionosuuksia siinä vaiheessa, kun makrotaloudessa siirrytään elvyttämisestä sopeuttamisvaiheeseen.

Äänekosken kaupungin talous oli myös viime vuonna tasapainossa. Tilinpäätöksen tulos oli 2,1 M€ ylijäämäinen ja kaupungilla on tilinpäätöshetkellä kertynyttä ylijäämää yhteensä 11,0 M€. Kaupungin kehittäminen ei pysähtynyt koronasta huolimatta ja kaupunki investoi yhteensä 9,2 miljoonalla eurolla mm. Koulumäen yhtenäiskoulun B-osan saneeraukseen, kulttuurikeskus Painotalon

peruskorjaukseen, ylipainehalliin ja lukuisiin muihin kohteisiin.

Koronaepidemia vaikutti edelleen kaupungin elinkeinoelämään ja varsinkin ravintola-, palvelu-, tapahtuma- ja kulttuurialalla tilanne oli vaikea, johon tuen varsin laajoista ja pitkäkestoisista rajoitustoimista. Myös suurteollisuudessa korona on aiheuttanut valtavia erikoisjärjestelyjä ja maailmanlaajuinen komponenttipula on vaikeuttanut myös meidän kaupunkimme alueen yritysten toimintaa.

Moottoritie Kirristä Vehniälle valmistui loppuvuonna, mutta Äänekosken elinkeinoelämälle olisi elintärkeää saada myös 4-tien Vehniä - Hirvaskangas väli valtion rahoittamana valmiiksi aivan lähivuosina.

Asukasluku jatkoi hienoista laskuaan (-1,5 %), suurimpina tekijöinä kuntien välinen nettomuutto (-179 henkilöä) sekä kuolleisuuden enemmitys verrattuna syntyvyyteen (-110 henkilöä).

Kaupungin työttömyysprosentti laski edellisestä vuodesta (19,2 %) yli 5 prosenttiyksikköä ollen jouluukuussa 14,0 %. Edelleenkin työttömyysasteemme on aivan liian suuri, mutta kaupungin työllisyysyksikön sitkeä työ ja työllisyysohjelman toimenpide-ehdotusten toteuttaminen alkaa kantaa hedelmää. Työllisyyden kuntakokeilu alkoi Äänekoskella kuluneena vuonna ja toivottavasti sitä kautta saadaan uusia ja tehokkaita työkaluja työllisyystilanteen parantamiseksi.

Työmarkkinatuen kuntaosuuksia maksettiin 1,5 miljoonaa euroa vuonna 2021, mikä on 0,03 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Talouden ennustaminen on erittäin vaikeaa tilanteessa, kun koronaepidemia edelleen jyllää, Venäjä luo toiminnallaan suurta epävarmuutta ja korkomarkkinat heiluvat. Ennustamisen vaikeutta lisää hyvinvointialueiden aloittaminen vuoden 2023 alussa, koska tuolloin myös kuntien työntekijöistä ja raharesursseista yli puolet siirtyy alu-

eille. Vuoden 2022 talousarvionne on niukasti tasapainossa, mutta jo ensimmäisten verotuloennusteiden mukaan Äänekosken taloustilanne tulee olemaan kuluvana vuonna alijäämäinen. Kaupungin tulisi pidättäytyä kaikista ylimääräisistä menoistaan ja mieluummin karsia kuin lisätä kustannuksiaan.

Tänä vuonna kaupungille on laadittu myös uusi kaupunkistrategia, jonka mukaan kaupunki pyrkii entistä enemmän osallistamaan asukkaitaan ja muita sidosryhmiään sekä lisäämään avoimuutta päätöksentekoon.

Kulunut vuosi oli tapahtumarikas ja maailmanlaajuisesti melko vaikea vuosi. Oma kaupunkimme

selvisi vuodesta kuitenkin melko pienin naarmuin. Ei voi kuin olla nöyrän kiitollinen niin asukkaille, yrittäjille, kaupungin työntekijöille kuin poliittisille päättäjillekin, että selvisimme tästä haastavasta vuodesta näin hyvin. Yhteisössä ja yhteistyössä on voimaa, jolla me selviämme tulevistakin haasteista.

Kiitos kuluneesta vuodesta 2021 ja toivotan kaikille innostavaa ja mukavaa vuotta 2022.

Matti Tuononen

Kaupunginjohtaja

2.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Kaupungin ylin toimielin on kaupunginvaltuusto. Kuntalain mukaan valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin päätösvaltaa. Vuonna 2021 valtuusto kokoontui kahdeksan kertaa ja käsitteli yhteensä 147 asiaa.

Valtuuston puheenjohtajina ajalla 1.1.-31.7. toimivat Juho Kautto 1.1.-2.5. (VAS) ja Eila Nurmi 3.5.-31.7. (VAS), I varapuheenjohtajana Rolf Nyholm (SD), II varapuheenjohtajana Marko Laitinen (PS) ja III varapuheenjohtajana Tommi Lunttila (KOK). Ajalla 23.8.-31.12. valtuuston puheenjohtajana toimi Jari Halttunen (KESK), I varapuheenjohtajana Sirpa Martins (VAS), II varapuheenjohtajana Lauri Lax (PS), III varapuheenjohtajana Piia Flink-Liimatainen (KD) ja IV puheenjohtajana Seppo Ruotsalainen (SD).

Valtuustossa on 43 jäsentä. Valtuuston poliittiset voimasuhteet (valtuustoryhmien kokoonpano) ajalla 1.1.-31.7. olivat seuraavat:

12 paikkaa

- Kiiskinen Kari
- Kumpulainen Kari
- Liimatainen Tiina
- Nyholm Rolf
- Ouli Pekka
- Penttinen Hannu
- Pulli Timo
- Ruotsalainen Seppo
- Salminen Pentti
- Tamminen Paavo
- Tuhkanen Marko
- Vertainen Johanna

10 paikkaa

- Hoppo Riikka
- Holopainen Simo
- Kautto Erkki
- Kautto Juho
- Martins Sirpa
- Monteiro Flores Ilidio
- Nurmi Eila
- Rautiainen Sinikka
- Turunen Tiia
- Virtanen Matti

9 paikkaa

- Autioniemi Janne 23.2. alkaen
- Halttunen Jari
- Hänninen Seppo
- Kumpu Risto 22.2. saakka
- Lindell Leila
- Maukonen Paula
- Pentinpuro Anna-Riitta
- Piilonen Harri
- Piilonen Pentti
- Tiusanen Matti

4 paikkaa

- Kotilainen Joni
- Laitinen Marko
- Lax Lauri
- Tuominen Marke

3 paikkaa

- Jämsén Olli
- Lunttila Tommi
- Pullinen Tarja

3 paikkaa

- Honka Pilvi
- Tani Jaana
- Tuikka Kimmo

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITTIKKA.

2 paikkaa

- Flink-Liimatainen Piia
- Forsgrén Paula

Valtuuston poliittiset voimasuhteet (valtuustoryhmien kokoonpano) ajalla 1.8.-31.12. olivat seuraavat:

11 paikkaa

- Kiiskinen Kari

- Kivimäki Ville
- Kumpulainen Kari
- Liimatainen Tiina
- Nyholm Rolf
- Ouli Pekka
- Paajanen Jorma
- Pulli Timo
- Ruotsalainen Seppo
- Tuhkanen Marko
- Vertainen Johanna

8 paikkaa

- Happo Riikka
- Hartikka Pasi
- Holopainen Simo
- Kautto Juhu
- Martins Sirpa
- Monteiro Flores Ilidio
- Turunen Tiia
- Virtanen Matti

Keskusta 8 paikkaa

- Halttunen Jari
- Huhta Marjatta
- Lindell Leila
- Maukonen Paula
- Pentinpuro Anna-Riitta
- Penttinen Henna
- Piilonen Harri
- Välimäki Nina

8 paikkaa

- Kolari Marja
- Kotilainen Joni
- Laitinen Marko
- Lax Lauri
- Peltomäki Antti
- Rautiainen Marjo
- Tuominen Marke
- Virtanen Petra

4 paikkaa

- Kiviranta Jorma
- Lunttila Tommi

- Pullinen Tarja
- Somiska Mikko

Vihreät De Gröna 2 paikkaa

- Honka Pilvi
- Tuikka Kimmo

 Kristillisdemokraattit
 ARVOSTASTI POLITTIKAA. 2 paikkaa

- Flink-Liimatainen Piia
- Forsgrén Paula

Nuorisovaltuuston edustajana ajalla 1.1.-31.7. toimi Riku Riihimäki ja ajalla 1.8.-31.12. Mikael Kalkku.

Valtuusto käsitteli vuonna 2021 muun muassa seuraavat asiat:

- omavelkaisen takauksen myöntäminen Koskelan Setlementti ry:n lainalle (kv 22.2.)
- Jyväskylän kaupunkiseudun MAL-sopimuksen hyväksyminen vuosille 2021-2031 (kv 3.5.)
- vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksyminen (kv 14.6.)
- Koukkuniemen ja VT 4:n asemakaavan muutoksen ja laajennuksen hyväksyminen (kv 14.6.)
- Honkalan asemakaavan hyväksyminen (kv 14.6.)
- Äänenimen päiväkodin perustaminen (kv 14.6.)
- hallintosäännön muutosten hyväksyminen mm. toimielinorganisaation rakenteen osalta (kv 14.6. ja 23.8.)
- konserniohjeen hyväksyminen (kv 14.6.)
- valtuustokauden 2021-2025 luottamushenkilövalinnat (kv 23.8.)
- Mämmen osayleiskaavan muutoksen hyväksyminen VT4:n ympäristössä (kv 27.9.)
- Koiviston päiväkodin perustaminen (kv 27.9.)
- tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentin määrääminen vuodelle 2022 (kv 25.10.)
- turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kuntapaikkojen määrästä päättäminen (kv 25.10.)
- vuoden 2022 talousarvion ja vuosien 2022-2025 taloussuunnitelman hyväksyminen (kv 7.12.)
- Henttalanmäen asemakaavan hyväksyminen (kv 7.12.)

- Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n väliaikainen laina (kv 7.12.)

Kaupunginhallitus

Kuntalain mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa, edustaa kaupunkia työnantajana ja vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta, vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Vuonna 2021 kaupunginhallitus kokoontui 20 kertaa ja käsitteli yhteensä 406 asiaa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana ajalla 1.1.-22.8. toimi Kari Kiiskinen (SD), I varapuheenjohtajana Matti Tiusanen (KESK) ja II varapuheenjohtajana Sirpa Martins (VAS). Ajalla 23.8.-31.12. puheenjohtajana toimi Kari Kiiskinen (SD), I varapuheenjohtajana Henna Penttinen (KESK) ja II varapuheenjohtajana Matti Virtanen (VAS).

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Matti Tuononen.

Nuorisovaltuuston edustajana ajalla 23.8.-31.12. kokouksiin osallistui Elli Hyyrönmäki.

Hallituksen poliittiset voimasuhteet ajalla 1.1.-22.8. olivat seuraavat:

3 paikkaa

- Kiiskinen Kari
- Liimatainen Tiina
- Ruotsalainen Seppo

Keskusta 2 paikkaa

- Lindell Leila
- Tiusanen Matti

2 paikkaa

- Martins Sirpa
- Virtanen Matti

1 paikka

- Lax Lauri

1 paikka

- Tani Jaana

Hallituksen poliittiset voimasuhteet ajalla 23.8.-31.12. olivat seuraavat:

2 paikkaa

- Kiiskinen Kari
- Liimatainen Tiina

Keskusta 2 paikkaa

- Penttinen Henna
- Piilonen Harri

2 paikkaa

- Happo Riikka
- Virtanen Matti

2 paikkaa

- Kotilainen Joni
- Tuominen Marke

KOKOOMUS 1 paikka

- Lunttila Tommi

Kaupunginhallitus käsitteli vuonna 2021 muun muassa seuraavat asiat:

- työllisyyden edistämisen kuntakokeilua koskevien sopimusten hyväksyminen (kh 15.2.)
- työllisyyden tukien perusteista päättäminen (kh 15.2.)
- yritystonttien hinnoittelusta päättäminen (kh 8.3.)
- korttelin 34 (osa) asemakaavan muutoksen hyväksyminen (kh 12.4.)

- Kota-kadun varren asemakaavan muutoksen hyväksyminen (kh 12.4.)
- työllisyyden hoidon alalla toimivien yhdistysten ja säätiöiden avustamista koskevien ehtojen hyväksyminen (kh 17.5.)
- koulussa tehtävän nuorisotyön ja liikkuvan nuorisotyön resursseista päättäminen (kh 21.6.)
- rakennushistoriallisesti merkittävän Wahlmanin talon ottaminen kaupungin omistukseen (kh 16.8.)
- Äänekosken kaupungin ja äänekoskelaisten urheilijoiden välisten markkinointi- ja yhteistyösopimusten periaatteiden ja korvausten hyväksyminen (kh 6.9.)
- yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönottoaminen (kh 6.9.)
- merkittävien maa-alueiden ostaminen Koukkuniemen pohjoispuolelta kaavoituksen reserviksi (kh 20.9.)
- Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n Eerolankadun palvelutalohankkeen vuokrasopimuksen hyväksyminen (kh 11.10.)
- Äänekosken kaupungin ja Metsä Fibre Oy:n välisen, Henttalanmäen asemakaavaehdotukseen liittyvän maankäyttösopimuksen hyväksyminen (kh 22.11.)

- Äänekosken Asumispalvelusäätiö sr:n väliaikainen laina (kv 7.12.)

Luottamushenkilöille maksettavat palkkiot ja korvaukset

Äänekosken kaupungin luottamushenkilöille maksetaan

- 1) kokouspalkkiota;
 - 2) korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä;
 - 3) matkakustannusten korvausta ja päivärahaa.
- Luottamushenkilölle voidaan myös maksaa palkkiota määrääjältä sekä muita erillispalkkioita.

Kunta voi luottamushenkilöltä saadun valtuutuksen perusteella periä tälle maksetusta palkkiosta tuloverolain (1535/1992) 31 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun luottamushenkilömaksun, jonka kunta tilittää puolueelle tai puolueyhdistykselle. Kuntalain 410/2015, 82 §:n mukaan perittyjen luottamushenkilömaksujen määrä on ilmoitettava kunnan tilinpäätöksessä.

Alla olevassa taulukossa on ilmoitettu luottamushenkilömaksujen määrä tilivuodelta 2021.

Puolue	Maksu, %	Maksu, €
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	15 %	12 649,98 €
Suomen Keskusta	20 %	10 752,32 €
Perussuomalaiset 31.5.2021 saakka	15 %	720,00 €
Perussuomalaiset 1.6.2021 alkaen	5 %	2 035,02 €
Vasemmistoliitto	20 %	10 676,12 €
Kansallinen Kokoomus	15 %	2 389,75 €
Suomen Kristillisdemokraatit	10 %	1 143,67 €
Vihreät	15 %	2 246,05 €
Yhteensä		42 612,91 €

2.1.3. Muut ei taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset edustamisesta ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

2.1.4. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kansainvälinen talous

Maa- ja maailmantalous on elpynyt nopeasti vuonna 2019 puhjennun pandemian aiheuttamasta taantumasta, mutta kasvunäkymiä varjostavat pandemian pitkittyminen, tarjontaketjujen häiriöt sekä nopeasti kiihtynyt inflaatio. Pandemia koetteli erityisesti Eurooppaa loppuvuodesta 2021. Maailmantalous kasvaa 6,1 % vuonna 2021.

Pitkittynyt koronaviruspandemia varjostaa euroalueen talousnäkymiä. Erityisesti vuoden 2021 viimeisen ja vuoden 2022 ensimmäisen neljänneksen talouskehitys on aiempaa arvioitua heikompaa. Euroalueen talouskasvun ennustetaan olevan 5,2 prosenttia vuonna 2021.

Euroalueella inflaatio on kiihtynyt lyhyessä ajassa nopeasti. Marraskuussa 2021 yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio oli ennakkotietojen mukaan 4,9 % ja pohjahintainflaatio 2,6 %. Kiihtyneen inflaation takana on samankaltainen kehitys kuin Yhdysvalloissa. Koronakriisin jälkeen nopeasti lisääntynyt yksityinen kulutus on nostanut hintoja samaan aikaan kuin tarjontarajoitteet lisäävät hintapaineita. Oman lisänsä euroalueen hintakehitykseen on tuonut energian hintojen, ennen kaikkea sähkön hinnan, kallistuminen nopeasti ja se onkin dominoinut inflaatiokehitystä viime kuukausina.

Suomen talouskehitys

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,4 % vuonna 2021.

Työllisyysasteen ennakoitaan olevan 72,4 prosenttia vuonna 2021 ja työttömyysasteen on 7,6 % vuoden 2021 lopussa.

Nimellispalkkojen nousuvauhti on nopeutunut vuonna 2021 puoli prosenttiyksikköä 2,3 prosenttiin vuodentakaisesta. Nopeutuminen johtui suuremmista sopimuskorotuksista, sillä palkkaliukumien määrä pysyi lähes edellisvuoden suuruisena noin puolessa prosenttiyksikössä. Toimialoista teollisuudessa sekä erällä yksityisen liike-elämän palvelualueilla nimellispalkkojen nousuvauhti nopeutui. Sen sijaan kaupan ja varsinkin kiinteistöpalveluiden toimialoilla nimellispalkkojen nousuvauhti hidastui selvästi. Reaalipalkkojen nousuvauhti hidastui puoleen prosenttiin, sillä inflaatio nopeutui hieman yli kahteen prosenttiin.

Palkkasumma lisääntyi 4,9 % alkuvuonna 2021. Työllisten määrä lisääntyi erityisesti keskimääräistä enemmän ansaitsevien palkansaajien keskuudessa. Näin ollen palkkasumman kasvuvauhti oli jopa nopeampaa kuin sinänsä hyvä työllisyyskehitys olisi antanut olettaa ja varsinkin enemmän kuin työtuntien kehitys antaisi odottaa.

Kuluttajahintaindeksin vuosimuutos on kiihtynyt yli 3 prosenttiin vuoden 2021 loppupuolella, vaikka vuoden 2021 inflaatio jää 2,2 prosenttiin. Hintojen nousu on suurimmalta osalta seurausta energian hinnan noususta. Nestemäisten polttoainelajien hinnat ovat edelleen korkealla ja sähkön hinnan nousu on kiihtynyt edelleen. Myös tavaroiden hintojen nousu on alkanut näkyä inflaatiota kiihdyttävänä tekijänä pitkään jatkuneen hintojen laskun jälkeen.

Julkisen talouden menojen ja tulojen välinen epätasapaino pienenee voimakkaasti vuonna 2021 edellisvuoden huomattavan suuresta alijäämästä. Julkista taloutta ovat vahvistaneet erityisesti talouskasvun ja työllisyyden kohenemisen tuottama ripeä vero- ja sosiaaliturvamaksutulojen kasvu. Lisäksi talouden taantumasta väistyminen on vähentänyt elvytys- ja tukitoimien tarvetta. Toisaalta koronapandemia kuormittaa yhä esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

Julkisen talouden alijäämä on lähivuodet edelleen pandemiaa edeltänyttä aikaa suurempi. Julkisen talouden menot ovat rakenteellisesti tuloja suuremmat, eikä alijäämä poistu kokonaan reippaan talouskasvun aikana.

Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteen on herkkä talouden kasvussa tapahtuville muutoksille. Reipas bruttokansantuotteen kasvu ja alijäämän pieneminen taittavat velkasuhteen laskuun vuonna 2021. Talouskasvun vaimentuessa valtion sekä paikallishallinnon ja hyvinvointialueiden alijäämät kääntävät velkasuhteen kuitenkin jälleen kasvuun vuodesta 2023 alkaen.

Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirretään kunnilta hyvinvointialueille. Tämä helpottaa kuntien rakenteellisia, väestön ikääntymisestä johtuvia, menopaineita. Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa lievästi alijäämäisenä. Alijäämä johtuu mittavista investoinneista.

Ukrainan sota ja taloudellisen vaikutukset

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuun lopulla. EU ja laajemmin länsimaat ovat reagoineet Venäjän aloittamaan sotaan päättämällä nopealla aikataululla historiallisen laajoista pakotteista. Pakotteiden tavoitteena on nostaa sodan hintaa Venäjän talouden kannalta ja siten vaikuttaa Venäjän kannustimiin lopettaa sota.

Tässä vaiheessa sodan ja rahoitussektorin pakotteiden vaikutuksista voidaan tehdä vasta alustavia arvioita. Pakotteiden yksityiskohdat täsmentyvät yhä, eikä ole vielä näkymää siihen, kuinka suuri osa Venäjän ja Euroopan energiakaupasta jää lopulta pakotteiden ulkopuolelle. Vielä ei tiedetä mitä vastatoimia Venäjä päättää länsimaiden pakotteiden johdosta tehdä. Venäjä on jo pyrkinyt estämään ulkomaisten yhtiöiden varojen siirtoa pois Venäjältä. Lisäksi on mahdollista, että sodan ja pakotteiden epäsuorat vaikutukset, kuten yleisen luottamuksen heikkeneminen ja muut kerrannaisvaikutukset, ovat merkittävästi suurempia kuin niiden suorat vaikutukset ulkomaankauppaan tai energian hintoihin.

Sodan seurauksena markkinatilanne Euroopassa on joka tapauksessa muuttunut parissa viikossa merkittävästi ja epävarmuus tulevasta on noussut aivan uudelle tasolle. Raaka-aineiden hinnat ja inflaatio-odotukset ovat olleet selkeässä nousussa ja osakkeiden hinnat Euroopassa ovat laskeneet. Osakekurssien lasku on ymmärrettävästi ollut voimakkainta Venäjä-liitännäisten yritysten kohdalla. Valtionlainojen korot ovat olleet laskusuunnassa sekä turvasatamakysynnän vuoksi, että myös siksi, että odotukset keskuspankkien koronostojen osalta ovat ainakin Euroopassa lykkääntyneet. Valuuttamarkkinoilla turvasatamina pidetyt dollari ja jeni ovat vahvistuneet muita päävaluuttoja vastaan.

Venäjällä sodan ja pakotteiden vaikutukset ovat olleet jo paljon voimakkaampia. Venäjän ruplan arvo päävaluutoissa mitattuna on laskenut merkittävästi, Moskovan pörssi on pidetty suljettuna, venäläisyrietykset tiputettu pois kehittyvien maiden osakeindekseistä ja Venäjän valtion luottoluokitus on laskettu roskalainaluokkaan. Rahoitussektorin pakotteet vaikeuttavat jatkossa pankkien välistä maksuliikennettä Venäjän rajojen yli, ja siten myös ulkomaankauppaa.

Venäjän keskuspankin valuuttavarannon jäädytys heikentää pankin kykyä tukea ruplan kurssia tai

pankkijärjestelmää. Ruplan vapaasta vaihdettavuudesta joudutaan todennäköisesti luopumaan ja asetelma lisää myös riskiä talletuspaosta ja pankkijärjestelmän epävakauudesta Venäjällä. Talletusten nosto pankeista onkin jo käynnistynyt. Useat yksityiset rahoitustoimijat, kuten Mastercard ja Visa, ovat jo ilmoittaneet lopettavansa toimintojaan Venäjällä. Jää nähtäväksi kuinka laajaksi ilmiö leviää lähiviikkoina ja -kuukausina. Joka tapauksessa investointi-ilmapiiri Venäjällä on jo romahtanut sodan johdosta. Tämä kaikki heikentää Venäjän taloudellisia näkymiä ja kansalaisten elintaso laajemmin ja paluu sääntelytalouteen voi olla edessä.

Sota heikentää myös Suomen talouden näkymiä

Sota tulee luonnollisesti heijastumaan negatiivisesti myös Suomen talouteen. Kuten laajemmin Euroopassa energian ja ruoan hinnat todennäköisesti nousevat myös Suomessa, kasvu hidastuu ja inflaatio kiihtyy, ainakin väliaikaisesti. Stagflaation riski kasvaa. Venäjän osuus Suomen koko viennistä on vajaat 5 %. Venäjän viennin loppuminen leikkaisi arviolta 1,0-1,5 % Suomen BKT:sta. Huomattavasti heikompi skenaario on hyvinkin mahdollinen mm. epäsuorien vaikutusten ja arvaamattomien kehityskulkujen kautta.

Lieneekin itsestään selvää, että sodan loppuminen ja aselevon aikaansaaminen olisi nykytilanteessa kaikkein tärkeintä niin inhimillisten kärsimysten, kuin myös negatiivisten taloudellisten vaikutusten rajaamiseksi. Onnistuvatko pakotteet tämän tavoitteen saavuttamisessa jää nähtäväksi.

Kuntatalous

Valtiovarainministeriön tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyvät vahvoina vuonna 2021 toisenkin koronavuoden jäljiltä. Talous vahvistui myös kuntayhtymissä. Tilikauden tulos on 1,5 mrd. euroa eikä jäänyt kauas vuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tuloksesta.

Kuntien vuosikate heikkeni hieman vajaat 0,5 mrd. euroa vuodesta 2020 ollen 3,6 mrd. euroa. Vuonna 2020 vuosikate oli poikkeuksellisen vahva kuntasektorille kohdennetusta koronatukipaketista johtuen. Vaikka koronaepidemiaan liittyvien valtionosuuksien korotusten määrä väheni noin 1,2 mrd. euroa vuonna 2021, verotulojen merkittävä kasvu piti vuosikatteen edellisvuoden tapaan varsin vahvana. 13 kunnassa oli negatiivinen vuo-

sikate (2 kuntaa vuonna 2020). Negatiivisten vuosikatteiden yhteenlaskettu määrä oli noin 10,3 milj. euroa.

Vuosikate oli vuoden 2020 tapaan selvästi yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Kuntien nettoinvestoinneissa ja poistotasoissa ei koko maan tasolla tapahtunut suurta muutosta. Vuosikatteen heikkenemistä selittää toimintakatteen suurehko kasvu verrattuna verorahoituksen kasvuun. Toimintakatteen sisällä toimintakulut kasvoivat noin 6,1 % ja toimintatuotot noin 11,0 %.

Valtionosuudet vähenivät 8,0 prosenttia (880 milj. euroa) johtuen pääasiassa siitä, että valtion vuonna 2020 myöntämät noin 1,5 mrd. euron koronatuotot jäivät pois. Kuntien käyttötalouden valtionosuudet olivat yhteensä 10,1 mrd. euroa vuonna 2021.

Verotulot kasvoivat lähes 7,0 prosenttia (1,6 mrd. euroa) vuonna 2021. Verohallinnon tilitystietojen perusteella kunnallisveron tuotto kasvoi 2,4 prosenttia, yhteisövero peräti 45,5 prosenttia (kunnilla 10 prosenttiyksikön korotus) ja kiinteistöveron tuotto kasvoi myös selvästi (12,9 %). Kuntien kiinteistöverotulot kasvoivat, sillä noin 200 miljoonaa euroa vuoden 2020 kiinteistöverotuloista siirtyi tilitettäväksi vasta vuonna 2021, koska kiinteistöverotuksessa siirryttiin ns. joustavaan valmistumiseen ja uuteen tietojärjestelmään. Kuntien verotulojen määrä oli yhteensä 25,4 mrd. euroa.

Verotulorahoitus (verotulot + valtionosuudet) kasvoi vain kaksi prosenttia vuodesta 2020 eli noin 710 miljoonaa euroa (35,5 mrd. euroa vuonna 2021).

Kuntien tilikauden tulos oli selvästi positiivinen 1,31 mrd. euroa. Tilikausi oli negatiivinen 67 kunnassa, kun vuonna 2020 tulos oli negatiivinen 32 kunnassa (230 vuonna 2019). Näin kuntien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi 13,67 mrd. euroon. 16 kunnalla oli taseessa kertynyttä alijäämää, alijäämäisten kuntien määrä laski noin kymmenellä vuodesta 2020.

Kuntien nettoinvestoinnit vähenivät vuonna 2021 lähes 10 %, kun taas vuonna 2020 nettoinvestoinnit kasvoivat yli 21 prosenttia. Vuoden 2021 laskuun nettoinvestoinneissa vaikuttaa investointihyödykkeiden luovutustulojen ja rahoitusosuuksien väheneminen vuodesta 2020. Mutta myös investointimenot itsestään vähenivät noin 0,4 mrd. euroa. Vuonna 2021 nettoinvestoinnit olivat noin

3,9 mrd. euroa, kun ne edellisvuonna olivat noin 4,3 mrd. euroa.

Kuntien lainakanta kasvoi edelleen vuonna 2021 ja lainakannan kasvu hieman rauhoittui aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kasvua oli 0,1 mrd. euroa eli alle yksi prosenttia. Lainakanta nousi noin 19,1 mrd. euroon eli 3 479 euroon/asukas. Lainakanta ylitti maan keskiarvon 140 kunnassa, kuten oli tilanne myös vuonna 2020.

Kuntayhtymien vuosikate oli noin 0,8 mrd. euroa ja parani noin 200 milj. eurolla edellisvuodesta. Vuosikate riitti kattamaan poistot, mutta ei nettoinvestointeja. Tilikauden tulos oli noin 150 milj. euroa positiivinen. Toimintakate parani edellisvuodesta peräti 22 % etenkin toimintatuottojen vahvasta kasvusta (7,1 %) johtuen. Kasvusta pääosa muodostui myyntituotoista. Nettoinvestoinnit laskivat edellisvuodesta 292 milj. euroa ollen noin 1,11 mrd. euroa. Lainakanta kasvoi kuitenkin noin 660 milj. eurolla yhteensä 6,17 mrd. euroon. Taseen kertynyttä alijäämää arvioidaan olevan 26 kuntayhtymällä yhteensä 134 milj. euroa. Vuonna 2020 alijäämäisiä kuntayhtymiä oli 21 ja alijäämää yhteensä noin 185 milj. euroa.

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu vuonna 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti, kun määräaikaisten tukitoimien vaikutus pienenee tai päättyy. Lisäksi useamman kuntalaisen kunnallisvero kevenee kuin nousee, mutta verotettavilla tuloilla painotettu keskimääräinen kunnallisveroprosentti jää likimain edellisvuoden tasolle ollen 20,01 %. Kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet ovat helpottaneet paikallishallinnon talouden tilannetta ja lieventäneet pahimpia sopeutuspaineita, mutta eivät ratkaisseet kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät myös hallituksen päättämät tehtävien laajennukset, hoito- ja palveluvelan purku sekä hintojen nousu. Toisaalta sote-uudistus saattaa kannustaa kuntia hillitsemään sote-menojen kasvua.

Venäjänsä hyökkäyksellä Ukrainaan on huomattavia vaikutuksia myös Suomen kansantalouteen. Hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa myös julkisen sektorin menoihin ja tuloihin sekä kuntatalouteen.

On liian aikaista arvioida, miten voimakkaita vaikutuksia sodasta aiheutuu Suomen julkiseen talouteen ja millä aikataululla ne kumuloituvat. Ensimmäiseksi vaikutukset näkyvät menopaineina lähinnä valtiontaloudessa mm. puolustustoimintaan, turvallisuuteen, varautumiseen ja maahanmuuttoon liittyvinä määrärahatarpeina.

Myös kuntien huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridivaikuttamiseen liittyvä varautumistoiminta on tarkistettava. Kunnille aiheutuu menopaineita myös ukrainalaisten turvapaikanhakijoiden tai tilapäisen suojelun direktiivin perusteella maahan tulleiden henkilöiden palveluiden, kuten terveyspalveluiden, varhaiskasvatuksen tai opetuksen, järjestämisestä.

Vaikutukset riippuvat maahan tulevien henkilöiden lukumäärästä ja heidän maahantulostatuksestaan. Jos Venäjän sota Ukrainassa pitkittyy ja nostaa Suomessa työttömyyttä, kunnille aiheutuu työttömyyden hoidosta lisäkustannuksia niin sosiaaliturvan kuin työttömien palveluiden muodossa.

Venäjän hyökkäyksellä on väistämättä vaikutuksia myös julkisen sektorin verokertymiin. Kuntatalous ei ole kuitenkaan verovaikutusten etulinjassa,

vaan ensimmäiset vaikutukset aiheutunevat kulusveroihin. Myös yhteisöveroon välittyvät vaikutukset kohdistuvat voimakkaammin valtioon, sillä kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on pienempi kuin valtiolla.

Kuntien merkittävin vero on kunnallisvero. Kunnallisveroa maksetaan myös etuuksista, mikä tassa kunnallisverotuottoihin kohdistuvia heilahteluja. Sodalla ei ole juuri vaikutusta kiinteistöverotuksen tuottoon.

Venäjän sotatoimet ovat järkyttäneet suomalaisen yhteiskunnan luottamusta ja tulevaisuudensuoraa jo rajusti. Sodan leviäminen muihin maihin on riski, johon pitää varautua. Myös Venäjän yhteiskuntarakenteen nopeisiin muutoksiin ja mahdolliseen pakolaistulvaan Venäjältä on varauduttava.

Sodan vaikutuksia Suomeen on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida luotettavasti, koska sen kestosta ja lähikuukausien tapahtumista ei voi sanoa mitään varmaa. Sota kuitenkin väistämättä pienentää aikaisemmin ennustettua talouskasvua.

(Lähde: VM/tilinpäätösarviot ja taloudellinen katsaus 2021 sekä Kuntaliitto/Pääekonomistin blogi)

Äänekosken talouden kehitys

Väestökehitys

Äänekosken kaupungin väkiluku (ennakko) oli vuoden 2021 lopussa 18 304 henkeä ja vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 273 henkilöä.

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN VÄKILUVUN KEHITYS

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Asukasluku 31.12.	20 265	20 077	19 909	19 646	19 374	19 144	18 851	18 765	18 577	18 304
Muutos %	-0,3 %	-0,9 %	-0,8 %	-1,3 %	-1,4 %	-1,2 %	-1,5 %	-0,5 %	-1,0 %	-1,5 %
Muutos (asukasta)	-69	-188	-168	-263	-272	-230	-293	-86	-188	-273

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN VÄESTÖNMUUTOS

Äänekoski	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2021
Syntyneet	111	138
Kuolleet	217	-248
Luonnollinen väestönlisäys	-106	-110
Tulomuutto	704	630
Lähtömuutto	-822	-809
Kuntien välinen nettomuutto	-118	-179
Maahanmuutto	48	15
Maastamuutto	-9	-2
Nettosiirtolaisuus	39	13
Väkiluvun korjaus	-3	3
Väestönlisäys	-188	-273
Ennakkoväkiluku	18 577	18 304

Työllisyys

Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli 275 300 vuoden 2021 lopussa, mikä on vuotta aiempaan verrattuna 82 100 vähemmän, mutta 17 600 enemmän kuin kaksi vuotta sitten joulukuussa. Työttömien määrä lisääntyi marraskuusta 22 600:lla. Työttömyyden kasvu joulukuussa on myös jokavuotinen ilmiö, joka johtuu eräiden ammatillisten koulujen päättymisestä, lomautusten kasvusta ja määräaikaisten työsuhteiden tavanomaista yleisemmästä päättymisestä joulukuun aikana.

Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyyskatsauksen mukaan Keski-Suomessa oli joulukuun 2021 lopussa 16 033 työtöntä työnhakijaa mikä on 3 448 (-17,7 %) vähemmän kuin edellisvuoden lopussa.

Äänekoskella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 14,0 % (19,2 %).

Keski-Suomessa vastaava luku oli 12,9 % (15,6 %) ja koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus oli 10,5 % (13,6 %).

Kaikkiaan Äänekoskella oli työnhakijoita joulukuun 2021 lopussa 7 933 (8 040). Työttömistä työnhakijoista oli lomautettuja 115 (348). Lomautettuja oli vuoden lopussa 53 enemmän kuin saman vuoden marraskuussa.

Työttömiä työnhakijoita oli vuoden lopussa 1 109, mikä oli 436 vähemmän, kuin vuotta aikaisemmin (1 545). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä kasvoi edellisvuodesta 46 henkilöllä ollen vuoden lopussa 430. Myös yli 50-vuotiaiden osalta työttömyys väheni. Heitä oli vuoden lopussa 522 (631). Alle 25-vuotiaita oli vuoden lopussa työttömänä työnhakijana 146 (196).

Avoimia työpaikkoja oli vuoden lopussa 124 (84).

TYÖTTÖMYYSASTE JOULUKUUN 2021 LOPUSSA

Työttömyysaste 31.12.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Äänekoski	20,4	19,5	15,5	14,0	16,8	19,2	14,0
Keski-Suomi	18,0	17,0	13,8	12,4	12,5	15,6	12,9
Koko Suomi	14,4	13,6	11,2	9,7	9,8	13,6	10,5

2.1.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tuloperustaan vaikuttaneet muutokset

Valtionosuudet vähenivät 1,9 miljoonaa euroa (-3,7 %) vuodesta 2020. Vuonna 2020 valtio myönsi kunnille useita tukipaketteja koronasta aiheutuviin kustannuksiin ja verotulojen menetyksiin valtionosuuksina. Vuonna 2021 valtionosuuksiin sisältyvä koronatuki on yhteensä 150 800 euroa. Äänekosken kaupungin koronasta johtuva valtionosuuksien lisäys oli yhteensä 5,2 miljoonaa euroa vuonna 2020. Vuonna 2021 valtio korvasi kunnille koronasta aiheutuvia kuluja ja tulojen menetyksiä avustuksena. Äänekosken kaupunki sai sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää korona-avustusta 2,5 miljoonaa euroa vuonna 2021.

Kunnallisveron tuotto kasvoi noin 2,6 miljoonaa euroa (4,2 %) edellisvuodesta. Kiinteistöveron tuotto kasvoi 0,5 miljoonaa euroa (9,6 %) johtuen kiinteistöverotuksen joustavasta valmistumisesta. Osa vuoden 2020 kiinteistöveroista siirtyi tilitettäväksi vuoden 2021 puolelle. Yhteisöveron tuotto oli 11,9 miljoonaa euroa ja kertymä oli 40,1 % edellisvuotta parempi. Vuonna 2020 ja 2021 yhteisöveron kertymään on vaikuttanut kuntien määräaikainen koronasta johtuva jako-osuuden 10 %:n korotus. Kokonaisuudessaan kaupungin verotulot kasvoivat noin 6,4 miljoonaa euroa (8,6 %).

Muita tuloperustaan vaikuttavia tekijöitä olivat mm. kertaluonteiset asemakaavojen kaavoitusvoitot, joita syntyi tilikaudella 0,1 miljoonaa euroa. Vastaavasti edellisvuonna kertaluonteisten kaavoitusvoittojen määrä oli 0,5 miljoonaa euroa.

Pysyvien vastaavien myyntivoittoja kertyi tilikaudella 0,5 miljoonaa euroa, eli yhtä paljon kuin vuonna 2020.

Sairaanhoitopiirin alijäämien kattaminen

Hyvinvointialueuudista koskevan lainsäädännön mukaan jäsenkuntien tulee kattaa sairaanhoitopiirin kertyneet alijäämät vuoden 2022 loppuun mennessä. Tämän vuoksi kaupunki on kirjannut

vuodelle 2021 tulosvaikutteisesti varauksena oman osuutensa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tilikauden 2021 alijäämäisestä tuloksesta. SHP:n ennuste tilikauden 2021 tuloksesta on -26,4 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus tästä on palvelujen käytön suhteessa 7,625 % eli -2,0 miljoonaa euroa, joka näkyy kulukirjauksena erikoissairaanhoidon menokohdassa ja heikentää siten kaupungin tilikauden 2021 tulosta.

Vuoden 2020 lopussa SHP:n kertyneet alijäämät oli -14,6 miljoonaa euroa, josta kaupungin osuus on -1,1 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus oikaistaan kaupungin kertyneestä ylijäämästä. Kirjauksella ei ole tulosvaikutusta vuoden 2021 tilinpäätökseen, mutta se vähentää kertyneiden ylijäämien määrää.

Yhteensä vuoden 2021 tilinpäätöksessä on kirjattu sairaanhoitopiirin alijäämien kattamiseen -3,1 miljoonaa euroa.

Kaupungin toimintaan ja elinvoimaan vaikuttavat olennaiset muutokset

Kaupunki investoi yhteensä 9,2 miljoonalla eurolla vuonna 2021 mm. Koulumäen yhtenäiskoulun B-osan saneeraukseen, kulttuurikeskus Painotalon peruskorjaukseen, ylipainehalliin ja lukuisiin muihin kohteisiin. Teiden ja katujen rakentamiseen ja korjaukseen käytettiin 1,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 toteutettiin myös useita kylien lähiliikuntapaikkoihin liittyviä investointihankkeita. Kylien lähiliikuntapaikoille hankittiin monitoimiareenoita, jääkiekkokaukaloita sekä ulkokuntosalilaitteita.

Moottoritie Kirristä Vehniälle valmistui loppuvuonna.

Vuoden 2021 aikana hyväksyttiin viisi asemakaavaa, joista merkittävimmät olivat Henttalanmäen asemakaava, Honkalan asemakaava sekä Koukku- niemen teollisuusalueelle laadittu asemakaavan muutos. Lisäksi yhtenä yleiskaavahankkeena hy-

väksyttiin valtatie 4 parantamisen mahdollistamiseksi laadittu Mämmen osayleiskaavan muutos VT 4:n ympäristössä.

Rakentamattomia liiketontteja myytiin Koukkuniemestä yksi, Kotakennään alueelta yksi ja Paatelan alueelta myytiin teollisuustontteja kolme Henttalanmäen asemakaavan muutosalueelta. Hirvaskankaan alueelta myytiin kaksi määräalaa. Suolahden teollisuuskylästä myytiin yksi vuokratontti. Rakentamattomia omakotitalotontteja myytiin viisi, näistä neljä Kotakennäs II alueelta.

Suurimmat yrityshankkeet vuoden aikana olivat Valtran tilojen laajennusten valmistuminen, Metsä Groupin ja Valmetin 3D-pakkauspilottilaitoksen rakentaminen. Lisäksi Metsä Group suunnittelee uuden Kerto® LVL -tehtaan rakentamista Äänekosken laajentuvalla tehdasalueelleen. Varsinainen investointipäätös edellyttää alueen asemakaavoituksen valmistumista.

Merkittävimpiä kaupunkikehitysprojekteja olivat rantapuiston, Vanhan aseman seudun, Matilanvirran ja Kotakennäs I:n ja II:n kehittäminen sekä ylipainehallin käyttöönoton edistäminen.

Vihreä Uusiutuva Äänekoski luo kaupungin ympäristöohjelman, jonka vaikutuksesta pystytään pienentämään päästöjä ja energiankulutusta tulevaisuudessa. Ilmastotyön vahdittamiseksi aloitettiin yrityksille kohdennettu Ilmastokumppanuus -toiminta. Kestävän elämäntapa -kokeilulla vastavasti tiivistettiin asukkaiden ja paikallisten toimijoiden (kaupunki, yrittäjät, järjestöt jne.) välistä vuorovaikutusta vähähiilisyys- ja tarvittavien palvelutarpeiden kartoittamiseksi ja saatavuuden parantamiseksi.

Uuden kaupunkistrategian valmisteluun liittyen järjestettiin Elinkeinoelämän foorumi, jossa kuultiin monipuolisesti elinkeinoelämän terveisiä Äänekosken tulevaisuuden kehittämiseksi ja rakentamiseksi entistä yritysystävällisemmäksi kaupungiksi.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviovuonna 17 talousarviomuutosta, joiden euromääräinen vaikutus käyttötalousosaan oli -4,3 miljoonaa euroa ja rahoitusosaan 5,4 miljoonaa euroa. Investointiosaan vaikutus oli -1,7 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 talousarvio on valtuuston nähden sitova vastuualueetasolla tarkastuslautakunnan, perusturvalautakunnan, kasvun ja oppimisen lautakunnan, teknisen lautakunnan, ympäristölautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Keskushallinnon osalta talousarvion sitovuus on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta).

Kaupungin organisaatio on jaettu 20 eri vastuualueeseen, joista 14 on sitovia valtuustoon nähden. Sitovan tason vastuualueilla lisätalousarviot huomioiden talousarvio alitettiin 10 vastuualueen osalta ja ylitettiin 4 vastuualueen osalta. Keskushallinnon osalta sitovuustaso on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta) ja talousarvio alitettiin.

Merkittäviä (yli 100 000 euroa) talousarvion ylityksiä oli 1 kpl: terveyspalvelut 1 830 000 euroa. Ylitys johtuu tilinpäätöksessä kirjatusta sairaanhoidon topiirin vuoden 2021 alijäämän kattamisesta (2 010 070 euroa).

Tarkemmat vastuualuekohtaiset poikkeamat on kuvattu tilinpäätöksen luvussa 3, talousarvion toteutuminen.

Olellaiset toiminnan ja talouden muutokset tilinkauden päättymisen jälkeen

Venäjän hyökkäys Ukraina helmikuussa 2022 on saanut läntiset maat reagoimaan ja asettamaan monia taloudellisia pakotteita Venäjää vastaan. Odotettavissa on, että Venäjä ryhtyy myös vastapakotteisiin ja lopettaa esimerkiksi tärkeiden raaka-aineiden viennin. Ukrainan sodalla voi siten olla suuria ja kauaskantoisia taloudellisia vaikutuksia ympäri maailman, ei pelkästään Euroopassa.

Länsimaiden pakotteet iskevät Venäjän talouteen kovaa ja pitkäkestoisesti, arvioi Suomen Pankki. Tällä hetkellä on hyvin vaikea tehdä ennusteita talousvaikutuksista. Se on kuitenkin selvää, että Venäjän talous tulee menemään syvään taantumaa.

Tilanne heijastuu myös euroalueen ja Suomen talouteen. Ennen Venäjän hyökkäystä Ukraina euroalue oli hyvää vauhtia elpymässä koronapandemiasta. On selvää, että ennustekuva on muuttunut selkeästi. Kasvu voi hidastua selvästikin riippuen tietenkin kriisin kestosta ja pakotteiden vaikutuksesta.

Euroalueelle ja Suomeen tilanne heijastuu mon-
taa eri reittiä. Energian hinnan kallistuminen kiih-
dyttää entisestään inflaatiota eli hintojen nousua.

Maaliskuun alussa Brent-raakaöljyn hinta nousi
korkeimmilleen sitten vuoden 2014. Kiihtyvä in-
flaatio vähentää kulutusta ja investointeja.

2.1.6. Arvio todennäköisestä kehityksestä

Suurimmat riskit tulopuolella on verotulokerty-
män heikentyminen ja mahdolliset valtionosuus-
leikkaukset. Menopuolella suurimmat riskit liitty-
vät toimialojen talouskurin noudattamiseen sekä
ja suurien investointien toteuttamiseen budje-
toidun mukaisesti. Vuoden 2022 ensimmäisen ve-
roennusteen mukaan kaupungin verotulokertymän
ennustetaan laskevan merkittävästi vuoden 2022
hyväksytyyn talusarvioon nähden. Mikäli verotu-
lokehitys jatkuu tällaisena, odotettavissa on että
vuoden 2022 tulos muodostuu alijäämäiseksi.

Koronapandemia on kestänyt jo kaksi vuotta ja sii-
hen liittyviä todellisia vaikutuksia on vaikea arvi-
oida lisäkustannuksista, tulonmenetyksistä ja val-
tion kompensatioista johtuen.

Sote-uudistuksen vaikutuksia on hankala arvioida
pitkällä aikavälillä. Siirtolaskelmat valmistuvat
vuonna 2023, kun kuntien vuosien 2021 ja 2022 ti-
linpäätöstiedot ovat valmistuneet.

Ukrainan sota on tuonut suurta epävarmuutta
Suomen lähivuosien taluskehitykseen ja tilanne
elää jatkuvasti. Talusvaikutukset riippuvat sodan
laajuudesta ja kestosta, joita ei vielä tiedä.

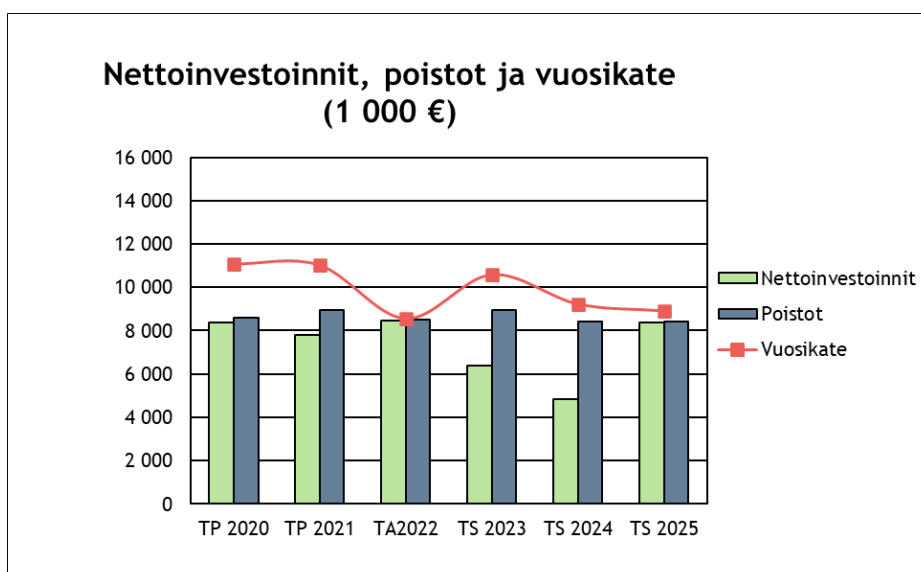
Taloussuunnitelman mukaan vuosikatteen vuosina
2022 - 2025 ovat noin 8,6 - 10,6 miljoonaa euroa
ja vuosien 2022 - 2025 tulos näyttäisi muodostu-
van ylijäämäiseksi.

Suurimpia lähivuosien investointeja ovat kaupun-
gintalon peruskorjaus tai uusirakennus, Suolahden
yhtenäiskoulun vanhan osan saneeraus, Katvelan
päiväkodin talotekniikan peruskorjaus, vuonna
2021 aloitettu painotalon peruskorjaus sekä lii-
kenneväylien perusparannus ja uusien rakentami-
nen. Lisäksi leasingrahoituksella on suunniteltu
toteutettavaksi Koulunmäen yhtenäiskoulun C-
osan peruskorjaus tai uudisrakennus sekä Koivis-
ton päiväkodin rakentaminen Koiviston koulun
laajenuksena.

Taloussuunnitelman 2022 - 2025 mukaisella inves-
tointivauhdilla kaupungin lainakanta on vuoden
2025 lopussa noin 62,3 miljoonaa euroa. Vuosina
2022 - 2025 nettoinvestointitaso on keskimäärin
7,0 miljoonaa euroa vuodessa. Vuosittaisen inves-
tointitason tulisi olla enintään vuosikatteen suu-
ruinen, jotta vuosikate riittäisi poistoihin.

Rahoitussuunnitelman mukaan velkamäärä kasvaa
hiukan vuonna 2022 vuoden 2021 tasossa. Suunni-
telmavuosina 2023-2025 lainamäärä vähenee.

NETTOINVESTOINNIT, POISTOT, VUOSIKATE 2020 - 2025

2.1.7. Kaupungin henkilöstö

Äänekosken kaupungin palveluksessa oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 1 394 (1 375) henkilöä, joista vakinaisten osuus on 995 (992) henkilöä ja määräaikaisten sekä sijaisten 399 (383) henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömäärä lisääntyi 19 henkilöä. Määräaikainen henkilöstö muodostui pääosin sijaisista. Lisäksi määräaikainen henkilöstö sisältää työllistetyt ja muut määräaikaiset. Vakinaisten osuus koko henkilöstöstä oli 71,4 %.

Henkilöstömäärältään suurin toimiala vuoden 2021 lopussa oli perusturva, jossa päätoimisesta

henkilöstöstä työskenteli 42,7 % (45,6). Kasvun ja oppimisen toimialalla työskenteli 37,2 % (36,6), keskushallinnon toimialalla 10,1 % (7,1), vapaa-ai-katoimessa 3,7 % (4,1) sekä teknisellä ja ympäris-tötoimialalla 6,3 % (6,6).

Tuloslaskelman palkkamenot vuonna 2021 olivat 50,1 milj. euroa (2020: 47,8) ja palkkojen sivuku-lut 13,5 milj. euroa (2020: 12,9).

Kaupungin henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät vuoden 2021 henkilöstöraportista.

2.1.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnalliset riskit

Työn vaarojen selvittäminen ja riskinarviointi toteutetaan työsuojelun toimintaohjelman mukaisesti kaikilla kaupungin työpaikoilla 3 vuoden välein. Työn vaarojen selvittäminen ja riskien arviointi (RVA) tehdään WPro-järjestelmässä.

Vaarojen selvittäminen ja riskinarviointi tulee päivittää myös silloin, jos työssä tai työpaikan olo-suhteissa tapahtuu oleellisia muutoksia. Koronati-lanteen aikana työolosuhteet sekä työ- ja toimin-tatavat ovat muuttuneet monessa työyksikössä, mikä on edellyttänyt säännöllistä työn vaarojen arvioinnin päivittämistä ja ajan tasalla pitä-mistä.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on laskenut vuoden 2020 tasosta 2,9 milj. euroa. Kor-kokulut kasvoivat vuoden 2020 tasosta noin 0,5 miljoonaa euroa.

Äänekosken kaupungin lainasalkku koostuu lyhyt-aikaisista kuntatodistuksista, joita oli 23,0 miljoonaa euroa sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista, joita kaupungilla oli vuoden 2021 lopussa noin 48,3 miljoonaa euroa. Näin laskettu lainasalkku oli 31.12.2021 yhteensä 71,3 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskikorko oli 0,562 % (0,530 %). Pitkäaikaisista lainoista vaihtuvakorkoisia oli 13,04 % ja kiinteäkorkoisia oli 86,96 %.

Kaupungin lainasalkku, joka koostuu sekä pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista on korkosuojattu yhteensä 57,0 miljoonaa euroon saakka.

Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen viitekorot jakaantuivat seuraavasti: 3 kk euribor - sidonnaisia lainoja 0,0 (0,0) miljoonaa euroa, 6 kk euribor -sidonnaisia lainoja 1,7 (2,6) miljoonaa euroa ja koronvaihtosopimus korko 10 v -sidonnaisia lainoja 4,6 (4,9). Lisäksi kiinteäkorkoisia lainoja oli 42,0 (44,6) miljoonaa euroa. Korkoriski realisoitui vuoden 2021 aikana myönteisesti, kun yleinen markkinakorkotasoa pysyi edelleen matalalla tasolla.

Yleisellä tasolla rahoitusriskeistä vuoden 2021 osalta voidaan todeta, että kaupungilla ei ole va-luuttariskiä, koska maksuliikenne ja rahoitus hoi-detaan euroissa.

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriskin näkökul-masta vuosi 2021 oli ongelmaton. Kaupungin likvi-diteettiä on hoidettu siten, että kassan riittävyys on turvattu. Kaupunki on ottanut kuntatodistusoh-jelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyi-seen päivän hintaan. Vuoden 2021 lopussa lyhyt-aikaista luottoa oli 23 miljoonaa euroa.

Luottoriskiä arvioitaessa on syytä todeta, että kaupungilla on myönnettyjä antolainoja 23,3 (23,3) miljoonaa ja takauksia samaan konserniin kuuluville yhteisöille 60,4 (61,1) miljoonaa euroa ja muille yhteisöille 3,9 (3,9) miljoonaa euroa. Suurimpana mainittakoon Äänekosken Energia Oy:lle myönnetty 29,6 (29,9) sekä Ääneseudun

Asunnot Oy:lle myönnetyt 25,7 (25,6) miljoonan euron omavelkaiset takaukset.

Hyvinvointialueuudistus

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön mukaan kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023.

Voimaannolain 22 §:n nojalla kaupungin ja hyvinvointialueen välillä tulee siis olemaan lakiin perustuva vuokrasuhde 1.1.2023 lukien ja 31.12.2025 saakka ja mahdollisesti vielä 31.12.2026 saakka. Tämän kolmen tai mahdollisesti neljän vuoden mittaisen siirtymäkauden jälkeen hyvinvointialueella ei ole enää velvollisuutta vuokrata näitä kiinteistöjä ja toimitiloja eikä niistä maksettavan vuokran määrää säännellä lailla tai asetuksella.

Siirtymäkauden jälkeen kaupunki ei voi enää toimia hyvinvointialueen vuokranantajana. Vuokraustoiminta on yhtiötettävä siirtymäkauden jälkeen. Yhtiöittämisvelvollisuus merkitsee käytännössä, että kaupungin tulee myydä tai muulla tavoin luovuttaa kiinteistöjen ja toimitilojen omistus esimerkiksi olemassa olevalle tai uudelle tytäryhtiölleen, joka tämän jälkeen voi tarjota niitä hyvinvointialueen vuokrattavaksi.

Kaupungin omistamien sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevien kiinteistöjen euromääräinen arvo on suuri. Näiden tasearvo kaupungin kirjanpidossa on tällä hetkellä noin 34 miljoonaa euroa.

Mikäli kaupunki myy kiinteistöt omalle tai perustettavalle tytäryhtiölle niistä tulee suorittaa nykyisen lainsäädännön mukaisesti varainsiirtovero. Veron nykyinen suuruus on kiinteistöistä ja rakennuksista 4 % kauppahinnasta ja kiinteistöyhtiön osakeomistuksesta 2 % hinnasta.

Vahinkoriskit

Äänekosken kaupungin vakuutukset kilpailutettiin vuoden 2019 alussa. Työtaturmavakuutukset hoidetaan IF vahinkovakuutusyhtiö Oyj:n kanssa ja omaisuus- ja vahinkovakuutukset hoidetaan OP Vakuutus Oy:n kanssa.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit (valitukset valtuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden päätöksistä)

PÄÄTTYNEET JA KESKENERÄISET TUOMIOIS-TUINPROSESSIT

Lainkäyttöasiat

Kiinteistöasia, terveyskeskuksen rakennusvirhettä koskeva riitaisuus

Vuonna 2021 jatkettiin terveyskeskuskiinteistössä havaittuihin ongelmiin ja mahdolliseen rakennusvirheeseen liittyvän kysymyksen käsittelyä. Rakennus on vuonna 2014 kaupungin keskustaan valmistunut uudisrakennus. Asian käsittely riidan vastapuolena olevan rakennusliikkeen kanssa siirtyi syksyllä 2018 erään asianajotoimiston hoidettavaksi kaupunginhallituksen päätöksen perusteella.

Asian käsittely oli tilinpäätöspäivänä ja tasekirjan laatimisaikana edelleen kesken. Kaupunki valmisti kanteen nostamista käräjäoikeudessa kyseistä rakennusliikettä vastaan, mutta päätöstä tästä ei ollut tehty ja neuvotteluyhteyttä vastapuolen kanssa jatkettiin.

Hankinta-asia, hankintalain mukainen vahingonkorvausasia ja kaupungin saatava

Vuonna 2021 jatkettiin myös kaupungin teknisen toimen hankintoihin liittyvän vahingonkorvausasian ja sen jälkihoidon käsittelyä. Kyseessä oli vuonna 2019 käräjäoikeudessa vireille tullut asia, jossa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (ns. hankintalaki) mukaisesti, kaupungin katuverkkoon liittyvää rakennusurakkaa koskevassa tarjouskilpailussa hävinnyt tarjoaja vaati kaupungilta hankintalaissa tarkoitettua vahingonkorvausta sillä perusteella, että kaupunki olisi tehnyt virheen hankintamenetelyssä.

Tekninen lautakunta teki hankintapäätöksen vuonna 2017. Myöhemmin käräjäoikeudessa kantajana ollut tarjoaja teki lautakunnan päätöksestä hankinta-oikaisuvaatimuksen, jonka lautakunta hylkysi vuonna 2017. Tarjoaja valitti lautakunnan päätöksestä markkinaoikeuteen, joka hylkysi valituksen vuonna 2017. Korkein hallinto-oikeus puolestaan hylkysi tarjoajan valituslupahakemuksen vuonna 2018, jolloin hankintapäätös tuli lainvoimaiseksi.

Tämän jälkeen vuonna 2019 valittaja nosti Keski-Suomen käräjäoikeudessa vahingonkorvauskanteen, johon käräjäoikeus antoi tuomion syyskuussa 2020. Käräjäoikeus hylkäsi kantajana olleen tarjoajan vahingonkorvausvaatimukset, koska käräjäoikeus katsoi, että kaupunki ei ollut menetellyt hankintalain vastaisesti. Lisäksi kantaja veloitettiin korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulua.

Kantaja valitti käräjäoikeuden tuomiosta Vaasan hovioikeuteen. Koska valittamisen edellytyksenä oli jatkokäsittelylupa, hovioikeus ratkaisi jatkokäsittelylupa-asian. Hovioikeus antoi asiassa päätöksen joulukuussa 2020. Päätöksen mukaan jatkokäsittelylupaa ei myönnetä ja käräjäoikeuden ratkaisu jää pysyväksi. Hovioikeuden mukaan ei ole ilmennyt aihetta epäillä käräjäoikeuden ratkaisun lopputuloksen tai käräjäoikeudessa suoritetun näytön arvioinnin oikeellisuutta.

Kantaja haki valituslupaa korkeimmalta oikeudelta. Korkein oikeus antoi 15.6.2021 asiassa päätöksen, jonka mukaan valituslupaa ei myönnetä ja hovioikeuden päätös jää pysyväksi. Näin ollen käräjäoikeuden tuomio tuli lainvoimaiseksi.

Koska kantaja eli velallinen ei tuomion perusteella suorittanut tuomittuja korvauksia kaupungille, teki kaupunki huhtikuussa 2021 ulosottohakemuksen ulosottolaitokselle. Velalliselta ei ollut saatu maksua tilinpäätöspäivänä eikä tasekirjan laatimisaikana.

2.1.9. Ympäristötekijät

Ympäristö tarkoittaa luonnollista fyysistä ympäristöä, joka sisältää ilman, veden, maan, kasvit ja eläimet sekä uusiutumattomat luonnonvarat, kuten fossiiliset polttoaineet ja mineraalit.

Ympäristömeno aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävästä käytöstä. Ympäristömenoihin eivät sisälly ympäristölainsäädännön rikkomisesta johtuvat sakot ja maksut.

Ympäristömeno voi aiheutua joko kunnan omasta toiminnasta tai toiminnasta, jolla kunta pyrkii ennaltaehkäisemään, vähentämään tai poistamaan muiden toimijoiden ympäristöön kohdistamaa ra-

Työsuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta aiheutuva riita

Käräjäoikeudessa on vireillä työsuhteen irtisanomisesta ja purkamisesta aiheutuva riita, joka koskee koeaikapurkua vuonna 2019. Asiaa käsitellään kevään 2022 aikana.

Hallintolainkäyttöasiat

Kaava-asia, valitus Henttalanmäen asemakaavan hyväksymisestä

Valtuusto hyväksyi 7.12.2021 tekemällään päätöksellä asemakaavan kaupungin keskustaaajaman lähistöllä olevalle asemakaavoittamattomalle Henttalanmäen alueelle. Kaava-alue sijaitsee Metsä Fibre Oy:n Äänekosken biotuotetehtaan eteläpuolella, ja sanottu yhtiö oli hakenut kaavan laatimista liittyen metsäteollisuuden tuleviin investointisuunnitelmiin.

Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry teki valtuuston päätöksestä kunnallisvalituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitus tuli vireille tammikuun puolivälissä 2022. Kaupunki antoi asiassa pyydetyn lausunnon hallinto-oikeudelle helmikuussa 2022. Asian käsittely tuomioistuinmessä oli tasekirjan laatimisaikana kesken eikä kaupungilla ollut tietoa tähän liittyvistä aikatauluista.

situsta tai vahinkoa. Ympäristömenona ilmoitetaan ulkoiset menot bruttomääräisesti tuloja vähentämättä. Ympäristötulot kuten esim., ympäristölupamaksut esitetään erikseen.

Ympäristönsuojelun investointimenoina pidetään aktivointiedellytykset täyttäviä menoja, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävästä käytöstä edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Aktivointiedellytyksen katsotaan täyttyvän, mikäli hankitun hyödykkeen odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannon tekijänä kunnan hyödyke tai palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja

hyödykkeen hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan.

Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu

Äänekosken kaupunki osallistuu ilmanlaadun yhteistarkkailuun energiantuotanto- ja teollisuuslaitosten kanssa.

Äänekoskella ilmanlaatua on seurattu Hiskinmäellä vuodesta 2004. Ilmatieteen laitos aloitti hoitamaan ilmanlaadun mittauksia Äänekosken paloasemalla 1.6.2020, johon on tuotu mittauskontti. Mittauksia tullaan jatkamaan keskeytyksettä samassa paikassa vuoden 2024 loppuun asti. Mittausasemalla mitataan jatkuvatoimisilla automaattisilla analysointilaitteilla typen oksidien (NO, NO₂ ja NO_x), halkaisijaltaan alle 10 µm:n suuristen hengitettävien hiukkasten (PM₁₀), rikkidioksidin (SO₂) ja haisevien rikkiyhdisteiden (TRS) pitoisuuksia. Lisäksi mittausasemalla havainnoidaan tuulen suuntaa ja nopeutta, ulkoilman lämpötilaa, suhteellista kosteutta ja ilmanpainetta. Ilmanlaadun mittauksen tavoitteena on kartoittaa ilmaan saasteiden pitoisuustasoja ja hetkellistä vaihtelua. Tulokset raportoidaan vuosittain.

Jätevesien käsittely

Äänekosken Energia Oy:n uusi Teräväniemen jätevedenpuhdistamo on käynnistynyt vuonna 2018. Äänekosken Energia Oy ylläpitää myös vesi- ja jätevesiverkostoa sekä suurelta osin myös hulevesiverkostoa. Yhtiö vastaa toiminnan päästötarkkailusta osallistumalla mm. Äänekoski - Vaajakoski vesireitin yhteistarkkailuun ja hoitamalla puhdistamoiden (myös Tihusuon puhdistamo Konginkankaalla) ympäristölupien muista tarkkailuvelvoitteista. Äänekosken Energia Oy:n jätevedenpuhdistamojen toimintaa tarkkailua valvoo ELY -keskus.

Jätehuolto

Kaupungin jätehuollon järjestämisvastuu on Sammakokangas Oy:llä sekä toimintaan liittyvät viranomaistehtävät Sydän-Suomen jätelautakunnalla. Vastuu jätehuollon keräys- ja kuljetuspalveluiden järjestämisestä on kiinteistön omistajalla. Kaupungin ympäristölautakunta toimii jätelain mukaisena valvontaviranomaisena.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Maaperän ja pohjaveden suojelu kuuluu osana ympäristönsuojeluviranomaisen toimintaa. Vuonna 2020 päivitetyn ympäristönsuojelulain mukaisen

valvontaohjeen- ja suunnitelman mukaista toimintaa jatkettiin. Valvontasuunnitelman mukaiset tarkastuskäynnit ovat maksullisia.

Äänekosken kaupungin maankäyttöosasto huolehtii mahdollisten kaupungin kiinteistöillä sijaitsevien PIMA-kohteiden kunnostuksesta.

Melun ja tärinän torjunta

Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (ympäristötarkastaja) käsitteli vuonna 2021 yhteensä 8 kappaletta tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavan toiminnan ilmoitusta. Ilmoitusten käsittelystä saadut tulot sisältyvät ympäristövalvonnan maksutuottoihin.

Biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojelu

Pyhäjärven lintuveden (Natura 2000-alue) kunnostussuunnitelmaa varten on haettu valtioneuvostusta vuonna 2018. Äänekosken kaupunki osallistui Pyhäjärven kunnostussuunnitelman laatimiseen yhteistyössä Konneveden kunnan kanssa. Hankevetäjänä ja vastuukuntana toimi Konneveden kunta. Kunnostussuunnitelma valmistui keväällä 2021 aikana. Kesällä 2021 toteutettiin yhdessä Konneveden kunnan kanssa Pyhäjärven valuma-alueen kunnostuksen toimenpidesuunnitelman laatimisen tarjouskilpailutus. Marraskuussa 2021 toimitettiin ELY-keskukselle avustushakemus hanketta varten. Hankevetäjänä ja vastuukuntana toimii edelleen Konneveden kunta. Toimenpidesuunnitelman laatiminen on tarkoitus toteuttaa vuonna 2022.

Äänekosken alueen suurimpien vesistöjen tila on kuvattu Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2016 - 2021. Keski- ja Ala-Keitele ovat Pyyrinlahtea lukuun ottamatta hyvässä tilassa. Saarijärven reitin vesistöt ja Kuhnamo ovat tyydyttävässä tai välttävissä tilassa. Äänekosken kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on mukana Keski-Suomen ELY-keskuksen organisoimassa vesienhoidon yhteistyöryhmässä toimikautena 2020-2021.

Yleinen ympäristöhallinto

Ympäristöasioiden johtaminen

Ympäristönsuojelun yleissuunnittelua ja toimia ympäristönsuojelun huomioon ottamiseksi kaupungin toiminnassa johtaa kaupunginhallitus. Ympäristöasioiden huomioon ottaminen toiminnassa ja suunnittelussa jakaantuu laajasti kaupungin eri

toimialoille ja myös konsernin yhtiöille. Samalla periaatteella ympäristöhyötyjen tuottaminen ja haittojen korjaaminen jakaantuvat laajasti organisaatioon. Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta. Ympäristölautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät

Ympäristölautakunnan ympäristövalvonnan vastualueen ympäristönsuojelun tulosalue vastaa ympäristönsuojelun viranomaistoiminnasta ja ympäristön tilan yleisestä seurannasta.

Kouluttaminen, perehdyttäminen ja tiedotus

2.2. Kaupunkistrategia

1.5.2015 voimaan tulleessa kuntalaissa (410/2015) todetaan, että kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkä aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palveluvelvoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain mukaan kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös strategian toteutumisen arviointi ja seuranta.

Lisäksi kuntalain 110 §:ssä määritetään, että talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Äänekosken kaupunkistrategia

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.12.2015 kaupunkistrategian vuosille 2016 - 2021. Äänekosken kaupunkistrategia on kaupungin tärkein strategiatason asiakirja (päästrategia), jossa on koottuna yhteen kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja

Ympäristönsuojelun viranhaltijat (ympäristöpäällikkö ja ympäristötarkastajat) käyvät ympäristöhallinnon järjestämässä koulutustilaisuuksissa tarpeen mukaan ja hyvät tietoliikenneyhteydet ovat mahdollistaneet koulutusten seuraamisen myös etänä.

Ympäristövastuuvaukukset ja vakuudet

Maa-ainesluvut ja osa ympäristöluvista edellyttää luvanhaltijalta jälkihoidosta annettavan vakuuden, joka realisoituu, mikäli luvanhaltija laiminlyö luvassa määrätty tehtävät tai lupa-ajan päättyessä suoritettaviksi määrätty alueen kunnostamistoimenpiteet. Saatuja voimassa olevia vakuuksia oli tilikauden päättyessä yhteensä 28 kpl. Niiden yhteenlaskettu arvo oli 365 000 euroa.

painopisteet lähivuosiksi sekä pitkän aikavälin strateginen suunta.

Strategiaprosessissa on ollut olennaista saavuttaa yhteinen ymmärrys kaupungin strategisesta asemasta ja tahtotilasta: Mihin asioihin ja kehitystrendeihin Äänekoski pystyy omilla valinnoillaan reagoimaan ja vaikuttamaan, ja toisaalta, minkä tekijöiden suhteen kaupungin on oltava proaktiivinen.

Äänekosken kaupunginvaltuusto ohjaa kaupungin kehittämistä strategioilla. Strategiapäivityksen yhteydessä kaupungin strateginen toiminnanohjaus- ja johtamismalli laadittiin Balanced Scorecard -mallin mukaiseksi (BSC, tasapainotettu mittaristo/tuloskortti). Balanced Scorecardin mallissa mittareita tuotetaan neljästä näkökulmasta, joista muodostuu ns. mittaristotaulukko eli tuloskorttikokonaisuus. Näkökulmat Äänekosken kaupungilla ovat: **asiakas, talous, prosessit sekä henkilöstö.**

Asiakasnäkökulma ja taloudellinen näkökulma kuvaavat ulkoisia odotuksia, kun taas sisäisten prosessien ja henkilöstön näkökulmat kuvaavat sisäisiä valmiuksia. Tärkeää on, että näkökulmien taustalla vaikuttavat missio, visio ja arvot. Näkökulmille on määritelty strategiset päämäärät, kriittiset menestystekijät, mittarit, vastuutahot ja keskeisimmät toimenpiteet.

Äänekosken kaupungissa on asetettu koko kaupunkia ja koko strategiakautta koskevat strategiset päämäärät näkökulmittain ja kullekin päämäärälle

omat kriittiset menestystekijät (=strategiatavoitteet, strategiset valinnat). Kullekin menestystekijälle on määritelty mittari, jolla menestystekijän toteutumista mitataan. Mittarille annetaan nykyarvo (edellisen vuoden tilinpäätösarvo) sekä tavoitearvo (strategiakauden viimeinen vuosi). Mitareita voi olla useampi menestystekijää kohden.

Talousarvioprosessissa on määritelty vuosikohtaiset tavoitteet. Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätösten yhteydessä ja kaupunkistrategiaa uudistetaan/päivitetään valtuustokausittain.

Strategian toimeenpano-ohjelmat

Kaupunkistrategiaa täydentämään ja strategian toteuttamiseksi laaditaan erilliset kaupunkistrategian toimeenpano-ohjelmat. Lähivuosina tavoitteena on muodostaa yhtenäinen strategia-asiakirja, joka koostuu kaupunkistrategiasta ja toimeenpano-ohjelmista.

Strategian toimeenpano-ohjelmia on laadittu mm. seuraavista asiakokonaisuuksista:

- elinkeino- ja kilpailukykyohjelma
- työllisyysohjelma
- kaupunkirakenneohjelma
- markkinointiohjelma
- lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma
- kiinteistöohjelma
- vapaa-aikaohjelma
- ikääntymispoliittinen ohjelma

- hankintaohjelma
- asunto-ohjelma
- palveluohjelma
- omistajapolitiikka
- kylien ja taajamien kehittämisohjelma
- kotouttamisohjelma
- matkailuohjelma
- kulttuuritilaohjelma

Toimeenpano-ohjelmat on laadittu strategiakaudelle siten, että niissä huomioidaan kaupungin keskustan, keskeisten taajamien ja kylien kehittäminen ja ylläpito. Lisäksi ohjelmien laadinnassa on huomioitu ohjelmien keskinäiset riippuvuus-suhteet. Lautakuntaakohtaisten tavoitteiden että erillisten toimeenpano-ohjelmien on tuettava kaupunkistrategiassa asetettujen päämäärien toteuttamista.

Strategiasta johdetut tuloskortit esitetään tilinpäätöksen luvussa 3 ”Talousarvion toteutuminen”.

Kaupunki aloitti uuden strategian valmistelutyön yhteistyössä Brande Oy:n kanssa. Työ käynnistyi elokuussa 2021 toimintaympäristön analyysillä ja kohdennetulla kyselyllä kuntalaisille, yrityksille ja avainhenkilöille. Lokakuussa 2021 pidettiin valtuustolle, henkilöstölle, esimiehille ja sidosryhmille seminaarit ja joulukuussa ja tammikuussa 2022 työskentely jatkui edelleen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.3.2022 § 3 kaupungin uuden strategian vuosille 2022-2028.

2.3. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalakiin tehtiin 1.7.2012 kunnan ja kuntakonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.1.2014. Olennaisin muutos on se, että valtuuston tehtäviin on lisätty määräys, jonka mukaan valtuuston tehtävänä on päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain muutoksen tavoitteena on vahvistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asemaa kunnassa ja kuntakonsernissa sekä yhdenmukaistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Äänekosken kaupunginvaltuusto on 13.10.2014 (§ 77) hyväksynyt Äänekosken kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja määrännyt ne tulemaan voimaan 1.11.2014 alkaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa on määräykset seuraavista asioista:

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite ja tarkoitus
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut
- Kokonaisvaltainen riskienhallinta ja sisäinen valvonta osana kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi
- Tilivelvollisuus

Ohjeen mukaan

- **Valtuusto** päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Valtuusto hyväksyy hallintosäännön, johon on sisällytetty tarvittavat määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Valtuusto arvioi toiminnan ja talouden tavoitteiden asettamisen ja määrärahojen myöntämisen yhteydessä päätösten vaikutuksia ja riskejä. Valtuusto käsittelee tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä selonteot sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä konsernivalvonnasta ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille hyväksyessään tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun ja tilintarkastuskertomuksen perusteella.
- **Kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla** on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. **Kaupunginhallitus** laatii selonteot sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä konsernivalvonnasta osana tilinpäätöksen toimintakertomusta. **Kaupunginjohtajalla** on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessien yksityiskohtaisesta ohjeistamisesta.
- **Kaupunginhallituksen alaiset toimielimet (lautakunnat)** vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.
- **Johtavien viranhaltijoiden**, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäisen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle.
- **Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat** vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt ra-

portoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

- **Konsernijohto (kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus)** vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta (konsernivalvonta).
- **Tarkastuslautakunta** vastaa kunnan ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida arviointikertomuksessa, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.
- **Tilintarkastajan** tehtävänä on tarkastaa viimeistään toukokuun loppuun mennessä kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatiminen ja antaa kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset ja esitetään, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle myöntää vastuuvapaus.
- **Henkilöstö** hoitaa tehtäväkuvansa mukaiset tehtävät ja niihin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt, toimii tavoitteiden ja annettujen sääntöjen mukaisesti, kehittää toimintatapoja sekä ylläpitää ja jatkuvasti kehittää ammatillista osaamistaan.

Edellä mainitun lisäksi valvontaa on ohjeistettu myös taloussäännössä. Äänekosken kaupungin taloussääntö kumottiin hallintosäännön muutoksen yhteydessä kaupunginvaltuuston päätöksellä 29.5.2017 § 53. Hallintosäännön muuttamisen perusteena oli kuntalain (410/2015) päätöksentekojä ja hallintomenettelyjä koskevien säännösten voimaantulo 1.6.2017 alkaen. Uuteen hallintosääntöön on lisätty talouden hoitoon liittyvien päätöksien ja vastuiden määrittelyt sekä keskeiset talouden hoidon säännöt, jotka aikaisemmin ovat olleet kumotussa taloussäännössä. Hallintosäännön hyväksynnän jälkeen päivitettiin talousohje ja se

hyväksyttiin kaupunginhallituksessa (2.10.2017 § 291). Talousohje tuli voimaan 1.11.2017.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Vuoden 2014 aikana kaupungissa otettiin käyttöön uusi menetelmä sisäisen valvonnan toimivuuden ja tilan arviointiin. Menetelmää varten laadittiin oma yhtäläinen ohjelma, johon koottiin kaikki tunnistetut sisäisen valvonnan arviointikohteet. Kohteita tunnistettiin noin 150 ja kohteet jaettiin viiteen eri pääryhmään COSO-mallin mukaisen sisäisen valvonnan viitekehyksen mukaisesti:

- valvontaympäristö

- informaatio ja kommunikaatio
- valvontatoimenpiteet
- riskienarviointi
- seuranta

Kohteet arviointiin asteikolla 1 - 4. Yhteenvedona voidaan todeta, että sisäisen valvonnan tila on kaupungissa kohtalaisen hyvällä tasolla. Suurimmat puutteet ovat informaation ja seurannan osa-alueilla.

Alla on esitetty koonnokset toimialoittain arviointien vuoden 2021 tuloksista:

Toimiala:

Keskushallinto

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,90	Erinomainen
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 3,63	Erinomainen
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,77	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	● 4,00	Erinomainen
SEURANTA	● 3,50	Erinomainen
KOKONAISUUS:	● 3,80	Erinomainen

Toimiala:

Perusturva

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,72	Erinomainen
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 3,50	Erinomainen
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,80	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	● 3,60	Erinomainen
SEURANTA	● 4,00	Erinomainen
KOKONAISUUS:	● 3,75	Erinomainen

Toimiala: Kasvun ja oppimisen toimiala

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,64	Erinomainen
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 3,13	Hyvä
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,63	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	● 3,20	Hyvä
SEURANTA	● 3,25	Hyvä
KOKONAISUUS:	● 3,53	Erinomainen

Toimiala: Vapaa-aikatoimiala

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,64	Erinomainen
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 3,50	Erinomainen
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,76	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	● 3,60	Erinomainen
SEURANTA	● 3,00	Hyvä
KOKONAISUUS:	● 3,66	Erinomainen

Toimiala: Tekninen ja ympäristötoimiala

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,56	Erinomainen
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 3,75	Erinomainen
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,51	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	● 3,80	Erinomainen
SEURANTA	● 3,00	Hyvä
KOKONAISUUS:	● 3,55	Erinomainen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunkiorganisaation toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten/valitusten määrä ei poikennut siitä, mikä on tavanomaista Äänekosken kaupungin toiminnassa tai yleensä kunnallisessa toiminnassa.

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti, joiden seurauksena kaupunki olisi joutunut rikosoikeudelliseen rangaistus- tai korvausvastuuseen.

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole saatettu lautakuntien ja johtokuntien sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevissa selonteoissa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena kaupunki olisi joutunut syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kaupungin vuoden 2021 talousarviossa vastuualuetasolla sitovista määrärahoista määräraha ylitettiin neljän vastualueen osalta, ja yli 100 000 euron ylityksiä niistä oli (1) yksi. Vastaavasti määräraha-alituksia oli (10) kymmenellä vastuualueella, ja niistä yli 100 000 euron alituksia oli (1) yksi. Keskushallinnon (pl. tarkastuslautakunta) alaisten vastualueiden talousarvio alittui yhteensä (sitova taso) yli 100 000 euroa.

Kaupungin toiminnassa ja taloudessa seuranta ja ennakkointia on parannettu siten, että mahdolliset poikkeamat havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Lautakuntia, kaupunginhallitusta ja kaupunginvaltuustoa on informoitava talousarvion toteutumisesta siten, että em. seurantatehtävät ovat mahdollisia. Lautakuntia ja hallitusta on informoitava vähintään ensimmäisen ja toisen vuosikolmanneksen jälkeen sekä tilikauden kokonaistuloksen valmistumisen jälkeen.

Talousjohtaja on laatinut osavuosisikatsaukset kausista 1-4 ja 1-8, ja ne on annettu tiedoksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Laskujen hyväksyntä on tapahtunut sähköisesti erillisessä ostoreskontraohjelmassa. Laskuille on määritelty sekä asiatarkastajat että hyväksyjät vastuualueittain.

Äänekosken kaupungin hallinnoimat käteiskassat tarkastettiin vuoden 2021 osalta ja tarkastuksista laadittiin erilliset tarkastusmuistiot. Tarkastuksissa ei havaittu mitään suurempia virheellisyksiä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 13.10.2014 (§ 77). Vs. kaupunginjohtaja antoi viranhaltijapäätöksellään riskienhallinnan ohjeen 18.12.2014. Ohje noudattelee ISO 31000 standardia (Riskienhallinta, Periaatteet ja ohjeet). Ohjeella ohjeistetaan, miten riskienhallinta toteutetaan käytännössä. Ohjetta sovelletaan kaupungin kaikilla organisaatiotasoilla sekä konsernin tytäryhteisöissä.

Riskienhallinnan prosessissa määritetään toimintaympäristö, jonka jälkeen riskit tunnistetaan, analysoidaan ja arvioidaan niiden merkitys/vaikeus. Riskianalyysin lopuksi valitaan ne riskit, jotka valitaan riskienhallinnan toimenpideohjelmaan erillisesti seurattaviksi riskeiksi. Toimenpideohjelmaan on valittava kaikki riskit, joiden riskitaso on merkittävä tai sietämätön ja lisäksi toiminnan kannalta oleellimmat kohtalaisen riskitason riskit.

Äänekosken kaupungissa riskien arvioinnissa käytetään johtoryhmän laatimaa Excel -pohjaista riskienhallintatyökalua. Toimialakohtaiset riskit arvioidaan kokonaisvaltaisesti vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Erilliset riskiarvioinnit (mm. projektit, hankkeet, erilliset investoinnit) laaditaan tarpeen esiintyessä, käyttäen samaa Excel -työkalua.

Kaupungin kokonaisvaltainen riskienhallintaprosessi toteutettiin toimialoittain (toimialojen johtoryhmät) vuoden 2021 aikana. Yhteenvedon todetaan, että koko kaupunkia koskeviksi ja seurattaviksi riskeiksi tunnistettiin alla mainitut:

- **Työttömyysaste nousee/pysyy korkeana.** Korkea työttömyysaste aiheuttaa kunnallisverotuoton laskua sekä lisää kaupungin ns. sakkomaksuja ja lisääntyvien palvelujen tarvetta. Myös lomautettujen

määrä on suuri epävarmuuden aikana. Riskiin varaudutaan työllisyysohjelmalla sekä osallistamalla työllisyyden kuntakokoukseen. Te-palvelujen siirto kunnille suunnitellaan toteutettavaksi vuonna 2024. Uudistuksen vaikutukset tulevat selviämään myöhemmin.

- **Sota/muut kriisit Suomen lähialueilla.** Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja kriisin suorat vaikutukset Suomeen. Riskiin varaudutaan päivittämällä valmiussuunnitelmia ja tehdään mahdollisia varautumistoimenpiteitä.
- **Massiivinen maahanmuutto.** Ukrainan tilanne voi aiheuttaa massiivista maahanmuuttoa. Varaudutaan talousvaikutuksiin, turvallisuuden parantamiseen ja sotaa pakenevien ukrainalaisten auttamiseen.
- **Syrjäytyminen, eriarvoistuminen ja pahoinvointi syvenee.** Suunnitelmien päivittäminen ja tilanteen arviointi. Riskiryhmien varhainen tunnistaminen.
- **Pandemia.** Globaalin sairastumisaallon vaikutukset sekä väestön terveyteen että talouteen. Rokotusten teho, hitaus/varianttimuutokset. Riskin vaikutusten pienentämiseksi kaupunki varautuu valmiussuunnitelmissa. Lisäksi korostetaan yhteistoiminnan ja viestinnän merkitystä.

Kaupungin kokonaisvaltainen riskienhallintaprosessi toteutettiin toimialoittain (toimialojen johtoryhmät) vuoden 2021 aikana.

Toimialakohtaisten riskienhallinnan toimenpideohjelmien toteutumista seurataan toimialojen omissa johtoryhmissä sekä kokonaisvaltaisesti kaupungin johtoryhmässä, talousarvioprosessissa sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella

Toimialojen vastuuviranhaltijat seuraavat oman vastuualueensa tavoitteiden toteutumista jatkuvan seurannan menetelmällä. Osavuosisikatsaukset

talouden ja toiminnan osalta on laadittu ohjeistuksen mukaan. Taloudelliset päätökset on tehty toimivallan puitteissa. Ostolaskujen hyväksymismenettely on ohjeistettu ja toimialat ovat pääsääntöisesti pystyneet niitä noudattamaan.

Äänekosken kaupungissa on käytössä toimialakohtaiset tietoturva- ja tietosuojaosaamisen valmennus- ja koulutusohjelmat sosiaalihuollossa, terveydenhuollossa, varhaiskasvatuksessa ja opetustoimessa, sekä koko henkilöstön yleinen tietoturva- ja tietosuojakoulutusohjelma. Kaikkien kaupungin työntekijöiden on kerran kalenterivuodessa osoitettava hallitsevansa riittävät tiedot tietoturva- ja tietosuoja- asioista suorittamalla testit Navisec Flex -ohjelmassa. Uudet työntekijät tekevät testit sekä hyväksyvät tietoturva- ja tietosuojasitoumuksen kahden viikon kuluessa työsuhteen alkamisesta. Myös tietosuojavastaavat on nimetty.

Kaupunki on käynnistänyt vuoden 2020 aikana Kuntamittari - hankkeen, jolla tehdään faktatietoon perustuva arkijohtaminen mahdolliseksi. Uusilla automaattisesti päivittyvillä raporteilla on korvattu vanhoja manuaalisesti toteutettuja raportointeja. Vuoden 2021 aikana toteutettiin kasvun ja oppimisen toimialan automaattisesti päivittyvät operatiivisen johtamisen raportit.

Hr-mittarit valmistuvat vuoden 2022 kesään mennessä.

Toimialat ovat ottaneet uudet automaattisesti päivitettyt raportit hyvin käyttöönsä ja toimialojen johtajat seuraavat toimialansa talouden kehittymistä aktiivisesti. Reaaliaikainen raportointi on mahdollistanut nopean reagoimisen toimialalla tapahtuneisiin taloudellisiin muutoksiin ja parantanut merkittävästi talouden jatkuvaa seurantaa.

Tiedon etsimiseen ja päivittämiseen käytetty aika kohdennetaan tulosten analysointiin ja toiminnan kehittämiseen.

2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on

osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulojen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA, 1000 €				
Ulkoinen	2021	2020	Muutos	Muutos -%
Toimintatuotot	20 904	18 225	2 679	14,7
Valmistus omaan käyttöön	16	11	6	51,6
Toimintakulut	-142 202	-135 490	-6 712	5,0
Toimintakate	-121 281	-117 254	-4 027	3,4
Verotulot	81 295	74 847	6 448	8,6
Valtionosuudet	49 850	51 751	-1 900	-3,7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	557	617	-59	-9,6
Muut rahoitustuotot	1 341	1 376	-35	-2,6
Korkokulut	-740	-260	-480	184,7
Muut rahoituskulut	-1	0	0	30,3
Vuosikate	11 022	11 076	-55	-0,5
Poistot ja arvonalentumiset	-8 953	-8 599	-354	4,1
Tilikauden tulos	2 069	2 477	-408	-16,5
Tilinpäätössiirrot	14	14	0	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 083	2 491	-408	-16,4

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	14,70	13,45
Vuosikate / Poistot, %	123,11	128,81
Vuosikate, euroa / asukas	602	596
Asukasmäärä 31.12.	18 304	18 577

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Toimintatuotot olivat vuoden 2021 tilinpäätöksessä 20,9 milj. euroa, ja ne kasvoivat 2,7 milj. euroa (14,7 %) vuodesta 2020. Toimintatuotoista myyntituotot kasvoivat 0,1 milj. euroa (2,6 %), maksutuotot vähenivät 0,1 milj. euroa (-1,6 %), tuet ja avustukset lisääntyivät 3,4 milj. euroa (149,4 %) ja muut toimintatuotot laskivat 0,7 milj. euroa (-15,1 %).

Tilivuoden 2021 toimintakulut olivat 142,2 milj. euroa ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrat-

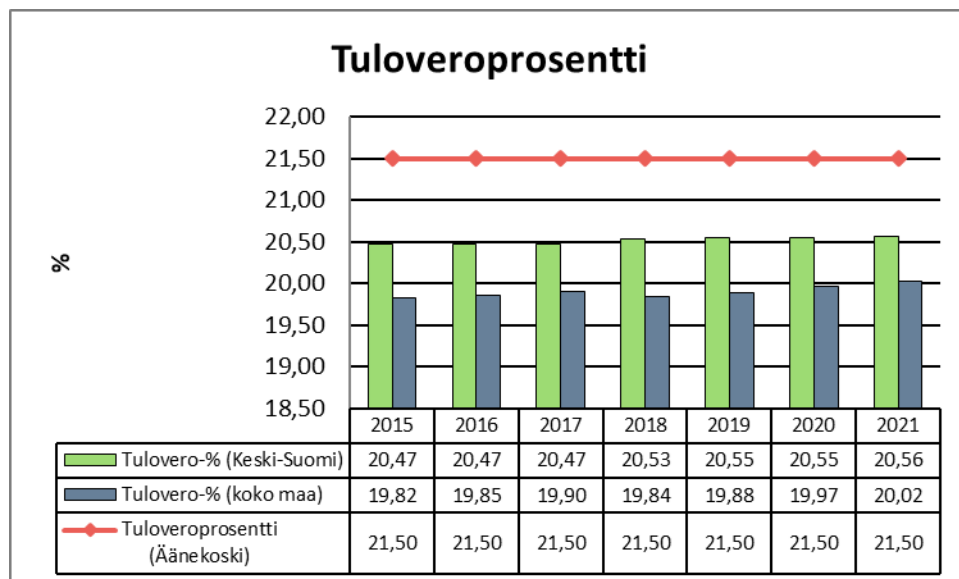
tuna 6,7 milj. euroa (5,0 %). Toimintakuluista palveluiden ostot kasvoivat 2,8 milj. euroa (5,0 %), avustukset vähenivät 0,1 milj. euroa (-1,7 %) ja muut toimintakulut lisääntyivät 0,6 milj. euroa (14,4 %). Henkilöstökulut kasvoivat puolestaan noin 2,9 milj. euroa (4,8 %) ja aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin käytettiin 0,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän (5,8 %).

Kaupungin verotulot kasvoivat noin 6,4 milj. euroa (8,6 %). Kunnallisveron kertymä oli 2,6 milj. euroa

(4,2 %) edellisvuotta suurempi. Yhteisöveron kertymä kasvoi 3,4 milj. euroa (40,1 %) sekä kiinteistöveron kertymä oli 0,5 milj. euroa (9,6 %) edellisvuotta parempi.

Valtionosuudet vähenivät 1,9 milj. euroa (-3,7 %).

TULOVEROPROSENTIN KEHITYS 2015 - 2021

VEROTULOJEN KEHITYS

Verotulojen kehitys, 1 000 €	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kunnallisvero	62 121	63 117	62 984	61 072	60 452	61 432	63 994
Yhteisövero	6 969	6 789	8 990	9 154	8 023	8 519	11 933
Kiinteistövero	3 999	4 529	4 722	4 827	5 096	4 896	5 367
Verotulot yhteensä	73 089	74 434	76 696	75 054	73 572	74 847	81 295
Muutos edelliseen vuoteen (%)	2,8 %	1,8 %	3,0 %	-2,1 %	-2,0 %	1,7 %	8,6 %

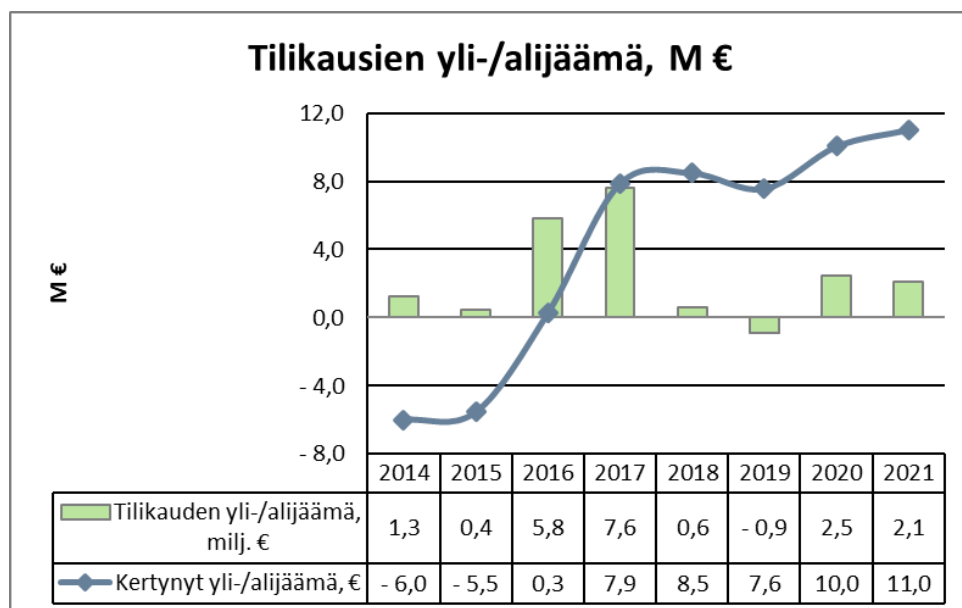
Vuonna 2021 kaupungille kertyi korkotuottoja noin 0,6 milj. euroa, mikä on 0,06 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Muita rahoitustuottoja kertyi noin 1,3 milj. euroa, mikä on 0,04 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2020.

Korkokulut olivat noin 0,7 milj. euroa ja ne olivat 0,5 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Tilinpäätös vuonna 2021 pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskikorko oli 0,520 % (0,530) prosenttia.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat noin 8,1 milj. euroa ja ne olivat samansuuruiset kuin edellisenä vuonna. Lisäpoistoja tehtiin 0,9 milj. euroa, mikä on 0,3 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020.

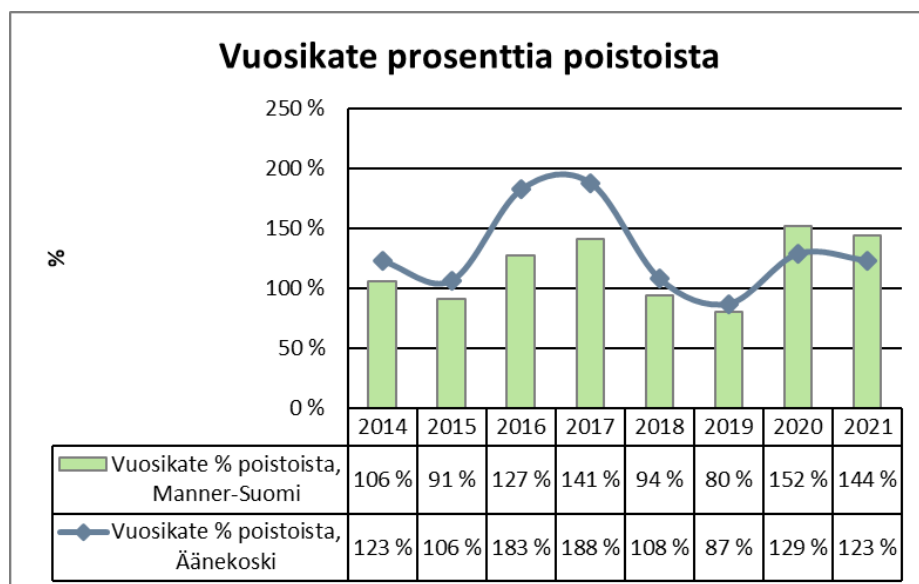
Tilikauden ylijäämä oli 2,1 milj. euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota noin 0,9 milj. euroa parempi ja vuodesta 2020 tulos heikkeni 0,4 milj. euroa.

TUNNUSLUVUN TILIKAUSIEN YLI- / ALIJÄÄMÄ KEHITYS

Tuloslaskelman tunnusluvut

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Kaupungin vuosikate oli 11,0 milj. euroa ja se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 0,05 milj. euroa (0,5 %).

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA" KEHITYS

Äänekosken vuosikate oli 123 prosenttia poistoista, kun luku edellisellä vuonna oli 129 %. Tällä tunnusluvulla mitattuna kaupungin tulo-rahoitus oli riittävä investointeihin nähden.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Äänekoskella vuonna 2021 vuosikate per asukas oli 602 euroa ja investointien omahankintameno oli 474 euroa/asukas.

2.5. Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin, eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö

vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

RAHOITUSLASKELMA, 1000 €				
Ulkoinen	2021	2020	Muutos	Muutos -%
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	11 022	11 076	-55	-0,5
Tulorahoituksen korjaukset	2 656	-871	3 526	-405,0
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 244	-9 267	23	-0,2
Rahoitusosuudet investointeihin	575	164	411	250,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	851	711	140	19,8
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 860	1 813	4 047	223,2
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-1	-17	17	
Antolainasaamisten vähennykset	0	356	-356	0,0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	24 625	-24 625	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 878	-9 714	5 836	-60,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	-19 000	20 000	-105,3
Oman pääoman muutokset	-1 113		-1 113	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-773	932	-1 705	-183,0
Rahoituksen rahavirta	-4 765	-2 818	-1 946	69,1
Rahavarojen muutos	1 095	-1 005	2 100	-208,9
Rahavarat 31.12.	2 865	1 770		
Rahavarat 1.1.	1 770	2 776		
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	6 308	5 953		
Investointien tulorahoitus, %	127,14	121,67		
Lainanhoitokate	2,55	1,14		
Kassan riittävyys, pv	6,70	4,18		
Asukasmäärä 31.12.	18 304	18 577		
TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT				
Investointien tulorahoitus, % = 100 * vuosikate / investointien omahankintameno				
Pääomamenojen tulorahoitus, % = 100 * vuosikate / (investointien omahankintameno + antolainojen nettolisäys + lainanlyhennykset)				
Lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)				
Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella				

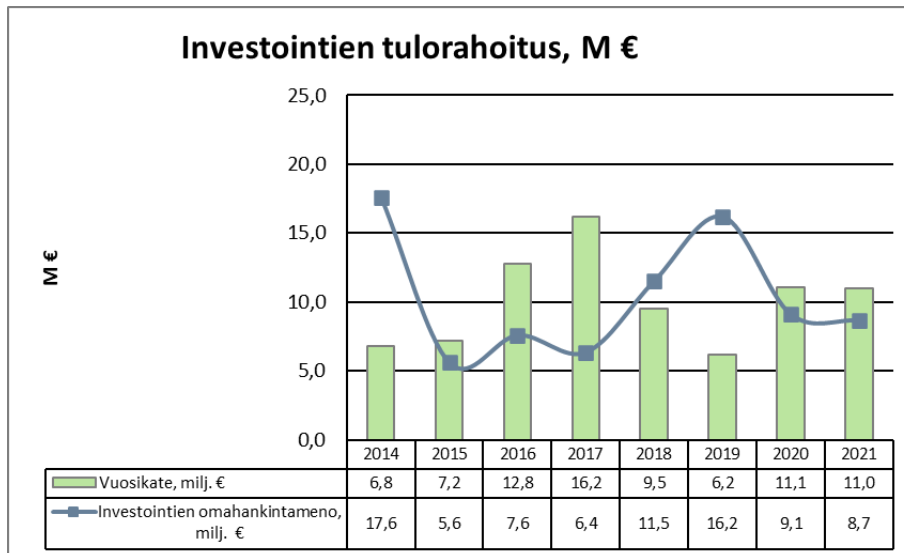
Tilinpäätöksessä 2021 varsinaisen toiminnan rahavirta, eli tulorahoitus oli 5,9 milj. euroa, eli 4,0 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2020.

Investointien määrä vuonna 2021 oli 9,2 milj. euroa eli yhtä paljon kuin vuonna 2020. Rahoitus-

osuuksia investointeihin saatiin noin 0,6 milj. euroa ja käyttömaisuuden myyntituloja kertyi noin 0,9 milj. euroa.

Vuonna 2021 vuosikate oli 11,0 miljoonaa euroa ja investointien omahankintameno oli 8,7 miljoonaa euroa.

INVESTOINTIEN TULORAHOITUKSEN KEHITYS

Antolainojen lyhennyksiä ei ollut ja uusia antolainoja ei myönnetty.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3,9 milj. euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu. Lyhyttai-kaisten lainojen määrä väheni 1,0 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 5,9 milj. euroa ja rahoitustoiminnan rahavirta oli -4,8 milj. euroa. Kaupungin rahavarat kasvoivat täten 1,1 milj. euroa. Vuoden lopussa rahavarat olivat noin 2,9 milj. euroa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

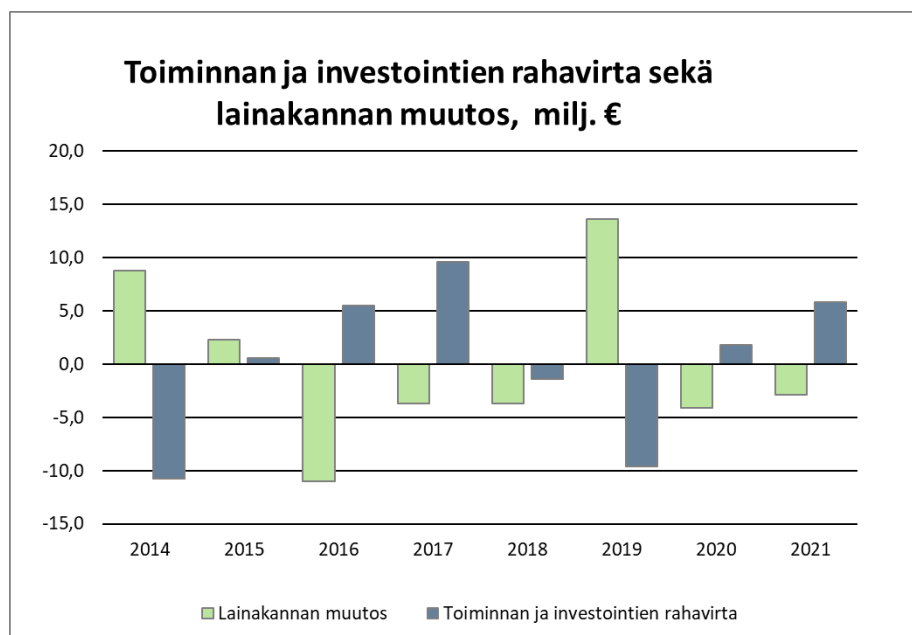
Rahoituslaskelman välitulos **toiminnan ja investointien rahavirta** itsessään on jo tunnusluku,

jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Äänekosken kaupungilla toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta on noin 6,3 milj. euroa positiivinen.

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA SEKÄ LAINAKANNAN MUUTOS

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti Äänekoskella oli 127,14 %, joten tulorahoitus riitti kattamaan investointien rahoitustarpeet.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos

tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoidaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Äänekosken kaupungin lainanhoitokate oli 2,55, kun se edellisenä vuonna oli 1,14.

Kassan riittävyys, pv -tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kaupungilla oli 31.12.2021 yhteensä 6,70 päivää. Kassan riittävyys nousi edelliseen vuoteen verrattuna 2,52 päivää.

2.6. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASELASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE, 1000 €					
VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	169 891	170 493	A OMA PÄÄOMA	89 676	88 706
I Aineettomat hyödykkeet	708	923	I Peruspääoma	78 497	78 497
1. Aineettomat oikeudet	64	90	II Arvonkorotusrahasasto		
2. Tietokoneohjelmistot	118	102	III Muut omat rahastot	167	167
3. Muut pitkävaikuttiset menot	526	731	IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	8 929	7 550
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	2 083	2 491
II Aineelliset hyödykkeet	125 667	126 055	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	107	121
1. Maa- ja vesialueet	26 426	26 283	1. Poistoero	107	121
2. Rakennukset	81 167	76 507	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	16 003	15 436	C PAKOLLISET VARAUKSET	3 193	6
4. Koneet ja kalusto	1 179	1 379	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet	161	161	2. Muut pakolliset varaukset	3 193	6
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	733	6 290	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 094	556
III Sijoitukset	43 516	43 515	1. Valtion toimeksiannot	73	26
1. Osakkeet ja osuudet	19 680	19 680	2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat	1 021	530
3. Muut lainasaamiset	23 320	23 320	E VIERAS PÄÄOMA	88 448	90 158
4. Muut saamiset	516	515	I Pitkäaikainen	45 326	48 273
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot	0	0	2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	45 312	48 260
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatt.			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 628	9 053	5. Saadut ennakot		
I Vaihto-omaisuus	140	96	6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet			7. Liittymismaksut ja muut velat	13	13
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat		
3. Valmiit tuotteet/tavarat			II Lyhytaikainen	43 123	41 884
4. Muu vaihto-omaisuus	140	96	1. Joukkovelkakirjalainat	23 000	22 000
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	2 944	3 875
II Saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot	12	99
2. Lainasaamiset			6. Ostovelat	7 242	7 280
3. Muut saamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	1 127	1 090
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	8 798	7 540
Lyhytaikaiset saamiset	9 623	7 187	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	182 519	179 546
1. Myyntisaamiset	2 972	2 123			
2. Lainasaamiset	1 330	1 177	TASEEN TUNNUSLUVUT:	2021	2020
3. Muut saamiset	4 075	2 738	Omavaraisuusaste, %	50,94	49,50
4. Siirtosaamiset	1 245	1 149	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,16	62,19
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	11 012	10 041
1. Osakkeet ja osuudet			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	602	541
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.			Lainakanta 31.12., 1000 €	71 257	74 135
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset			Lainakanta 31.12., €/asukas	3 893	3 991
4. Muut arvopaperit			Lainasaamiset, 1000 €	23 320	23 320
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 865	1 770	Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	119 948	123 474
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 553	6 647
VASTAAVAA YHTEENSÄ	182 519	179 546	Asukasmäärä 31.12.	18 304	18 577

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Omavaraisuus -% = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Kaupungin taseen loppusumma oli 182,5 milj. euroa ja se kasvoi 3,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan, eli kertoo, kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Äänekosken kaupungin vuoden 2021 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 50,94 %, kun se vuoden 2020 lopussa oli 49,50 %. Tunnusluvun tulkintaohjeiden mukaan kaupungin omavaraisuusaste on

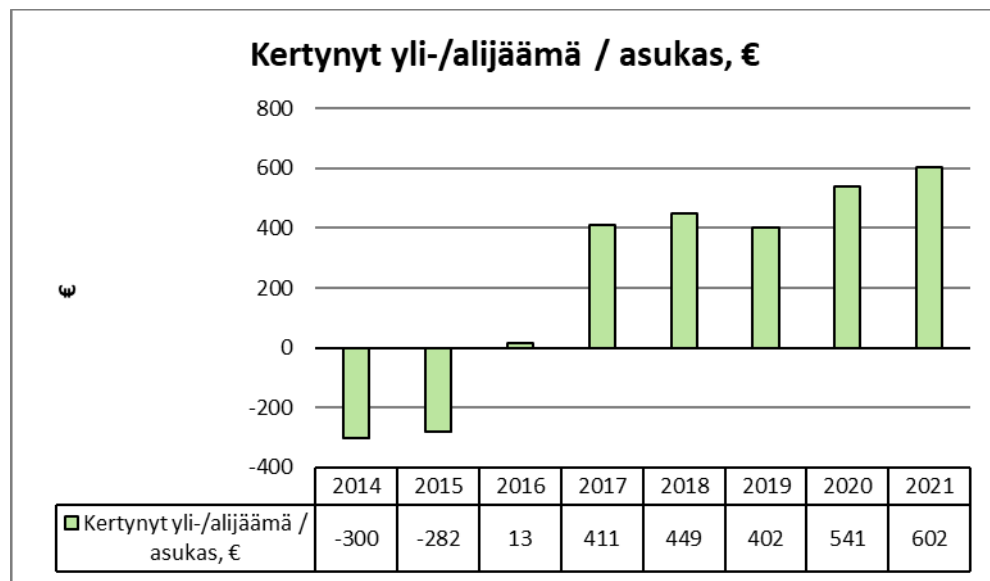
niukasti merkittävän suuren velkarasitteen ohjearvon yläpuolella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma kunnalle asettaa. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2021 oli 58,16 % ja 62,19 % vuonna 2020 eli suhdeluku on hieman parantunut.

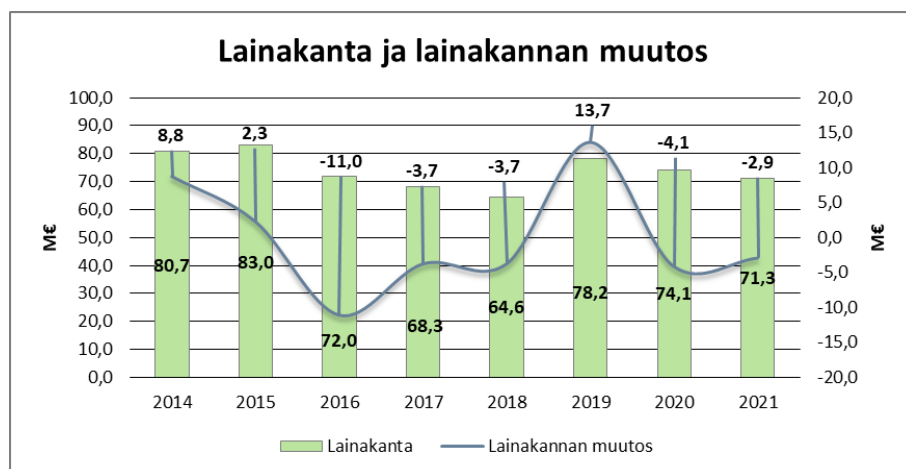
Kaupungin kertynyt ylijäämä oli 11,0 miljoonaa euroa (2020: ylijäämä 10,0 milj. euroa) ja asukasta kohden laskettuna ylijäämä oli 602 euroa/asukas (2020: ylijäämä 541 euroa/asukas). Kertyneeseen ylijäämään on kirjattu sairaanhoitopiiriin alijäämän kattamisesta aiheutunut 1,1 miljoonan euron kulu vuodelta 2020.

KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHTI

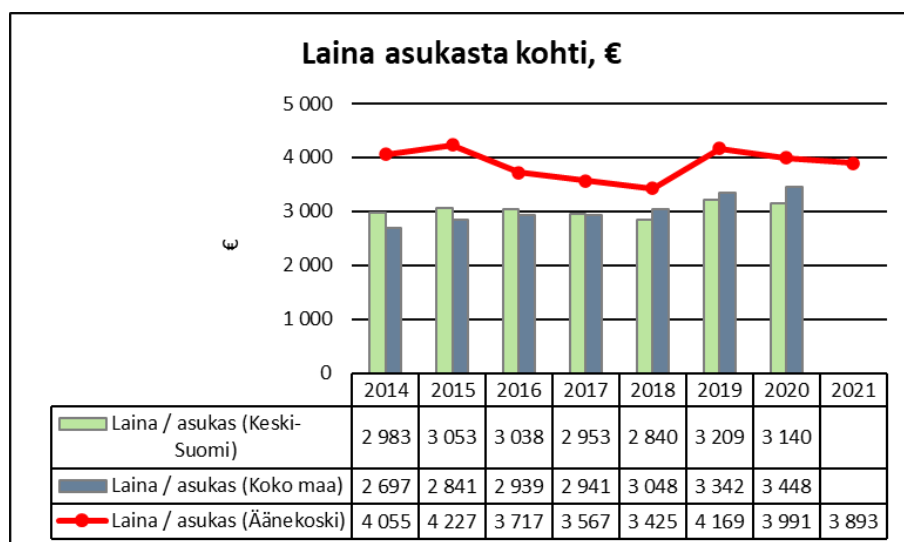

Kaupungin lainakanta oli 71,3 milj. euroa ja lainakanta väheni noin 2,9 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

LAINAKANTA JA LAINAKANNAN MUUTOS, M€

LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Nettovelkaa puolestaan oli vuodenvaihteessa noin 47,9 milj. euroa ja asukasta kohden nettovelkaa oli 2 619 euroa.

NETTOVELAN KEHITYS 2020 - 2021

	2021	2020
Lainakanta	71 257	74 135
Antolainat	23 320	23 320
Nettovelka:	47 937	50 815
Nettovelka / asukas €	2 619	2 735

2.7. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustahtumat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

Kokonaistulot ja -menot, 1000 €			MENOT, 1000 €		
TULOT, 1000 €			MENOT, 1000 €		
Toiminta		%	Toiminta		%
Toimintatuotot	20 904	13,4 %	Toimintakulut	142 202	92,4 %
Valmistus omaan käyttöön	16	0,0 %	Korkokulut	740	0,5 %
Verotulot	81 295	52,2 %	Muut rahoituskulut	1	0,0 %
Valtionosuudet	49 850	32,0 %			
Korkotuotot	557	0,4 %			
Muut rahoitustuotot	1 341	0,9 %			
Tulorahoituksen korjaukset			Tulorahoituksen korjaukset		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-648	-0,4 %	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	-116	-0,1 %
hyödykkeiden myyntivoitot			Pakollisten varausten muutos	-3 187	
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	575	0,4 %	Investointimenot	9 244	6,0 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	851	0,5 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,0 %	Antolainasaamisten lisäykset	1	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 878	2,5 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 000	0,6 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset	1 113	0,7 %
Kokonaistulot yhteensä	155 743	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	153 875	100,0 %

2.8. Kuntakonsernin toiminta ja sen talous

2.8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kuntakonsernin (kuntalaki 6 §). Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kuntastrategiasta, kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista sekä konserniohjeesta.

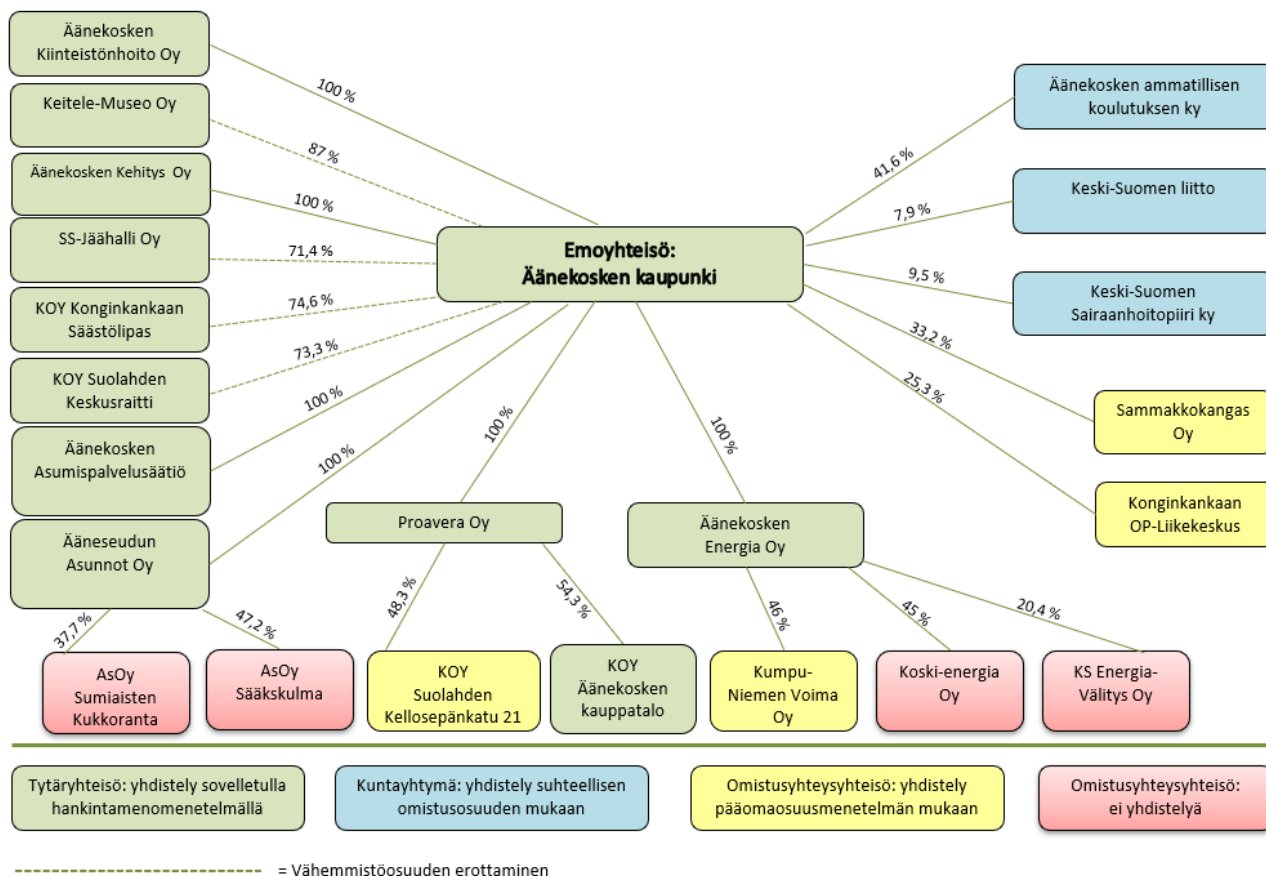
Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan

asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- konsernin sisäistä palveluista;
- kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE JA OMISTUSOSUUDET 31.12.2021

2.8.2. Konsernin toiminnanohjaus

Kaupunkikonserniin kuuluu kaupunkiorganisaation lisäksi yhtiöitä ja muita yhteisöjä. Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä tavoitteita ja menettelytapoja, joita kaupunki omistajana kohdistaa yhtiöihin ja yhteisöihin.

Äänekosken kaupungin konserniohje on hyväksytty valtuuston 10.12.2012 (79 §) tekemällä päätöksellä ja se on voimassa 30.6.2021 saakka. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.6.2021 (61 §) uuden konserniohjeen 1.7.2021 lukien toistaiseksi.

Miten konserniohjaus on järjestetty

Konserniohjeessa on määritelty konsernijohto ja sen tehtävät. Ohjeella varmistetaan tytäryhteisöille asetettujen omistajapolitiittisten linjausten ja toiminnallisten sekä taloudellisten tavoitteiden toteutus. Lisäksi ohjeella määritellään miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

1. Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
2. Konserniyhteisöjen on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee tehostaa toimintaansa.
3. Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Yhtiökohtaiset sitovat tavoitteet

Ääneseudun Asunnot Oy

1. Asuntojen käyttöastetavoite yli 90 %
 - o Tavoite ei toteutunut. Käyttöaste oli vuoden vaihteessa 89 %.
2. Yhtiön taloustilanteen parantaminen
 - o Tavoite toteutui. Taloustilanne parani vuodesta 2020.
3. Ympäristöystävällisen energian käyttäminen (kaikki käytetty energia on ympäristöystävällisesti tuotettu)
 - o Tavoite toteutui.
4. Vedenkulutuksen pienentäminen (vedenkulutus alle 150 l/vrk/hlö)

- o Tavoite toteutui.

Äänekosken Energia Oy

1. Liikevoitto 1 700 000 euroa
 - o Tavoite ei toteutunut. Liikevoitto oli 0,5 miljoonaa euroa.
2. Äänekosken kaupungille tuloutetaan 1 650 000 euroa (osinko 940 000 euroa sekä vesilainan korko ja takauspalkkiot 666 000 euroa)
 - o Tavoite toteutui.
3. Sähköstä vähintään 80 % on tuotettu uusiutuvalla tuotannolla
 - o Tavoite toteutui.
4. Kaukolämmöstä yli 99,5 % on tuotettu uusiutuvalla tuotannolla
 - o Tavoite toteutui. Kaukolämmöstä 99,6 % on tuotettu uusiutuvalla tuotannolla.

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

1. Työntekijöiden sairauspoissaolojen vähentäminen
 - o Tavoite toteutui.
2. Ajoneuvojen CO₂-päästöjen alentaminen
 - o Ei seurantatietoa.
3. Omassa käytössä olevien kiinteistöjen energiankulutuksen vähentäminen
 - o Ei seurantatietoa.
4. Kasvinsuojeluaineiden/myrkkujen käytön vähentäminen
 - o Tavoite toteutui.
5. Jätekierrätyksen parantaminen.
 - o Tavoite toteutui.

Äänekosken Kehitys Oy

1. Erikseen määrättyjen hankkeiden hallinta
 - o Tavoite toteutui.

Proavera Oy

1. Omistajalle osinkona 50 000 euroa vuoden 2021 tuloksesta
 - o Tavoite ei toteutunut.
2. Vuokrattavien tilojen käyttöaste 90 %
 - o Tavoite toteutui. Vuokrattavien tilojen käyttöaste on yli 90 %.
3. Epäkäytännöllisten tilojen myynti
 - o Tavoite ei toteutunut. Tiloja ei myyty vuonna 2021.
4. Vuokrausliiketoiminnan tulos positiivinen
 - o Tavoite toteutui. Vuokrausliiketoiminnan tulos oli positiivinen.
5. Liiketoiminnan voitto 2-3 %
 - o Tavoite ei toteutunut. Liiketulos oli tappiollinen.

6. Kiinteistöjen energiakulutuksen vähentäminen
 - o Tavoite toteutui osittain. Jäähallin aurinkosähköjärjestelmä toi energiasäästöjä. Muilta osin ei merkittäviä muutoksia.
7. Uusiutuvan energian käytön lisääminen
 - o Tavoite toteutui.
8. Rakennuksissa tai rakentamisessa uusiutuvien energioiden hyödyntämisen lisääminen
 - o Tavoite toteutui.

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos
 - o Tavoite toteutui.
2. Tarjoaa äänekoskelaisille vanhuksille kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja
 - o Tavoite toteutui säätiön sääntöjen mukaisesti.
3. Vuokrattavien tilojen käyttöaste on vähintään 95 %
 - o Tavoite toteutui. Tilojen käyttöaste oli yli 95 %.
4. Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut
 - o Tavoite toteutui. Vuokratuotoilla katettiin kiinteistön hoito- ja pääomakulut.

Keitele-Museo Oy

1. Positiivinen liiketoiminnan tulos
 - o Tavoite toteutui.

Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

1. Hoito- ja pääomakulujen pysyminen kiinteistöyhtiössä kohtuullisena
 - o Tavoite toteutui. Hoitokulut olleet kohtuulliset. Tavoitteena on ollut kerätä varoja tuleviin korjauksiin. Pääomakulut ovat olleet kohtuulliset.
2. Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käyttöasteen nostaminen
 - o Tavoite ei toteutunut merkittävässä laajuudessa. Kaupungin hallinnassa olevat tilat, 418 m² 1. kerroksessa ja 129 m² kellarikerroksessa, ovat pääosin hyväkuntoiset. Niistä on vuokrattuna vuodesta 2014 alkaen 20 m² ja vuodesta 2016 alkaen 22,5 m² liikehuoneistot. Osa tiloista on kaupungin omassa käytössä, osa tyhjänä. Kysyntää ei juurikaan ole, joten käyttöasteen nostaminen on vaikeaa.

Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

1. Hoito- ja pääomakulujen pysyminen kiinteistöyhtiössä kohtuullisena
 - o Tavoite toteutui osittain.

Miten seuranta ja raportointi ovat vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille

Valtuusto

- määrittelee konsernin omistajapolitiikan
- hyväksyy kaupungin konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet
- toimii kaupunkikonsernin toiminnan ylimpänä valvojana
- hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä tavoitteet koko kaupunkikonsernille
- hyväksyy jäsenten valitsemisen toimielimiin, jolle sitä muuten ole säädetty
- hyväksyy konserniohjeen
- päättää kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista

Kaupunginhallitus

- ohjaa kuntakonsernia; ml. konsernin talouden ja toiminnan koordinointia ja seurantaa
- vastaa, että tytäryhteisöjen valvonta on järjestetty
- valitsee kuntayhtymien yhtymäkokousedustajan tai -edustajat
- antaa ohjeita kaupunkia konserniyhteisöjen hallintoelimityksissä edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin
- antaa toimintakertomuksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta
- seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista

2. Kaupungin hallinnassa olevien tilojen käyttöasteen nostaminen
 - o Tavoite toteutui osittain.
3. Rakennusten kunnan ylläpito
 - o Tavoite toteutui.

- nimittää tytäryhteisöjen yhtiökokousten kokousedustajan
- päättää edustajista hallitukseen tai vastaaviin elimiin

Lautakunta

- huolehtii toimialaansa kuuluvan konserniyhteisön toiminnan seurannasta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginhallitukselle

Kaupunginjohtaja

- vastaa kaupunkikonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutumisesta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginhallitukselle

Toimialajohtajat / talousjohto

- huolehtii toimialansa tytäryhteisöjen toiminnan seurannasta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginjohtajalle

Konserniyhteisöt / hallitus

- raportoi kaupunginhallitukselle yhteisön tavoitteiden ja kaupungin omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumisesta tarkoituksen mukaisella jaksotuksella
- arvioi riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan tilaa sekä hallitustyöskentelyn toteutumista informoiden kaupunginhallitusta

2.8.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen on kuvattu tarkemmin luvussa 2.8.2. Konserniohjeet ovat astuneet voimaan 10.12.2012. Konsernille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

2.8.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kohdassa 2.8.5.1 - 2.8.5.10 on poimittu kaupungin tytäryhteisöjen toimintakertomuksista konsernia koskevista olennaisista tapahtumista.

2.8.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kohdassa 2.8.5.1 - 2.8.5.10 on poimittu kaupungin tytäryhteisöjen toimintakertomuksista yhtiöiden arviot tulevasta kehityksestä.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Konserniohjeen kohdassa 10. on kuvattu, miten keskitettyjä konsernitoimintoja hyödynnetään.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Riskienhallinnasta on kerrottu kohdassa 2.3.

Kaupunki on kilpailuttanut vakuutukset vuoden 2019 alussa, ja kilpailutukseen on myös osallistunut osa konserniyhtiöistä.

Tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Alla on esitetty yhtiöittäin tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Analysoinnissa on käytetty seuraavia tunnuslukuja:

Kannattavuus:

Liikevoittoprosentti

Tunnusluku kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen rahoituseriä. Tunnuslukua käytetään kuten käyttökateprosenttia mittaamaan yrityksen liiketoiminnan menestystä, mutta se ottaa paremmin huomioon toimialojen väliset erot. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{liiketoiminnan tulos}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- yli 10 % = hyvä
- 5 - 10 % = tyydyttävä
- alle 5 % = heikko

Vakavaraisuus:

Omavaraisuusaste

Vakavaraisuuden tunnusluku. Mittaa yrityksen vakavaraisuutta vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan eli kertoo, kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Tunnusluku on toimialasta riippumaton ja sen tulkintaan vaikuttaa taseen omaisuuserien kuranttius. Omavaraisuusaste on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{oma pääoma + varaukset}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- yli 40 % = hyvä
- 20 - 40 % = tyydyttävä
- alle 20 % = heikko

Maksuvalmius:

Current ratio

Maksuvalmiuden tunnusluku. Tunnusluku mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudella ja vaihto-omaisuudella. Tunnusluvun avulla voidaan seurata yrityksen rahoitusaseman vuosittaista kehitystä. Tun-

nusluvun tulkinna on huomioitava rahoitusomaisuuden kuranttiys ja likvidiys. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus

 lyhytaikaiset velat

Ohjearvoja:

- yli 2,0 = hyvä
- 1,0 - 2,0 = tyydyttävä
- alle 1,0 = heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus:

2.8.5.1. Ääneseudun Asunnot Oy (Y-tunnus 0177096-3)

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja osakehuoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä hoitaa kiinteistöjen isännöinti-, huolto- ja korjaustoimintaa. Yhtiöllä on omistuksessaan kaupungin kaikissa neljässä taajamassa 1 092 (1 098) asuntoa, joista 35 (35) on osakehuoneistoja.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet olivat ajalla 1.1.2021-28.9.2021 Juho Kautto (pj.), Mauri Ilves, Leila Lindell, Anniina Ojajarvi, Pentti Piilonen, Mirja Alanurmi, Marko Hokkanen, Maire Tiihonen (asukasedustaja) ja Erkki Pääkkönen (asukasedustaja). Ajalla 28.9.2021-31.12.2021 varsinaiset jäsenet olivat Ojajarvi Anniina (pj), Pentinpuuro Anna-Riitta (vpj), Hokkanen Marko, Joutsimatka Ari, Kinnunen Tomi, Lax Marko, Raitanen Leena Erkki Pääkkönen (asukasedustaja) ja Maire Tiihonen (asukasedustaja).

Yhtiön hallitus kokoontui tilikauden aikana seitsemän (7) kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 8.6.2021. Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 22.9.2021. Kokouksessa oli edustettuna yhtiön koko osakekanta ja Äänekosken kaupunkia edusti kokouksissa kaupunginjohtaja Matti Tuononen.

Yhtiön toimitusjohtaja toimi Mika Karvonen. Tilintarkastajana toimi BDO Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana Heidi Rimpilä, HT.

Omistajaohjauksella toteutettiin tilikauden aikana kaksi henkilöstöä koskevaa muutosta. 1.3.2021 Ääneseudun Asunnot Oy:lle tuli vuokratyöntekijät Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:stä ja

Tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma yritykselle asettaa. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

Vieras pääoma x 100
 Liikevaihto (12 kk)

Ohjearvoja:

- alle 40 % = hyvä
- 40 - 80 % = tyydyttävä
- yli 80 % = heikko

1.6.2021 tapahtuneessa liikkeenluovutuksessa vuokratyöntekijät siirtyivät Ääneseudun Asunnot Oy:n henkilöstöön vanhoina työntekijöinä. Yhtiön palveluksessa on ollut tilikauden aikana keskimäärin kahdeksantoista (18). Isännöintiliiketoiminta on siirretty tilikauden alussa Proavera Oy:n toiminnaksi.

Yhtiön omissa kiinteistöissä sekä yhtiön omistamissa osakehuoneistoissa on yhteensä 1 092 asuinhuoneistoa ja 8 liikehuoneistoa, jotka ovat asuinpinta-alaltaan yhteensä 60 190 m² + 632 m². Yhtiöllä on omassa käytössään toimitiloina liikehuoneistot Kauppakatu 17:ssä Äänekoskella ja Keiteleentie 11:ssä Suolahdessa. Erillisiä asunto-osakehuoneistoja on yhteensä 35 kpl. Tilikauden aikana ei ole myyty yhtään osakehuoneistoa. Rautiomäentie 579 (6 huoneistoa) on purettu tilikauden lopulla.

Asuntojen käyttöaste oli tilikauden lopussa noin 89 %, vuoden 2020 lopussa 89 % ja vuonna 2019 noin 85 %. Lönnrotinkatu 1:n peruskorjaus on saatettu loppuun ja asuttaminen on aloitettu elokuussa 2020, käyttöaste Lönnrotinkadulla on vuodenvaihteessa noin 55 %.

Tilikautena korjauskustannuksia on kirjattu tuloslaskelmaan ja taseeseen yhteensä 1,65 milj. (1,5) euroa. Huoneistokorjauksia tehtiin yhteensä 0,5 milj. eurolla (0,90).

Arvio tulevasta kehityksestä

Riippuen kaupungin väestökehityksestä on yhtiön harkittava mahdollisia lisätoimia kiinteistökannan suhteen. Vuonna 2020 yhtiö on lopettanut vuokraustoiminnan 102 asunnossa, Kyminkatu 1:stä ja

3:sta, Harjusenkatu 23-25 kahdesta rakennuksesta, Kaarnatie 5 b:stä ja Rautiomäentie 579:stä. Teollisuuden investointien odotetaan alkavan lähitulevaisuudessa, joten yhtiö varautuu uudelleen käyttöönottamaan Kyminkatu 1 ja 3 sekä Harjusenkadun 23-25 rakennukset.

Väestökehityksen jatkuessa negatiivisena tulee lisää toimenpiteitä kohdistamaan Puistokadulle, Harjusenkadulle ja muihin erikseen päätettäviin kohteisiin. Peruskorjausta ja hissien rakentamista tulee harkita jatkossa kohteisiin joihin jatkossakin tulee olemaan kysyntää.

Omistajapoliittinen asiakirja on käsitelty yhtiön hallituksessa ja Ääneseudun Asunnot Oy:tä koskevat velvoitteet on toimeenpantu. Yhtiö on luopunut säätiöiden isännöintiliiketoiminnasta 31.12.2020. In-house aseman selvitys on yhteistyössä omistajan kanssa.

Tulevaisuudessa on mietittävä keinoja käyttö- ja ylläpitokulujen alentamiseksi joko kilpailuttamalla toimijoita tai ottamalla tehtäviä omaksi toiminnaksi. Toimenpiteiden tulee tähdätä omaisuuden arvon säilyttämiseksi ja parhaassa tapauksessa, niiden arvon korottamiseksi.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista liiketoiminnan kehittämissä vaikuttavista tekijöistä

Vuokraustoiminnan strategisena riskinä on markkina-aseman säilyttäminen asuntovuokrausmarkkinoilla. Riskiä seurataan tilastoimalla asuntojen käyttöastetta kuukausitasolla. Markkina-asemaa merkittävämpi tekijä asuntojen käyttöasteeseen on asukasluvun kehitys, jota pyritään kasvattamaan lisäämällä markkinointia vuokra-asuntojen osalta.

Operatiivista riskeistä henkilöriskejä on pyritty vähentämään työtehtävien moniosaamisella sekä korjaus- ja huoltotoiminnan laajalla palveluverkostolla. Rahoituksen riskeistä, viitekorkosidonnaisten lainojen korkoriskien vähentämiseksi on tehty korkosuojaussopimus. Suojaussopimuksen alkamista ei enää ole pystytty lykkäämään vaan sopimus on astunut voimaan vuoden 2018 alkupuolella. Sopimuksesta aiheutuu yhtiölle huomattavia ylimääräisiä vuosittaisia kuluja. Tuloksellisuuden parantaminen vaatii käyttöasteen parantamista jatkuvasti yli 90 %:n.

Ääneseudun Asunnot Oy

1.1-31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	6 175	6 184	9	100,1 %
Liikevoitto	213	681	468	319,7 %
Tilikauden voitto / tappio	-663	-214	449	32,3 %
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	31 583	30 896	-687	97,8 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	954	883	-71	92,5 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	32 537	31 779	-758	97,7 %
Oma pääoma	798	584	-214	73,2 %
Varaukset	0	0	0	
Kertynyt poistoero	0			
Pitkäaikainen vieras pääoma	23 078	18 618	-4 460	80,7 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	8 660	12 578	3 918	145,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	32 537	31 779	-758	97,7 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	● 3,4 %	● 11,0 %		
Omavaraisuusaste	● 2,5 %	● 1,8 %		
Current Ratio	● 0,1	● 0,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus	● 514,0 %	● 504,5 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on hyvä, vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat heikkoja sekä suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.8.5.2. Äänekosken Energia Oy (Y-tunnus 0917763-8)

Yhtiön ydinliiketoiminnat muodostuvat sähkön myynnistä ja siirrosta, kaukolämpötoiminnasta sekä vesi- että hulevesiliiketoiminnasta. Sähkön siirto ja vesi sekä hulevesi ovat monopolitoimintoja, kun taas sähkön myynti ja kaukolämpö ovat kilpailtua toimintaa. Liiketoiminnot on eriytetty kirjanpidollisesti. Kaikista liiketoiminnoista muodostetaan omat tuloslaskelmat ja taseet.

Osakkuusyhtiöistä saatavasta sähköstä tuotettiin vesivoimalla 88,9 %, puupohjaisilla 4,8 % ja tuuli-voimalla 5,3 %. Kaukolämmön tuotannosta 99,6 % on tuotettu biopolttoaineilla. Jäteveden puhdistamot toimivat lupa-arvojen mukaisesti.

Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 34 henkilöä vakinaisissa työsuhteissa (32 henkilöä). 31.12. palveluksessa oli 34 henkilöä vakinaisissa työsuhteissa (32 henkilöä).

Yhtiön liikevaihto oli 23 348 049,86 euroa (21 158 961,81 euroa) ja liikevoitto 543 864,03 euroa (2 079 976,02 euroa). Yhtiön liikevaihdon nousussa näkyi kylmä alkua- ja loppuvuosi, jolloin kaukolämmön ja sähkön kulutukset nousivat sekä loppuvuonna kohonneet sähkön pörssihinnat. Yhtiön liikevoiton laskuun vaikutti sähkön hankintakustannusten kasvu, joka johtui merkittävästi nousseesta pörssisähkön hinnasta loppuvuoden aikana.

Sähkön siirtomäärä oli 121,7 GWh/a, joka nousi 6,0 % edellisestä vuodesta. Sähkön myynti kasvoi 20,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kaukolämmön kulutus oli 144,8 GWh/a, kasvua oli 26,3 %. Vesiliiketoiminnassa veden kulutus pysyi edellisen vuoden tasolla.

Sähköliiketoiminnassa sähkön hankintakustannukset nousivat edelliseen vuoteen verrattuna korkean pörssisähkön hinnan vuoksi. Kaukolämpöliiketoiminnassa lämmön myynnissä näkyi kylmä talvi ja kaukolämpö tuotettiin 99,6 % uusiutuvilla puupohjaisilla polttoaineilla. Sähkön siirron liiketoiminnan tuloskehitys oli kohtuullisen tuoton vaatimusten mukainen. Vesiliiketoiminnan liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla.

Yhtiön rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä koko vuoden. Olkiluodon 3 ydinvoimala sai käynnistyslupaa 22.12.2021 ja sen kytkentä valtakunnan verkkoon tapahtuu helmikuussa ja täydessä tuotannossa laitos on heinäkuussa 2022.

Suolahti-Koivisto 110 kV-linjan, joka on yhteisprojekti Elenian kanssa, otettiin käyttöön syksyllä 2021.

Suolahden ylävesisäiliö otettiin käyttöön syyskuussa 2021 ja vanhan vesisäiliön purkutyöt käynnistettiin vuoden lopulla.

Yhtiön korolliset velat olivat vuoden lopulla 55 669 746 euroa (51 509 218 euroa). Uutta pitkäaikaisista velkaa nostettiin 5 000 000 euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin kaikkiaan yhteensä 1 539 708 euroa. Lyhytaikaista rahoitusta käytetään kassatilanteen mukaan yhtiön rahoituspolitiikassa määritetyn limitin mukaisissa rajoissa. Korollisen rahoituksen nettomuutos tilikaudella + 4 460 552 euroa.

Yhtiön pitkäaikaiset lainat ovat pääsääntöisesti kiinteäkorkoisia tai suojattuja. Äänekosken kaupungin pääomallainaan 18 100 000 euroa korko on täysimääräisenä mukana yhtiön tuloksessa.

Yhtiö hallitus on hyväksynyt yhtiölle rahoituspolitiikan. Yhtiö rahoittaa investointejaan myös leasingrahoituksella.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet ovat Marko Tuhkanen (puheenjohtaja), Leila Lindell (varapuheenjohtaja), Jari Halttunen, Simo Holopainen, Marko Laitinen (8.9.2021 alkaen), Tiina Liimatainen, Eila Nurmi ja Erkki Pönkänen 8.9.2021 asti. Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Maarit Heranen.

Yhtiön tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Oy, päävastuullisena Hanna Keskinen KHT, JHT.

Arvio tulevasta kehityksestä

Pörssisähkön hinnan arvioidaan olevan korkealla tasolla alkuvuoden ajan ja laskevan loppuvuoden aikana. Olkiluoto 3 ennakoidaan tasaavaan sähköhinnan nousua. Vesivoiman tuotannon arvioidaan toteutuvan alkuvuoden aikana normaalilla tasolla lumisesta talvesta johtuen. Kaukolämmön ja veden liiketoiminnoissa ei ole odotettavissa muutoksia.

Riskien hallinnan järjestäminen

Liiketoiminnan riskikartoituksen toimenpideohjelmaa toteutettiin suunnitelman mukaisesti riskien minimoimiseksi. Operatiivisen toiminnan riskiarvi-

oita ja valmiussuunnitelmia tarkennettiin ja määriteltiin toimenpideohjelmat eri osa-alueille. Green Card sertifikaatti auditointiin syyskuussa.

Äänekosken Energia Oy

01.01.-31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Toteuma %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	21 159	23 348	2 189	110,3 %
Liikevoitto	2 080	544	-1 536	26,1 %
Tilikauden voitto / tappio	943	942	-1	99,9 %
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	70 913	59 931	-10 982	84,5 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	10 307	26 688	16 381	258,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	81 220	86 618	5 398	106,6 %
Oma pääoma	5 306	5 308	2	100,0 %
Varaukset	0	0	0	
Kertynyt poistoero	12 569	11 279	-1 290	89,7 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	55 952	42 207	-13 745	75,4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	7 393	27 825	20 432	376,4 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	81 220	86 618	5 398	106,6 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	9,8 %	2,3 %		
Omavaraisuusaste	22,0 %	19,1 %		
Current Ratio	3,5	3,5		
Suhteellinen velkaantuneisuus	299,4 %	299,9 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus ja vakavaraisuus ovat heikolla tasolla.

Maksuvalmius hyvä ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.8.5.3. Äänekosken Kiinteistöhoito Oy (Y-tunnus 0194882-1)

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin vuonna 1974. Yhtiöjärjestyksen muutos on merkitty rekisteriin 18.10.1996, jolloin myös yhtiön nimi muutettiin Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ksi.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2021 oli 8 402 003,02 (2020; 12 358 590,40) euroa ja muut liiketoiminnan tuotot 47 105,24 (63 914,35) euroa. Liikevaihto laski verrattuna edelliseen tilikauteen 32,01 %.

Yhtiön pääasiallinen toiminta tilivuonna 2021 on tuottaa huolto-, aluekunnossapito-, turva-, tekniset- (sähkö, remontti ja LVIAS) ja siivouspalveluita omistajille.

Liiketoiminnan jakaantuminen

Liiketoiminta	euroa	muutos-% edelliseen vuoteen
Kiinteistöhuolto	5 352 212,28	-38,45
Puhtauspalvelut	2 945 834,30	-3,86
Muut	103 956,44	-57,16

Yhtiön pääasiallisen tulon muodostavat perittävät palvelumaksut ja sopimuskorvaukset.

hanna Vertainen ja Tiia Turunen. Uusi hallitus valittiin 9.8.2021. Hallituksen jäseninä toimivat 9.8.-31.12.2021 Lauri Lax (pj.), Johanna Vertainen (vpj.), Tiia Turunen, Pentti Piilonen, Erkki Vilen ja Nina Välimäki.

Hallituksen jäseninä ovat toimineet ajalla 1.1.2021 - 8.8.2021 Simo Salmelin (pj.), Marke Tuominen (vpj.), Risto Kumpu, Erkki Kautto, Jo-

Hallitus kokoontui tilikaudella 14 kertaa. Yhtiökoukousia tilikaudella oli kaksi kertaa.

Yhtiön toimitusjohtaja toimi Antti Virmanen. Yhtiön tilintarkastaja on BDO Oy, vastuunalaisena tarkastajana toimi Heidi Rimpilä, HT.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Vuosi alkoi muutosten merkeissä. Toimintavuonna COVID-19 viruksen aiheuttamat toimenpiteet ja kustannukset söivät kannattavuutta. Omistaja teki päätöksen ulkoisen myynnin siirtämisestä toiseen konserniyhtiöön marraskuussa 2020 ja päätös toteutettiin 31.12.2020. Lisäksi osa henkilöstöstä siirrettiin Äänesseudun Asunnot Oy:n työntekijöiksi 1.4.2021 alkaen.

Omistajan asettamat tavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu, lukuun ottamatta toimintavuotta 2021. Liikevoitto ei yltänyt tavoitteeseensa ja jäi hieman tappiolliseksi.

Yhtiö työllisti noin 20 nuorta kesä-/kausityöhön. Yhtiö työllisti myös lyhyempiaikaisesti 2 osatyökäystä ja yhden kokoaikaisesti. Määrää rajoitti huomattavasti COVID-19.

Yhtiö siirtyi uusiin toimitiloihin maaliskuussa 2020 ja toimitilat ovat erinomaiset yhtiön toimintaan.

Marraskuussa 2020 käynnistettiin myös strategisen kumppanuuden sopimusmallin rakentaminen omistajan kanssa. Uuden sopimusmallin toteuttaminen aloitettiin 1.1.2021 ja kokemukset toimintamallista ovat erittäin rohkaisevia.

Arvio tulevasta kehityksestä

Äänekosken kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 16.9.2019 linjannut siten, että Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toimintaa kehitetään inhouse - aseman mukaiseksi konserniyhtiöksi.

Tulevan toimintavuoden aikana toiminnassa keskitytään strategisen kumppanuuden rakentamiseen ja toteuttamiseen, sekä kehitetään yhtiön sisäisiä toimintamalleja ja -järjestelmiä palvelemaan kustannusten tarkempaa kohdistusta ja aktiivista kustannus- ja tulosseurantaa. Kehityksellä on jo saavutettu ja haetaan lisää tehostusta konkreettiseen kunnossapitotyöhön, toimistorutiineihin, tavoitteena kustannustehokkuuden nostaminen ja hallintokulujen alentaminen suhteessa liikevaihtoon.

Yhtiön tavoite on vuonna 2022 täyttää omistajan asettamat tavoitteet.

Tulevaisuuden suurimpana haasteena on uuden sopimusmallin toteuttaminen kannattavasti. Tavoitteena on rakentaa omistajan kanssa yhteistyössä koko kaupunkia palveleva kokonaisuus ja malli, jolla Äänekosken kaupunki ja yhtiö selkeästi erottuu kuntakentässä strategisen toimintamallin kehittäjänä.

Seuraavan noin kymmenen vuoden aikana eläköityminen ja sen aiheuttaman resurssivaje saattaa muodostua ongelmaksi. Tämä asettaa suuria haasteita löytää osaavaa henkilökuntaa, mutta mahdollistaa myös kustannustehokkuuden noston ilman ns. kovia henkilöstötoimenpiteitä seuraavien jaksojen aikana.

Yhtiön näkymä eteenpäin on haastava, mutta positiivinen, suurimpana tavoitteena on toimia kannattavasti, aikaansaada kustannustehokasta ja laadullisesti erinomaista palvelua.

Hyvinvointialueuudistuksella on merkittävä vaikutus yhtiön toimintaan ja sen tuottamiin palveluihin.

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

01.01.2021- 31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	12 359	8 402	-3 957	-32,0 %
Liikevoitto	276	-37	-313	-113,4 %
Tilikauden voitto / tappio	222	-39	-261	-117,6 %
TASE (1 000 €)				
Tase tilinpäätös				
Pysyvät vastaavat	1 175	866	-309	-26,3 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	2 568	2 088	-480	-18,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 743	2 954	-789	-21,1 %
Oma pääoma	1 557	1 520	-37	-2,4 %
Varaukset		0	0	
Kertynyt poistoero		0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	41	10	-31	-75,6 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 145	1 424	-721	-33,6 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 743	2 954	-789	-21,1 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	2,2 %	-0,4 %		
Omavaraisuusaste	41,6 %	51,5 %		
Current Ratio	1,2	1,5		
Suhteellinen velkaantuneisuus	17,7 %	17,1 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on heikko, vakavaraisuus on hyvä ja maksuvalmius ovat tyydyttävällä tasolla.

Suhteellinen velkaantuneisuus puolestaan on alhaisella tasolla (hyvä).

2.8.5.4. Äänekosken Kehitys Oy (Y-tunnus 1883321-1)

Yhtiö on ilmoitettu kaupparekisteriin 5.3.2004. Yhtiön omistaja on Äänekosken kaupunki, 30 osaketta.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2021 on 116.236,25 euroa. Taseen loppusumma on 348.630,16 euroa. Yhtiön tulos 1.759,99 euroa.

Yhtiön toimialana on toimialueellaan edistää elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittymistä ja huolehtia ohjelmaperusteisen aluepolitiikan toteuttamisesta. Tässä tarkoituksessa yhtiö harjoittaa yrittäjiksi ryhtyvien, yrittäjien ja yritysten neuvontaa, koulutusta, konsultointia ja muita yrityspalveluja sekä edistää alueen yritysten sekä kuntien yhteistyötä ja yhteismarkkinointia sekä yhdessä kuntien kanssa hoitaa kuntien elinkeino- ja aluepolitiikkaa. Yhtiö voi harjoittaa rajoitettua pääomasijoitustoimintaa. Yhtiö voi myös rahoittaa ja hallinnoida kaupungin elinvoimaisuutta edistäviä kehittämisprojekteja ja hankkeita.

Yhtiön hallituksen jäsenet 1.1. - 9.9.2021 olivat Sirpa Martins (pj.), Mirja Alanurmi, Harri Hautsalo, Hannu Penttinen ja Erkki Pönkänen. 10.9.2021 - lähtien Nina Välimäki (pj.), Jorma

Paajanen, Päivi Heikkinen, Antti Peltomäki ja Jemo Kettunen.

Äänekosken Kehitys Oy:n varsinainen tilintarkastaja on BDO Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana HT, Heidi Rimpilä. Sari Åkerlund toimii yhtiön toimitusjohtajana, muuten vakinaista henkilökuntaa ei ole. Määräaikaista henkilökuntaa oli 1 henkilö.

Toimintavuonna 2021 Äänekoski on korkean teknologian kaupunki, jossa yritysten T&K-panostus on maakunnan/maan korkeinta tasoa. Vuoden 2021 aikana panokset ovat nousseet edelleen voimakkaasti T&K:n osalta. Äänekoski on merkittävästi omaa aluettaan suurempi työllistäjä, mikä vahvistuu tulevaisuudessa vielä lisää. Metsä Groupin biotuotetehtaan käynnistyminen 2017 oheistoimintoinen tuo alueelle jatkuvasti uusia investointeja vahvistaen Äänekosken asemaa biokierto-talouden maailman luokan keskittymänä. Myös muut toimijat ovat lisänneet investointipanosiaan alueella, mikä takaa toimintaympäristön positiivista kehitystä tuleville vuosille. Toimintavuonna 2021 korona on kurittanut sekä myös tuonut uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle. Joten hyvin kaksi jakoisissa tunnelmissa Äänekosken

Kehitys on palveluitaan menneenä vuonna tarjonnut. Pääpaino toimissa kohdistettiin koronakriisi-palveluihin ja Plänet B -verkoston sateenvarjon alla käynnistyneille koordinaatiohankkeille biokiertotalous- ja teollisuusmatkailuverkoston edelleen kehittämiseksi. Äänekosken Kehitys Oy hallinnoi toimintavuonna Teollisuuden Turvallisuus-koulutus ja harjoittelukeskuksen esiselvityshan-ketta ja koordinoitihanketta sekä Biokiertotalou-den Tulevaisuustalohanketta, joiden rahoitus-kumppanina toimii Keski-Suomen Liitto.

Turvallisuuskoulutus- ja harjoittelukeskushan-keissa tavoiteltiin turvallisuusharjoitteluun pai-nottuvan koulutuskeskuksen investoinnin ja toi-minnan käynnistymistä. Hankkeessa mahdolliste-taan liiketoimintamallin, kumppaneiden kartoit-tuksen, kiinteistösijoittajan ja koulutuspakettien avulla harjoittelu ja koulutuskokonaisuus. Hanke jatkuu huhtikuun 2022 loppuun.

Matkailun ja osaamisen edistämiseksi käynnissä on tulevaisuustalohanke, joka toimisi demotalona uusille bio- ja kiertotalouden ratkaisuille, sisäl-täen showroomin erilaisille näyttelyille sekä ko-keellisen oppimisympäristön. Tulevaisuustalo olisi yritysten, oppilaitosten ja tutkimuslaitosten hyö-dynnettävissä omalla panoksellaan. Hankkeessa kartoitetaan tulevaisuustalon toiminnallisuudet, tehdään viitesuunnitelmat ja virtuaalimalli kiin-teistöstä kumppanihakua varten sekä kartoitetaan mahdolliset kumppanit. Hanke jatkuu vuoden 2022 maaliskuun loppuun.

Äänekosken Kehitys Oy oli mukana JAMK:n hallin-noimassa, yhtiön osatoteuttamassa Biotalous-patenttimaisemat hankkeessa. Hankkeessa haetiin uutta tietämystä yritysneuvontatilanteisiin ja alueen tulevaisuuden näkymien kartoitukseen pa-tenttimaisemoinnin kautta. Yhtiö osallistui osato-teuttajana Karstulan seudun Kehittämissyhtiön, Poken, Jamkin ja JyU:n kanssa Witaksen hallinnoi-maan KEXRI - Keskisuomalainen XR-osaamisen in-novaatioekosysteemi- hankkeeseen. Hankkeen ta-voitteena on vahvistaa yhteistyötä ja rakentaa uu-det toimintamallit koulutus- ja kehitysorganisaatioiden ja elinkeinoelämän välille sekä tarjota työkalujen avulla yrityksille uusia liiketoiminnan kehittämismahdollisuuksia. Yhteistyötä tehtiin

myös Etätyöpisteet elinvoiman kasvualustoina-hankkeen kanssa.

Aputoiminimi ÄäneHub perustettiin tukemaan elinkeinoelämän verkostotoimintaa.

Äänekosken Kehitys Oy liittyi Uusi Puu ry:n hank-keeseen. Yhtiö järjesti yhteistyössä Uusi Puun ja Suomen Metsäyhdistyksen kanssa ensimmäisen Kuntapäätäjien Metsäakatemia-pilotkurssin osana uuden valtuustokauden koulutuskokonai-suutta ja kaupunkistrategian valmistelua.

Äänekosken Kehitys Oy oli aktiivisesti mukana myös Kemin Digipoloksen Kiertotalouskeskuksen vetämässä Ekoteollisuuspuistoverkostossa. Ver-kostoon kuuluu alueensa kiertotalouden edelläkä-vijöitä ekoteollisuuspuistoista. Verkoston tehtä-vänä on vaihtaa kiertotalouden parhaita käytän-töjä sekä seurata alan kehitystä Suomessa ja maa-ilmalla. Ekoteollisuuspuistojen verkosto on tärkeä osa kansallista teollisen kiertotalouden osaamis-alustaa. Teollisen kiertotalouden osaamisalusta (TKO) -hankkeen avulla vahvistetaan Suomen te-ollisen kiertotalouden kestävään kasvua ja inno-vaatio toimintaa. Hankkeessa kootaan alueellisia ja kansallisia voimavaroja ja osaamista kehittäviä kumppanuuksia kansalliseksi osaamisalustaksi uu-sien teollisen kiertotalouden liiketoiminnan lisää-miseksi ja uusien työpaikkojen luomiseksi sekä te-ollisen kiertotalouden osaamisen kehittämiseksi ja levittämiseksi.

Arvio tulevasta kehityksestä

Äänekosken Kehitys Oy:n toiminta painottuu yri-tysten avustamiseen kriisitilanteissa, kohdennet-tujen hankkeiden hallintaan pääelinkeinojen ja matkailun saralla sekä toimintaan biokiertotalou-den ja kestävän kehityksen Business Parkina.

Riskien hallinnan järjestäminen

Yhtiössä on vuoden 2014 aikana otettu käyttöön riskienhallintapolitiikka. Poliitiikan tarkoituksena on luoda pohja sisäisten ja ulkoisten riskien arvi-oinnille ja jonka ohjaamana riskit kartoitetaan ja toimenpiteet määritellään. Riskien arviointi on suoritettu viimeksi vuonna 2021.

Ääneseudun Kehitys Oy

1.1.-31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	32	116	84	363,2 %
Liikevoitto	1	2	0	126,4 %
Tilikauden voitto / tappio	2	2	0	116,5 %
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	6	4	-1	75,0 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	315	344	29	109,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	321	349	28	108,6 %
Oma pääoma	271	273	2	100,6 %
Varaukset			0	
Kertynyt poistoero			0	
Pitkäaikainen vieras pääoma			0	
Lyhytaikainen vieras pääoma	50	76	26	151,5 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	321	349	28	108,6 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	4,4 %	1,5 %		
Omavaraisuusaste	84,4 %	78,2 %		
Current Ratio	6,3	4,5		
Suhteellinen velkaantuneisuus	156,7 %	65,3 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus oli heikko ja vakavaraisuus sekä maksuvalmius ovat

hyvällä tasolla. Suhteellinen velkaantuneisuus on tyydyttävällä tasolla.

2.8.5.5. Proavera Oy (Y-tunnus 0347267-9)

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 21.12.1979 ja voimassa oleva yhtiöjärjestys on päivätty 9.6.2017. Äänekosken kaupunki omistaa 100 % Proavera Oy:n osakekannasta. Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 3 186 439,99 euroa. Liikevaihdon nousu edellisikauteen verrattuna oli 109,04 %.

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa, hallita, vuokrata, ostaa ja myydä toimitiloja, rakennuksia ja rakennelmia, sekä yritysten ja yhteisöjen talouden ja toimistotehtävien hoito, asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden ja säätiöiden isännöinti sekä talouden hoito, kiinteistöhoitopalvelut, siivouspalvelut, turvallisuus- ja vartiointipalvelut, rakennuttamis- ja valvontatehtävät ja rakentamiseen liittyvä konsultointi. Lisäksi yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, osakkeita ja osuuksia sekä harjoittaa arvopaperikauppaa.

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet ajalla 1.1. - 8.8.2021 Matti Virtanen (pj.), Marke Tuominen (vpj.), Kari Kiiskinen, Matti Tiusanen ja Tuula Lehonen. Uusi hallitus valittiin 9.8.2021. Jäseninä toimivat 9.8.-31.12.2021 Matti Virtanen (pj), Marja Kolari (vpj), Henna Penttinen, Pekka Ouli ja

Hannu Penttinen. Yhtiön hallitus kokoontui toimintavuonna yhteensä 13 kertaa. Yhtiökokouksia oli kaksi.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi tilikaudella 2021 Antti Virmanen.

Yhtiön tilintarkastaja on BDO Oy, vastuunalaisena tarkastajana toimi Heidi Rimpilä HT JHT.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Toimintavuoden 2021 yhtiön kannattavuus ei yltänyt edellisvuoden tasolle ja toimintavuosi oli raskeasti tappiollinen. Kannattavuutta söi merkittävästi jäähallin toiminta, jota häyttasi merkittävästi COVID-19 pandemia. Myös uuden, kiinteistöpalvelut liiketoiminnan käynnistäminen rasitti tulosta huomattavasti. Alkuvuoden aikana kiinteistöpalveluiden myynti ei käynnistynyt odotetusti. Myös tätä toimialaa häyttasi merkittävästi olemassa oleva pandemia. Keväällä aloitettiin toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi ja loppuvuoden aikana toimialan kustannuksia saatiin kuitenkin huomattavasti painettua ja toimintamalleja korjattua, sekä tappiota kirittyä pienemmäksi.

Yhtiön omistamien tilojen käyttöaste laski hie-
man. Isännöintiliiketoimintaan saatiin uusia talo-
yhtiöitä hoidettavaksi.

Yhtiö ei yltänyt kaikkiin omistajan asettamiin ta-
voitteisiin toimintavuodella 2021.

Perusparannuksia tehtiin muutamiin kiinteistöi-
hin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön omistamissa teollisuustiloissa nykyiset
vuokrasopimukset jatkunevat pääosin lähitulevai-
suudessa. Tilojen kysyntä hiljentyi vuoden 2021
loppupuoliskolla. Vuoden 2022 alku on osoittanut
piristymistä toimialalla. Käyttöasteen odotetaan
pysyvän kohtuullisena. Yhden teollisen toimijan
kanssa on käynnissä neuvottelut teollisuushallin
rakentamisesta. Toripaviljonkiin on löytynyt yrit-
täjä ja tavoitteena on käynnistää rakentaminen
2022 ensimmäisellä puoliskolla.

Jäähalli on melko hyvällä käytöllä, mutta COVID-
19 rajoittaa hallin myyntiä vuoden ensimmäisellä
puoliskolla. Käyttöastetta ole mahdollista nostaa
ennen pandemian päättymistä. Jäähalli tulee saa-
maan myös 2022 erittäin paljon huomiota jääur-
heilun harrastajien ja rakentajien keskuudessa ja
saattaa olla Äänekosken näkyvin rakennus.

ProAvera Oy

1.1.2021 - 31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	1 524	3 186	1 662	109,1 %
Liikevoitto	-193	-558	-365	189,1 %
Tilikauden voitto / tappio	-256	-674	-418	163,3 %
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	10 332	10 077	-255	-2,5 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	362	196	-166	-45,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 694	10 273	-421	-3,9 %
Oma pääoma	1 809	1 135	-674	-37,3 %
Varaukset		0	0	
Kertynyt poistoero		0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	7 487	7 487	0	0,0 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 398	1 651	253	18,1 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 694	10 273	-421	-3,9 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	● -12,7 %	● -17,5 %		
Omavaraisuusaste	● 16,9 %	● 11,0 %		
Current Ratio	● 0,3	● 0,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus	● 583,0 %	● 286,8 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus ja
vakavaraisuus on heikolla tasolla.

Uusi liiketoiminta-ala, Kiinteistöpalvelut aloitti
1.1.2021. Odotusarvo 2022 on nostaa liikevaihtoa
ja kannattavuutta merkittävästi. Toimiala määrit-
tää suuruudellaan koko yhtiön toimintaa ja näky-
mä tulevaisuudessa. Toimialassa on nähtävissä
suuri potentiaali.

Isännöintiliiketoiminta jatkaa aktiivista uusasia-
kasmyyntiä ja toiminta nostaa kannattavuuttaan
vuoden 2022 aikana. Levittäytyminen uusille paik-
kakunnille käynnistetään.

Hallintopalveluiden toimintajärjestelmien käyt-
töä tehostetaan, tavoitteena selvä toiminnan te-
hostaminen ja kustannustason alennus suhteessa
liikevaihtoon.

Lisäksi jatketaan teollisuustilojen vuosikorjauksia
ja tehdään tarvittavia muutostöitä vuokralaisten
vaihtuessa ja tilojen kunnon nostamiseksi nykyai-
kaisiksi. Valtran kanssa on käynnistetty neuvotte-
lut tuotekehityshallikiinteistön myynnistä. Arviota
toteutumisen ajankohdasta ei ole.

Tutkimus- ja kehitystoimintaa ei yhtiössä ole ollut
vuonna 2021.

Maksuvalmius on heikko ja suhteellinen velkaan-
tuneisuus on erittäin suuri.

2.8.5.6. Äänekosken Asumispalvelusäätiö (Y-tunnus 0849102-7)

Säätiö on merkitty säätiörekisteriin 1987. Säätiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2021) Matti Virtanen (pj.), Harri Hautsalo (varapj.), Päivi Heikkinen, Helena Hillu ja Erkki Vilén.

Säätiön asiamiehenä toimi 9.3.2021 saakka Kallervo Tervo ja 10.3.2021 alkaen Minna Viinikainen.

Äänekosken kaupunginhallitus on 20.9.2021 valinnut säätiön tilintarkastajiksi kalenterivuosi 2021-2024 vastaavien tilikausien hallinnon ja talouden tarkastamista varten BDO Audiator Oy:n (y-tunnus 0904285-6) ja tälle henkilökohtaiseksi varatilintarkastajaksi Ulla-Maija Tuomelan, KHT, JHT ja BDO Oy:n (y-tunnus 2776089-4) ja tälle henkilökohtaiseksi varatilintarkastajaksi Sanna-Mari Pääkkösen, HT, JHT.

BDO Audiator Oy on ilmoittanut, että vastuunalaisena tilintarkastajana tulee toimimaan Heidi Rimpilä, KHT, JHT ja BDO Oy on ilmoittanut, että vastuunalaisena tilintarkastajana tulee toimimaan Samuli Laakso, HT.

Kaupunginhallitus myös kehotti säätiön hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin sääntöjen muuttamiseksi.

Säätiön kiinteistöhuollosta ja yleisten tilojen siivouksesta vastaa Proavera Oy/ Avera Kiinteistöpalvelut ja kaupungin vuokraamien tilojen siivouksesta Äänekosken Kiinteistöhoito Oy. Isännöinnistä vastasi vuonna 2021 Proavera Oy/ Avera Isännöinti. Säätiöllä oli vuonna 2021 kiinteistön täysarvovakuutus (laaja) Vahinkovakuutusyhtiö IF:ssä. Säätiöllä on vakuutusmeklarisopimus Meklaritoimisto Helmi Oy:n kanssa.

Olenaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Kuhnamon Palvelutalo, Terveyskatu 18, on tehostetun palveluasumisen yksikkö. Kiinteistön 27 asunnosta kolme on vuokrattu Äänekosken kaupungille käytettäväksi asukkaiden yhteisenä ruokailu- ym. tilana ja kaksi käytettäväksi ns. väliaikaisasuntona. Muut asunnot on vuokrattu suoraan asukkaille. Asuntojen käyttöaste oli 97,4 % vuonna 2021.

Kiinteistön tuotot toteutuivat talousarvion mukaisesti ja hoitokulut olivat arvioitua pienemmät. Kohteen taloudellinen tila on hyvä.

Rakentamisaikaisista lainoista on jäljellä Äänekosken kaupungin myöntämä ensisijaislaina 58 120,94 euroa, joka tulee maksetuksi viimeistään vuonna 2026. Äänekosken kaupungilta on lainaa 225 000 euroa, jota lyhennetään 100 000 euroa vuonna 2022 ja sen jälkeen 50 000 euroa vuosittain. Laina päättyy vuonna 2025. Lisäksi yhtiölle on myönnetty uusi 500 000 euron laina, josta on nostettu 150 000 euroa vuonna 2021.

Eerolankadun Palvelutalon, Eerolankatu 16, rakentaminen käynnistyi vuonna 2021. Kiinteistöön tulee 60 esteetöntä palveluasumisen asuntoa, joissa on huomioitu ikääntyvien ihmisten moninaiset tarpeet ja erityisesti muistihäiriöiset. Äänekosken kaupunki tuottaa kohteeseen tehostetun palvelun.

Rakennushanke toteutetaan KVR- urakkana, urakoitsijana YIT Suomi Oy. Rakennuskonsulttina on WSP Finland Oy. Rakennushankkeen valmiusaste vuoden 2021 lopussa oli 45 % ja hanke valmistuu vuoden 2022 lopussa. Asukkaat siirtyvät pääosin nykyisistä tehostetun palveluasumisen yksiköistä, jotka eivät tiloiltaan täytä nykyisiä vaatimuksia.

Kohteen osalta on hakeuduttu arvonnalisäverovelvolliseksi kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta, joten rakentamiskustannuksiin sisältyvät arvonnalisäverot saadaan palautuksena. Hankkeen hyväksytyt verolliset kokonaiskustannukset ovat 8 824 000 € ja 7 136 148 € alv 0 %. Hanke rahoitetaan Kuntarahoituksen 4 638 496 € ARA:n korkotukemalla lainalla ja ARA:n myöntämällä 2 497 652 € avustuksella.

Eerolankadun Palvelutalosta on tehty kaupungin kanssa vuokrasopimus, joka on voimassa 31.12.2033 saakka. Sopimus siirtyy 2023 alusta kaupungilta Keski-Suomen hyvinvointialueelle.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kuhnamon Palvelutalon kuntoarvio päivitetään ja sen pohjalta laaditaan korjaus- ja kunnossapitoaikataulu.

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

1.1. - 31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	149	152	3	102,0 %
Liikevoitto	25	46	21	184,0 %
Tilikauden voitto / tappio	0	0	0	
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	433	1 663	1 230	384,1 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	112	1 077	965	961,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	545	2 740	2 195	502,8 %
Oma pääoma	34	34	0	100,0 %
Varaukset	224	270	46	120,5 %
Kertynyt poistoero	0	0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	58	1 895	1 837	3267,2 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	229	541	312	236,2 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	545	2 740	2 195	502,8 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	● 16,8 %	● 30,3 %		
Omavaraisuusaste	● 47,3 %	● 11,1 %		
Current Ratio	● 0,5	● 2,0		
Suhteellinen velkaantuneisuus	● 192,6 %	● 1602,6 %		

Tunnusluvuilla mitattuna säätiön kannattavuus on hyvä ja vakavaraisuus on heikolla tasolla.

Maksuvalmius on tyydyttävällä tasolla sekä suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.8.5.7. Keitele-Museo Oy (Y-tunnus 0589267-7)

Yhtiön toimialana on museotoiminnan harjoittaminen Äänekosken kaupungissa ja museojunaliikenteen harjoittaminen kaikkialla Suomessa. Toiminnan päätarkoitus on säilyttää vanhaa rautatiekalustoa tuleville sukupolville ja tarjota kalustolla yleisölle ja yrityksille nostalgisia, elämyksiä tuottavia junamatkoja.

Keitele-Museo Oy:llä on liikenne ja turvallisuusvirasto Traficomien myöntämä turvallisuustodistus museoliikenteen harjoittamista varten. Turvallisuustodistus on voimassa huhtikuuhun 2022 saakka, ja se oikeuttaa harjoittamaan museoliikennettä koko maassa. Yhtiöllä on myös liikennöimisen edellyttämä, vuosittain uudistettava Rata-verkon käyttösopimus liikenneviraston kanssa.

Kaupungin ja siihen yhteydessä olevien yhteisöjen omistamien osakkeiden osuus on noin 85 %, loput osakkeet jakaantuvat yksityishenkilöiden ja eri yksityisten yhteisöjen kesken.

Yhtiön hallitukseen kuuluivat (31.12.2021) Peter Lindenberg (pj.), Jarkko Pasanen, Lauri Wilen, Terho Poikolainen, Aimo Kääriäinen, Michelle Sepälä ja Ari Joutsimatka (Varapj.).

Hallitus on kokoontunut vuoden 2021 aikana 4 kertaa.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Jarkko Pasanen. Tilintarkastajina ovat toimineet BDO Oy, vastuullinen tilintarkastaja HT Heidi Rimpilä ja varatilintarkastaja HT, JHT Tuula Ylikangas.

Yhtiön talous perustuu Äänekosken kaupungilta (16 000 euroa) saatuun avustukseen. Liikenteen osalta tulot koronasta johtuen olivat melko pienet. Avoimien ovien järjestäminen toi kuitenkin lisää myyntiä kahvin, kannatustuotteiden, resiina- ja kalustokyydityslippujen osalta.

Keitele-Museon liikennöimille lättähatuille eli Dm7 -kalustolle liikennöintipäiviä oli 10 kpl. Tka-7 ratakuorma-auton kalustolla liikennöintipäiviä oli 9 kpl. Dm 7 ajoista oli 2 kpl oli matkustajille ilmaisia (joulu- ja joulukadun avajaiset Äänekoski ja Suolahti).

Vuoden 2021 aikana uutta kalustoa ei tullut.

Keitele-Museo Oy

1.1. - 31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	26	46	20	176,9 %
Liikevoitto	-17	10	27	-58,8 %
Tilikauden voitto / tappio	0	0	0	
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	12	9	-3	74,2 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	30	49	19	162,0 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42	58	16	136,9 %
Oma pääoma	42	52	10	122,6 %
Varaukset	0	0	0	
Kertynyt poistoero	0	0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieras pääoma	0	6	6	1288,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42	58	15	135,4 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	-65,4 %	21,7 %		
Omavaraisuusaste	98,9 %	89,5 %		
Current Ratio	64,3	8,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus	1,8 %	13,1 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius ja suhteellinen velkaantuneisuus on hyvällä tasolla.

2.8.5.8. Kiinteistösaakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas (Y-tunnus 0794358-9)

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 29.12.1989 ja voimassa oleva yhtiöjärjestys 28.9.2012. Yhtiön liiketiloista on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi 79,47 %.

Varsinainen yhtiökokous on pidetty 22.6.2021. Kokouksessa esitettiin ja päätettiin yhtiöjärjestyksen 18 §:n edellyttämät asiat. Lisäksi päätettiin rahastoida osakkaiden tilikauden aikana maksamat lainaosuussuoritukset lainanlyhennysrahaan.

Yhtiön hallitukseen kuuluivat 1.1.-22.6.2021 Hannu Saarela (pj.), Erika Räihä ja Tuomo Öhman, 22.6.-31.12.2021 Hannu Saarela (pj.), Erika Räihä ja Niko Oksanen. Hallitus kokoontui tilikaudella yhden kerran.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Harri Halme. Tilintarkastajana on toiminut BDO Auditor Oy, vastuunalaisena tarkastajana Heidi Rimpilä, HT.

Yhtiön kiinteistönhuollosta vastasi Proavera Oy, Avera Kiinteistöpalvelut ja osin asukkaat ja siivouksesta 31.8.2021 saakka Proavera Oy, Avera Kiinteistöpalvelut, 1.9. alkaen asukkaat ja isännöinnistä Proavera Oy, Avera Isännöinti.

Yhtiöllä oli vuonna 2021 kiinteistön täysarvovakuutus (laaja taso) If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliikkeessä. Yhtiöllä on vakuutusmeklarisopimus Meklaritoimisto Helmi Oy:n kanssa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Asukkaat ottivat vastuulleen oman puolensa yleisten tilojen siivouksen, ulkoalueiden hoidosta nurmikon leikkuun ja osan ulkoalueiden puhtaanapidosta.

Kaskipuu Oy uusi asuinhuoneistojen porrashuoneen ulko-oven sisältäen viereisen ikkunan ja Keski-Suomen Lukko Oy teki tarvittavat lukitus ja heloitustyöt, kustannukset yhteensä 3 484,80 €.

Avera Kiinteistöpalvelut uusi lämminvesivaraajan, 3 270 €.

Yhtiön yritysmuoto muuttui 17.8.2021 osakeyhtiöstä keskinäiseksi kiinteistösaakeyhtiöksi.

Arvio tulevasta kehityksestä

Uusitaan asuinhuoneistojen porrashuoneen paloovi sekä yläpohjan lämmöneristeet sisältäen kulksiltojenrakentamisen tilaan.

Selvitetään kuntoarviossa mainittujen kiinteistön alkuperäisten heikossa tai välttävissä kunnossa olevien. LVI-järjestelmien uusimista.

Kiinteistö Oy Konginkankaan Säästölipas

1.1-31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	45	45	0	100,0 %
Liikevoitto	-1	-1	0	100,0 %
Tilikauden voitto / tappio	0	0	0	
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	348	341	-7	98,0 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	24	28	4	116,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	373	369	-4	98,9 %
Oma pääoma	349	349	0	100,1 %
Varaukset			0	
Kertynyt poistoero			0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	15	-3	83,3 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	6	4	-2	66,7 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	373	369	-4	99,0 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	-2,2 %	-2,2 %		
Omavaraisuusaste	93,6 %	94,6 %		
Current Ratio	4,0	7,0		
Suhteellinen velkaantuneisuus	53,3 %	42,2 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on heikko ja vakavaraisuus sekä maksuvalmius ovat

hyvällä tasolla. Suhteellinen velkaantuneisuus on tyydyttävällä tasolla.

2.8.5.9. Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti (Y-tunnus 0532888-1)

Yhtiökokous pidettiin 18.6.2021. Kokouksessa päätettiin yhtiöjärjestyksen 11 §:n edellyttämät asiat.

Hallituksen jäseninä on toiminut Harri Pirhonen pj. sekä jäsenet Jani Mikkonen ja Hannu Saarela. Hallitus kokoontui kaksi kertaa tilikauden aikana.

Yhtiön toimitusjohtajana ja isännöitsijänä toimi Alpo Leppäaho Sisä-Suomen Kiinteistöapu Oy:stä.

Tilintarkastajayhtiönä on toiminut BDO Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Eija Rimpilä HT.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Asuinhuoneistossa A2 suoritettiin tilassa B6 mittavat kosteusvauriokorjaukset, korjaukset jatkuvat edelleen.

Kiinteistö Oy Suolahden Keskusraitti

1.1.-31.12.2021

	2020	2021	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	102	109	7	106,9 %
Liikevoitto	9	-9	-18	-95,9 %
Tilikauden voitto / tappio	7	-9	-16	-128,6 %
TASE (1 000 €)				
Pysyvät vastaavat	1 660	1 660	0	100,0 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	8	28	20	350,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 668	1 688	20	101,2 %
Oma pääoma	1 658	1 649	-9	99,5 %
Varaukset		0	0	
Kertynyt poistoero		0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieras pääoma	10	39	29	388,8 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 668	1 688	20	101,2 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	8,8%	-7,9%		
Omavaraisuusaste	99,4%	97,7%		
Current Ratio	0,8	0,7		
Suhteellinen velkaantuneisuus	9,8%	35,7%		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus ja maksuvalmius on heikko.

Vakavaraisuus on hyvällä tasolla sekä suhteellinen velkaantuneisuus on alhaisella tasolla (hyvä).

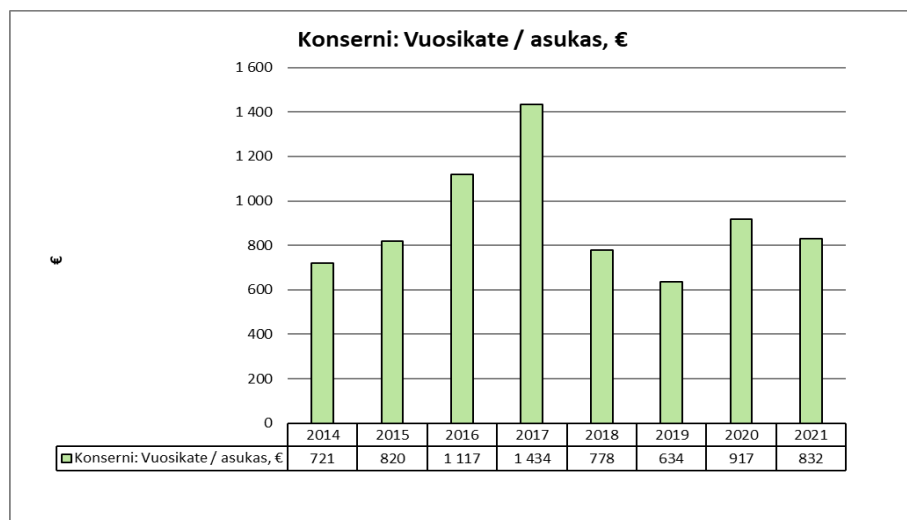
2.8.5.10. SS-Jäähalli Oy (Y-tunnus 0969355-2)

Yhtiön operatiivinen toiminta on päättynyt ja yhtiö valmistautuu lopettamiseen liittyviin toimenpiteisiin.

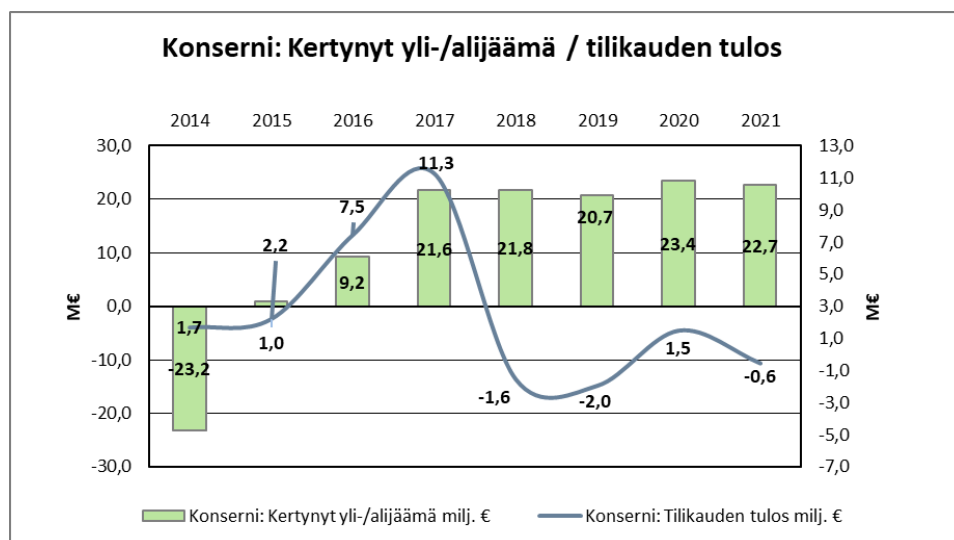
2.8.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut
Konsernituloslaskelma

Konsernin vuosikate oli 15,2 milj. euroa (832 euroa/asukas), kun se vuonna 2020 oli 17,0 milj. euroa (917 euroa/asukas).

UUOSIKATE ASUKASTA KOHTI, €

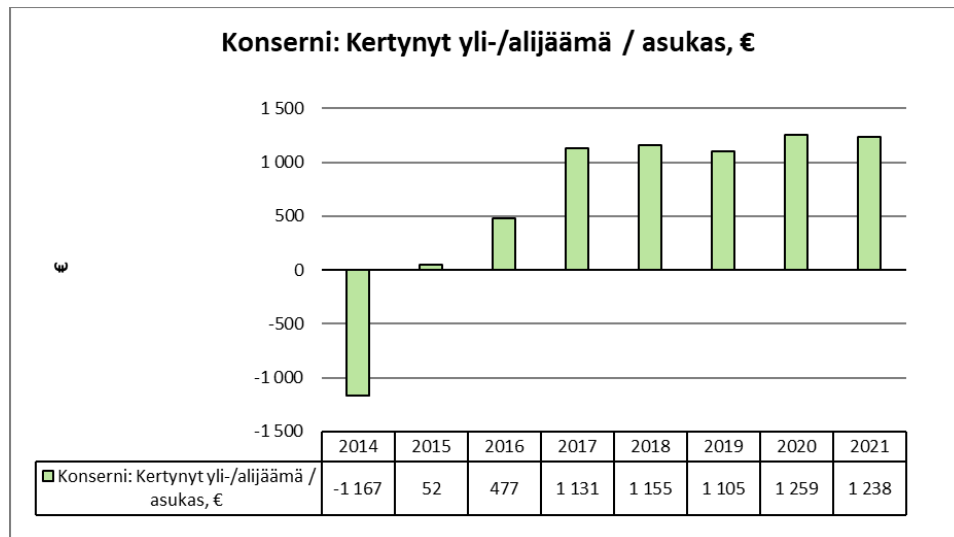
KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TILIKAUDEN TULOS, M€

Konsernitase

Taseen loppusumma vuonna 2021 oli 344,6 milj. euroa, kun loppusumma vuonna 2020 oli 338,5 milj. euroa. Tilikauden tulos (0,6 milj. euroa ali-

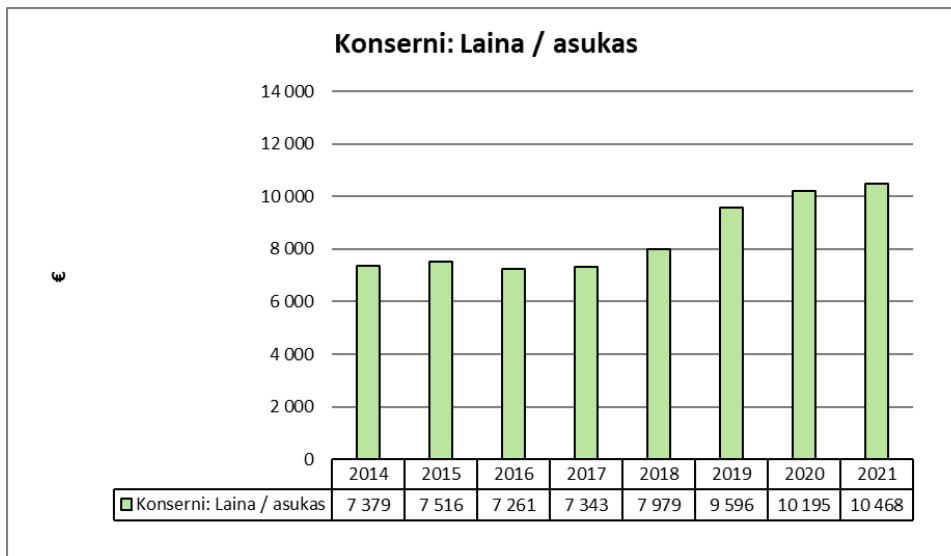
jäämää) huomioiden, taseessa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2021 jälkeen 22,7 milj. euroa. Kertynyttä ylijäämää on asukasta kohden 1 238 euroa (2020 ylijäämää 1 259 euroa/asukas).

KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ/ASUKAS, €

Konsernin lainakanta vuonna 2021 oli 191,6 milj. euroa (10 468 euroa/asukas) ja vuonna 2020 lainakanta oli 189,4 milj. euroa 10 195 euroa/asukas).

LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Konsernitilinpäätös laskelmineen ja tunnuslukui-
neen on esitetty kohdassa 4.5.

2.9. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.9.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa teh-
tävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (Kun-
taL 115 §). Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kun-
nan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja ra-
hastosiirtoja.

Poistoeroa tuloslaskelmaan tuloksi kirjataan
13 907,53 euroa.

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2021 tilin-
päätöksessä tilikauden ylijäämä 2 083 114,97 eu-
roa kirjataan yli-/alijäämätilille.

2.9.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Kuntalain 118 §:ää koskien erityisen vaikeassa ta-
loudellisessa asemassa olevan kunnan arviointi-
menettelyn edellytyksiä on tarkennettu ja laki on
tullut voimaan 1.3.2019. Uudistetut kriisikuntakri-
terit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista
nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston ra-
kenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja ni-
den raja-arvoja on muutettu. Uusia raja-arvoja
sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuo-
sien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen pe-
rusteella.

Kuntalain 118 §:n mukaan erityisen vaikeassa ta-
loudellisessa asemassa olevan kunnan arviointi-
menettely voidaan käynnistää, jos

- kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa
- kunnan konsernitaseeseen on kertynyt alijää-
mää viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1
000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätök-
sessä vähintään 500 euroa asukasta kohden

TAI

- kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnuslu-
vut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyt-
täneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka
ovat:
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikat-
teen ja poistojen suhde on alle 80 pro-
senttia;
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään
2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin

- kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Äänekosken kaupungilla ei ole kattamatonta alijäämää. Kertynyttä ylijäämää oli tilikauden 2021 tulos huomioiden yhteensä 11,0 miljoonaa euroa. Kunnan konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää 1 238 euroa asukasta kohden.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä Äänekosken kuntakonsernin vuosikatteen ja poistojen suhde oli 122 % (raja-arvo alle 80 %), kuntakonsernin lainanhoitokate oli 0,96 (raja-arvo alle 0,8) ja kunnan tuloveroprosentti oli 1,48 % (raja-arvo 2,00 %) suurempi kuin kuntien keskiarvo, joten ne eivät ylittäneet laissa sallittuja raja-arvoja.

Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas olivat vuoden 2020 tilinpäätöstietojen perusteella 56,8 % eli raja-arvo ylittyi (raja-arvo 50 %). Tilinpäätöshetkellä ei ole käytettävissä vuoden 2021 tunnuslukua muiden kuntien osalta, mutta oletuksena on, että tämän kriteerin raja-arvo edelleen ylittyy.

3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Valtuustoon nähden tilivelvollisia ovat toimielin-
ten jäsenet. Viranhaltijoista toimialajohtajat ja
vastuualuejohtajat ovat tilivelvollisia ja velvolli-

set vastaamaan ja seuraamaan yksiköidensä ta-
voitteiden saavuttamista sekä menojen ja tulojen
toteutusta.

3.1. Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen

3.1.1. Käyttötalouden toteutuminen

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN (ULKOKOINEN JA SISÄINEN) LAUTAKUNNITTAIN

KÄYTTÖTALOUS 1000 euroa	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-50	0	-50	-44	6
Toimintakate (netto)	-50	0	-50	-44	6
Kaupunginhallitus					
Toimintatuotot	3 013	0	3 013	3 452	439
Valmistus omaan käyttöön				7	7
Toimintakulut	-11 917	0	-11 917	-11 314	603
Toimintakate (netto)	-8 904	0	-8 904	-7 855	1 049
Perusturvalautakunta					
Toimintatuotot	8 927	0	8 927	11 351	2 423
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-71 156	-2 850	-74 006	-78 270	-4 264
Toimintakate (netto)	-62 229	-2 850	-65 079	-66 919	-1 841
Kasvun ja oppimisen lautakunta					
Toimintatuotot	2 200	0	2 200	2 537	337
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-30 050	-599	-30 649	-30 950	-301
Toimintakate (netto)	-27 850	-599	-28 449	-28 413	36
Vapaa-aikalautakunta					
Toimintatuotot	739	0	739	608	-131
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-4 462	-30	-4 492	-4 220	271
Toimintakate (netto)	-3 723	-30	-3 753	-3 612	141
Tekninen lautakunta					
Toimintatuotot	8 386	-200	8 186	8 619	432
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-21 485	-611	-22 095	-22 469	-373
Toimintakate (netto)	-13 098	-811	-13 909	-13 850	59
Ympreistölautakunta					
Toimintatuotot	161	0	161	191	30
Valmistus omaan käyttöön				9	9
Toimintakulut	-843	0	-843	-789	54
Toimintakate (netto)	-681	0	-681	-588	93
Käyttötalous yhteensä:					
Toimintatuotot	23 427	-200	23 227	26 759	3 531
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	16	16
Toimintakulut	-139 962	-4 090	-144 052	-148 056	-4 004
Toimintakate (netto)	-116 535	-4 290	-120 825	-121 281	-457

3.1.2. Tulokortit (Kaupunkiorganisaation yhteiset)

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely (vuosittain) (1-5)				
	- palvelujen saatavuus	ei toteutettu (Perusturva)	4,0	4,4	Numearviointi terveyspalveluista ja sosiaalityöstä, sosiaalityössä vähän vastauksia. Arjen tuessa todettu sanallinen palaute tarkoituksen mukaisemmaksi.
	- tyytyväisyys palveluihin	3,8 (Kasvu ja oppiminen)	4,3	4,1	
		ei toteutettu (Perusturva)	4,0	4,2	
		4,1 (Kasvu ja oppiminen)	4,2	4,2	
	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)	2019: 3,0 (Perusturva)	3,6	-	Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022
		2019: 3,6 (Kasvu ja oppiminen)	3,7	-	Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Kaikki: Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Ennaltaehkäisevien ja kotiin vietävien palveluiden monipuolisuus, laatu, yksilöllisyys ja joustavuus. • Monialaisen työtavan vahvistaminen kaikilla vastuualueilla. • Peruspalvelujen järjestämistapojen monipuolistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Selvitys terveyspalveluiden järjestämisestä Konginkankaalle ja Sumiaisiin hyödyntäen uutta teknologiaa					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	Asukastytyväisyyskysely (joka toinen vuosi) (1-5)				
	- palvelutarjonnan kattavuus	3,6	4,0	-	Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022
	Vapaa-aikaohjelman toteutuminen				
	Suurten tapahtumien lukumäärä	4 tapahtumaa	4 - 6 tapahtumaa	2 tapahtumaa	Korona
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Yhteistyö kulttuurialan ja liikunta-alan yhdistysten, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa Vapaa-aikapalveluiden myöntämät perus- ja kohdeavustukset yhdistyksille ja yksityishenkilöille Kirjastojen tehokas markkinointi, tapahtumat, projektit lapsille ja senioreille, yhteispalvelupisteet ja itsepalveluaukiot Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana. Kulttuurikasvatussuunnitelman ja kulttuurihyvinvointipalveluiden toteuttaminen Liikunnan ohjaustyö kehittäminen Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Viihtyisä ja vetovoimainen asuin- ja elinympäristö	Asukasluku	18 577	18 500	18 304	
	- luonnollinen väestönlisäys	-99	-100	-110	
	- kuntien välinen nettomuutto	-127	-140	-179	
	- netto maahanmuutto	37	40	13	
	Valmistuneiden asuntojen lukumäärä				
	- omakotitalot	12	25	19	rantatontit myyvät, ei koronan tuoma epävarmuus
	- rivi- ja kerrostalot	0	30	0	
	- loma-asunnot	14	6	15	
	Asukastytyväisyyskysely/viihtyvyys (1-5)	3,0	4,0	-	Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022
	Imagotutkimus (valuustokausittain)				
	- tehty ja analysoitu	-	Tehdään	Tehty ja analysoitu	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Keskustan kehittämissuunnitelma • Onnistunut maankäyttö- ja kaavoituspolitiikka • Kaupunkiympäristön siisteyden ja yleisilmeen kohentaminen • Puistojen ja virkistysalueiden rakentaminen ja kunnossapito • Kesäasukasinfo • Hyvä arki asukkaalle kampanja					

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä					
Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Tilaisuuksien määrä - Asukas- ja asiakasraadit - Kyläillat - Kyläparlamentin kokoontumiset - Keskustelu- ja infotilaisuudet nuorisovaltuusto Asukastytyväisyyskysely/kuntalaisen vaikuttamismahdollisuudet	1 (Kasvu ja oppiminen) 0 4 0 - 3,0	6 6 4 5 - 3,2	perusturva 2 perusturva potilasjärjestöt 1 9 -	Pandemia Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Asukastilaisuuksien järjestäminen • Tehokas viestintä • Palautejärjestelmä • Osallistuva budjetointi • Nuorisovaltuuston edustajat kaupungin toimielimissä					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Kilpailukykyinen elinkeinoympäristö ja erinomaiset elinkeinopalvelut	Perustetut yritykset Nettolisäys Yritysneuvonta - yrityskontaktien määrä Yritystytyväisyyskysely (oma, asteikko 4-10) Työpaikkaomavaraisuusaste	64 24 500 - 105 % (2019)	75 25 310 7,7 104 %	116 41 350 6,7 103 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Vetovoimaisten yritysalueiden rakentaminen • Säännöllinen ja toimiva yhteistyö yrittäjien kanssa • Markkinointiin ja tiedottamiseen panostaminen • Paikallisten yritysten ja kaupungin hankintayhteistyö • Matkailun hyödyntäminen ja huomioiminen yhdessä elinkeinoelämän kanssa • Uusien yritysalueiden kaavoittaminen • Saavutettavuuden parantaminen Äänehub toiminnon vakiinnuttaminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Asukastytyväisyyskysely (asteikko 1-5) - Katujen kunnossapito - Joukkoliikennepalvelut Katujen korjausvelka (M€)	2,8 2,1 -	3,1 3 8,9	- - 9,3	Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022 Kysely toteutetaan maaliskuussa 2022 viimeisin mitattu
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Kaupungin katujen korjausvelka pyritään pienentämään • Kunnan sisäisen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen palvelutason linjausten mukaisesti • Ääneseudun liikenneyrityksen kehittäminen siten, että se mahdollistaa yrityslogistiikan ja arkkiliikunnan hyvinvoinnin ja kasvun					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Työllisyyden edistäminen	Työttömyysprosentti (ka) Työttömyysprosentin ero Keski-Suomen kuntien keskiarvoon Koulutustaso - vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä	16,8 % 2,2 % 69,8 %	13,0 % 1,0 % 71,0 %	14,4 % 1,2 % 70,3 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Palkkatuella työllistäminen (työmarkkinatuen kuntaosuus) • Kuntoittavan työtoiminnan vaikuttavuuden lisääminen • Työllisyysohjelman päivitys • Kuntakokeilut • Työllistämishankkeet Korkeakouluyhteistyön jatkaminen					

TULOSKORTTI - ASIAKAS

Strateginen päämäärä					
Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Paikallisten energialähteiden käyttöaste (toteutus joka 3. vuosi)	-	90 %	95 %	
	Uusiutuvien energiamuotojen käyttöaste	-	90 %	95 %	
	Päästöjen vähennys	-	95,9 ktCO ₂ e	96,3 ktCO ₂ e	Kokonaispäästö määrä, energiankulutus lisääntynyt= päästöt lisääntynyt
	Uusinviestintien energiataloudellisuus	B	B	ei kohteita	
	Kaupungin kiinteistöjen energiataloudellisuus - Sähkön kulutus kWh / m ²	68	64	85	kylmä talvi, pitää muuttaa tarkestelutapaa, koska sopeutettuna edellisiin vuosiin, on ollut kulutus vähempi (lämpötilanormitettu laskentatapa)
	- Kaukolämmön kulutus (KWh / m ²) - Öljyn kulutus (l / m ²)	160 21	156 0	175 0	kylmä talvi
Energiatehokkuussopimuksen toteutuminen		energiansäästö 4 %	energiansäästö 5 %	toteutunut	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Kaupungin omat rakennusinvestoinnit toteutetaan ekologisesti kestäväällä tavalla • PEFC-metsäsertifiointi ja Metso-ohjelma • Suositetaan ekologisia ratkaisuja hankinnoissa • Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumusten tekeminen • Energiatehokkuusohjelma • Katujen puhdistaminen keväällä hallitusti • Vaihdetaan öljylämmityskohteiden lämmitystapa					

TULOSKORTTI - TALOUS

Strateginen päämäärä					
Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Kertynyt yli/-alijäämä (M€)	10,0	9,5	11,0	1 Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas 50 % enemmän kuin kuntien ka
	• Muut kriisikuntakriteerit	2	2		
	• Tuloveroprosentti (ero Keski-Suomen keskiarvoon)	0,95	0,88	0,94	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Investointien monimuotoisten rahoitusmuotojen käyttäminen (esim. kiinteistö-leasing) • Prosessien tehostaminen • Turhista kiinteistöistä luopuminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Strategisten investointien hallinta	• Vuosikate prosenttia nettoinvestoinneista (5 vuoden ka)	124 %	• Yli 105 % (5 vuoden keskiarvo)	116 %	
	• Vuosikate prosenttia poistoista (5 vuoden ka)	139 %	• Yli 110 % (5 vuoden keskiarvo)	128 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Investointien suunnitteluprosessin kehittäminen tarkemmalle tasolle • Kiinteistöohjelman noudattaminen • Ennakoivien korjausten / huoltojen toteuttaminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Toimiva kuntakonserni ja omistajapolitiikka	• Omistajapolitiittisten linjausten toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä (pääsääntöisesti)	Kyllä / Ei	Kyllä (pääsääntöisesti)	
	• Talousarviotavoitteiden toteutuminen yhtiöittäin	Kyllä (pääsääntöisesti)	Kyllä / Ei	Kyllä (pääsääntöisesti)	
	• Konsernin lainakanta / asukas (€)	10 195	7 900	10 468	
	• Kuntakonsernin kertyneet yli/-alijäämät asukasta kohden (€)	1 259	1 100	1 067	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamien tytäryhteisötavoitteiden seuranta ja toteutus • Konserniohjeen ajantasaistaminen • Konsernijohdon ja -yhteisöjen tiivis vuorovaikutus • Omistajapolitiikan linjausten toteuttaminen • Yhtiöiden hallituksien asiantuntijuuden lisääminen					

TULOSKORTTI - PROSESSIT

Strateginen päämäärä					
Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus (1-5)	3,8	4,2	3,8	
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)	95 %	95 %	95 %	
	Toimintakäsikirja	65 %	100 %	65 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely: Tyytyväisyys (1-5)				
	- raportointijärjestelmät	3,9	4,1	3,9	
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,7	4,0	3,7	
	Sähköisen asioinnin tehostaminen - suunnitelman laatiminen - toimeenpano	2	3	4	omatoimikirjastot, tk:n ajanvarausjärjestelmä, kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä
Digitalisaation hyödyntäminen - käyttöönotot lkm	1	2	2	Kuntamittarit, Thinking Portfolio	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - robotiikan ja automatisaation lisääminen - sähköisten palveluiden lisääminen - henkilöstön osaamisen laajentaminen ja syventäminen					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Itsearviointi - Johtoryhmä	tehty	toteutetaan vuosittain	toteutetaan vuosittain	
	- Kaupunginhallitus	ei ole tehty	toteutetaan vuosittain	ei ole tehty	
	Viranhaltija- ja poliittisen johdon säännölliset tapaamiset	kyllä	kyllä	kyllä	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - Suunnitelma yhteistyön syventämiseksi - Kysely - Työryhmät					

TULOSKORTTI - HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä		Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö			
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	70 %	91 %	79 %	koronapandemia vaikuttanut kehityskeskustelujen toteutumiseen
	Henkilöstökysely (asteikko 1 - 5):				
	* osaaminen ja työolot	3,9	3,9	3,9	
	* työyhteisön toimivuus	4,0	4,1	4,0	
	* omat voimavarat	4,0	4,1	4,0	
Sairauspoissaolot (pv/htv)	19,4	17,5	17,5	perusturva 19,5 kpv/htv, muut 16 kpv/htv	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Sähköisen perehdytysohjelma käytössä Työyhteisöaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö (mm. työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke) Palkitsemisen uudistettu kokonaisuus käytössä Työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjen vakiinnuttaminen yhteistyössä nykyisen työterveystoimijan kanssa					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely (1 - 5): Johtamisosio	3,8	3,8	3,9	
	Johdon itsearviointi	Tehty	Tehty	Tehty	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö (mm. työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittämishanke v. 2019-2021, Kevan hanke v. 2021- 2022) Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi (mm. Wpro, työterveyshuollon sähköiset raportit, Populuksen raportit) Työyhteisöjen kehittämistoimenpiteet henkilöstökyselyn pohjalta					

3.1.3.
Tarkastuslautakunta
Toiminta-ajatus

Kuntalain 121 § mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;

4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;

5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;

6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilin-

päätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa ai-
hetta.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-30	-50	0	-50	-44	6	-12,4 %
Toimintakate (netto)	-30	-50	0	-50	-44	6	-12,4 %

Tarkastusyhtiönä toimii BDO Auditor Oy ja vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Lilja Minna Ainasvuori 1.9.2021 alkaen.

3.1.4. Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupungin keskushallinnon (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen alaisuudessa toimiva keskushallinto) perustehtävä on vastata siitä, että kaupunkiyhteisöllä on selkeä visio, toimintaa ohjaavat arvot ja niiden pohjalta laaditut strategian päälinjaukset.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

Kaupunginhallitus (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	3 712	3 013	0	3 013	3 459	446	14,8 %
Toimintakulut	-10 627	-11 917	0	-11 917	-11 314	603	-5,1 %
Toimintakate (netto) sitova	-6 915	-8 904	0	-8 904	-7 855	1 049	-11,8 %

Keskushallinnon osalta talousarvion sitovuus on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta). Keskushallinnon vastuualueita ovat hallintopalvelut, talous-, tietohallinto ja liikennepalvelut, henkilöstöpalvelut, elinvoimayksikkö, maankäyttö sekä muu toiminta.

Alkuperäisen talousarvion toimintatuotot olivat 3,0 milj. euroa ja toimintakuluihin oli varattu 11,9 milj. euroa ja toimintakate oli 8,9 milj. euroa ja toimintakate toteutui 1,0 milj. euroa ylijäämäisenä.

Muun toiminnan vastuualueen toimintakate alitti budjetoidun 405 100 eurolla. Merkittävimmät tekijät muun toiminnan vastuualueella olivat vesiosuuskuntien avustusten säästö 198 000 euroa ja toiminnan kehittämiseen varattujen menojen 228 000 euron alitus.

Talous-, tietohallinto- ja liikennepalveluiden vastuualue alitti talousarvion 192 300 eurolla. Merkittävin tekijä oli joukkoliikenneavustusten talousarvota suurempi kertymä (149 100 euroa). Ylityksestä 68 750 aiheutuu vuoden 2020 avustusten kirjautumisesta vuodelle 2021.

Henkilöstöpalveluiden vastuualueelta jäi käyttämättä määrärahaa 138 500 euroa. Merkittävin tekijä oli palvelujen ostoihin varattujen määrärahojen alittuminen.

Elinvoimayksikön vastuualue alitti talousarvion noin 254 400 eurolla. Merkittävimmät säästöt syntyivät työllistämisiin varatuista määrärahoista (251 400 euroa).

Maankäytön vastuualueen talousarvio alittui 147 000 euroa johtuen pääosin toimintatuottojen budjetoitua suuremmasta kertymästä.

3.1.4.1. Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut vastuualueena sisältää mm. kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kanslia-toiminnan, kunnallisverotuksen, velkaneuvonnan,

historiikin, vuokra-asumispalveluiden, monistamon, vss -toiminnan ja vaalien kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

5000210 Hallintopalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	3	3	0	3	28	25	836,4 %
Toimintakulut	-1 877	-2 009	0	-2 009	-2 122	-114	5,7 %
Toimintakate (netto)	-1 874	-2 006	0	-2 006	-2 094	-88	4,4 %

3.1.4.2. Talous-, tietohallinto- ja liikennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue sisältää talous- ja tietohallinnon sekä liikennepalveluiden kustannuspaikat.

Taloushallinnon kustannuspaikan toiminnan pääpaino on kaupungin taloushallintopalvelujen tuottamisessa. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, kaupungin taloussuunnittelujärjestelmän kehittäminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelupro-

sessi, kirjanpito, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, maksuliikenne, kaupungin rahoitus ja riskien hallinta sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Vastuualue vastaa liikennepalveluista. Tavoitteena on järjestää laadukkaat kuljetuspalvelut kaupungin eri toimialoille, palvelevat joukkoliikennepalvelut sekä kehittää Ääneseudun liikenneympäristöä liikennejärjestelmätyöllä.

Talousarvion toteutuminen

5000220 Talous, tietohallinto- ja liikennepalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	80	93	0	93	256	163	175,7 %
Toimintakulut	-1 332	-1 469	0	-1 469	-1 440	29	-2,0 %
Toimintakate (netto)	-1 252	-1 376	0	-1 376	-1 183	192	-14,0 %

3.1.4.3. Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalveluiden perustehtävä on henkilöstöressurssien suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja kehittäminen. Henkilöstön kehittämisen keskeisiä painopisteitä ovat työkyvyn tukeminen ja sairauspoissaoloihin vaikuttaminen, osaamisen kehittäminen ja johtamisen tukeminen.

Henkilöstöpalvelut vastuualueena sisältää palkkahallinnon, työmarkkinatoiminnan, työterveydenhuollon, työsuojelun ja muut henkilöstöpalvelut kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

5000230 Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	351	262	0	262	266	4	1,7 %
Toimintakulut	-1 453	-1 697	0	-1 697	-1 563	134	-7,9 %
Toimintakate (netto)	-1 102	-1 435	0	-1 435	-1 296	139	-9,7 %

3.1.4.4. Elinvoimayksikkö

Toiminta-ajatus

Elinvoimayksikön päätehtävä on kaupunkistrategian toimeenpanosta vastaaminen elinkeino- ja aluekehittämisen sekä työllisyyspolitiikan osalta.

Elinvoimayksikkö muodostuu kahdesta tulosalueesta, jotka ovat: elinkeino ja kilpailukyky sekä

työllisyys. Elinvoimayksikön runko muodostuu alue- ja kaupunkikehittämisestä, yrityspalveluista, sijoittumispalveluista, markkinoinnista, matkailusta, kansalaisaktivismista/osallistamisesta ja hankehallinnasta ja -neuvonnasta sekä työllisyyspalveluista.

Talousarvion toteutuminen

5000240 Elinvoimayksikkö (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	1 061	1 251	0	1 251	1 309	57	4,6 %
Toimintakulut	-4 582	-5 294	0	-5 294	-5 096	197	-3,7 %
Toimintakate (netto)	-3 521	-4 042	0	-4 042	-3 788	254	-6,3 %

Elinkeino ja kilpailukyky

Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä kehitettiin monin tavoin vuonna 2021. Myös koronan jatkuminen asetti toimintaan monenlaisia haasteita ja muutoksia koko vuoden ajan. Äänekoskella perustettiin yhteensä 116 uutta yritystä.

Yritysneuvonta antoi monipuolista palvelua yrityksille liittyen yrityksen perustamiseen, rahoitukseen, omistajavaihtoksiin ja toimitiloihin. Vuonna 2021 jatkettiin koronaan painottuvien palveluiden tarjoamista. Vuoden 2020 aikana yhteistyössä Äänekosken Kehitys Oy:n kanssa avattujen pienyritysjäläinojen kuluttajapalveluita tarjoaville mikroyrityksille, jouduttiin koronan pitkittyessä jatkamaan useiden toimijoiden osalta. Valtionkonttori avasi jaettavaksi yrityksille koronan kustannustukia hakukierrokset 2-4 ja haku 5 alkoi vuoden 2021 lopulla. Kustannustukia maksettiin korona-aikana alueen 97 yritykselle. Näiden kustannustukikierrosten lisäksi oli haettavissa sulkemiskorvaus ja tapahtumatakuu Valtiokonttorista. Näiden hakujen valmistelussa autettiin yrityksiä.

Kevään aikana avautui koronan helpottamiseksi myös Ely-keskuksen yritysten kehittämis- ja investointituet, joiden hakemisessa elinvoimayksikkö

auttoi yrityksiä. Suurimmat yrityshankkeet vuoden aikana olivat Valtran tilojen laajennusten valmistuminen, Metsä Groupin ja Valmetin 3D-pakauspilottilaitoksen rakentaminen. Lisäksi Metsä Group suunnittelee uuden Kerto® LVL -tehtaan rakentamista Äänekosken laajentuvalle tehdasalueelleen. Varsinainen investointipäätös edellyttää alueen asemakaavoituksen valmistumista. Vaiheittain vuosien 2022-2026 aikana rakennettavan tehtaan vuotuinen Kerto LVL -tuotantokapasiteetti olisi noin 150 000 kuutiota.

Uuden kaupunkistrategian valmisteluun kuului oleellisena osana ensimmäistä kertaa järjestetty Elinkeinoelämän foorumi, jossa kuultiin monipuolisesti elinkeinoelämän terveisiä Äänekosken tulevaisuuden kehittämiseksi ja rakentamiseksi entistä yritysystävällisemmäksi kaupungiksi.

Elinvoimayksikkö koordinoi kaupungin kehitysprojektien toteutumista yhdessä muiden toimialojen kanssa. Myös tältä osin vuosi 2021 oli vilkas. Merkittävimpiä kaupunkikehitysprojekteja olivat rantapuiston, Vanhan aseman seudun, Matilanvirran ja Kotakennäs I:n ja II:n kehittäminen sekä ylipainehallin edistäminen.

Elinvoimayksikkö hallinnoi vuonna 2021 kolmea merkittävää hanketta: Investoinnit ja sijoittuminen, Vihreä Uusiutuva Äänekoski ja Matkailun

muutostarpeet ja digitaalinen saavutettavuus -hanketta. Uusien yritysten ja investointien edistämistä toteutettiin siihen tähtävällä hankkeella.

Investoinnit ja sijoittuminen Äänekoskelle -hankkeen toimenpiteitä ovat markkinointimateriaalin kehittäminen, Äänekosken näkyvyyden parantaminen, potentiaalisten yritysten kontaktointi ja neuvottelut. Tuloksena vuodelta 2021 on yhden teollisuuden alan yrityksen sijoittumispäätös Äänekoskelle.

Vihreä Uusiutuva Äänekoski luo kaupungin ympäristöohjelman, jonka vaikutuksesta pystytään pienentämään päästöjä ja energiankulutusta tulevaisuudessa. Työntekijöiden osallistumista päästövähennyksiin vauhditettiin sähköpyöräilyn pilotoinnilla. Niin ikään ilmastotyön vahdittamiseksi aloitettiin yrityksille kohdennettu Ilmastokumppanuus -toiminta. Kestävän elämäntapa -kokeilulla vastaavasti tiivistettiin asukkaiden ja paikallisten toimijoiden (kaupunki, yrittäjät, järjestöt jne.) välistä vuorovaikutusta vähähiilisyteen tarvittavien palvelutarpeiden kartoittamiseksi ja saatavuuden parantamiseksi. Myös Elonkierto - yhteisöpuutarhan ensimmäisen vaiheen valmistuminen tuki kestävyystavoitteiden yhteisöllistä saavuttamista.

Matkailun muutostarpeet ja digitaalinen saavutettavuus -hankkeen päätavoitteiksi valittiin myyntikanava Äänekosken matkailulle, Sustainable Travel Finland -ohjelman edistetäminen ja digitaalisten matkailutuotteiden tekeminen (10kpl). Äänekosken matkailun myyntialustaksi valikoitui Doerz. Sustainable Travel Finland - ohjelmaan lähti mukaan neljä Äänekosken matkailun toimijaa. Hankkeessa tehtiin digitaalisia matkailukokonaisuuksia, joille osalle suunniteltiin myös ansaintalogiikka. Hankkeen myötä paikallisten tekijöiden löytäminen, niin kaupungin tarpeisiin, kuin myös alueen yrittäjien tietoisuuteen lisääntyi. Paikallista osaamista kartoitettiin mm. videokuvausta, VR-tilojen rakentamista ja 360-kuvaus ja -alustojen rakentamista varten.

Elinvoimayksikkö vastaa kylien ja taajamien kehityksen koordinoinnista. Elinvoimayksikkö pitää aktiivisesti yhteyttä kyläyhdistyksiin joko suoraan tai kyläparlamentin kautta. Näin aktivoidaan useita hankkeita kylien kehittämiseksi osallistavan budjetoinnin kautta.

Kaupunkimarkkinointia kehitettiin toimintavuotena usein eri toimenpitein. Näkyvimpiä kampan-

joita olivat Eeppinen roadtrip, Kosken Ääniä-viideot, Äänekoski Ilmiön-lanseeraus kaupunkistrategian valmistelussa ja Business Äänekoski nettisivujen lanseeraus alkusyksystä. Visit Äänekoski lähettiläiden somepostaukset tekevät Äänekoskea tunnetuksi sosiaalisen median kautta. Koronaan liittyviä markkinointikampanjoita toteutettiin vuoden aikana mm. Äkson-tapahtuma. Muita merkittäviä markkinointiin liittyviä toimia olivat verkkosivu ja somenäkyvyyden parantaminen.

Matkailun osalta yhteistyötä jatkettiin ja kehitettiin Visit Jyväskylän ja Lakeland-hankkeen kanssa.

Äänekosken kaupungin organisaation sisäistä toimintaa kehitettiin vuoden aikana Thinking portfolio käytöllä investointien, projektien ja hankkeiden hallinnoimiseksi. Laatu järjestelmän ja laatu työn päivittämistä, kehittämistä ja käyttöönottoa oli laajasti tarjolla vuoden aikana.

Työllisyys

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan Keski-Suomessa oli joulukuun 2021 lopussa 16 033 työtöntä työnhakijaa mikä on 3 448 vähemmän kuin edellisvuoden lopussa. Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli 275 300, mikä on vuotta aiempaan verrattuna 82 000 vähemmän, mutta 17 600 enemmän kuin kaksi vuotta sitten joulukuussa.

Äänekoskella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 14 % (19,2 %). Keski-Suomessa vastaava luku oli 12,9 % (15,6%) ja koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus oli 10,5 % (9,8 %).

Kaikkiaan Äänekoskella oli työvoimaa joulukuun lopussa 7 933 (8 040). Työttömistä työnhakijoista oli lomautettuna joulukuussa 115 henkilöä (348), joka on huomattavasti vähemmän kuin aiempina vuosina. Vuonna 2021 lomautettujen määrään ja määrääikaisten työsuhteiden päättymiseen vaikutti koronasta johtuva varaosien/tavaroiden saatavuus ongelmat. Lomautuksien määrässä kausivaihtelut olivat suuria.

Työttömiä työnhakijoita oli vuoden lopussa 1 109 henkilöä, mikä oli 436 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin (1 545). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä kasvoi 430 henkilöön (384), kasvua oli 46 työtöntä. Yli 50-vuotiaiden osalta työttömyys väheni. Heitä oli vuoden lopussa 522 henkilöä (631).

Alle 25-vuotiaita oli vuoden lopussa työttömänä työnhakijana 149 (196). Nuorten tilanne on nousut keskeiseksi toiminnan kohteeksi eri hallintokunnissa ja myös työllisyyden kuntakokeilun painopistealueena ovat nuoret.

Vuosi 2021 työllisyyspalveluissa oli suurten muutoksien vuosi, kun maaliskuussa alkoi Jyväskylän seudun työllisyyden kuntakokeilu, jossa mukana on Jyväskylä, Laukaa, Muurame ja Äänekoski. Työllisyyden kuntakokeilussa TE-palveluiden järjestämistä vastuulle kuuluvia Julkisen työvoimapalvelulain ja Työttömyysturvain mukaisia tehtäviä siirrettiin kuntien vastuulle. Työllisyyden kuntakokeilun myötä siirtyi Te-palveluista asiantuntijoita kuntiin, TYP-työntekijät siirtyivät kuntakoekiluun ja työllisyyspalveluissa usean työntekijän tehtäväkuva muuttui.

Äänekoskella otettiin käyttöön työllisyyden kuntakokeilun asiakaspalvelumalli, avattiin Äänekoskelle oma asiointipiste, työnhakijoiden palveluiden tiedotusta parannettiin, perustettiin oma kirjaamo ja arkistointijärjestelmää kehitettiin vastaamaan Julkisen työvoimapalvelulain mukaisia tehtäviä. Työllisyyden kuntakokeilun alussa Äänekosken työllisyyspalvelut vastasivat 1050 työnhakija-asiakkaan palveluista, joista työttömiä oli noin 600 työnhakijaa.

Kuntouttava työtoimintaa toteutettiin kaupungin omana toimintana. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui keskimäärin 81 henkilöä/kuukaudessa. Kuntouttavassa työtoiminnassa toteutui 709 toimintapäivää kuukaudessa (tavoite 811). Kuntouttava työtoiminta käytti budjetistaan 78 %.

Vuonna 2021 pystyttiin tarjoamaan koronaturvallinen kesätyöpaikka Äänekosken kaupungilta kaikille halukkaille 9. luokan päättävillä nuorilla ja pienelle määrälle myös vanhempia nuoria. Nuorten kesäyrittäjyysseteleitä myönnettiin 44 kpl (14 kpl) ja kesätyöseteleitä myönnettiin 43 (48). Nuorten työpajatoimintana toteutettiin nuorille

starttivalmennusta ja tarjottiin seinättömän työpajatoiminnan mukaista yksilövalmennusta, yhteensä 90 nuorta osallistui palveluun vuoden aikana.

Työpaja Zoomiin (entinen Suolahden työpaja) nimettiin oma esimies kuntakokeilun ajaksi ja samaan aikaan perustettiin työpajalle Mediakeskus vastaamaan nuorten työllistämistavoitteisiin. Työpajalla oli keskimäärin palkkatuki työsuhteessa, kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa 37 henkilöä kuukaudessa ja yhteensä vuoden aikana 89 eri henkilöä. Palkkatuella työllistetyistä 15 % työllistyi työpajajakson jälkeen avoimille työmarkkinoille suoraan tai oppisopimuksella.

Työllisyyspalveluilla oli vuonna 2021 kolme ESR-hanketta, joista Taite työelämään hanke päättyi 30.9.2021. Hankkeeseen osallistui 207 työnhakijaa, joista 44 työllistyi ja opiskelun aloitti 25 asiakasta palkkatukityöjakson jälkeen. Hankkeen kahden virtuaalityötreffitapahtumiin osallistui toiseen 100 työnhakijaa ja toiseen 130 työnhakijaa. Yritysyhteistyötä tehtiin 60 eri yrityksen kanssa.

Opsopankki -hankkeessa (1.9.2020-31.8.2023) kehitetään Äänekoskelle toimintamallia edistämään oppisopimusten laajempaa hyödyntämistä. Hankkeessa painopiste on ollut työnhakijoiden yksilöohjauksessa, yhteensä 54 asiakasta. Oppisopimuksia on alkanut/alkamassa 14 kpl ja avoimille työmarkkinoille on työllistynyt 6 henkilöä.

Kykyä työelämään -hankkeen (1.9.2020-31.8.2023) tavoitteena on parantaa osatyökykyisten tilannetta ja luoda kuntien palveluohjausmalli osatyökykyisten työllistämiseen ja työelämässä pysymiseen Äänekosken, Laukaan ja Konneveden kuntien alueilla. Toiminnan painopiste on ollut voimakkaasti työnhakijoiden yksilöohjauksessa, yhteensä 89 asiakasta. Asiakkaista on työllistynyt 21 henkilöä, muihin palveluihin siirtynyt 32 henkilöä ja koulutuksen aloittaneita on 11 henkilöä.

3.1.4.5. Maankäyttö

Toiminta-ajatus

Vastaa kaupungin ja sen eri osien kehittämisen perustana olevien maankäyttösuunnitelmien ja kaavojen laadinnasta.

Luo edellytykset asumisen ja yritystoiminnan rakennushankkeille ideasuunnittelulla, sopimusnettelyllä ja kaavoituksella.

Vastaa maapolitiikasta ja osallistuu kaupunkiympäristön laadun kehittämiseen yhteistyössä teknisen ja ympäristötoimialan kanssa.

Vastaa tonttien luovuttamisesta, kiinteistönmuodostuksesta ja mittaustehtävistä, kartta-asioista ja osoitteista sekä kaupungin maa- ja metsäomaisuudesta.

Talousarvion toteutuminen

5000250 Maankäyttö (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	2 104	1 404	0	1 404	1 556	152	10,8 %
Toimintakulut	-1 220	-925	0	-925	-930	-5	0,6 %
Toimintakate (netto)	883	479	0	479	626	147	30,7 %

Vuoden tulos koostui pääosin maa-alueiden vuokratuotoista ja tonttien myyntituloista. Tontti- vuokrien osuus maaomaisuuden tuloksessa säilyi merkittävällä tasolla: säännöllistä vuokratuottoa kertyy vuosittain reilut 600 000 euroa.

Vuoden 2021 aikana hyväksyttiin viisi asemakaavaa, joista merkittävimmät olivat Henttalanmäen asemakaava, Honkalan asemakaava sekä Koukku- niemen teollisuusalueelle laadittu asemakaavan muutos. Lisäksi yhtenä yleiskaavahankkeena hyväksyttiin valtatie 4 parantamisen mahdollistamiseksi laadittu Mämmen osayleiskaavan muutos VT 4:n ympäristössä.

Kaupunginhallitukselle valmistettuja poikkeamis- ja/tai suunnittelutarvehakemuksia käsiteltiin 11 kpl.

Rivitalo- ja kerrostalotontteja ei vuoden 2021 myyty tai vuokrattu. Alustava varaus tehtiin yhdelle kerrostalotontille Äänekosken taajamasta. Palvelurakentamista mahdollistaville tonteille

tehtiin kaksi varausta, toinen Ääneniemestä ja toinen Kelhostenkujalta.

Rakentamattomia liiketontteja myytiin Koukku- niemestä yksi, Kotakennään alueelta yksi ja Paa- telan alueelta myytiin teollisuustontteja kolme Henttalanmäen asemakaavan muutosalueelta. Hirvaskankaan alueelta myytiin kaksi määräalaa. Suolahden teollisuuskylästä myytiin yksi vuokra- tontti. Maa-alueita hankittiin vuoden 2021 aikana reilulla 460 000 eurolla Koukkuniemestä ja Ääne- kosken taajaman alueelta.

Vuoden 2021 aikana myytiin viisi vuokratonttia. Määräaloja lisäalueeksi myytiin yksitoista. Rakentamattomia omakotitalotontteja myytiin viisi, näistä neljä Kotakennäs II alueelta. Myyntiä toteu- tui noin 755 000 eurolla.

Tonttipalveluissa suoritettiin 20 kiinteistötoimi- tusta, joista muodostettiin 23 tonttia. Tunnus- muutoksia tehtiin kaksi ja niistä muodostettiin 2 tonttia. Tonttijakoja tehtiin 6 ja niissä muodos- tettiin kaikkiaan 7 tonttia.

3.1.4.6. Muu toiminta

Toiminta-ajatus

Muu toiminta sisältää vesiosuuskuntien avustami- sen, toiminnan kehittämisen sekä muun toiminnan kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

5000260 Muu toiminta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	113	0	0	0	44	44	0,0 %
Toimintakulut	-163	-524	0	-524	-162	362	-69,0 %
Toimintakate (netto)	-50	-524	0	-524	-119	405	-77,3 %

3.1.5. Perusturvalautakunta (1.8. alkaen Sosiaali- ja terveyslautakunta)

Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunnan toimialaan kuuluu terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen.

Yleistä

Sosiaali- ja terveyslautakunta, 31.7.2021 saakka perusturvalautakunta, toimii sosiaalihuoltolaissa, lastensuojelulaissa, terveydenhuoltolaissa (lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa), kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa sekä tartuntatautilaissa tarkoitettuna toimielimenä. Sosiaali- ja terveyslautakunta hoitaa tehtävät, jotka kuuluvat sen toimialaan sosiaalialan ja terveystoimen lainsäädännön nojalla. Terveydenhuollon tehtäväalue käsittää kansanterveystyön, jossa tehtävänä on huolehtia ihmiseen kohdistuvasta terveyden- ja sairaanhoidosta, kuntoutuksesta ja niiden tarvitsemista erityistoiminnoista sekä mielenterveyspalveluista. Sosiaalitoimen tehtäväalue käsittää sosiaaliavustusten ja sosiaalipalvelujen järjestämisen sisältäen mm. lastensuojelun, aikuissosiaalityön, vammaispalvelun, vanhuspalvelut ja päihdehuollon sekä ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen. Lisäksi toimialue sisältää kotouttamisen palvelut. Sosiaalialan ja terveystoimen lainsäädäntöön sisältyvistä tehtävistä lasten päivähoito ja perheneuvola, äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvola sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuolto järjestetään kasvun ja oppimisen toimialalla.

Sosiaali- ja terveyslautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä ja jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee lautakunnan jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Valtuusto päättää lautakunnan toimikaudesta sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikaudesta. Toimintakertomusvuonna perusturvalautakunnan puheenjohtajana toimi Simo Holopainen ja varapuheenjohtajana Marke Tuominen. 1.8.2021 alkaen sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtajana toimi Rolf Nyholm ja varapuheenjohtajana Mari Paananen. Perusturvalautakunnan esittelijänä toimi perusturvajohtaja. 1.8.2021 alkaen toimialajohtajan virkanimikkeenä on ollut sosiaali- ja terveysjohtaja. Perusturvalautakunta (ml. salainen) kokoontui vuoden 2021 aikana kymmenen kertaa ja käsittelee 27 varsinaista asiaa. Sosiaali- ja terveyslautakunta kokoontui neljä kertaa ja käsittelee 16 varsi-

naista kokousasiaa. Yksilöjaosto käsittelee sosiaalihuollon lainsäädäntöön perustuvia, yksilöä koskevia asioita, silloin kun niitä ei ole siirretty viranhaltijoille, sekä asiakasasioissa annettujen päätösten oikaisuvaatimukset ja valitukset. Yksilöjaostoon kuuluu viisi jäsentä. Vuonna 2021 yksilöjaosto kokoontui viisi kertaa ja käsittelee kahdeksan varsinaista yksilöasiaa. Yksilöjaoston esittelijänä toimii sosiaalityön johtaja.

Pitkään valmisteltua sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskeva keskeinen lainsäädäntö muun muassa Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, laki pelastustoimen järjestämisestä sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla, hyväksyttiin 23.6.2021. Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Poikkeuksena on Helsingin kaupunki, jolla säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Lisäksi HUS-yhtymällä on erikseen säädetty järjestämisvastuu erikoissairaanhoidon liittyvistä tehtävistä omalla alueellaan.

Tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin ja hillitä kustannusten kasvua.

Hyvinvointialueilla toimintarakenteita ja -tapoja luodaan ihmislähtöisten palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevia julkisia palveluja ovat esimerkiksi perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, sosiaalihuolto, hammashoito, mielenterveys- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut ja ikääntyneiden asumispalvelut.

Hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä painopiste on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, tavoitteena on vähentää tarvetta sosiaali- ja ter-

veydenhuollon palveluihin. Kuntien järjestämistä vastuulla ovat jatkossakin muun muassa varhaiskasvatus, opetus, liikunta ja kulttuuri -palvelut.

Sote -uudistuksen valmistelua varten perustettiin Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin, joka vastaa eduskunnan 23.6.2021 tekemän historiallisen päätöksen perusteella syntyneen hyvinvointialueen hallinnosta aluevaltuuston toimikauden käynnistymiseen saakka. Väliaikaisen valmistelutoimielimen toimikausi päättyy, kun vuoden 2022 alussa keskusmaalaiset valitsevat vaaleilla aluevaltuuston.

Väliaikainen valmistelutoimielin tekee yhteistyötä niiden viranomaisten kanssa, joilta hyvinvointialueelle siirtyy tehtäviä, niitä hoitavaa henkilöstöä, omaisuutta, sopimuksia tai esimerkiksi tieto- ja viestintätekniisiä järjestelmiä. Perusturvan toimialan henkilöstöä on ollut laajasti ja aktiivisesti edustettuna maakunnan sote-uudistuksen eri työryhmissä ja työtä tukevissa rinnakkaishankkeissa. Asiakas- ja potilastietojärjestelmä Asterin kaatuminen vaikutti merkittävästi hyvinvointialueen suunnitteluun.

Yleisvaaralliseksi tartuntataudiksi määritellyn koronaviruksen (COVID -19) leviämisen ehkäisemiseksi toteutettavat rajoitustoimenpiteet jatkuivat vuonna 2021. Koronajohtoryhmä kokoontui tilanteen ja tarpeen mukaan. Sekä henkilöstölle että kaupunkilaisille suunnattua tiedottamista vallitsevasta tilanteesta ja voimassa olevista rajoitusta jatkettiin tehostettuna.

Koronatilanne vaikutti erityisesti terveystalouden vastuualueella. Terveystalouden toimintaa sopeutettiin kulloiseenkin tartuntatautilanteeseen. Avohoitopalvelut järjestivät epidemiavastaaottoa ja tartuntatautiyljitystä päivittäin sekä koronarokotuksia yhteistyössä terveystalouden muiden tulosalueiden kanssa. Terveystalouden koordinoivat suojainhankintoja myös kaupungin muille toimialoille ja yksityisille terveystalouden tuottajille. Koronatilanteesta huolimatta ajanvarausvastaanottojen hoidon saatavuus pysyi hyvällä tasolla. Suunterveydenhuollossa perustettiin erillinen infektio- ja päihdepalvelujen päivystyslinja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa jatkettiin matalan kynnyksen päivystystoimintaa sekä etävastaaottoja ja kehitettiin ryhmähoitomalleja. Korona-aikana mielenterveys- ja päihdepalvelujen käyttö lisääntyi.

Erikoissairaanhoidon palveluja ostettiin pääasiassa Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä sopimusohjausmenettelyllä. Myös ensihoito ja sairaankuljetus ostettiin sairaanhoitopiiriltä. Ympärivuorokautisen hoitotasaisen ambulanssin ylläpito jatkui edelleen. Sairaanhoitopiiriin käyttämä kuukausittainen vakiolaskutus auttaa ennakoimaan kustannuksia. Kaupunki on kirjannut vuodelle 2021 tulosvaikutteisesti pakollisena varauksena oman osuutensa Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin tilikauden 2021 alijäämäisestä tuloksesta. SHP:n ennuste tilikauden 2021 tuloksesta on -26,4 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus tästä on palvelujen käytön suhteessa 7,625 % eli -2,0 miljoonaa euroa, joka näkyy kulukirjauksena erikoissairaanhoidon menokohdassa.

Pandemia vaikutti merkittävästi Arjen palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen vuoden 2021 aikana. Arjen tuen palveluissa jatkettiin tiivistä yhteistyötä terveystalouden kanssa ja Arjen tuen omien yksiköiden kesken. Koronaturvallisissa toiminnissa ohjeistettiin osaltaan myös yksityisiä toimijoita, perhehoitajia ja muita palvelun tuottajia.

Koronatilanteen vuoksi palveluja jouduttiin keskeyttämään väliaikaisesti tai toimintoja järjestettiin pienemmissä ryhmissä. Henkilöstöä siirrettiin väliaikaisesti muihin Arjen tuen yksiköihin. Pandemiaan liittyvät testaukset ja sairauspoissaolokäytännöt lisäsivät henkilöstön poissaoloja ja henkilöstön saatavuuteen liittyviä haasteita.

Palvelurakenteen keventämistä jatkettiin ja ensisijaiset palvelut koko Arjen tuen alueella ovat olleet avohuollossa. Arjen tuen eri toiminnissa otettiin käyttöön etäyhteyksiä mahdollistavia teknologisia ratkaisuja.

Varahenkilöstön merkitys Arjen tuen toiminnassa on viime vuosina korostunut, koska hoitohenkilöstön saatavuuden heikentyminen näkyy koko vastuualueella. Lähes kaikkien yksiköiden sijaistilanne on heikentynyt merkittävästi. Koronaturvallisen toimintakäytännön varmistamiseksi varahenkilöstölle oli nimetty työpiste, jossa he pääosin työskentelivät. Näin eri toimipisteiden välillä kiertäminen oli mahdollisimman vähäistä.

Arjen tuen omana palvelutuotantona eri asiakasryhmille tuotettiin asumispalvelua, laitoshoidoa, päivä- ja työtoimintoja sekä toimintakykyä ylläpitävää toimintaa ja erityyppisiä avohuollon palveluita kotona asumisen tukemiseksi.

Omaishoidon tuen piirissä olevia oli vuoden 2021 aikana yhteensä 226 asiakasta, joista 158 vanhusasiakasta ja alle 65-vuotiaita 68 asiakasta. Kaikille kriteerit täyttävälle yli 65-vuotiaille pystyttiin myöntämään omaishoidontuki. Sijaishoitajien määrä on hiukan vähentynyt edellisestä vuodesta. Sijaishoitajia oli vuoden 2021 aikana yhteensä 27, joille palkkioita maksettiin yhteensä noin 47 000 euroa.

Lyhytaikaista perhehoitoa käytettiin vanhuspalveluissa ja vammaispalveluissa. Pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmäärä väheni perhehoitajien eläköitymisen vuoksi sekä hoidettavien hoitoisuuden lisääntyttyä niin ettei perhehoitoa voitu enää jatkaa. Perhehoito on edelleen ensisijainen asumispalvelu etenkin lapsille ja nuorille.

Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärät ja hoidollisuus kasvoivat edelleen edellisestä vuodesta. Kotihoidon asiakkaana oli vuonna 2021 yhteensä 490 säännöllisen kotihoidon asiakasta. Säännöllisen kotihoidon kuukausittainen asiakasmäärä vaihteli 360-400 asiakkaan välillä. Tämän lisäksi kotisairaanhoidon omia kertalaskutuksena laskutettavia asiakkaita on ollut yhteensä 72. Kotisairaanhoidon omien asiakkaiden määrä on vähentynyt suunnitelmallisesti kriteerien muutosten myötä.

Henkilökohtaista apua järjestetään vaikeasti vammaisille asiakkaille, jotta he selviytyisivät arjessa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa kotona ja kodin ulkopuolella. Henkilökohtaista apua järjestettiin vuoden 2021 aikana yhteensä 53 asiakkaalle. Asiakasmäärä on kasvanut etenkin nuorten aikuisten sekä ikääntyneiden näkövammaisten asiakkaiden osalta, joiden avun tunnit ovat pieniä mutta säännöllisiä. Ensisijaisesti lyhytaikaisiin ja pienten tuntien avuntarpeisiin vastattiin kunnan omilla avustajilla.

Sosiaalityössä koronapandemia vaikutti edelleen asiakasvastaanottojen, neuvottelujen ja verkostojen järjestämiseen. Merkittävä osa asiakasvastaanotoista sekä neuvotteluista hoidettiin etäyhteyksillä. Välttämättömät koti- ja muut käynnit sekä asiakasvastaanotot hoidettiin annettujen suojautumisohjeiden mukaisesti. Koronan vaikutukset

sosiaalityön palvelujen tarpeessa näyttäytyivät monin tavoin. Palvelutarpeeseen on kokonaisuutena pystytty vastaamaan hyvin.

Henkilöstömuutoksia on toimintavuoden aikana ollut useita. Uusi lastensuojelun johtava sosiaalityöntekijä aloitti loppuvuodesta. Välttämättömien lakisääteisten palvelujen saatavuuden turvaamiseksi jouduttiin ostamaan sosiaalityöntekijäresursseja, mikä näkyy myös henkilöstöbudjetin toteutumassa. Toimintavuoden lopulla henkilöstötilanne parani ja kaikkiin sekä lastensuojelun että aikuis- ja perhesosiaalityön virkoihin saatiin viranhaltijat. Osa heistä sijaisuuskelpoisina.

Lastensuojeluilmoitusten määrä väheni toimintavuonna merkittävästi. Lastensuojelun asiakkaiden määrä kääntyi laskuun. Palvelutarpeen arvioinnin kehittämistyöllä pystyttiin yhä useamman lapsen ja perheen tilanteeseen vastaamaan sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla.

Sosiaalityön talousarvioon kohdistui toimintavuonna merkittävä ylityspaine. Lastensuojelu ja perhetyö ovat aiheuttaneet suurimmat ylitykset. Sosiaalityön talousarvion toimintakate 3,8 M€ on käytännössä ylittynyt sille myönnetyn lisämäärärahan verran. Toimintakulut ovat olleet 5,4 M€ (102,5%).

Koronatilanteen tuomista haasteista huolimatta toimialalla on suunnitelmallisesti pyritty kehittämään toimintaa huomioiden sekä asiakastytyväisyyskyselyjen tuloksia että edellisen vuoden tavoitteiden toteutumia ja niihin liittyneitä haasteita. Kaikki toimialan keskeiset prosessit on kuvattu IMS- järjestelmään.

Toimintavuonna asiakaspalautekyselyn toteuttamista kehitettiin. Terveyspalveluissa ja sosiaalityössä annetun asiakastytyväisyyskyselyn keskiarvo oli 4,4. Sosiaalityössä vastauksia oli vähän. Arjen tuki toteutti asiakaspalautekyselyn tarkoituksenmukaisemmaksi arvioidulla sanallisen palautteen keräämisellä. Sosiaalityössä otettiin käyttöön koko ajan voimassa oleva kysely kaupungin verkkosivuilla. Seuranta-aikana toimipisteissä oli myös tulostettuja kyselyjä asiakkaiden vastattavaksi.

Talousarvion toteutuminen

Perusturvalautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	8 862	8 927	0	8 927	11 351	2 423	27,1 %
Toimintakulut	-75 192	-71 156	-2 850	-74 006	-78 270	-4 264	5,8 %
Toimintakate (netto)	-66 330	-62 229	-2 850	-65 079	-66 919	-1 841	2,8 %

Perusturvan toimialan vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 71,2 milj. euroa ja toimintatuottoja arvioitiin kertyvän 8,9 milj. euroa, toimintakate oli 62,2 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 7.12.2021 § 132 perusturvan hallintoon 50 000 euron, sosiaalityön vastualueelle 1 200 000 euron ja arjen tuen vastualueelle 1 600 000 euron lisämäärärahan. Em. lisämäärärahan jälkeen perusturvan toimialan toimintakate oli 65,1 milj. euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa ei oltu varauduttu Covid-19 pandemiasta aiheutuneisiin kustannuksiin, sillä valtio korvaa nämä kustannukset täysimääräisesti. Valtion avustuksia on kirjattu hallinnon kustannuspaikalle lähes 2,2 milj. euroa. Koronakustannuksia kirjattiin hallinnon kustannuspaikoille yhteensä yli 2,1 milj. euroa.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä on kirjattu tulosvaihteisesti pakollisena varauksena kaupungin osuus Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tilikauden 2021 alijäämäisestä tuloksesta. SHP:n ennuste tilikauden 2021 tuloksesta on -26,4 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus tästä on palvelujen käytön suhteessa 7,625 % eli -2,0 miljoonaa euroa, joka näkyy kulukirjauksena vuoden 2021 erikoissairaanhoidon menokohdassa. Alijäämäkirjaukselle ei ollut talousarviossa varattua määrärahaa.

Kokonaisuutena perusturvan toimialan alkuperäisen talousarvion toimintakate ylittyi 4,7 milj. euroa (tot. 107,5 %). Ilman sairaanhoitopiirin vuoden 2021 alijäämän kirjausta ylitys alkuperäiseen talousarvioon nähden on 2,7 milj. euroa (tot. 104,3 %). Lisämäärärahoilla muutetun talousarvion toimintakate alittui 169 300 euroa (tot. 99,7 %) ilman sairaanhoitopiirin alijäämäkirjausta. Alijäämäkirjauksen jälkeen toimintakate ylittyi 1,8 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden.

Koronapandemian valtion avustuksista johtuen perusturvan toimialan toimintatuottoja kertyi yli talousarvion yhteensä 11,3 milj. euroa. Myynti-

tuottoja kertyi arvioitua enemmän terveystalouden hoitopalvelutuotoista kunnilta ja kuntayhtymiltä sekä arjen tuen kotikuntakorvauksista eli yhteensä noin 0,5 milj. euroa. Maksutuottoja kertyi 7,4 milj. eur eli 95,1 % suunnitellusta ja valtion avustuksia noin 2,3 milj. yli suunnitellun.

Vuoden 2021 lisämäärärahoilla muutetun talousarvion henkilöstökulut ylittyivät lähes 0,4 milj. euroa, palvelujen ostot 3,3 milj. euroa ja tarvikkeiden kulut 0,4 milj. euroa. Avustusten ja muiden toimintakulujen ylitys oli noin 0,2 milj. euroa.

Sisäinen valvonta

Osa sisäisen valvonnan toteuttamista on se, että vastualueiden johtajien sekä muiden viranhaltijoiden on tarkastettava kuukausittain alaiensa tekemät viranhaltijapäätökset. Tarkastuksesta on tehtävä merkintä tarkastajan päätöspöytäkirjaan. Toimialajohtajan päätökset annetaan tiedoksi sosiaali- ja terveystaloudelle.

Talouden ja tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Osavuosisraportteja on käsitelty lautakunnassa ja toimialan johtoryhmässä. Taloudesta vastaavien yksiköiden ja vastualueiden esimiehille on toimitettu kuukausittain talousarvion toteutumisraportit. Talouden toteutumisasi- ja tavoitteiden toteutumista on käsitelty lautakunnassa kolmannesvuosittain.

Toiminnan määrää ja yksiköiden käyttöastetta on seurattu neljännesvuosittain tehdyistä raporteista. Raportit on toimitettu puolivuositilauksella lautakunnalle tiedoksi. Toiminnan volyyymiä on seurattu myös vuosittain tehtävistä, valtakunnallisista tilastoista kerätyistä tiedoista.

Yksi sisäisen valvonnan keino on ollut kustannuslaskentaan perustuva yksikköhintojen kehityksen seuranta. Yksikkökustannuksia lasketaan tärkeimmistä palvelutuotteista sekä hyväksytyyn talousarvioon että tilinpäätökseen perustuen.

Tietoturvaan liittyvien uhkiin on vastattu ohjeistuksella ja henkilöstön pakollisilla, vuosittain tehtävillä tietosuojaohjeistusten hallintaa koskevilla testeillä ja tietosuojasitoumuksilla. Perusturvan

tietosuojavastaavat on nimetty. Kaupungin tietosuojaryhmässä on edustus perusturvasta.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan analysointi tehdään vuoden välein. Vuoden 2021 aikana päivitys on tehty, kirjattu ja viety yhteiseen tarkasteluun, kun kaupungin riskiä ja vaaroja kokonaisuutena arvioitiin ja toimenpiteitä linjattiin.

Perusturvan toimialalla on käynnissä jatkuvasti eri valitus- ja oikeusasteissa olevia prosesseja pääsääntöisesti yksilöasioissa. Valitusten määrä on

palvelutuotannon määrään suhteutettuna hyvin pieni, ja valitus- tai oikeusasteissa päätökset ovat muuttuneet vain harvassa tapauksessa. Sosiaaliamiehen raporttiin kirjataan vuosittain sosiaalipalvelujen osalta sekä valitusten että kantelujen ja muistutusten määrä ja kohdentuminen. Sosiaaliamiehen puoleen on Äänekoskella käännytty suunnilleen samantasoinen määrä vuosittain, eikä asioiden laatu oleellisesti poikkea maakunnan muista kunnista. Potilasiamies avustaa ja seuraa asiakkaita terveydenhuollon kantelujen ja muistutusten osalta.

3.1.5.1. Hallinto

Toiminta-ajatus

Hallinnon vastuualue tarjoaa hallinnon sekä atk-toimen palveluja koko perusturvan toimialalle.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000310 Hallinto (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	2 217	2 217	0,0 %
Toimintakulut	-2 724	-863	-50	-913	-3 096	-2 182	238,9 %
Toimintakate (netto)	-2 724	-863	-50	-913	-878	35	-3,9 %

Perusturvan hallinnon vastuualue tarjoaa hallinnon sekä tietohallinnon palveluja koko perusturvan toimialueelle.

Perusturvan hallinnon vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion toimintakate oli 0,9 milj. euroa ja se ylittyi 14 800 euroa (tot. 101,7 %). Kaupunginvaltuuston talousarvioon myöntämän lisämäärärahan 0,05 milj. euroa jälkeen toimintakate on 913 000 eur ja se alittui 35 200 euroa (tot. 96,1 %).

Vuoden 2021 toteutuneen toimintakatteen lasku vuoden 2020 tilinpäätöksen toimintakatteeseen on 1,8 milj. euroa (-67,8 %). Vuonna 2021 hallinnon vastuualueelle kirjattiin valtion korona-avustuksia yhteensä 2,1 milj. euroa, kun taas vuonna 2020 koronatuot maksettiin kunnille pääosin valtionosuuksina.

3.1.5.2. Terveyspalvelut

Toiminta-ajatus

Terveyspalveluiden tehtävänä on kaupungin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltai-

nen edistäminen, syrjäytymisen, sairauksien ja tapaturmien ehkäiseminen ja tarpeen mukainen sairaan- ja terveydenhoito.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000320 Terveyspalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	2 195	2 516	0	2 516	2 696	180	7,2 %
Toimintakulut	-38 962	-39 171	0	-39 171	-41 181	-2 011	5,1 %
Toimintakate (netto)	-36 767	-36 655	0	-36 655	-38 485	-1 830	5,0 %

Terveyspalveluiden vastualueen henkilöstömäärä on noin 155, joista osa tuottaa terveyspalveluiden lisäksi eräitä keskitettyjä, erityisosaamista vaativia palveluja arjen tukeen, neuvoloihin sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon.

Terveyspalveluiden tulosalueet ovat avohoitopalvelut, sairaala, suun terveydenhuolto, mielenterveys- ja päihdepoliklinikka.

Lisäksi vastuualueeseen kuuluvat yhteiset tukipalvelut, joihin sisältyvät asiakirjahallinto ja terveydenhuollon sihteerityö, terveyden edistäminen, hoitotyön kehittäminen laadun, ohjeistuksen ja osaamisen osalta, väline- ja vaatehuolto, materiaalihallinto sekä ulkoistettut laboratorio- ja kuvantamispalvelut.

Vastuualueelta valvotaan ja valmistellaan myös erikoissairaanhoidon toteuttamista ja ulkoistettua työterveyshuollon palvelua. Sairaankuljetuksen ja ensihoidon menot sisältyvät terveyspalveluiden talousarvioon.

Terveyspalvelujen vastualueen vuoden 2021 alkuperäiseen talousarvioon toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 39,2 milj. euroa, toimintatuottoihin 2,5 milj. euroa ja toimintakate oli 36,7

milj. euroa. Määrärahamuutoksia ei ollut vuonna 2021.

Terveyspalveluiden vastuualueelle kirjattiin kaupungin osuus -2,0 milj. euroa sairaanhoitopiirin vuoden 2021 alijäämästä. Alijäämän kirjaukselle ei ollut talousarviossa määrärahavarausta.

Terveyspalvelujen alkuperäisen talousarvion toimintakulut ylittyivät 2,0 milj. euroa (tot. 105,1 %). Toimintatuottoja kertyi 0,2 milj. euroa arvioitua enemmän (tot. 107,2 %). Toteutunut toimintakate oli 38,5 milj. euroa (tot. 105,0 %). Ilman sairaanhoitopiirin alijäämän kirjaamista toimintakate olisi alittanut talousarvion 0,2 milj. euroa (tot. 99,5 %).

Erikoissairaanhoidon määrärahat olivat 22,9 M€ ja ne ylittyivät 1,6 M€. Tästä sairaanhoitopiiriltä ostettaviin palveluihin oli osoitettu 22,8 M€. Erikoissairaanhoidon kustannukset olivat yhteensä noin 24,5 M€ mukaan lukien ensihoidon, kalliin hoidon tasauksen maksut, sekä erityistutkimusten, lakautettujen kuntayhtymien eläkemaksut ja sairaanhoitopiirin alijäämän kattaminen (-2,0 M€).

Vuoden 2021 toteutuneen toimintakatteen kasvu vuoden 2020 tilinpäätökseen on 1,7 milj. euroa eli 4,7 %.

Tulokortti

Vastuualue:

Terveyspalvelut

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA2021 (tavoite)	TP2021	Selite poikkeamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskysely (kokonaisarvio)	-	4,3	4,5	
	Lakisääteisten määräaikaisten toteutuminen	100,0 %	100 %	100%	
	Valmiiden hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien määrä listatuilla potilailla	10 %	-	-	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakastytyväisyyskysely/vaikutusmahdollisuudet	-	4,2	4,3	
	Potilasjärjestöjen sovitut tapaamiset (kpl-määrä)	1	2	1	Potilasjärjestöjen kanssa tapaamia järjestettiin vain yksi ja asiakasraateja ei pidetty vallinneen koronatilanteen vuoksi lainkaan.
	Pidetettyjen asiakasraatien määrä	0	1	0	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Toimintamallien jatkuva arviointi ja kehittäminen. Suunnitelmallisuuden lisääminen hoidon eri vaiheissa: hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien laadinta yhteistyössä asiakkaiden kanssa Varhainen tuki ja ennaltaehkäisy.					
Kansansairauksien, päihdehaittojen sekä iäkkäiden kaatumisten ja vajaaravituksen osalta ennaltaehkäisevän työn toimintakäytännöstä sopiminen (huom. myös prosessit). Systemaattiset toimintakykykartoitukset ja kotiutus suunnitelmat sairaalan potilaille. Terminaalivaiheessa oleville potilaille laaditaan saattohoitosuunnitelma.					
Asiakas- ja sidosryhmäkyselyjen toteuttaminen säännöllisesti, kokemusasiantuntijoiden ja potilasjärjestöjen edustajien mukanaolo kehittämissuunnitelmien laatimisessa, asiakasraatien järjestäminen, asiakaspalautteen nopea käsittely ja analysointi ja korjaavien toimenpiteiden tekeminen.					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA2021 (tavoite)	TP2021	Selite poikkeamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Käytössä olevat työmenetelmät ja työvälineet ovat toimivia	4,0	3,8	3,9	
	Kehityskeskustelun tarpeita vastaavuus	3,8	3,7	3,8	
	Tyhy-kysely: Työtyytyväisyys	3,9	4,0	3,8	
	Terveyspalveluiden sairauspoissaolot/työntekijä/vuosi	16,1	16,0	16,2	
Toimiva johto ja esimiestyö	Tyhy/Palautteen saaminen esimieheltä	3,7	3,6	3,6	
	Tyhy/Tytytyväisyys työyhteisön johtamistapaan (asteikko 1-5)	3,9	3,8	3,8	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Tyhy-kyselyn tulosten hyödyntäminen ja toiminnan kehittäminen erityisesti niiden arviointialueiden osalta, joiden tulos on kaupungin keskiarvoa heikompi. Henkilöstön koulutus- ja kehittämistarpeiden arviointi mm. kehityskeskustelujen ja osaamiskartoituksia hyödyntämällä. Aktiivisen tuen toimintamalli käytössä (sairauspoissaolot). Kehityskeskustelujen pitäminen säännöllisesti, soveltuvien toteutustapojen valinta tarpeen mukaisesti vaihdellen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA2021 (tavoite)	TP2021	Selite poikkeamasta
Prosessien tehostaminen	Prosessien yhteensovittaminen sidosryhmien kanssa	30 %	40 %	40-50%	Alaprosessien kuvaamiseen ei ole ehditty paneutua koronatilanteen vuoksi. Keskitytään oleellisten kuvausten päivittämiseen.
	Asiakaspalvelun kannalta oleelliset alaprosessit kuvattu	40 %	50 %	40 %	
	Prosessien sujuvuus (Tyhy-kysely)	3,8	3,8	3,8	
	Sovittujen toimintatapojen mukainen toiminta (Tyhy-kysely)	3,7	3,8	3,7	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Tekstiviestipalvelu käytössä kaikilla ajanvarausvastaanotoilla. Etävastaanotot	100 %	-	-	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden yhteistyön syventäminen	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovittu ja tarvittaessa	1	2	2	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Kansantautien hoitoketjujen maakunnalliseen arviointityöhön osallistuminen. Erikoissairaanhoidon klinikkaohjaisiin arviointeihin ja prosessikuvausten laadintaan osallistuminen. Tupakastaveroitus-prosessin jalkauttaminen ja arviointi. Ennaltaehkäisevän työn osalta toimivan yhteistyön kehittäminen paikallisten toimijoiden (kaupungin toimijat, vapaaehtoisjärjestöt ja yksityiset) kanssa. Toimintaohjeiden ja -mallien kirjaaminen.					
Toimintaa kehitettäessä arvioidaan muutoksen aiheuttamat kustannusvaikutukset suhteessa kohonneeseen laatuun mahdollisimman perusteellisesti.					
Etäkonsultaatioita haavahoitopoliklinikalle sähköistä alustaa hyödyntäen jatketaan omana toimintana (pilotti päättynyt).					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA2021 (tavoite)	TP2021	Selite poikkeamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteuma	101,1 %	100 +/-1%	105,0 %	Sairaanhoidopiirin vuoden 2021 alijäämän kattaminen -2,0 milj. euroa.
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Talousarvion laadinta realistiseksi huomioiden asiakkaiden sairastavuus/tarpeet. Talousarvion noudattaminen. Reagoiminen talousarvion ennakoituun ylitykseen välittömästi, kun arvio ylityksestä olemassa. Palvelutarjonnan suhteuttaminen resursseihin.					

3.1.5.3. Sosiaalityö

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön palveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten sosiaalista kuntoutumista, elämänhallintaa ja itsenäistä selviytymistä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000330 Sosiaalityö (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	330	301	0	301	348	47	15,8 %
Toimintakulut	-5 712	-4 088	-1 200	-5 288	-5 420	-132	2,5 %
Toimintakate (netto)	-5 382	-3 787	-1 200	-4 987	-5 072	-85	1,7 %

Sosiaalityön vastuualueelle kuuluvat aikuis- ja perhesosiaalityö, lastensuojelun sosiaalityö ja perhetyö, perheoikeudelliset palvelut, sosiaalihuoltolain mukainen perhetyö, valvotut ja tuetut tapaamiset, täydentävä- ja ehkäisevä toimeentulotuki, etuuskäsittely sekä kotouttamisen palvelut. Sosiaalisen luototuksen tehtävät on hoidettu toimintavuoden aikana puoliksi yhteistyössä perusturvan hallinnon ja aikuis- ja perhesosiaalityön kanssa.

Sosiaalityön vastuualueen vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 4,1 milj. euroa ja toimintatuottoihin 0,3 milj. euroa. Toimintakate oli 3,8 milj. euroa

ja kaupunginvaltuuston myöntämä lisämääräraha 1,2 milj. euroa huomioiden 5,0 milj. euroa.

Sosiaalityön alkuperäisen vuoden 2021 talousarvion toimintakulut ylittyivät 1,3 milj. euroa ja lisätalousarvion jälkeen ylitys oli 0,1 milj. euroa (tot. 102,5 %). Toimintakatteen toteutuma oli 5,1 milj. euroa ja se ylitti alkuperäisen talousarvion 1,3 milj. euroa ja lisätalousarviolla korjatun talousarvion noin 85 000 euroa (tot. 101,7 %).

Määrärahat ylittyivät lastensuojelun laitoshoidon ja jälkihuollon sekä perhetyön osalta ja lastenvalvojan sekä sosiaalipäivystyksen osalta.

Vuoden 2021 toimintakatteen lasku vuoden 2020 tilinpäätökseen on 0,31 milj. euroa eli -5,8 %.

Tulokortti

Vastuualue	Sosiaalityö				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	2021 (tavoite)	TP2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	asiakastyytyväisyyskysely KA lakisääteisten määräaikojen toteutuminen % lastensuojelun asiakkaita/ sosiaalityöntekijä ka sijaishuollossa olevia lapsia % 0-17 vuotiaista lastensuojelun asiakassuunnitelmien määrä % asiakkaista	- 100,0 % 40 1,1 % 100,0 %	4,1 100,0 % 35 1,1 % 100,0 %	4,31 35,5 1,30 % 100,0 %	Vastauksia on vähän. Vastaukset pääosin sähköisinä. Koronatilanteessa paperisia kyselyjä, joihin aiemmin vastattu paremmin, ei jaettu kuin pyydettyessä. Uutena aloitetaan jatkuvan palautteen kerääminen. Ls.asiakkaita/työntekijä vaihteluväli oli 30-45. Sijoitusten määrässä kasvu vuonna 2020, Thl 5 /2021.
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Suunnitelmalliset ja oikea-aikaiset palvelut, seuranta ja arviointi toteutuvat Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut ensisijaisia. Lastensuojelun riittävät henkilöstöresurssit. Arviointitöihin tehokas ja välitön työn käynnistyminen ilman pitkiä odotusaikoja. Asiakkaan osallisuuden lisääminen ja kokemusasiantuntijoiden käyttö palvelujen kehittämisessä					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	2021 (tavoite)	TP2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Tyhy-kyselyn tulokset: vastuualueen ka osaaminen ja työolot osion ka työyhteisön toimivuus osion ka Johtaminen osion ka asteikko 1 - 5	3,9 3,8 4,0 3,8	3,8 3,8 3,9 3,7	3,9 3,8 4,0 3,9	Oma osaaminen arvioitiin 4,1 ja työtehtävät 4,1 ja apua saatiin työkavereilta. Omalla toiminnalla edistettiin yhteisiä tavoitteita (4,3). Johtamisessa edelleen erityisesti kehitettävää perehdyttämisessä, palautteen annossa ja tiedon kulussa (3,6). Vastuualueeseen sisältyy myös perusturvan hallinto.
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: TYHY-tulosten perusteella nostetut kehittämiskohteet: perehdyttäminen, myönteinen ilmapiiri, hyvinvointia parantavien työkäytänteiden käyttöönotto, työprosessien sujuvuus. Henkilöstön osaamisen/erityisen osaamisen monipuolinen ja yksikkörajat ylittävä käyttö Terveet ja toimivat tilat					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	2021 (tavoite)	TP2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Prosessien tehostaminen	työprosessien kuvausten määrä % keskeisistä työalueilta (IMS) henkilöstökysely prosessin toimivuudesta	90,0 % 3,6	100,0 % 3,8	90,0 % 3,5	2 prosessia puuttuu. IMS-kuvausten päivittämistä ei ole jatkettu. Taso nähty riittäväksi hyvinvointialueelle siirtymisen tässä vaiheessa. IMS perehdyttämistä jatkettu. Koronatilanteessa ei järjestetty luottamushenkilötapaamista.
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovituksi ja tarvittaessa	-	1	-	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Työprosessien IMS-kuvausten osalta päivittämistä ei ole jatkettu. Taso nähty riittäväksi hyvinvointialueelle siirtymisen tässä vaiheessa. IMS-kuvausten käyttö perehdyttämisessä Tiimirakenteen edelleen kehittäminen. Palvelujen rajapintojen huomioiminen ja yhteisten palvelusuunnitelmien laatiminen.					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	2021 (tavoite)	TP2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	talousarvion toteutuminen % alkuperäisestä talousarviosta	136,4 %	100+/-1%	133,9 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Talousarvion noudattaminen, säännöllinen toteutumisen seuranta ja ylitysriskien ennakointi. Palvelujen oikea-aikaisuus ja oikea porrastus. Ennakoiva ja ennaltaehkäisevä työ peruspalveluissa.					

3.1.5.4. Arjen tuki

Toiminta-ajatus

Arjen tuen tehtävänä on tarjota asukkaille tarpeen mukaiset ja laadukkaat arjen toimintakykyä

ylläpitävät yksilölliset palvelut, jotka tukevat asiakkaan itsenäistä selviytymistä omassa toimintaympäristössä.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000340 Arjen tuki (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	6 337	6 110	0	6 110	6 089	-22	-0,4 %
Toimintakulut	-27 795	-27 034	-1 600	-28 634	-28 573	61	-0,2 %
Toimintakate (netto)	-21 457	-20 924	-1 600	-22 524	-22 484	39	-0,2 %

Arjen tuen tehtävänä on tarjota asukkaille tarpeen mukaiset ja laadukkaat arjen toimintakykyä ylläpitävät yksilölliset palvelut, jotka tukevat asiakkaan itsenäistä selviytymistä omassa toimintaympäristössä.

Arjen tuen vastuualueeseen kuuluvat vanhusten, vammaisten, mielenterveyskuntoutujien ja päihdeasiakkaiden arjessa selviytymistä edistävät sosiaalipalvelut.

Arjen tuen vastuualueen vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 27,0 milj. euroa. Toimintatuottoja arvioitiin kertyvän 6,1 milj. euroa ja toimintakate oli 20,9 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston myöntämän lisämäärärahan 1,6 milj. euroa toimintakate oli 22,5 milj. euroa.

Vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion toimintakulut ylittyivät 1,5 milj. euroa ja lisämääräraha huomioiden toimintakulut alittuivat 0,06 milj. euroa (tot. 99,8 %). Toimintatuotot jäivät lähes

22 000 euroa suunnitellusta ja toteumaprosentti oli 99,6 %. Toimintakatteen toteuma oli 22,5 milj. euroa (tot. 99,8 %).

Arjen tuessa johdon ja yleisten palveluiden toteuma oli 86,3 % ja menot siltä osin alittuivat 165 000 euroa, asiakkuuksien hallinnan toteuma oli 99,2 % ja alitusta kertyi 72 000 euroa sekä palvelutuotannon toteuma oli 101,5 % ja nettomenot ylittyivät 197 000 euroa. Henkilöstömenojen toteumaprosentti oli 99,1 %. Merkittävimmät toimintakulujen ylitykset tulivat aineet, tarvikkeet ja tavarat kokonaisuudessa, joissa toteuma oli 136,5 % ja ylitystä kertyi 116 000 euroa. Toimintatuottojen osuus jäi arvioitua pienemmäksi 99,6 % ja alitusta kertyi 22 000 euroa. Asiakasmaksulain uudistus 1.7.2021 vaikutti asiakasmaksujen kertymiseen.

Vuoden 2021 toteutuneen toimintakatteen kasvu vuoden 2020 tilinpäätökseen on 1,0 milj. euroa eli 4,79 %.

Tulokortti

Vastuualue:

Arjen tuki

Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA 2021 (tavoite)	TP 2021	Selite poikkeamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä	91,6 %	92,0 %	92,0 %	Väestörakenteessa ikääntyvien määrän kasvu
	Laitoshoidossa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	1,7 %	1,7 %	1,7 %	
	Tehostetussa palveluasumisessa olevien yli 75-vuotiaiden määrä	6,6 %	6,3 %	6,1 %	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakkaalle myönnetty kuntoutusjaksot kotiin, kpl	62	80	142	Kotihoidon palvelu alkaa tällä hetkellä aina tilapäisellä kuntouttavalla arviointijaksolla
	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset: keskiarvo kokonaisuudesta.	0	4,2	0	Asumispalvelun tyytyväisyyskysely on toteutettu erilaiselle kyselyllä, jossa ei ole arvioitu numeraalista keskiarvoa, vaan sanallinen palaute eri osa-alueista.
	Toteutuneet asiakasraadit, kpl	3	10	2	Koronan vuoksi ei ole pidetty asiakasraateja laajemmin

Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:

Palvelujen oikea-aikainen kohdentaminen asiakasohjauksella, asiakasohjausresurssin lisääminen ja prosessin tehostaminen, asiakkaan osallistaminen asiakasraadein ja osana omaa asiakassuunnitelmaa, painopiste kuntoutuksessa, ennaltaehkäisevissä palveluissa ja kotiin tuotetuissa palveluissa

Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA 2021 (tavoite)	TP 2021	Selite poikkeamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Suosittelun mukaiset henkilöstömitoitukset yksiköissä, mitoituskriteeri ympäri vuorokautisissa yksiköissä min. 0,5 tt/as.	0,55-0,68	0,60 - 0,68	0,55-0,68	Mitoitusvaateet nousseet v. 2021 minimissään 0,55 ja uusia vakansseja lisätty vaateen mukaisena.
	Työhyvinvointikysely, osaaminen ja työolot	3,6	4,0	3,7	Arjen tuen työhyvinvointikyselyjen tulokset ovat parantuneet henkilöstön rekrytointihaasteista ja vaihtuvuudesta huolimatta.
	Työhyvinvointikysely, työyhteisön toimivuus	3,8	4,0	3,9	
	Kotihoidossa asiakastyöaika % kokonaistyöajasta	39 %/57 %	40/60 %	30%/51%	Uuteen mobiilijärjestelmään vaihtamisen vaikutus on voinut vaikuttaa tiedon tilastoitumiseen?
	Sairauspoissaolot kalenteripäivää/ htv	25,7	21,0	22,1	
Toimiva johto ja esimiestyö	työhyvinvointikysely, johtaminen	3,5	3,7	3,7	

Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:

 Yksiköissä tehty suunnitelmat mitoitukseen pääsemiseksi, minimimitoitus tehostetussa palveluasumisessa 0,5
 Kotihoidossa asiakastyöajan seuranta toiminnanohjausjärjestelmällä ja sen avulla työajan kohdentaminen tasapuolisesti ja tavoitetasolle.
 Rekrytointiosaamisen vahvistaminen ja perehdytyksen suunnitelmallinen toteutuminen. Mind map käytössä osana perehdytystä.
 Yhteistyön tehostaminen työterveyshuollon kanssa ja varhaisen tuen toimintamallin tehokkaampi käyttö. Johtamisalueiden uudelleen arviointi ja johtamisosaamisen vahvistaminen tavoitteena työhyvinvoinnin lisääminen.

Vastuualue: Arjen tuki

Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA 2021 (tavoite)	TP 2021	Selite poikkeamasta
Prosessien tehostaminen	Kotihoidon kattavuus yli 75-vuotiaiden osuudesta	15,2 %	15,5 %	14,0 %	Uusi toiminnanohjaus- ja asiakastietojärjestelmä otettu käyttöön alkuvuodesta 2021, jonka vuoksi alkuvuodesta asiakastiedot eivät ole ajantasaiset (puuttuu). Lakisääteisissä määräaajoissa yksittäisiä poikkeamia. Hyvinvointiteknologiaa pyritti ottamaan käyttöön mahdollisimman paljon kasvavan asiakasmäärän vuoksi (Gps-paikantimet, Videovisit-etähoivalaitteet, liesivahdit, kaatumishälyttimet, ovihälyttimet, lääkerobotit)
	Kotikuntoutusten määrä	379	400	516	
	Lakisääteisten määräaikojen toteutuminen: %-osuus	100,0 %	100,0 %	99,8 %	
	Varahenkilöstön käyttöaste %-osuus	99,0 %	98,0 %	99,7 %	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Hyvinvointiteknologiaratkaisujen pilotointi ja kokeilu sekä käyttöönotto, laitteiden määrä	52	50	99	
Viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden	Luottamushenkilöiden tapaaminen sovitusti ja tarvittaessa	0	1-3x/v	0	

Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:

Asiakas- ja palveluprosessikuvaukset käytössä osana IMS-järjestelmää, yhtenäinen palvelusuunnitelmaprosessi. Kotihoidon mobiilijärjestelmä optimaalisesti käytössä ja toimintaa uudistetaan kokoistava kotihoito -hankkeen mukaisesti. Yhteistyötä kotihoidon, terveystoimen, sosiaalitoimen ja arjen tuen välillä syvennetään edelleen. Teknologian mahdollisuuksia otetaan pilotoitina käyttöön ja kokeilujen jälkeen osaksi toimintaa, mm. kotihoidon etäkäynnit

Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso TP2020	TA 2021 (tavoite)	TP 2021	Selite poikkeamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuminen % suunnitellusta talousarviosta Käyttöasteet ka: - Laitoshoito - Tehostettu palveluasuminen - Tavallinen palveluasuminen - Lyhytaikahoito Tukiasuminen suoriteprosentti Seniorikeskus + päivätoiminta suoriteprosentti	105,4 % 99,4 % 101,5 % 83,3 % 88,8 % 91,7 % 24,0 %	98-101% 99,5 % 97,5 % 99,0 % 99,9 % 99,0 % 100,0 %	107,5 % 98,0 % 96,4 % 86,2 % 95,7 % 99,2 % 32,6 %	Kesällä 2021 Muistolaan ei voitu sijoittaa asiakkaita, koska henkilöstöä ei ollut saatavilla (2 asiakaspaikkaa n. 1,5 kk ajan). Palveluasuminen yksiköissä (mm. Kotisatama vesivahinko, Tukipuu ja Kuhnamo remonteja asunnoissa, jonka vuoksi muutot viivästyneet) Tavallisen asumispalveluun

Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:

Ennaltaehkäisevän työn ja toimintakykyä lisäävän toiminnan ja työn lisääminen kaikilla osa-alueilla. Palvelurakenteen keventäminen, prosessien toimivuuden arviointi ja tehostaminen, talouden seuranta kuukausittain ja poikkeamiin aktiivinen puuttuminen.

3.1.6. Kasvun ja oppimisen lautakunta (1.8. alkaen Opetus- ja kasvatustaloutta)

Toiminta-ajatus

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa lasten ja perheiden palveluista, opetuspalveluista ja nuorisopalveluista.

Talousarvion toteutuminen

Kasvun ja oppimisen lautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio-muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/TA+muutos2021
Toimintatuotot	1 991	2 200	0	2 200	2 537	337	15,3 %
Toimintakulut	-28 410	-30 050	-599	-30 649	-30 950	-301	1,0 %
Toimintakate (netto)	-26 419	-27 850	-599	-28 449	-28 413	36	-0,1 %

Toimialan toimintaan vaikutti edelleen kummallakin vastuualueella koronaviruspandemia, joskaan

ei samassa mittakaavassa kuin vuonna 2020. Koronarajoitukset jouduttiin huomioimaan niin opetuksen, varhaiskasvatuksen kuin nuorisotyönkin toiminnoissa. Henkilöstön poissaolot olivat korkeampia verrattuna pandemiaa edeltäneeseen aikaan. Tilannetta hankaloitti lisäksi kelpoisten sijaisten rekrytointi. Varsinkin varhaiskasvatuksessa oli lähes mahdotonta saada päteviä sijaisia.

Koronapandemia on aiheuttanut oppimisvajetta ja lisännyt lasten, nuorten ja perheiden pahoinvointia. Toimiala on hyödyntänyt tehokkaasti OKM:n ja OPH:en hankerahoituksia lieventämään koronapandemian vaikutuksia. Vuoden 2021 aikana tuotettiin eri hankkeilla yhteensä 420 henkilötyökuukautta (mukana myös etsivän nuorisotyön hanke).

Kaupunginvaltuusto myönsi toimialalle kolme lisätalousarviota. Ensimmäisessä lisätalousarviossa myönnettiin 20 000 euron lisämääräraha Koiviston päiväkodin ensikertaiseen kalustamiseen. Toinen lisätalousarvio perustui syyskuun lopun toteutuneisiin tuloihin ja menoihin. Tuolloin arvioitiin, että toimiala tulee ylittämään talousarvion 260 000 euroa. Vuoden lopussa taloustilanne tarkentui siten, että toimialan talous toteutuu ensimmäiseen lisätalousarvioon nähden 319 000 euroa alijäämäisenä. Valtuusto myönsi lasten, nuorten ja perheiden vastuualueelle 142 000 euron ja opetuspalveluille 177 000 euron lisämäärärahan.

Toimialan muutetun talousarvion toimintakate alittui yhteensä 36 000 euroa.

Sisäisen valvonnan selonteko

Esimiehet ovat seuranneet kustannuspaikkatason talouden toteutumista. Vastuualueiden esimiehet ovat laatineet vähintään kaksi selvitystä taloudesta lautakunnalle ja toimialajohtaja on raportoinut talouden toteutumisesta talousjohtajalle ja johtoryhmällä ohjeiden mukaisesti.

Toimialan esimiesten viranhaltijapäätökset tarkastetaan kuukausittain ja lautakunta puolestaan hyväksyy opetus- ja kasvatusjohtajan päätökset.

Perusopetuksen laatutyössä kohdistimme arviointia opetussuunnitelman toimintakulttuuriin.

Riskien ja vaarojen arviointi sekä sisäisen valvonnan arviointi on toteutettu vuosittain.

Aluehallintovirastossa on käsittelyssä yksi oppilaskuljetuksia koskeva kantelu.

Lautakunnan päätökset

Kasvun ja oppimisen lautakunta (1.8.2021 alkaen Opetus- ja kasvatuslautakunta) käsitteli vuosittain toistuvien päätösten lisäksi seuraavia merkittäviä asioita:

- Aikuisten perusopetuksen tuntijako
- Päätösvalan delegointi opetus- ja kasvatusjohtajalle
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2021-2023
- Nuorisopalveluiden järjestöavustusten jakoperusteet
- Koulunmäen yhtenäiskoulun C-rakennuksen tilatarvetyöryhmän raportin käsittely
- Koulussa tehtävä nuorisotyö
- Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen 1.8.2021 alkaen
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun opetussuunnitelma Äänekoskella
- Ääneniemien päiväkodin perustaminen
- Koiviston päiväkodin perustaminen
- Lukion aloituspaikat
- Esiopetuksen aloittaminen Koiviston koululla
- 1. lisätalousarvioesitys vuodelle 2021
- Koulunmäen yhtenäiskoulun c-rakennuksen hanketyöryhmän opetus- ja kasvatuslautakunnan jäsenien nimeäminen

Opetuspalveluiden ja varhaiskasvatuksen hankkeet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja opetushallitus ovat tukeneet kuntien opetus- ja kasvatuspalveluiden kehittämistä kehittämisohjelmillaan ja myönnettävillä erityisavustuksilla.

Oikeus oppia - varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelma

Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen laatua ja tasa-arvoa vahvistetaan Oikeus oppia -kehittämisohjelmalla. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa kehittämisohjelmat vuosina 2020-2022.

Varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelma

Oikeus oppia -kehittämisohjelman tavoitteena on taata varhaiskasvatuksella vahva perusta lasten myöhemmälle oppimiselle. Laadukkaaseen varhaiskasvatukseen osallistuminen ja varhaiseen oppimiseen panostaminen tasaa lasten perhetaustasta johtuvia eroja oppimisessa.

Vuosina 2020-2022 toteutettavan varhaiskasvatuksen laadun ja tasa-arvon kehittämissuhteen tavoitteet ovat:

- Luomme tasa-arvoisia edellytyksiä oppimispoluille
- Edistämme oppimisen tukea
- Luomme oppimiselle joustavamman alun
- Parannamme varhaiskasvatuksen laatua

OKM/80/520/2021 Varhaiskasvatuksen tasa-arvon edistäminen 2021 - 2022. Hankkeen rahoitusta käytettiin 54 374 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 35,5 henkilötyökuukautta.

OKM/899/520/2021 Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen varhaiskasvatuksessa. Hankkeen rahoitusta käytettiin 70 869 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 60 henkilötyökuukautta.

Esi- ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämissuhteen

Oikeus oppia -kehittämissuhteen tavoitteena on kaventaa ja ennaltaehkäistä peruskoulua käyvien oppilaiden oppimiseroja, vahvistaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja kehittää lukutaitoa. Lähi-koulun asemaa vahvistetaan, opetuksen ryhmäkojoja pienennetään ja rahoitusta uudistetaan siten, että se tukee koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista.

Vuosina 2020-2022 toteutettavan perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämissuhteen tavoitteet ovat:

- Vahvistamme koulutuksellista tasa-arvoa ja oppimistuloksia
- Vahvistamme lasten saamaa tukea
- Vahvistamme opetuksen laatua

OPH 7/4036/2020 Kielten tutoropettaja 2020-2021. Hankkeen rahoitusta käytettiin 2 194 euroa vuonna 2021. Rahoituksella toteutettiin alkuopetuksen englantia opettavien opettajien tutorointia.

OKM/613/520/2021 Valtion erityisavustus lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria vahvistaviin toimiin vuosille 2021-2022. Hankkeen rahoitusta käytettiin 9 711 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 2,3 henkilötyökuukautta ja hankittiin välineistöä ja ohjelmia.

OKM/230/520/2019 Lukemalla lentoon. Hankkeen rahoitusta käytettiin 3 600 euroa vuonna 2021.

Rahoituksella tuotettiin ostopalveluina lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa vahvistavia toimenpiteitä varhaiskasvatuksessa, esi- ja alkuopetuksessa.

OKM/81/520/2021 Esi- ja perusopetuksen kehittäminen 2021 - 2022. Hankkeen rahoitusta käytettiin 379 496 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 112,9 henkilötyökuukautta.

OKM/899/520/2021 Koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen esi- ja perusopetuksessa. Hankkeen rahoitusta käytettiin 252 297 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 87,8 henkilötyökuukautta.

OKM/900/520/2021 Valtion erityisavustus oppilaiden ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimien toimenpiteisiin vuosille 2021-2022. Hankkeen rahoitusta käytettiin 9 100 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin ostopalveluina psykologipalveluita.

Uudet lukutaidot -kehittämissuhteen

Uudet lukutaidot -kehittämissuhteen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten medialukutaitoa, tieto- ja viestintäteknologista (tv) osaamista sekä ohjelmointiosaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa.

OPH 99/2044/2019 Digitutor-toiminta. Hankkeen rahoitusta käytettiin 16 558 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin opettajien tutorointia digitaalisten kehittämissuhteen.

OKM/82/520/2021 Esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittäminen 2021 - 2022. Hankkeen rahoitusta käytettiin 10 370 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 2,7 henkilötyökuukautta.

OPH 9/738/2021 Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa 2021-2022. Hankkeen rahoitusta käytettiin 19 295 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin 2,7 henkilötyökuukautta.

Sitouttava koulu yhteistyö

Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja perusopetuksessa ja luoda myönteistä toimintakulttuuria kouluissa. Valtakunnallinen toimintamalli kehitetään yhdessä kuntien ja koulujen kanssa, ja se on tarkoitus vakiinnuttaa vuosina 2022-2023.

OKM/545/520/2021 Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön pilotointi. Hanke on 9 kunnan yhteinen verkostohanke, jota Äänekoski koordinoi. Hankkeen rahoitusta käytettiin 20 375 euroa vuonna 2021. Äänekoskella rahoituksella tuotettiin 2,7 henkilötyökuukautta.

OKM/1182/520/2021 Perusopetuksen sitouttavan koulu yhteistyön pilotointi. Hanke on jatko ensimmäiselle Sitouttava koulu yhteistyöhankkeelle, jonka rahoituksen käyttö aloitetaan vasta vuonna 2022.

Harrastamisen Suomen malli

Suomen mallissa päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Tarkoituksena on

mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluista ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.

Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kulleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö.

LSSAVI/6033/2021 Kaikki harrastamaan. Hankkeen rahoitusta käytettiin 36 465 euroa vuonna 2021. Rahoituksella tuotettiin ostopalveluina harrastustoimintaa kouluille.

3.1.6.1. Lasten, perheiden ja nuorten palvelut

Toiminta-ajatus

Lasten, perheiden ja nuorten palveluiden perustehtävänä on lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta, neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa sekä nuorisotyötä.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennaltaehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000410 Lasten ja perheiden palvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio-muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	1 007	1 209	0	1 209	1 090	-119	-9,8 %
Toimintakulut	-10 220	-11 269	238	-11 031	-10 913	118	-1,1 %
Toimintakate (netto)	-9 213	-10 061	238	-9 823	-9 823	-1	0,0 %

Lasten, perheiden ja nuorten palveluiden vastuualueelle sijoittuvat varhaiskasvatus ja esiopetus, neuvola- ja terapiapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, perheneuvola, lapsiperheiden kotipalvelu, perhekeskustoiminta sekä nuorisopalvelut.

Vastuualueen toimintakate muodostui muutettuun talousarvion mukaiseksi ja alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 238 000 euroa ylijäämäiseksi.

Varhaiskasvatuspalvelut ja esiopetus

Kerhotoimintaa järjestettiin Koulunmäen päiväkodin ja perhekeskuksen tiloissa vuonna 2021. Toimintaa oli kolmena aamupäivänä viikossa n. 20 lapselle. Lisäksi avoin päiväkotitoiminta on toiminut perjantaisin yhteistyössä perhekeskuksen kanssa. Varhaiskasvatusta järjestettiin yhdeksässä päiväkodissa. Elokuun lopussa 2021 Touhula Vipellys lopetti toimintansa ja samoissa tiloissa aloitti seuraavana päivänä kaupungin omana toimintana Ääneniemien päiväkotitoiminta. Esiopetusta järjestettiin Koulunmäen esiopetuksessa, Hietaman ja Konginkankaan koululla, Tiitelässä, Katvela-Kellosepässä ja Alkulan metsäesikoulussa.

Päiväkotihoido

Päiväkodeissa (oma tuotanto)	lapsia	kokopäivähoitopäiviä	osapäivähoitopäiviä
2016	630	75 551	16 247
2017	600	81 924	11 587
2018	568	78 501	10 325
2019	594	77 699	15 740
2020	547	59 206	13 068
2021	575	71 945	13 999

Vuodesta 2019 alkaen Mikonpuiston päiväkodissa varahoidossa olevat perhepäivähoitolapset on kirjattu päiväkodin lukuihin.

Perhepäivähoito

Perhepäivähoito	lapsia	hoitopäivät yhteensä
2018	52	10 015
2019	36	7 869
2020	26	3 977
2021	26	3 593

Yksityinen hoito päiväkodeissa ja perhepäivähoitossa

Yksityinen päiväkot	lapsia	hoitopäivät yhteensä
2018 päiväkot	70	10 987
2019 päiväkot	60	11 228
2019 perhepäivähoito	2	398
2020 päiväkot	48	7 453
2020 perhepäivähoito	4	553
2021 päiväkot	9	6 107
2021 perhepäivähoito	4	685

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on perheiden kotona tapahtuvaa tukea ja apua. Vuonna 2021 palvelun piirissä 39 perhettä ja vuonna 2020 perheiden määrä oli 42 perhettä. Kotikäyntejä oli vuonna 2021 oli 695 ja vuonna 2020 oli yhteensä 732 ja vuonna 2019 oli 1 052. Työtunteja perheissä oli vuonna 2021 yhteensä 1 508, vuonna 2020 yhteensä 1 776 ja vastaava luku vuonna 2019 oli 1 751 tuntia. Korona vaikutti siten, että kodinhoitajat eivät aina voineet mennä perheeseen sairauden vuoksi.

Perheneuvola

Perheneuvola on toiminut Äänekosken kaupungin lasten ja perheiden palveluiden yhtenä tulosalueena, joka tarjoaa kasvatus- ja perheneuvolapalveluita myös Konnevedelle. Työvoimana on kaksi

psykologia, sosiaalityöntekijä ja osa-aikainen toimistosihiteeri.

Neuvola- ja terapiapalvelut

Neuvola- ja terapiapalvelut käsittävät perhesuunnittelu-, äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten puhe- ja toimintaterapian. Perheohjaajan toimipiste siirrettiin vuoden 2021 alusta alkaen perhekeskukseen.

Perhekeskustoiminta

Äänekosken perhekeskus Kerkän tehtävänä on tukea vanhemmuutta tarjoamalla perheille kohtamispaiikkoja, vertaistukea sekä apua arjen jaksamiseen tai pulmiin. Toiminta on ennalta ehkäisevää, perheyhteyttä ja perheen toimintakykyä vahvistavaa.

Perhekeskus Kerkän tiloissa (Koulunmäen yhteinäiskoulu) käyntejä kertyi yhteensä 2 390. Tähän on laskettu mukaan maanantaisin, tiistaisin ja keskiviikkoisin olevan 3-5-vuotiaiden päiväkerhon käynnit (960), maanantaisin ja torstaisin kokoontuva maahanmuuttoneuvonnan käynnit (395), torstaisin kokoontuva MLL:n perhekahvilan käynnit (245), tiistaisin kokoontuva Suomi-kerhon käynnit (310) ja perjantaisin olevan avoimen päiväkodin käynnit (480). Perhekeskuksen tilat ovat säännöllisesti käytössä viikoittain näiden edellä mainittujen toimijoiden osalta. Tämän lisäksi siellä järjestetään yksittäisiä tapahtumia, toteutetaan voimavara- ja lapset puheeksi -keskusteluja sekä ne toimivat tarvittaessa eskarilaisten ja toimintaterapeutin tiloina ja muina tapaamis- ja palaveritiloina.

Perheohjaajalla oli asiakasperheitä 190. Tämä luku jakautuu siten, että Kerkässä kohdattavia asiakasperheitä oli 30, jotka tulivat joko Voimavarakeskusteluun tai Lapset puheeksi -keskusteluun. 60 perhettä ohjautuivat perheohjaajalle/kotikäynneille joko neuvolan tai muiden toimijoiden kautta tai suoraan vanhemman yhteydenoton jälkeen. 100 perhettä ohjautuivat suoraan neuvolan kautta, kun keväällä perheohjaaja aloitti vastasyntyneiden kotikäynnit, jotka aiemmin toteutettiin neuvolan terveydenhoitajien toimesta. Näihin lukuihin ei ole lisätty muita asiakasperheitä, joita on ohjattu puhelimitse, sähköpostitse tai Chatin välityksellä. Perheet hakivat perheohjauksesta apua lapsen unihaasteisiin, lapsen ja vanhemman väliseen vuorovaikutukseen, nepsy-asioissa, vanhemman uupumiseen, mielen-terveys- sekä parisuhdeongelmiin.

Jeesi-kotiapua järjestettiin 14 perheeseen yhteistyössä Äänekosken seurakunnan kanssa. Käyntejä tuli yhteensä 44. Perhekeskuksen ja seurakunnan yhteisesti järjestetyissä Iskä-lapsi -illoissa oli kävijöitä 58. Perhekeskus jakoi taloudellista tukea lasten harrastuksiin AKMO-apurahana yhteensä 1 215 euroa 11 perheeseen.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalveluiden toimintaan vaikutti voimakkaasti koronapandemia tänäkin vuonna. Nuorisotyötä tehtiin osaksi supistetusti tiukkojen kokoon- tumisrajoitusten vuoksi, ja toimintaa toteutettiin myös verkkoympäristöissä. Toimintavuonna pystyttiin kuitenkin toteuttamaan avointa nuorisotilatoimintaa, kerhoja, leirejä, tapahtumia ja liik-

kuva nuorisotyötä rajoitetuilla osallistujamäärillä. Kansainvälistä toimintaa, ja koulussa tehtävää nuorisotyötä ei pystytty toteuttamaan suunnitellusti.

Avoin nuorisotilatyö ja kerhot

Nuorisotiloilla oli avoimessa tilatoiminnassa yhteensä 7 993 käyntikertaa. Kerhotoiminnassa käyntejä oli 1 198. Kerhotoimintaan sisältyvät 6.- Klubien, Tilatiimin, Liikkuvan nuorisotyön järjestämän kerhon sekä Äänekosken seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettujen Tyttöjen tilan ja Poikien kerhon kävijämäärät.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka tarvitsevat turvallista ja luottamuksellista aikuiskontaktia sekä apua saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut.

Etsivää nuorisotyötä on tehty Äänekoskella vuodesta 2008 alkaen ja kalenterivuoden 2021 aikana nuoria tavoitettiin 184 henkilöä. Etsivän työn asiakkuuteen liittyvä toimenpiteitä tehtiin 225 (esim. ryhmämuotoista ohjausta, palveluohjausta, tulevaisuustyöskentelyä) ja ohjauksia muihin palveluihin tai toimenpiteisiin 262 (esim. sosiaali- ja terveystyöskentelyä, opintoihin tai työllisyteen liittyviin toimenpiteisiin). Lisäksi etsivä nuorisotyö oli koronasta huolimatta kontaktissa noin 3 000 nuoreen eri tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Etsivässä nuorisotyössä on neljä työntekijää, joista kaksi vakinaista. Toiminnalle saatiin valtionavustusta 120 000 euroa ja etsivän nuorisotyön koordinoitiin 15 000 euroa.

Kansainvälinen toiminta

Nuorisovaihtoryhmä kasattiin syyskuussa 2019. Ryhmässä on ollut mukana 17 nuorta Äänekoskelta, ja 16 nuorta Espanjasta. Nuorisovaihtotoiminta on Opetushallinnon Erasmus+-rahoitteista toimintaa. Nuorisovaihdon ensimmäinen osa järjestettiin Äänekoskella kesällä 2019, ja toinen osa oli tarkoitus järjestää Espanjassa alun perin kesällä 2020, josta se siirrettiin koronapandemian vuoksi vuodelle eteenpäin. Nuorisovaihtoryhmän toiminta päätettiin keväällä 2021, koska vaihdon toista osaa ei pystytty järjestämään koronapandemiasta johtuen vuosien 2020 tai 2021 kesinä.

Liikkuva nuorisotyö

Vuoden 2017 kesällä alkanutta liikkuvan nuorisotyön toimintaa jatkettiin vuonna 2021. Syksyllä

2021 kaupunginhallitus teki päätöksen liikkuvaan nuorisotyöhön kuuluvan Kesäkaaran toimintakaudesta. Kesäkaaran toimintakausi määritettiin ajalle 1.4. - 31.10. Toimintakertomusvuonna Kesäkaaran toiminta ajoittui ajalle 1.1.-31.10. Liikkuva nuorisotyö kokosi toimintakauden aikana yhteensä 14 055 käyntiä. Liikkuva nuorisotyö tavoittaa nuoria heidän omissa toimintaympäristöissään vapaa-ajalla, ja myös kouluympäristössä. Äänekosken kouluilla liikkuva nuorisotyö järjesti toimintaa 2-3 kertaa viikossa pääasiassa välituntitoimintoina piha-alueilla koronapandemiasta johtuen.

Digitaalinen nuorisotyö

Koronapandemiasta johtuen nuorisotilatoiminta oli tauolla helmikuussa. Toiminta siirrettiin Discord-alustalle, jossa toimimme 2.-18.2. Tällöin tavoitimme 205 nuorta. Keväällä ja syksyllä Discord-toimintaa järjestettiin joka toinen viikko. Keväällä toiminta tavoitti 94 nuorta, ja syksyllä tavoitettiin 119 nuorta.

Äänekosken kaupunki oli mukana Bittiliiga-toiminnassa, joka on nuorisotyöllinen alusta nuorten pelaamiselle. Äänekoskelaisnuoria on osallistunut Bittiliiga-toimintaan yhteensä 70.

Osallisuus

Äänekosken nuorisovaltuustoon kuului vuoden 2021 alussa 13 nuorta. He kokoontuivat 9 kertaa vuoden aikana. Nuorisovaltuusto järjesti muutamia nuoria osallistavia tapahtumia nuorisotiloilla ja oppilaitoksilla, ja vastasi kaupungin toimielmistä tullessiin lausuntopyyntöihin. Nuorisovaltuustolla on ollut edustajat kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, opetus- ja kasvatustalautakunnassa, kaupunkirakennelautakunnassa, sosiaali- ja terveystalautakunnassa, kulttuuri- ja liikuntalautakunnassa ja ympäristölautakunnassa sekä Lape -työryhmässä.

Vuoteen 2024 mennessä Koulunmäen yhtenäiskoulun rakennukset ja piha-alueet on saatu ajanmukaistettua. Koulunmäen yhtenäiskoulun yhteyteen suunnitellaan, ja rakennetaan myös Äänekosken keskustan uudet nuorisotilat.

Tulokortti

Vastuualue:	Lasten, perheiden ja nuorten palvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Toimialojen asiakastyytyväisyyskysely Palvelujen riittävyys ja saatavuus Tyytyväisyys palveluihin	4,7 4,5	4,6 4,5	4,67 4,47	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Kuntalaisten vaikuttamislaisuudet Perhepalveluiden asiakasraati	1	2	0	korona
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • Uuden opetus suunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen Perhepalveluiden asiakasraatin perustaminen ja toiminnan tavoitteiden määrittäminen					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen Henkilöstökysely (asteikko 1-5): * osaaminen ja työolot * työyhteisön toimivuus * omat voimavarat Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	82 % 4,1 4,3 4,1 25,1	92 % 4,3 4,3 4,3 14,0	89 % 4,2 4,3 4,2 20,8	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutussuunnitelmien toteutuminen Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö Palkitsemisen kehittäminen Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen.					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely: Johtamisosio	4,0	4,2	4,1	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Suunnitelmallinen esimieskoulutus Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta) Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessit				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%) - Ydin- ja avainprosessit - Toimialakohtaiset aliprosessit	4,1 100 % 100 %	4,1 100 % 100 %	4,1 100 % 100 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (tyytyväisyys) - raportointijärjestelmät - tietojärjestelmät ja ohjelmistot	4,2 4,0	4,2 4,0	4,2 4,0	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - sähköisen asiointialustan rakentaminen - uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianhallinta, ERP) - sähköisten palveluiden lisääminen - osaamistason lisääminen					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 648 t.€	Toteuma +/- 26 t€	Toteutuma + 238 t€	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen					

3.1.6.2. Opetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Opetuspalvelun perustehtävä on tuottaa laadukasta opetussuunnitelmien mukaista yleissivistävää perusopetusta ja lukiokoulutusta, sekä tarjota tasokasta aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000420 Opetuspalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	984	991	0	991	1 448	456	46,0 %
Toimintakulut	-18 190	-18 781	-837	-19 618	-20 037	-419	2,1 %
Toimintakate (netto)	-17 206	-17 789	-837	-18 626	-18 589	37	-0,2 %

Opetuspalveluiden alkuperäisen talousarvion tulot olivat 1,0 milj. euroa ja menot 18,8 milj. euroa ja toimintakate 17,8 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 14.3.2022 § 4-5 opetuspalveluiden vastuualueelle yhteensä 837 000 euron lisämäärärahat muihin kuntiin lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten koulukustannuksien ja kotikuntalaskutuksen, oppilaskuljetuksiin (lakisääteiset ja kuljetuspilotti kahdesta osoitteesta), henkilöstökuluihin (palkallisten sairaslomien ja muiden palkallisten

vapaiden sijaiset) sekä lukion oppimateriaalihan-
kintoihin (oppivelvollisuuden laajentaminen). Em.
lisämäärärahan jälkeen opetuspalveluiden toiminta-
kate oli 18,6 milj. euroa.

Opetuspalvelujen toteutuneet tulot olivat 1,45 milj. euroa ja menot 20 milj. Toimintakate muodostui muutettuun talousarvioon nähden 37 000 euroa ylijäämäiseksi (huomioitu vuodelle 2022 siirtyvät hanketulot) ja alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 800 000 euroa heikommaksi.

Peruskouluja on yhteensä seitsemän, joista alakouluja on viisi ja yhtenäiskouluja kaksi.

Koulu	oppilasmäärä kevät/syksy	erityisen tuen oppilaat kevät/syksy	pidennetty oppioikeus kevät/syksy
Hietaman koulu	70 / 77	2 / 1	0 / 0
Honkolan koulu	94 / 101	1 / 4	0 / 0
Koulunmäen yhtenäiskoulu	975 / 928	42 / 70	23 / 22
Koiviston koulu	76 / 75	1 / 1	1 / 1
Konginkankaan koulu	72 / 64	3 / 1	0 / 0
Sumiaisten koulu	57 / 62	3 / 5	1 / 2
Suolahden yhtenäiskoulu	641 / 637	34 / 48	13 / 14
Yhteensä	1 985 / 1944	86 / 130	38 / 39
Jopo	16 / 17		
Perusopetukseen valmistava opetus	8		
Aikuisten perusopetus	10		

Koulujen oppilasmäärät vaihtelivat Sumiaisten koulun 57 oppilaasta Koulunmäen yhtenäiskoulun 975 oppilaaseen. Keväällä 2021 kouluissa oli 1 985 oppilasta (1 282 luokat 1-6, 703 luokat 7-9) ja syksyllä 1 944 oppilasta (1 240 luokat 1-6, 704 luokat 7-9).

Syksyn 2021 tilastopäivänä erityisen tuen oppilaita oli 130 (6,7 %) edellisenä vuonna erityisen tuen oppilaita oli 85. Pidennetyn opetusvelvollisuuden oppilaita oli yhteensä 39, heistä vaikeasti kehitysvammaisia oppilaita oli 6.

Aamu-iltapäivätoimintaa toteutettiin Koulunmäen ja Suolahden yhtenäiskouluilla, Konginkankaan, Honkolan, Koiviston ja Hietaman kouluilla sekä avustettuna toimintana Koskelan Settlementin kautta. Kaikkiaan toimintaan osallistui 102 ensimmäisen vuosiluokan, 71 toisen vuosiluokan oppilasta sekä 22 vuosiluokkien 3-9 erityisen tuen oppilasta.

Lukio

Keväällä 2021, tilastopäivänä 20.1. opiskelijoita oli yhteensä 308, joista 288 opiskeli nuorten opetussuunnitelman mukaan ja aikuisten opetussuunnitelman mukaan 2 opiskelijaa. Kaksoistutkintoa suoritti 15 ja 1 suoritti aineopintoja. Syksyn tilastopäivänä 20.9. opiskelijoita oli 322, joista nuoren

opetussuunnitelman mukaan opiskelee 306 ja aikuisten opetussuunnitelman mukaan 3, kaksoistutkintoa suorittaa 11. Lisäksi lukiolla opiskelee 1 aineopiskelija.

Vuoden 2021 lukiokoulutuksen valtionosuuden yksikköhinta oli Äänekoskella 6 244,20 €. Nettomenot ilman poistoja ja vyörytyksiä olivat 1 858 333 €. Opiskelijakohtaiset menot ovat n. 5 946 euroa (nuoriso-opiskelijat).

Vuoden 2021 keväällä ylioppilaaksi kirjoitti yhteensä 72, joista kaksoistutkinnon suorittaneita oli 2. Syksyllä 2021 ylioppilaaksi kirjoitti 10, joista kaksoistutkinnon suorittaneita oli 5.

Tulokortti

Vastuualue:	Opetuspalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Palveluiden saatavuus Tyytyväisyys palveluihin	3,7 3,9	3,6 3,8	3,6 3,9	
Kuntalaisten vuorovaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen	Asiakasraadin kokoontuminen vuodessa	1	2	0	Korona
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Palveluiden oikea-aikainen ja tehokas kohdentaminen. • Painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin ja varhaisen tuen palveluihin. • Monialaisen työtavan vahvistaminen • Teknologian entistä laajempi hyödyntäminen. • Lapsi- ja asiakaslähtöisen toimintakulttuurin edistäminen. • Osallisuuden lisääminen • Uuden opetus suunnitelman mukaisen toimintakulttuurin kehittäminen • Asiakasraadin perustaminen					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitys- ja osaamiskeskustelujen toteutuminen	79 %	88 %	88 %	
	Henkilöstökysely				
	* osaaminen ja työolot	3,8	4,0	3,9	
	* työyhteisön toimivuus	3,9	4,1	4,1	
	* omat voimavarat	3,9	4,1	4,0	
	Sairauspoissaolot (pv/tt/v)	11,5	11,0	14,0	
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstökysely				
	Johtamisosio	3,7	3,9	3,8	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöresurssien käytön optimointi (henkilöstösuunnittelu, henkilöstön kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimusten ajantasaisuus jne) Osaamiskartoituksiin pohjautuvien koulutus suunnitelmien toteutuminen Työyhteisötaitojen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja osallistavien menetelmien käyttö Palkitsemisen kehittäminen Työyksikkökohtaisten tavoitteiden asettaminen. Suunnitelmallinen esimieskoulutus Valmentavan esimiestyön menetelmien systemaattinen käyttö Strategisen henkilöstötiedon tuottaminen johtamisen tueksi Ajantasaiset työyhteisön kehittämistoimenpiteet (henkilöstökyselyn pohjalta) Johtamista arvostavan ilmapiirin rakentaminen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Prosessien tehostaminen	Henkilöstökysely: Prosessien toimivuus	3,7	3,9	3,8	
	Määritellyt prosessit kuvattu IMS (%)				
	- Ydin- ja avainprosessit	100 %	100 %	100 %	
	- Toimialakohtaiset aliproessit	100 %	100 %	100 %	
Uuden teknologian hyödyntäminen	Henkilöstökysely (tyytyväisyys):				
	- raportointijärjestelmät	4,0	4,0	4,1	
	- tietojärjestelmät ja ohjelmistot	3,8	3,8	3,9	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: - toimintojen osittainen keskittäminen ja prosessien standardointi - parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto - vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut - sähköisen asiointialustan rakentaminen - uusien tietojärjestelmien hankkiminen (asianhallinta, ERP) - sähköisten palveluiden lisääminen - osaamistason lisääminen					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	• Talousarvion toteuma (1.000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 59 t€	Toteuma +/- 49 t€	Toteutuma - 800 t€	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: • Talouskurin noudattaminen • Talouden vakauttamisen toimenpideohjelman noudattaminen • Prosessien tehostaminen					

3.1.7. Vapaa-aikalautakunta (1.8. alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunta)

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikalautakunta vastaa Äänekosken vapaa-aikapalveluista ja ratkaisee kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja museolain, sekä taiteen perusopetuksen ja musiikkioppilaitoksia koskevan lainsäädännön mukaiset kunnille kuuluvat asiat.

Vapaa-aikalautakunta tuottaa yhdessä eri toimijoiden kanssa (yhteisöt ja yksityiset) laadukkaita ja monipuolisia vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluita. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan kaikki kuntalaiset ja korostetaan ennaltaehkäisevän toiminnan merkitystä.

Talousarvion toteutuminen

Vapaa-aikalautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	573	739	0	739	608	-131	-17,7 %
Toimintakulut	-3 905	-4 462	-30	-4 492	-4 220	271	-6,0 %
Toimintakate (netto)	-3 332	-3 723	-30	-3 753	-3 612	141	-3,8 %

Vapaa-aikalautakunnan talousarvioon oli varattu toimintakuluihin määrärahaa 4 461 000 euroa ja tuloja arvioitiin kertyvän 738 000 euroa.

Lautakunta ja tulosalueet pysyivät talousarviossa, vaikka koronavirusepidemiaa pitkittyminen aiheutti edelleen epävarmuutta talousarvion toteutumiselle. Kirjaston, liikuntapalveluiden ja Musiikkiopiston henkilöstövaihdojen, sekä eri tulosalueiden tapahtumien peruuntumisen ja etätyön tuomien säästöjen myötä vapaa-aikalautakunnan toimintakate vuodelta 2021 päättyi 140 800 euroa ylijäämäiseksi.

Vapaa-aikalautakunta toteutti yhteistyössä teknisen lautakunnan kanssa vuoden 2021 aikana useita vapaa-aikapalveluihin liittyviä investointeja. Vuoden 2021 investoinneissa pääpaino oli kyllien lähiliikuntapaikkojen rakentamisessa ja kehittämisessä. Monitoimiareenat hankittiin Mämmelle, Sumiaisiin, Konginkankaalle, Suolahteen ja Koivisto. Ulkokuntosalilaitteita hankittiin Konginkankaalle, Hietamalle, Honkolaan ja Pankkarin rantaan. Uudet jääkiekkokaukalot hankittiin Honkolaan, Liimattalaan ja Suolahteen. Lisäksi hankittiin kuntosalilaitteita Konginkankaalle, Suolahteen ja Äänekoskelle.

3.1.7.1. Vapaa-aikapalvelut

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikapalveluiden vastuualue sisältää hallinto ja kansalaistoiminnan, kirjastoiminnan, kulttuurityön, liikuntatyön ja musiikkiopiston tulosalueet.

Liikuntapuistossa käynnistettiin stadionin juoksuradan ja suorituspaikkojen peruskorjaushanke purkutöiden osalta ja uudistettiin tekonurmen valaistusta.

Painotalon peruskorjaus- ja uudistamishanke käynnistyi syksyllä ja entisen Metsä Board Oyj:n hallintorakennuksen kunnostamistöitä museotoimintaan jatkettiin ja tullaan jatkamaan tulevien vuosien aikana.

Sisäisen valvonnan selonteko

Vapaa-aikalautakunnalle annetaan selvitys talousarvion toteutumisesta neljä kertaa vuodessa. Vapaa-aikalautakunnan kassoille on nimetty vastuunalaiset hoitajat ja varahenkilöt. Toimialalle ja eri vastuualueille on nimetty laskujen asiattarkastajat ja hyväksyjät. Vapaa-aikajohtajan viranhaltijapäätökset hyväksytään lautakunnan kokouksissa. Vapaa-aikajohtaja tarkastaa vapaa-aikajohtajan alaisten viranhaltijoiden päätökset kuukausittain. Sisäinen valvonta on ollut riittävää.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000510 Vapaa-aikapalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	573	739		739	608	-131	-17,7 %
Toimintakulut	-3 905	-4 462	-30	-4 492	-4 220	271	-6,0 %
Toimintakate (netto)	-3 332	-3 723	-30	-3 753	-3 612	141	-3,8 %

Vapaa-aikapalveluiden tulosalueet pysyivät talousarviossa, vaikka koronavirusepidemiaa pitkitäminen aiheutti edelleen epävarmuutta talousarvion toteumalle. Vapaa-aikapalveluiden toimintakate vuodelta 2021 päättyi 140 800 euroa ylijäämäiseksi.

Hallinto ja kansalaistoiminta

Hallinto ja kansalaistoimintaan kuuluvat koko toimialan hallintokulut, kansalaisopistotoiminta, kotitalousneuvonta, kyläyhdistysten avustukset, sekä luottamushenkilöiden palkkiot. Hallinto- ja kansalaistoiminnan kautta koordinoidaan avustukset kylien investointihankkeisiin, sekä rahoitetaan kaupungin viralliset juhlatilaisuudet, kuten itsenäisyyspäivänjuhla, veteraanipäivänjuhla ja uudenvuodenjuhla. Osa tapahtumista jouduttiin perumaan tai striimaamaan voimassa olleiden koontumisrajoitusten takia.

Investointiavustuksia jaettiin kahden hakukierroksen kautta kylille yhteensä 37 000 euroa. Avustuksilla toteutettiin mm. luontopolkujen kehittämistä, hankittiin irtainta ja kunnostettiin kylätailoja, sekä hankittiin ja rakennettiin laavuja ja muita rakenteita eri kohteisiin. Kyläparlamentti linjaa vuosittain toteutettavat hankkeet, jonka jälkeen vapaa-aikajohtaja tekee avustuksista päätökset. Rahoitukset hankkeille myönnettiin hakemusten mukaisesti. Tulosalueen taloudellinen toteuma jäi 33 000 euroa ylijäämäiseksi. Tämä johtui ennakoitua pienemmistä kylien investointiavustuksista, sekä säästöistä hallintokuluissa.

Kirjastotoiminta

Kirjastopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lue- miskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kirjaston tehtävänä on kirjastolain mukaisesti tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisäl-

töihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, sekä edistää lukemista ja kirjallisuutta. Kirjaston tulee myös tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan, sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Vuonna 2021 Äänekosken kirjastot olivat auki yhteensä 15 565 (10 209) tuntia, josta omatoimijalla 9 261 (4 982) tuntia. Lainoja oli vuoden aikana 220 454 (193 419), lainaajia 4 731 (4 988) ja kävijöitä 136 156 (111 644). Kirjastoaineistoa oli vuoden 2021 lopussa 144 105 (147 060) yksikköä. Aineistoa poistettiin vuoden aikana 8943 yksikköä.

Kirjastoissa järjestettiin tapahtumia ja ryhmävierailuja tavallista pienimuotoisemmin, kokoontumisrajoitusten salliessa. Korona-aika rajoitti tapahtumatuotantoa ja osallistujamääriä, myös ryhmävierailuja jouduttiin siirtämään tai perumaan. Kirjallisuusmatineassa, kirjailloissa, lastenteatteriesityksissä ja muissa tapahtumissa osallistujia oli yhteensä 329.

Peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten ryhmille järjestettiin kirjastonkäytön opetusta ja kirjavinkkausta, yhteensä 42 ryhmää ja 764 osallistujaa. Ryhmien omatoimisilla vierailuilla kävi 111 ryhmää. Hakeutuvan kirjastopalvelun Liikkuva Lainaamon tilalla päiväkodeille ja kouluille tarjottiin kirjakassipalvelua.

Keski-Suomen kuntien yleisillä kirjastoilla eli Keski-kirjastoilla on yhteinen kirjastojärjestelmä, verkkokirjasto ja e-kirjasto. Vuonna 2021 e-kirjojen ja e-äänikirjojen lainoja oli 83 952 koko Keski-kirjastojen alueella ja e-lehtien käyttökertoja 492 244. Käyntejä yhteisessä verkkokirjastossa oli noin 1,5 miljoonaa vuoden 2021 aikana. Äänekosken kirjaston omilla kotisivuilla oli 13 872 käyntiä ja Facebook-sivuilla arviolta 11 350 käyntiä.

Koronavirustilanteen aiheuttama poikkeustila ja rajoitukset ovat vaikuttaneet kirjastopalvelujen toimintaan.

Poikkeustilan aiheuttamien muutosten vuoksi kirjastopalvelujen henkilöstökulut jäivät alle budjetoidun. Kirjastojen sulun aikana osa henkilökunnasta siirrettiin korvaaviin tehtäviin muille toimialoille. Kesätyöntekijöitä ei palkattu.

Kulttuuritoimi

Kulttuurityön tehtävänä on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita Äänekoskella ja tukea avustusten kautta paikallisten yhdistysten, yksityishenkilöiden ja muiden yhteisöjen kulttuuritoimintaa.

Kulttuurityön tavoitteena on lisätä ihmisten kokonaisvaltaista hyvinvointia kulttuuritoiminnan kautta ja parantaa osaltaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksien saatavuutta ja saavutettavuutta alueella taiteen perusopetustoimintaa tukemalla.

Lisäksi kulttuurityön tehtävänä on koordinoita museotoiminnan kautta paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja kotiseututyön edistämistä.

Keskeisiä toimintamuotoja ovat avustusten myöntäminen, erilaisten konserttien, näyttelyiden ja muiden tapahtumien järjestäminen, sekä kulttuurikasvatus- ja kulttuurihyvinvointityö.

Vuonna 2021 Äänekosken kulttuuritoimi toteutti ja mahdollisti monipuolista kulttuuritoimintaa koko Äänekosken alueella. Vuoden 2021 talousarvion toteutuminen oli kulttuuritoimen osalta talousarvion sisällä, joskin koronavirusepidemia näkyi tapahtumien ja toimintaan osallistuneiden määrän laskuna edellisvuosiin verrattuna mm. koontumisrajoitusten takia.

Painotalon tiloissa oli 17 (25) eri tilaisuutta, joissa kävi yhteensä 8 845 (1 429) osallistujaa. Keskimääräinen osallistujamäärä tilaisuutta kohden oli 520 (57) osallistujaa / tilaisuus. Tilastoon on laskettu mukaan Painotalon tiloissa toteutetut striimauskeikat ja niiden katsojat. Harjoitustapahtumia järjestettiin 350 (460) kertaa, joissa osallistujia yhteensä 3 972 (5 100). Painotalo suljettiin käyttäjiltä elokuussa 2021 kohteen peruskorjaushankkeen takia.

Suolahtisalissa oli yhteensä 29 (38) tilaisuutta, joissa oli yhteensä 3 477 (2 681) osallistujaa. Keskimääräinen osallistujamäärä oli tilaisuutta kohden 120 (70). Suolahtisalia käytettiin harjoitustoimintaan yhteensä 79 kertaa.

Taidemuseon kävijämäärä oli 1 858 (1 309) vierailijaa, joista pääsylipun maksaneita oli 583 (437) ja

Museokorttikävijöitä 194 (174). Aukiolopäiviä kertyi 119 (134), aukiolotunteja 527 (504). Vierailijoita aukiolopäivää kohti oli keskimäärin 15 (10). Ryhmäopastuksia oli 42 (22) kpl, joista päiväkotii-, koululais- ja opiskelijaryhmiä 27 (18). Opastusten yhteydessä järjestettiin 3 (1) työpajaa.

Vaihtuvia näyttelyitä järjestettiin 3 (3). Perusnäyttely uudistettiin vuoden 2021 aikana. Näyttelyn avajaisia järjestettiin 2 (0). Taidemuseo juhlisti Toivo Parantaisen heinäkuista 100-vuotissyntymää, osallistui heinä-elokuun vaihteessa Ääniä Festivaali -tapahtumaan tarjoamalla vapaan pääsyn näyttelyihin. Marraskuun taiteilijatapaaminen saatiin myös toteutettua koronatilanteesta huolimatta. Taiteen lukupiiri oli sitä vastoin tauolla koko vuoden.

Äänekosken taidemuseon kokoelma karttui neljän (4) teoksen verran, Äänekosken kaupungin kokoelma karttui yhdellä (1) taidekilpailun kautta hankitulla taideteoksella, joka sijoitettiin Viiskulman kiertoliittymään. Suolahden kaupungin taidekokoelma ei karttunut vuoden 2021 aikana. Julkisen taiteen inventointi ja hoito-ohjeistus toteutettiin loppukesästä yhteistyössä Jyväskylän taidemuseon kanssa.

Taidemuseon blogissa julkaistiin 13 kirjoitusta, ja sen sivuilla vierailtiin 2 729 kertaa. Kaupungin verkkosivujen ja Visit Äänekoski -sivuston kautta museon sivuilla vierailtiin 4 460 kertaa. Taidemuseon facebook-sivujen tykkääjiä kertyi 377.

Kaupunginmuseo oli edelleen suljettuna ja sen esineistöä varastoituna väliaikaisesti sekä Pitkäkadun tiloihin että taidemuseon kellaritiloihin. Esineistön siirto uuteen Katvelankadun varastoon aloitettiin. Siirto tehdään pienissä erissä, sillä siirron yhteydessä esineet inventoidaan, valokuvataan ja niiden kunto arvioidaan.

Arkistomateriaalin säilytystä varten saatiin käyttöön tehtaan vanhan paloaseman alakerrassa sijaitseva arkistotila. Taidemuseon kellaritiloista siirrettävä materiaali inventoidaan kokonaisuudessaan siirron yhteydessä. Kaupunginmuseon näyttelykäyttöön tulevan, tehtaiden entisen pääkonttorin kunnostus on jatkunut mm. maanrakennustöiden osalta.

Kaupunginmuseo toteutti kaksi näyttelyä, joista ensimmäinen oli esillä Suolahden Wanhalla Asemalla syyskuun alussa. Näyttely liittyi Euroopan kulttuuriympäristöpäiviin aiheenaan rautateiden rakentaminen ja merkitys Suolahden-Äänekosken

alueelle. Yhteistyökumppanina toimi Keitele-museo. Toinen näyttely toteutettiin yhteistyössä Vanhan Äänekosken kotiseutuyhdistys ry:n kanssa Hiskinmökillä syyskuun lopulla. Näyttelyn teema oli Äänekoski 110 vuotta, ja esillä oli vanhoja valokuvia kunnan perustamisen alkuajoilta 1950-luvulle saakka. Näyttelyihin tutustui runsaat 300 kävijää.

Kaupunginmuseon kulttuurihistoriallinen kokoelma karttui 105 esineellä, 8124 valokuvalla ja 1,92 hyllymetrillä arkistoinaistoa. Kokoelmien digitointi edistyi esinekokoelman osalta 383 objektilla ja arkistoinaiston osalta 426 asiakirjalla. Lyhytaikainen esinelaina Mikko Niskaseen liittyvistä objekteista toteutettiin Ääniä Festivaali -tapahtuman yhteydessä.

Hoikkassalin 10 näyttelyssä oli yhteensä 1 335 (1 515) kävijäkirjausta, eli keskimäärin 133 (151) kävijää näyttelyä kohden.

Kulttuuritoimen muissa tiloissa järjestämässä tilaisuuksissa 101 (30) (mm. kaupungintalo, kulttuurikasvatuskierro, kulttuurihyvinvointi palvelukohteissa, Äänemme Soi -projekti, jne.) ja tapahtumissa (mm. joulukauden avaus) osallistujia oli yhteensä 8 524 (3 955).

Kulttuuritoimen avustuksia myönnettiin yhteensä 102 830 euroa, joista yksityisille taiteen harrastajille 3 825 euroa, eri kulttuuriyhdistykselle / harrastusryhmille / yksityishenkilöille ja muille yhteisöille 89 005 euroa ja yhteistyösopimuksen kautta Keitele-Museo Oy:lle 16 000 euroa ja Pukkimäki osuuskunnalle (Ääniä festivaali) 10 000 euroa. Valtuusto päätti myöntää valtuustoaloitteen kautta kulttuuritoimen tapahtuma-avustuksiin 30 000 euron lisämäärärahan, joka jaettiin täysimääräisesti.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut tuottaa kaikille kuntalaisille liikuntalaisissa määriteltyjä liikuntapalveluita ottaen huomioon harrasteliikunnan, kilpaliikunnan lasten- ja nuorten liikunnan, sekä erityisryhmien tarpeet. Liikuntapalvelut tuottaa liikuntapalveluita kuntalaisille ja vastaa liikuntapaikkojen kehittämisestä, järjestää ohjattua liikuntaa erityisryhmille ja huolehtii koulujen uimaopetuksesta, vastaa ostopalveluiden kautta liikuntapaikkojen kunnossapidosta, sekä myöntää avustuksia liikuntalan yhdistyksille.

Liikuntatyön tulosalueen taloudellinen toteuma pysyi talousarvion puitteissa huolimatta siitä, että nettotulot jäivät noin 80 000 € arvioitua pienemmiksi.

Koronaepidemian takia merkittäviä kisatapahtumia ei jalkapallosturnausten ja Äänekoski Gamesin ohella pystytty järjestämään. Korona vaikutti muutenkin laajasti liikuntapalveluiden toimintaan ja näkyi mm. uimahallien käytön vähenemisenä, salivuorojen peruutuksina, sekä liikunnan ohjaustoiminnan ryhmissä.

Liikuntatalo ja Asemakadun koulun liikuntatilat

Liikuntatalo oli päivisin koululaisten ja erityisryhmien käytössä. Kevät- ja syyskaudella iltakäyttäjien varattujen vuorojen määrä oli 2 174 (1 507). Erilaisia otteluita ja tapahtumia järjestettiin yhteensä 48 (32) kappaletta.

Asemakadun koulun liikuntatilojen kevään ja syksyn vakiovuorojen määrä oli yhteensä 953 (638).

Pankkari

Äänekoski Areena Pankkarille varattujen vuorojen määrä oli 1 387 (816). Erilaisia otteluita ja muita tapahtumia järjestettiin 253 (39).

Uimahalli VesiVelho ja Suolahden Uimahalli

VesiVelhossa oli uimareita 46 029 (26 460) Uimakoulutoiminta: esikoulut, koulut ja muut ryhmät 5 745 (4 448) käyntikertaa.

Suolahden uimahallissa oli 33 759 (22 110) kävijää. Uimakoulutoiminta: esikoulut, koulut ja muut ryhmät 5 352 (3 382) käyntikertaa.

Liikuntapuisto

Liikuntapuisto on yksi Äänekosken käytetyimpiä liikuntapaikkoja. Liikuntapuiston ulkoliikuntatiloihin varattiin vuoden 2022 aikana yhteensä 1 759 (1 078) vuoroa ja erilaisia ottelutapahtumia ja muita kisoja yhteensä 131 (116). Ei liikuntaan liittyviä tapahtumia oli 4. Liikuntapuiston hiihtoladut, frisbeegolfrata, tekojää ja yleisluistelualue olivat kuntalaisten vapaassa käytössä.

Ensilumen latu oli avoinna 19.11.2021-3.1.2022. Kausikortteja myytiin 148 kpl ja päivälippuja 113. Kokonaiskävijämäärä noin 400. Ensilumenladun talkootunteja kertyi 900. Yleinen hiihtokausi kesti 16.12.2020-22.4.2021.

Tekonurmen kausi kesti 3.4.-30.9.2021.

Ylipainehalli

Ylipaine halli valmistui harrastajien käyttöön syksyllä 2021.

Muut liikuntapaikat

Liikuntapalveluiden toimesta hoidettiin hiihtolatuja keskustaajamissa ostopalveluna Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toimesta, haja-asutusalueilla käytettiin yhdistysten, yritysten ja yksityisten henkilöiden palveluita.

Äänemäen laskettelurinteen hoidosta vastasi edelleen Äänekosken Urheilijat ry. Kausi alkoi 4.1.2021, kausi päättyi 18.4.2021. Aukiolopäiviä kertyi 88. Kausikortteja myytiin 362 ja päivälippuja 830. Koululaisryhmissä kävijöitä 480. Talkootunteja kertyi 1850.

Suolahdessa jäähallia ylläpitää ProAvera Oy. Vakiovuorojen määrä oli 1 430 ja otteluita ja turnauksia järjestettiin 51.

Erityisryhmien liikunta

Terveysliikuntaryhmät ovat tarkoitettu pitkäikäisille, työkyvyttömyyseläkkeellä oleville ikäihmisille, ellei toisin mainita. Erityisliikunnan ryhmiä oli toiminnassa kevätkaudella 28 (33), kesäkaudella 14 ja syyskaudella 32 (31). Kävijäkertoja oli vuoden aikana 7 554 (6 710). Kuntosaliryhmiä toimi kaikissa Äänekosken taajamissa.

Erityisliikunnan kuntosaliryhmiä oli 41 ja kuntosaliryhmien osallistujia 214. Erityisliikunnan muiden ryhmien määrä (esim. ulkoiluryhmät) 33 ja osallistujia 33. Liikuntalähetteen kautta ohjattujen henkilöiden määrä 153 (123) ja liikuntalähetteen kautta toteutettuja kuntosaliohjauksia oli 124.

Terveysliikuntaprojektin ryhmien ja tapahtumien määrä oli 50 ja osallistujia oli 548. Osallistumiskertoja oli yhteensä 1388. Terveysliikuntaprojektin yksilökuntosali-/liikuntaneuvonta-asiakkaiden määrä oli 52.

Seniorikortteja myytiin yli 65-vuotiaille yhteensä 552 (495) kappaletta. Juniorikortteja myytiin yhteensä 188 (176).

Yhdistysten ja yhteisöjen tukeminen

Liikuntapalvelut myönsi avustuksia yhteensä 67 621 euroa eri liikunta-alan yhdistyksille ja yksityishenkilöille. Jäähallista maksettiin ProAvera Oy:lle koululaisten ja kuntalaisten jäävuoroista 80 000 euroa.

Musiikkiopisto

Koko musiikkiopiston toiminta-alueen ja kaikkien opetusmuotojen vuoden 2021 oppilasmäärien keskiarvo oli n.386 (v. 2020/428) oppilasta. Äänekoskella oppilaita oli 244 (276), Laukaassa 85 (75), Hankasalmella 12,5 (15) Konnevedellä 13,5 (14) ja Uuraisilla 31 (31). Toimialueen ulkopuolisia oppilaita oli keväällä 3 ja syksyllä 2. Perus- ja syventävien opintojen toteutunut oppilasmäärän keskiarvo oli 258 paikkaa (tae 2021 arvio oli 260 oppilasta). Perustasolla opiskeli keskimäärin 228 oppilasta ja syventävissä opinnoissa 35 oppilasta.

Varhaisiän musiikkikasvatukseen arvioitu 100 oppilaan keskiarvo toteutui 97 oppilaalla (2020/119 oppilasta). Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetusta sekä siihen valmentavaa opetusta annettiin yhteensä 12 945 tuntia (2020/12 909).

Vuoden 2021 talousarvio alittui. Henkilöstössä tapahtuneet muutokset toivat säästöä henkilöstömenoissa; toimistosihiteeri siirtyi eläkkeelle ja toimistotehtävät järjestettiin uusiksi kolmen hengen hallintotiimin kesken (rehtori, apulaisrehtori ja varhaisiän musiikkikasvatuksesta vastaava opettaja). Lisäksi muutamia toimistotehtäviä siirrettiin kaupungin talouspalvelulle. Menot alittuivat myös palvelujen ostoissa mm. matkakorvauksien osalta.

Vuoden 2021 tilinpäätösarviossa eri opetusmuotojen bruttomenot (sis. sisäiset vuokrat ja vyörytysmenot) olivat yhteensä 1 011 038 € (2020/ 1 022 219 €). Äänekosken kaupungin maksuosuus perus- ja syventävän opetuksen oppilaspaikeista oli 145 027 € (150 857 €) ja muiden kuntien osuus 86 208 € (90 889 €). Varhaisiän musiikkikasvatuksessa Äänekosken maksuosuus oli 19 485 € (29 123€) ja muiden kuntien osuus 8 937 € (11 286 €). Kuntaosuus perus- ja syventävässä opetuksessa oli 898 €/oppilas (tp 2020/937 €) ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 293 €/oppilas (tp 2020/ 341 €).

Vuodelle 2021 vahvistettu taiteen perusopetuksen tuntiperusteinen yksikköhinta oli 82,19 euroa/ opetustunti. AKMO:n valtionosuuteen oikeuttava vahvistettu opetustuntimäärä oli 12 729 tuntia, minkä perusteella musiikkiopiston sai valtionosuutta 596 332 € (577 105 €). Vanhan opetus suunnitelman mukaisia päättötodistuksia annettiin keväällä seitsemän kappaletta; perustasolta kuudelle (2020/19) ja musiikkiopistotasolta yhdelle oppilaalle (2020/3). Uuden OPS:n mukaisen

perusopintojen todistuksen sai 10 oppilasta (202/10) ja musiikin syventävien opintojen päättötodistuksen sai valmiiksi viisi oppilasta (2020/5).

Vuoden 2021 alussa koronarajoitusten ollessa yhä voimassa osa konserteista toteutettiin ilman yleisöä ja osa jouduttiin peruuttamaan. Keväällä lastenorkesteri Piccolinon sekä A'la Acca jousiorkesterin kokoonpanot jaettiin kahtia ja toteutuneet konsertit striimattiin sekä nauhoitettiin. ”Popparit lavalla” -konserteissa ei myöskään ollut yleisöä, joten ne myös striimattiin sekä nauhoitettiin. Syventävien opintojen lopputyöt ja viimeiset vanhan OPS:n mukaiset tutkinnot videoitiin ja toteutettiin vain muutamalle kuulijalle. Jo toistamiseen AKMO:n oppilashaku toteutettiin virtuaalisesti. Kevään päätteeksi pidettiin pienet koronaturvalliset kevätjuhlat musiikkiopiston tiloissa ja paikalla oli ainoastaan päättötodistuksen saajat huoltajineen.

Syyslukukaudella 2021 kaikki AKMO:n oppilaat siirtyivät opiskelemaan uuden opetussuunnitelman mukaan, koska OPS:n kahden vuoden siirtymäaika loppui 31.7.2021. Syyslukukauden alussa edelleen voimassa olleiden kokoontumisrajoitusten vuoksi mm. Piccolino lastenorkesterin soitot toteutettiin edelleen jaetuilla kokoonpanoilla. Marraskuussa AKMO:n oppilaita oli mukana mm. Sonore - kamarikuoron juhlakonserteissa Äänekoskella sekä Pyhäinpäivän kappelisoitossa Laukaassa. Jämsässä pidettyyn pianotapahtumaan taasen osallistui kymmenkunta pianistia opettajineen. Syventävien opintojen loppukonsertteja toteutettiin Suolahtisalissa ilman yleisöä (nauhoitettiin) sekä yleisön läsnä ollessa Äänekosken kirkossa. Joulukuussa Suolahtisalissa konsertoivat ensimmäistä kertaa AKMO:n suuri puhallinorkesteri ja Torviveijarit yhdessä nuorisokuoron kanssa. Yleisönä olivat esiintyjien vanhemmat. Lukukausi päättyi yleisölle avoimiin ensemble -ryhmien ”Oi Joulu Yö” -konsertteihin Laukaan ja Hietaman kirkoissa.

Tulokortti

Vastuualue: Vapaa-aikapalvelut

Strateginen päämäärä					
Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä Äänekoski					
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteuma)	Selite poikkemasta
Monipuoliset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut					
	Kirjastojen määrä	4	4	4	
	Kirjastojen kävijät	150048	150000	135156	
	Kirjastojen lainat	233433	250000	220454	
	Kulttuuritapahtumien määrä	198	100	147	
	Kulttuuritilojen ja tapahtumien kävijämäärät	34008	15000	20846	
	Liikuntatilojen vuorojen määrä (sisä + ulko)	4136	4000	7607	
	Erytysliikunnan ryhmien määrä	36	35	74	
	Erytysliikunnan ryhmien käyntikertojen määrä	12162	12000	7554	
	Uimahallin kävijämäärät	86834	60000	90885	
	Seniorikortit	623	300	552	
	Juniorikortit	184	150	188	
	Musiikkiopiston oppilasmäärä	422	410	386	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Kirjastojen tehokas markkinointi, projektit lapsille/senioreille (korona on rajoittanut toimintaa, mutta erityisesti lapsille on järjestetty toimintaa) Lähikirjastojen yhteis palvelupisteet (eri kirjaston toimipisteissä saatavilla erilaisia palveluita) Kirjastojen itsepalveluaukioloajat (toteutetaan kaikissa toimipisteissä) Monipuolisten tapahtumien järjestäminen (erilaisia ja eri kohderyhmille suunnattuja tapahtumia järjestettiin) Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen (toteutettiin koronan puitteissa mahdollisimman laajasti) Kulttuurihyvinvointipalveluiden toteuttaminen (lisättiin merkittäviä panostuksia mm. Heidi Kurtin Äänemme Soi -projekti) Kulttuuritilaohjelman toteuttaminen (Painotalon peruskorjaushanke käynnistyi, Museon peruskorjaushanke eteni) Tapahtumatekniikan ja tilojen ylläpito ja uudistaminen vastaamaan nykyvaatimuksia (kalustoa ja tekniikkaa on päivitetty) Yhteistyö kulttuurialan ja liikunta-alan yhdistysten, sekä muiden yhteisöjen ja toimijoiden kanssa (kulttuurifoorumeita järjestettiin, tuettiin tapahtumanjärjestäjiä, jne.) Liikunnan ohjauksen kehittäminen (Liikkuvampi Äänekoski -kehittämisprojekti, jossa kehitettiin ja lisättiin vähän liikkuvien lasten, nuorten, perheiden ja työikäisten liikuntaa) Uusien lähiliikuntapaikkojen rakentaminen sekä nykyisten liikuntapaikkojen kunnossapito ja kehittäminen (Toteutettiin yhteensä 12 eri kohdetta eripuolille kuntaa) Konkreettiset suunnitelmat AKMO:n sijoittamiseen yhteen paikkaan toiminnallisesti tarkoituksenmukaisiin tiloihin (Koulunmäen c-rakennuksen hankesuunnittelu käynnistettiin) Musiikkiopiston tarjonta pidetään monipuolisena ja helposti saavutettavana (tarjontaa ja erilaisia toimintamuotoja on kaiken ikäisille)					
Strateginen päämäärä					
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteuma)	Selite poikkemasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
	Henkilöstökysely: Osaaminen ja työolot	4,1	4,0	4,1	
	Työyhteisön toimivuus	4,1	4,0	4,0	
	Omat voimavarat	4,2	4,0	4,1	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstöressurssien käytön optimointi (kohdentaminen, tehtäväkuvausten ajantasaisuus, osaamisvaatimukset) Tiedotuksen parantaminen ja henkilöstön yhteiset palaverit Pehdyttäminen uusiin tai vaihtuviin tehtäviin					
Strateginen päämäärä					
Laadukkaat ja kustannustehokkaat palveluprosessit					
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteuma)	Selite poikkemasta
Prosessien tehostaminen					
	Henkilöstökysely: prosessien toimivuus	4,1	4,2	4,1	
	Määritellyt prosessit kuvattu vastuualueella %	100	100	100	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Vakioitu palvelutaso ja määritellyt palvelut Parhaiden käytäntöjen tunnistaminen ja käyttöönotto Hankittujen ohjelmistojen tehokas käyttö					
Strateginen päämäärä					
Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso 2020	2021 (tavoite)	2021 (toteuma)	Selite poikkemasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne					
	Talousarvion loppusumma €	3 332 000	3 723 000	3 612 400	
	• Talousarvion toteuma (1000 €) verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	Toteuma + 276 €	Toteuma +/- 10€	Toteuma + 141 €	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Talousresurssit pysyvät vähintään nykytasolla Talousarviossa pysyminen					

3.1.8. Tekninen lautakunta (1.8. alkaen Kaupunkirakennelautakunta)

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta vastaa tilaajana toimitilojen suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja huolehtii rakennuttajavalvonnasta sekä isännöitsijävelvoitteista ja omaisuuden arvon säilyttämisestä. Toimiala rakentaa tai rakennuttaa sekä hallitsee kunnan omassa käytössä olevia toimitiloja ja tilaajana vastaa niiden ylläpidosta ja hoidosta.

Lautakunta vastaa yhdyskuntateknisen rakentamisen ja yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisen valvonnasta sekä tilaajana hoidosta ja kunnossapidosta.

Lautakunta valmistelee vesihuollon yleistä kehittämistä ja toiminta-aluepäätöksiä koskevat asiat.

Lautakunta huolehtii kunnalle lainsäädännössä osoitetusta asuntotoimea, yksityisteitä, tie- ja vesiliikennettä ja romuajoneuvoja koskevista tehtävistä.

Teknisen lautakunnan ruokapalvelut tuottavat ravitsemussuosituksen mukaisia, laadukkaita, turvallisia, kasvatusta ja hoitoa tukevia ateriapalveluja asiakkaiden tarpeisiin.

Lautakunta vastaa Jyväskylän kaupungin järjestämän ylikunnallisen pelastustoimen kustannuksista.

Nykyisen henkilökunnan kehittämisessä panostetaan toimialan prosessien ymmärtämiseen, oppimiseen ja käyttöönottoon sekä talouden-, rakentamisen- ja palvelun tuottamisen kustannusseurannan koulutautumiseen.

Julkisen hallinnon päätöksenteon perusteet on kirjattu Suomen perustuslakiin. Päätöksentekomenettelyä kunnassa säätelee pääosin kuntalaki ja hallintolaki. Teknisen lautakunnan tehtävää on myös ohjaamassa muita omia menettelyjä koskevia säännöksiä.

Kunnan päätöksentekomenettely voidaan jakaa viiteen eri vaiheeseen: vireille tulo, valmistelu, päätös, tiedoksianto sekä täytäntöönpano. Näiden laaja-alainen osaaminen ja sen kautta oikea ja virheetön, saatujen sekä annettujen tehtävien valmistelu ja toteuttaminen mahdollistaa strategian ja talouden mukaisen toiminnan, jossa mm. sisäisen valvonnan kautta on kaikki mahdolliset riskit minimoitu.

Talousarvion toteutuminen

Tekninen lautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	8 062	8 386	-200	8 186	8 619	432	5,3 %
Toimintakulut	-21 685	-21 485	-611	-22 095	-22 470	-375	1,7 %
Toimintakate (netto)	-13 623	-13 098	-811	-13 909	-13 851	57	-0,4 %

Teknisen lautakunnan vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion toimintakuluihin varatut määrärahat olivat 21,5 milj. euroa ja toimintatuottoja arvioitiin kertyvän 8,4 milj. euroa, toimintakate oli 13,1 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto myönsi 27.9.2021 § 112, 7.12.2021 § 131 ja 14.3.2022 § 4 lisämäärärahaa seuraavasti:

- Koiviston päiväkotit: 25 000 €
- koronakustannukset: 300 000 €
- Sirkka-harju, ympäristölupa: 70 500 €
- kaupunkirakennepalvelut, luovutusvoitot: -200 000 €
- Ääneniemen päiväkotit: 61 000 €

- Terveyskeskus, takautuvat jätevesimaksut: 59 000 €
- Leasing-kohteiden kiinteistöverot ja vuokrat: 95 000 €

Yhteensä kaupunginvaltuuston myöntämät lisämäärärahat käyttötalouteen olivat 810 500 euroa.

Teknisen lautakunnan toimintakate toteutui alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 753 000 euroa heikommin ja lisämäärärahoilla muutettuun talousarvioon 57 500 euroa paremmin. Toimintakate kasvoi edellisvuodesta 1,7 %.

Sisäisen valvonnan selonteko

Sisäinen valvonta on järjestetty hallintosäännön ja siitä johdettujen toimialajohtajan tai lautakunnan delegointipäätösten velvoitteiden mukaisesti. Taloudelliset vastuut on määritelty Äänekosken kaupungin henkilöstöä koskevissa määräyksissä ja ohjeissa sekä talousarviossa esitetyn tilivastuun mukaisesti, sekä lisäksi erillisillä hankintoihin liittyvillä delegointipäätöksillä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta noudattavat organisaation johtamisjärjestelmää sekä tehtävänkuvauksissa määriteltyjä vastuualueita. Syksyllä 2021 teknisen johtajan ollessa estynyt hoitamaan tehtävänsä, rakennuttajapäällikkö on kaupunginjohtajan virkamääräyksellä toiminut toimialajohtajan sijaisena.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta on raportoitu saannollisesti. Poikkeamien havaitsemiseksi on toimialan kokouksia pidetty säännöllisesti ja niistä on laadittu tarpeelliset pöytäkirjat. Toimialan johtoryhmä kokoontuu keväällä ja syksyllä, mukana on henkilöstön ja pelastuslaitoksen edustaja.

Toimialan ja Äänekosken kiinteistöhoito Oy:n välistä sopimukseen perustuvaa toimintaa on johdettu strategisen kumppanuuden kautta sovittujen johtamisjärjestelmien kautta.

Lautakunta seuraa talouden toteutumista kolme kertaa vuodessa. Toimiala on antanut pyydyt selvitykset vuosittain myös kaupungin hallitukselle ja tarkastuslautakunnalle.

Puutteita lakien ja päätösten noudattamisessa tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia ei ole havaittu vuoden 2021 aikana.

Toimialan prosesseja on kuvattu yhteensä 24 kpl:tta. Sisäisten riskien kartoitus on tehty sekä sisäisen tarkastuksen valvontaa kokevat lomak-

keet on täytetty ajallaan. Tulokortteihin laadittujen tulostavoitteiden mukaiset tehtävät on suoritettu tavoiteasettelun mukaisesti.

Toimialan sisäistä valvontaa on mm. toteutettu 2021:

- Toimiala on suorittanut vuoden 2021 aikana henkilöstön (tiimikeskustelu) kehityskeskustelut
- Sisäisen valvonnan lomake ja riskikartoitus on päivitetty
- Toimialan valmiussuunnitelmaan päivitetty 2021
- Toimiala on kokoontunut vastuualueittain kokouksissa, yhteisissä kokouksissa sekä toimialan johtoryhmän kokouksissa
- Kaupunkirakennepalvelut on antanut säännöllisesti selvityksen tulosalueen merkittävimpien rakennuskohteiden tilanteesta, aikataulusta, urakoitsijoista sekä budjetoinnista keskushallinnolle ja kaupungin hallitukselle
- Raportoinnin työkalu Thinking Portfolio on otettu käyttöön

Teknisen toimialan/ lautakunnan (kaupunkirakennepalvelut) päätöksistä tehtiin vuoden 2021 erillisiä muutoksenhakuun johtaneita toimenpiteitä kaksi kappaletta:

- oikaisuvaatimus hulevesimaksusta; asian käsittely kesken Hämeenlinnan hallinto-oikeus
- oikaisuvaatimus lautakunnan päätöksestä (puitesopimukset); päätös kumottu ja oikaistu

Kaupunkirakennepalveluiden, eikä ruokapalveluiden kilpailutuksista ole tehty markkinaoikeuteen valituksia vuonna 2021.

3.1.8.1. Kaupunkirakennepalvelut

Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa hallinnosta, kaupungin toimittolujen ylläpidosta, kunnossapidosta ja siivouksesta sekä hoitaa kiinteistöomaisuuteen liittyvät uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit. Tavoitteena on tarjota kaupungin palvelutoiminnan käyttöön tur-

valliset, terveelliset ja hyväkuntoiset tilat kustannustehokkaasti sekä taata kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Vastuualue vastaa katujen, puistojen, uimarantojen ja satamien suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000710 Kaupunkirakennepalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	3 102	2 927	-200	2 727	3 104	377	13,8 %
Toimintakulut	-15 565	-15 089	-611	-15 700	-16 043	-343	2,2 %
Toimintakate (netto)	-12 463	-12 162	-811	-12 973	-12 939	34	-0,3 %

Kaupunkirakennepalveluiden vuoden 2021 käyttötalous toteutui muutettuun talousarvoon nähden 34 000 euroa ylijäämäisenä ja alkuperäiseen talousarvoon verrattuna 777 000 euroa heikompana.

Vastuualuetta pystyttiin kehittämään tulostavoitteissa määriteltyjen tavoitteiden mukaisesti. Suurin haaste on ikääntyvä rakennuskanta sekä katuverkon korjausvelka, joihin tulee kiinnittää tulevaisuudessa suurempaa huomiota. Oman haasteensa tuo sote-kiinteistöjen omistamiseen liittyvät ratkaisut sekä laajentuva katu- ja infraverkosto.

Toimialan toteuttamien investointien jakautuminen usealle vuodelle koetaan haasteena, koska investointeihin varatut määrärahat eivät kulje synkronoidusti hankkeen toteutumisen mukana.

Merkittävät investoinnit 2021
Keskuskoulu

Äänekosken kaupungin Koulunmäen yhtenäiskoulun B-rakennuksen korjaus valmistui muutetussa

aikataulussa syksyllä 2021. Hanke saavutti sille asetetut tavoitteet.

Ylipainehalli

Ylipainehallin rakentaminen valmistui kesällä 2021. Hanke toteutui suunnitellusti.

Painotalo

Painotalon peruskorjaus aloitettiin syksyllä 2021. Hanke valmistuu vuonna 2022.

Kotakennäs II

Kennäskadun rakentaminen. Hanke valmistuu 2022.

Keskeytettyjä hankkeita olivat mm. Katvelan päiväkodin iv-saneeraus ja Pankkisillan korjaus. Yleisin syy keskeytyksiin oli kohteelle varatun määrärahan ylittäminen.

Investointeihin oli varattu määrärahaa (netto) yhteensä 8,7 miljoonaa euroa ja määrärahoista jäi käyttämättä 1,1 miljoonaa euroa.

Tuloskortti

Vastuualue:	Kaupunkirakennepalvelut				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva Hyvien liikenneyhteyksien vahvistaminen	Öljylämmitteiset kiinteistöt kpl	1	0	0	
	Erittäin huonokuntoiset ja huonokuntoiset kadut (km)	29,3	28,8	28,8	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Öljylämmitteisten kiinteistöjen muuttaminen kaukolämpöön tai muihin uusiutuvien energialähteitä käyttäviin järjestelmiin. Turvallinen ja laadukas katuverkosto.					
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn tulos (asteikko 1-5)				
	Riittävä osaaminen työtehtäviin Tiedonkulku työyhteisössä	4,3 3,3	4,5 4,5	4,5 3,2	Covid-19, etätyöt
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Henkilöstön koulutus, informaatiojärjestelmän kehittäminen.					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Uuden teknologian hyödyntäminen	Kiinteistöt kpl	2	5	5	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Uudisrakennuskohteissa uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto : maalämpö, matalaenergia, aurinkolämpö. Sähköpattereiden säätö-/seurantajärjestelmä.					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Strategisten investointien hallinta	KPL	2	1	1	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Taloudellista rakentamista tukevien eri urakamuotojen käyttöönotto: KVR, projektinjohtourakka, ST , uusien rakennusmenetelmien käyttöönotto					

3.1.8.2. Ruokapalvelut
Toiminta-ajatus

Lakisääteisiä ruokapalveluja tarjotaan päiväkotien, koulujen, terveyskeskuksen, vanhainkotien ja palvelutalojen asiakkaille sekä henkilöstölle. Lisäksi tuotetaan kotipalveluaterioita.

Päivittäin valmistetaan lounas noin 4 300 asiakkaalle. Käytettävien elintarvikkeiden kotimaisuusaste on korkea, esim. liha- ja leipomotuotteet

sekä peruna 100 %. Ruokalista- ja reseptiikkasuunnittelulla sekä elintarvikehankinnoilla panostetaan kuntalaisten hyvinvointiin ja ravitsemukseen. Lisäksi ruokapalveluiden asiakkaita ohjataan ravitsemussuositusten mukaisiin valintoihin. Hankinnoissa on huomioitu myös kestävä kehitys ja ympäristövastuullisuuden näkökulma.

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000750 Ruokapalvelut (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	4 961	5 459	0	5 459	5 515	56	1,0 %
Toimintakulut	-4 480	-4 677	0	-4 677	-4 733	-56	1,2 %
Toimintakate (netto)	481	782	0	782	782	0	0,0 %

Ruokapalveluiden toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti. Tulot ylittivät 56 000 euroa ja vastaavasti menot ylittivät 56 000 eurolla suunnitellun ja toimintakate oli talousarvion mukainen.

Monen vuoden kehitystyön sekä keittiöiden keskittämisen ja rakentamisen johdosta olemme tilanteessa, jossa keittiöverkko toimii tämän hetken uusimpien toimintamallien mukaisesti, lisäksi henkilöstö on sitoutuneesti lähtenyt uudistamaan ja oppimaan ruokapalveluiden tilausjärjestelmää.

Tällä tavoittelemme vieläkin tarkempaa ruokatuotannon toteutumista, eli hävikin minimointia ja tätä kautta kustannusten ja hiilijalanjäljen vä-

hentämistä. Pääsimme täysin tavoitteisiimme tuotannonohjausjärjestelmän eteenpäin viennissä ja ohjelman käytössä ollaan pian 100 % tasolla.

Kaikissa edellä mainituissa asioissa on henkilöstö joutanut ja ottanut kaikki uudet asiat ammatillisesti vastaan.

Lisäksi ruokapalvelut kehittävät toimintaansa systemaattisesti ja saavutuksena vuodelta 2021 koetaan Sydänmerkin käyttöönotto pitkällisen selvitystyön pohjalta. Sydänmerkin ruokapalveluiden tuottajille myöntää tarkkojen kriteerien pohjalta Sydänliitto.

Sydänmerkki on laatutakuu aterioiden terveellisyydestä asiakkaillemme ja nostaa asiakkaan aterian lisäarvoa.

Tulokortti

Vastualue:		Ruokapalvelut			
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä				
Näkökulma	Asiakas				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Asiakastytyväisyyskyselyt	80 %	95 %	85 %	uusi nettipohjainen kysely, joka ei ole vielä tavoittanut asiakkaita laajalti
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Asiakastytyväisyyskyselyjen uudistus					
Strateginen päämäärä	Osaava ja				
Näkökulma	Henkilöstö				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	4,4	4,5	4,3	
Toimiva johto ja esimiestyö	Henkilöstön työhyvinvointikysely (asteikko 1-5)	4,2	4,6	4,4	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Kehityskeskustelut joka vuosi, sairauspoissaolojen seuranta, varhaisen tuen käyttö					
Ryhmäkehityskeskustelut, esimiespalaverit, säännölliset tapaamiset, henkilöstöpalaverit					
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat				
Näkökulma	Prosessi				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Uuden teknologian hyödyntäminen	Tuotannonohjausjärjestelmä Jamix	70 %	100 %	85 %	hallinnon henkilöstörakenteen muutos
Prosessien tehostaminen	IMS- prosessikuvaus	80 %	90 %	80 %	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Ohjelman pohjatietojen tallentaminen, sisäisten asiakkaiden kouluttaminen, ruokapalveluhenkilöstön koulutus, ruokalistan kehitystyö					
Tehtäväkuvausten päivittäminen, tuotantomenetelmien kehittäminen					
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous				
Näkökulma	Talous				
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkamasta
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteuma	Toteutuma + 1 %	Toteuma +/- 2 %	Toteutuma +/- 0	
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi:					
Kilpailutetut hankinnat, sopimushankintoihin sitoutuminen, kuukausittainen talouden seuranta					
Koko henkilöstön taloudellinen toiminta, talousarviossa pysyminen					

3.1.8.3. Pelastustoimi

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000760 Pelastustoimi (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-1 641	-1 718	0	-1 718	-1 694	24	-1,4 %
Toimintakate (netto)	-1 641	-1 718	0	-1 718	-1 694	24	-1,4 %

Pelastustoimen ylikunnallisesta toteutuksesta vastaa Jyväskylän kaupunki. Pelastustoimen toimintakuluihin varattiin 1 718 300 euroa. Toimintakulujen toteuma oli 1 694 300 euroa.

3.1.9. Ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Lautakunnan perustehtävänä on huolehtia ympäristölautakunnan alaisista lakisääteisistä tehtävistä. Lautakunnan talousarvioon sisältyy myös ylikunnallisesti hoidettavia viranomaistehtäviä.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristölautakunta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	174	161	0	161	200	39	24,3 %
Toimintakulut	-778	-843	0	-843	-789	54	-6,4 %
Toimintakate (netto)	-604	-681	0	-681	-588	93	-13,6 %

Ympäristölautakunnan perustehtävänä on huolehtia lautakunnan alaisista lupa-, valvonta- ja seuranta-tehtävistä sekä rakentamisen ja ympäristönsuojelun hallinnosta- ohjauksesta ja neuvonnasta. Perustehtävästä aiheutuvien kustannusten osuus lautakunnan talousarviossa on pieni. Ylikunnallisesti hoidetut tehtävät eli ympäristöterveydenhuolto (Jyväskylä) ja maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelut (Saarijärvi) muodostavat huomattavan osan kustannuksista.

Ympäristölautakunnan talousarviossa toimintatuottoihin oli budjetoitu 161 300 euroa ja toimintakuluihin 842 520 euroa. Ympäristölautakunnan toimintakate oli 681 220 euroa.

Ympäristölautakunnan talousarvion toimintakate toteutui 92 900 euroa ylijäämäisenä.

Sisäisen valvonnan selonteko

Sisäisen valvonnan selonteko sisältyy osana teknisen toimen selontekoon. Toteutumisarviointi on tehty yhteisesti teknisellä ja ympäristötoimialalla. Ympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta sekä niiden yhteinen hallinto.

Ympäristölautakunnan alaisessa toiminnassa korostuu päätöksenteon ja toiminnan lainmukaisuus. Ratkaisuvaltaa on vuonna 2021 käytetty hallintosäännön mukaisin valtuuksin, päätökset on perusteltu ja niihin on liitetty asianmukainen oikaisuvaatimus tai valitusosoitus. Lupasuoritteita ei ole kirjattu sitoviksi tavoitteiksi, koska niiden määrä riippuu hakemusten määrästä. Suoriteseurantaa kuitenkin tehdään, koska lupien määrä ja tyyppi kertovat toiminnan laadusta ja vuosivaihtelusta. Ympäristölautakunta antoi kaavoihin ja muille viranomaisille lausuntoja 14 kappaletta.

3.1.9.1. Ympäristövalvonta

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on vastata ympäristölautakunnan alaisista lupa- ja valvontatehtävistä, sekä riittävästä ympäristön seurannasta säädösten mukaisesti ja paikallisten olosuhteiden edellyttämällä tavalla. Rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksessa ja neuvonnassa on tavoitteena edistää hyvää rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa,

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000810 Ympäristövalvonta (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	174	161	0	161	200	39	24,3 %
Toimintakulut	-428	-473	0	-473	-438	35	-7,4 %
Toimintakate (netto)	-254	-311	0	-311	-237	74	-23,8 %

Perustehtävien (hallinto, ympäristö- ja rakennusvalvonta ja ilmanlaadun tarkkailu) toimintakuluihin varattiin 472 520 euroa, josta ympäristöhallinnon osuus 108 900 euroa, ympäristönsuojelun osuus 132 810 euroa, ilmanlaadun tarkkailun osuus 11 700 euroa ja rakennustarkastuksen osuus 219 110 euroa. Toimintatuottoja arvioitiin kertyvän yhteensä 161 300 euroa ja talousarvion toimintakate oli 311 220 euroa.

Perustehtävien toimintakulujen toteuma vuonna 2021 oli 437 500 euroa, josta ympäristöhallinnon osuus 100 300 euroa, ympäristönsuojelun osuus 119 800 euroa, ilmanlaadun tarkkailun osuus 3 900 euroa ja rakennustarkastuksen osuus 210 100 euroa. Toimintatuottoja kertyi yhteensä 200 400 euroa ja toimintakate oli 237 100 euroa, mikä on 74 100 euroa talousarviota parempi.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojeluviranomainen käsitteli ja myönsi vuonna 2021 yhden eläinsuojan ilmoitus päätöksen, yhden ympäristöluvan sekä käsitteli yhden ympäristöluvan lupamääräyksien muuttamisen. Maa-aineslupia käsiteltiin ja myönnettiin kolme ja lisäksi käsiteltiin ja myönnettiin yksi yhteislupapäätös (maa-aines ja ympäristölupa). Päätöksistä ei ole valitettu hallinto-oikeuteen. Ympäristönsuojeluviranomainen käsitteli ja myönsi neljä vesihuoltolain mukaista päätöstä, joista kahdesta valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

sekä luonnonsuojelun ja kestävän kehityksen huomioon ottamista kunnan toiminnassa.

Ympäristövalvonnan vastuualue kattaa lautakunnan alaisen oman toiminnan, johon kuuluvat ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta sekä niiden yhteinen hallinto.

Vuonna 2021 suoritettiin valvontaohjelman mukaisia määräaikaista valvontatehtäviä voimassa olevien ympäristöluvallisille kohteille seitsemän kappaletta, maa-ainesluvanvaraisille kohteille neljä kappaletta ja yhteisluvallisille kohteille kolme kappaletta. Yhteensä tarkastuksia suoritettiin siis yhteensä 14 kappaletta, joista kuudella oli luvan uusiminen tai luvan muutosasia vireillä. Lisäksi suoritettiin muita ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvia tarkastuksia mm. roskaantumiseen ja öljyvahinkoihin liittyen.

Rakennusvalvonta

Rakennustarkastajat myönsivät erilaisia lupia yhteensä 424 kpl. Uusien omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 19 kpl ja loma-asuntojen lupia 15 kpl sekä maisematyölupia 12 kappaletta. Myönnettyistä omakotitalojen rakennusluvista 7 kpl sijoittui asemakaava-alueelle ja 12 kpl asemakaava-alueen ulkopuolelle. Muita päätöksiä oli 232 kpl. Katselmuksia tehtiin 423 kpl.

Kaikkien rakennuslupien myönnetty kerrosala oli yhteensä 90 838 m². Rakentaminen painottui laajennuksiin, peruskorjauksiin sekä apurakennusten rakentamiseen. Myöskin omakotitalojen rakentaminen piristyi vuonna 2021. Liike- ja teollisuusrakentamista oli vähäisessä määrin vuonna 2021. Yhdestä rakennusluvasta tehtiin oikaisuvaatimus vuonna 2021, jonka ympäristölautakunta hylkäsi. Jatkovalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen on vielä vailla päätöstä.

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lupien määrä, kpl	392	363	372	313	409	424
Uusien rakennusten kerrosala, m ²	39 330	47 040	38 740	44 630	14 076	15 349
Uusien rakennusten tilavuus, m ³	371 880	273 650	219 840	409 250	71 269	62 479

Tuloskortti

Vastuualue:		Ympäristövalvonta				
Strateginen päämäärä	Vetovoimainen, uudistuva ja kehittyvä					
Näkökulma	Asiakas					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta	
Ympäristöystävällinen, energiatehokas ja uusiutuviin energialähteisiin tukeutuva kaupunki	Uusien pientalojen laskennallinen kokonaisenergiankulutus (E-luku) kWh/m ² vuosi)	109	80	102		
	Vuorokausien lkm, jolloin ilmanlaatuindeksiin mukainen ilmanlaatu huono tai erittäin huono	7	10	9		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Ilmanlaatuindeksi on riippuvainen katupölystä, sääolosuhteista ja teollisuudesta, ei ympäristövalvonnan toiminnasta.						
Strateginen päämäärä	Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö					
Näkökulma	Henkilöstö					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta	
Oikein mitoitettu, motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely (aseikko 1-5): Osaaminen ja työolot	3,9	4,1	3,6		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävä, osaava henkilöstö. Hyvä esimies.						
Strateginen päämäärä	Laadukkaat ja kustannustehokkaat					
Näkökulma	Prosessi					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta	
Prosessien tehostaminen	Määritellyt vastuualueen prosessit kuvattu	100 %	100 %	100 %		
Keskeisiä toimenpiteitä menestystekijän saavuttamiseksi: Riittävän yksityiskohtaiset prosessit						
Strateginen päämäärä	Tasapainoinen ja kasvua tukeva talous					
Näkökulma	Talous					
Kriittinen menestystekijä	Mittari(t)	Nykytaso (2020)	2021 (tavoite)	2021 (toteutuma)	Selite poikkeamasta	
Kehittämisen mahdollistava taloustilanne	Talousarvion toteutuma (1000) € verrattuna alkuperäiseen talousarvioon	+ /-0 t€	20	+ 74 t€	Rakennusvalvonnan tulot ylitti arvioidun ja menot alittivat talousarvion	

3.1.9.2. Ympäristöterveydenhuolto
Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000820 Ympäristöterveydenhuolto (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio-muutokset	TA2021 + muutokset	TP2021	Muutos, € TP2021/TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/TA+muutos2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-303	-300	0	-300	-298	2	-0,6 %
Toimintakate (netto)	-303	-300	0	-300	-298	2	-0,6 %

Ympäristöterveyden ylikunnalliset palvelut ostettiin vuonna 2021 Jyväskylästä. Talousarviossa ympäristöterveydenhuollon toimintakuluihin varattiin yhteensä sopimuksen mukainen kiinteää

300 000 euroa, joka pitää sisällään ympäristöterveydenhuollon palvelut, eläinlääkintäpalvelut ja valvontaeläinlääkärin kulut.

Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintäpalveluiden toimintakulujen toteuma oli 298 216 euroa vuonna 2021.

3.1.9.3. Maaseutuasiat

Talousarvion toteutuminen (sitova)

5000830 Maaseutuasiat (1 000 €)	TP2020	TA2021	Talousarvio- muutokset	TA2021 + muutos	TP2021	Muutos, € TP2021/ TA+muutos2021	Muutos, % TP2021/ TA+muutos2021
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-47	-70	0	-70	-53	17	-24,3 %
Toimintakate (netto)	-47	-70	0	-70	-53	17	-24,3 %

Maatalouselinkeinoasioiden ylikunnallinen ostopalvelu on ostettu Saarijärveltä. Maaseutuelinkeinoviranomaisen toimintakuluihin varattiin 70 000 euroa.

Maaseutuelinkeinoviranomaisen toimintakulujen laskutukset olivat 53 018 euroa vuonna 2021.

3.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

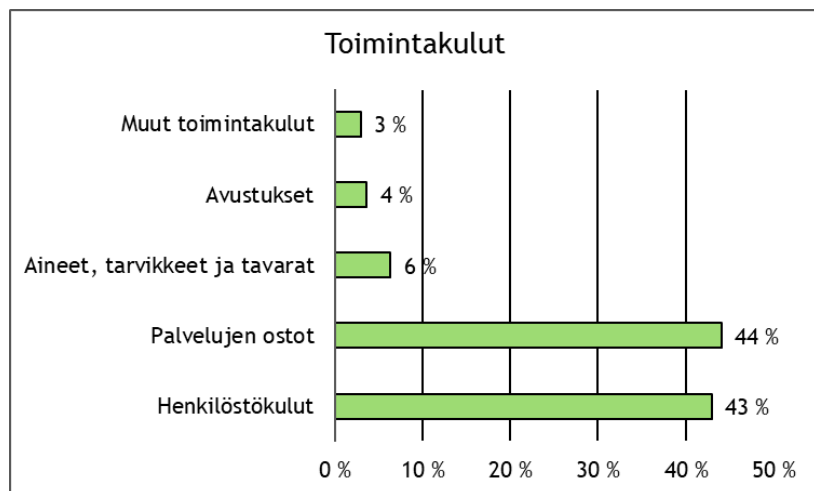
TULOSLASKELMA

1000 euroa, ulkoinen + sisäinen	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 561		7 561	8 162	602
Maksutuotot	9 914		9 914	9 188	-726
Tuet ja avustukset	2 375		2 375	5 695	3 320
Muut toimintatuotot	3 577	-200	3 377	3 713	336
Toimintatuotot yhteensä	23 427	-200	23 227	26 759	3 531
Valmistus omaan käyttöön				16	16
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-62 981	-260	-63 241	-63 574	-333
Palvelujen ostot	-58 925	-3 443	-62 368	-65 265	-2 897
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 718	-43	-8 760	-9 370	-610
Avustukset	-5 503	-189	-5 692	-5 406	287
Muut toimintakulut	-3 835	-155	-3 990	-4 441	-450
Toimintakulut yhteensä	-139 962	-4 090	-144 052	-148 056	-4 004
Toimintakate	-116 535	-4 290	-120 825	-121 281	-457
Verotulot	75 143	6 150	81 293	81 295	2
Valtionosuudet	50 328	-503	49 825	49 850	26
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	570		570	557	-13
Muut rahoitustuotot	1 110		1 110	1 341	231
Korkokulut	-400	-200	-600	-740	-140
Muut rahoituskulut	0		0	-1	-1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 280	-200	1 080	1 158	78
Vuosikate	10 216	1 157	11 373	11 022	-351
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 600		-8 600	-8 053	547
Lisäpoistot	-400		-400	-900	-500
Arvonalentumiset					
Tilikauden tulos	1 216	1 157	2 373	2 069	-303
Poistoeron muutos				14	14
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 216	1 157	2 373	2 083	-290

Toimintatuotot toteutuivat noin 3,5 milj. euroa suunniteltua paremmin ja toimintakulut puoles-

taan ylittyivät noin 4,0 milj. eurolla. Toimintakate oli näin ollen noin 0,5 milj. euroa suunniteltua heikompi.

TOIMINTAKULUJEN JAKAUTUMINEN 2021

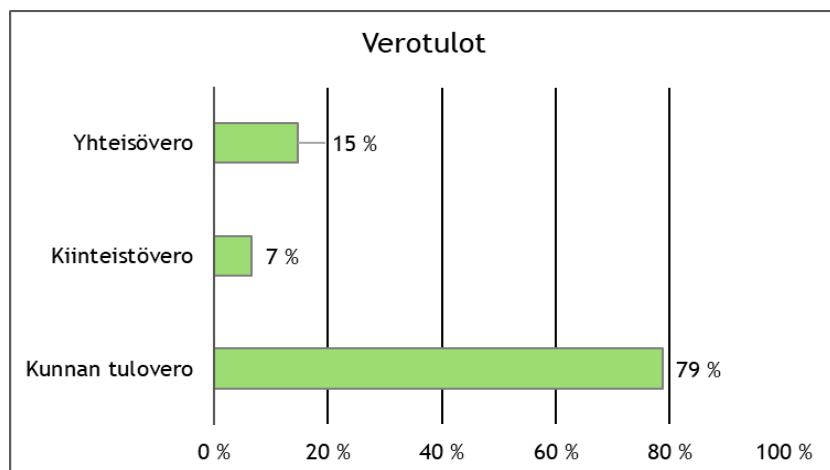

VEROTULOJEN TOTEUTUMINEN 2021

1000 euroa	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	60 990	3 004	63 994	63 994	0
Kiinteistövero	5 089	278	5 367	5 367	0
Osuus yhteisöveron tuotosta	9 064	2 867	11 931	11 933	2
Verotulot yhteensä	75 143	6 150	81 293	81 295	2

Verotulot toteutuivat muutetun talousarviota mukaisesti. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna verotulokertymä on 6,2 milj. euroa suurempi.

VEROTULOJEN JAKAUTUMINEN 2021

VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN 2021

1000 euroa	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	35 001	20	35 021	35 028	7
Verotulon tasaus	7 517		7 517	7 517	0
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-578	-632	-1 209	-1 191	18
Verotulomenetyksen kompensatio	8 387	109	8 496	8 496	0
Valtionosuudet yhteensä	50 328	-503	49 825	49 850	26

Valtionosuustuloja kertyi 26 000 euroa muutettua talousarviota enemmän.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmässä korkokulut ylittyivät 0,1 milj. euroa ja muut rahoitustuotot ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 0,5 milj. euroa arvioitua pienempinä. Talousarviossa oli varauduttu 0,4 milj. euron lisäpoistoihin, mutta lisäpoistoja tehtiin 0,9 milj. euroa.

Tilikauden tulos on 0,9 milj. euroa parempi alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Tilikaudella tehtiin 1,2 milj. euron talousarviomuutokset.

3.3. Investointien toteutuminen

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Kiinteä ja aineeton omaisuus					
Menot	-700 000	0	-700 000	-462 620	237 380
Tulot	200 000		200 000	327 935	127 935
Netto	-500 000	0	-500 000	-134 685	365 315
Irtain omaisuus, Kaupunginhallitus					
Menot	-70 000	0	-70 000	-34 881	35 119
Tulot				32 939	32 939
Netto	-70 000	0	-70 000	-1 942	68 058
Irtain omaisuus, Perusturva					
Menot	-538 000	0	-538 000	-91 263	446 737
Tulot					
Netto	-538 000	0	-538 000	-91 263	446 737
Irtain omaisuus, Vapaa-aika					
Menot	-10 000	0	-10 000	-9 128	872
Tulot					0
Netto	-10 000	0	-10 000	-9 128	872
Hankkeet, Vapaa-aika					
Menot	-605 000	0	-605 000	-515 009	89 991
Tulot				38 400	38 400
Netto	-605 000	0	-605 000	-476 609	128 391
Irtain omaisuus, Tekninen					
Menot	-30 000	0	-30 000	-15 082	14 918
Tulot					
Netto	-30 000	0	-30 000	-15 082	14 918
Äänekosken kaupungintalo					
Menot	-50 000	0	-50 000	-57 306	-7 306
Tulot					
Netto	-50 000	0	-50 000	-57 306	-7 306
Sjr, Lehtolan palvelukeskus					
Menot	-30 000	0	-30 000	-5 917	24 083
Tulot					
Netto	-30 000	0	-30 000	-5 917	24 083
Koulunmäen yht. koulu, hammashoitola					
Menot	-200 000	0	-200 000	-221 323	-21 323
Tulot					
Netto	-200 000	0	-200 000	-221 323	-21 323
Koulunmäen yht. koulu, C-rakennus					
Menot	0	0	0	-33 500	-33 500
Tulot					
Netto	0	0	0	-33 500	-33 500
Keskuskoulu					
Menot	-1 300 000	-1 192 000	-2 492 000	-2 726 273	-234 273
Tulot					
Netto	-1 300 000	-1 192 000	-2 492 000	-2 726 273	-234 273
Hietaman koulu					
Menot	-50 000	0	-50 000	-60 707	-10 707
Tulot					
Netto	-50 000	0	-50 000	-60 707	-10 707
Telakkakadun koulu					
Menot	-300 000	250 000	-50 000	-35 800	14 200
Tulot					
Netto	-300 000	250 000	-50 000	-35 800	14 200

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Katvelan päiväkotii					
Menot	-350 000	90 000	-260 000	-126 902	133 098
Tulot					
Netto	-350 000	90 000	-260 000	-126 902	133 098
Alkulan päiväkotii					
Menot	0	-226 000	-226 000	-243 118	-17 118
Tulot					
Netto	0	-226 000	-226 000	-243 118	-17 118
Liikuntapuisto, ylipainehallin pukukopit					
Menot	-50 000	0	-50 000	-61 941	-11 941
Tulot					0
Netto	-50 000	0	-50 000	-61 941	-11 941
Ylipainehalli					
Menot	-800 000	-398 000	-1 198 000	-1 260 681	-62 681
Tulot	150 000	285 000	435 000	432 020	-2 980
Netto	-650 000	-113 000	-763 000	-828 661	-65 661
Taidemuseo, Kuhnamonkatu 1					
Menot	0	0	0	-26 829	-26 829
Tulot					0
Netto	0	0	0	-26 829	-26 829
Painotalo					
Menot	-400 000	0	-400 000	-365 528	34 472
Tulot					0
Netto	-400 000	0	-400 000	-365 528	34 472
Museo, Kuhnamontie 2					
Menot	-200 000	0	-200 000	-213 729	-13 729
Tulot	60 000		60 000	72 000	12 000
Netto	-140 000	0	-140 000	-141 729	-1 729
Kovalan maja					
Menot	-12 000	0	-12 000	-9 735	2 265
Tulot					0
Netto	-12 000	0	-12 000	-9 735	2 265
Pääkirjasto					
Menot	-120 000	50 000	-70 000	-39 660	30 340
Tulot					
Netto	-120 000	50 000	-70 000	-39 660	30 340
Liikuntatalo					
Menot	-50 000	0	-50 000	-93 147	-43 147
Tulot					
Netto	-50 000	0	-50 000	-93 147	-43 147
Suolahden uimahalli/kuntosali					
Menot	-100 000	0	-100 000	-72 169	27 831
Tulot					0
Netto	-100 000	0	-100 000	-72 169	27 831
Terveyskeskus, aurinkosähköjärjestelmä					
Menot	-80 000	0	-80 000	-28 800	51 200
Tulot	20 000		20 000	0	-20 000
Netto	-60 000	0	-60 000	-28 800	31 200
Piilolan vanhainkoti					
Menot	-30 000	0	-30 000	-8 045	21 955
Tulot					
Netto	-30 000	0	-30 000	-8 045	21 955

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Terveyskeskus					
Menot	0	0	0	-28 450	-28 450
Tulot					
Netto	0	0	0	-28 450	-28 450
Yrittäjänkatu 6					
Menot	0	0	0	-17 406	-17 406
Tulot					
Netto	0	0	0	-17 406	-17 406
Muut talonrakennushankkeet (varaus)					
Menot	-320 000	50 000	-270 000	0	270 000
Tulot					
Netto	-320 000	50 000	-270 000	0	270 000
Hiskinmökki					
Menot	-100 000	0	-100 000	-57 473	42 527
Tulot					
Netto	-100 000	0	-100 000	-57 473	42 527
Wanha asema, asemarakennus					
Menot	0	0	0	-18 370	-18 370
Tulot					
Netto	0	0	0	-18 370	-18 370
Junavarikko, Wanha asema					
Menot	-100 000	0	-100 000	-75 592	24 408
Tulot					
Netto	-100 000	0	-100 000	-75 592	24 408
Talonrakennus yhteensä					
Menot	-4 642 000	-1 376 000	-6 018 000	-5 888 400	129 600
Tulot	230 000	285 000	515 000	504 020	-10 980
Netto	-4 412 000	-1 091 000	-5 503 000	-5 384 380	118 620
Liikenneväylät					
Menot	-1 785 000	-10 000	-1 795 000	-1 024 905	770 095
Tulot					
Netto	-1 785 000	-10 000	-1 795 000	-1 024 905	770 095
Puistot ja yleiset alueet					
Menot	-110 000	-50 000	-160 000	-126 795	33 205
Tulot					
Netto	-110 000	-50 000	-160 000	-126 795	33 205
Satamat ja laiturit					
Menot	-175 000	-218 000	-393 000	-123 365	269 635
Tulot		200 000	200 000	0	-200 000
Netto	-175 000	-18 000	-193 000	-123 365	69 635
Muut maanrakennushankkeet					
Menot	-1 015 000	0	-1 015 000	-952 760	62 240
Tulot					
Netto	-1 015 000	0	-1 015 000	-952 760	62 240
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-9 680 000	-1 654 000	-11 334 000	-9 244 207	2 089 793
Tulot	430 000	485 000	915 000	903 295	-11 705
Netto	-9 250 000	-1 169 000	-10 419 000	-8 340 912	2 078 088

Investointien osalta toteuma (netto) oli 8,3 milj. euroa, joten käyttämättä jäi noin 2,1 milj. euroa.

Suurimmat investointikohteet (netto) talonrakennuspuolella vuonna 2021 olivat Koulunmäen koulu (2,7 milj. euroa), ylipainehalli (0,8 milj. euroa), painotalo (0,4 milj. euroa) ja Alkulan päiväkoti (0,2 milj. euroa).

Liikenneväyliin investoitiin 1,0 milj. euroa, puistoihin ja yleisiin alueisiin 0,1 milj. euroa ja muihin

maanrakennushankkeisiin 1,0 milj. euroa. Irtaimistoinvestointeihin käytettiin 0,1 milj. euroa. Vapaa-aikatoimen hankkeisiin käytettiin 0,5 milj. euroa.

Investointitulot toteutuivat kokonaisuutena budjetoidun mukaisesti ja investointimenot alittuivat 2,1 milj. euroa tilikaudella 2021. Investointimenojen merkittävimmät alitukset olivat kiinteä ja aineeton omaisuus (0,2 milj. euroa), irtain omaisuus (0,4 milj. euroa), liikenneväylät (0,8 milj. euroa) ja satamat (0,3 milj. euroa).

3.4. Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN 2021

RAHOITUSLASKELMA, 1000 €	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	10 216	1 157	11 373	11 022	-351
Tulorahoituksen korjaukset	0		0	2 656	2 656
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 680	-1 654	-11 334	-9 244	2 090
Rahoitusosuudet investointeihin	430	485	915	575	-340
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot				851	
Toiminnan ja investointien rahavirta	966	-12	954	5 860	4 906
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	-500	-500	-1	499
Antolainasaamisten vähennykset	200		200	0	-200
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000		10 000	0	-10 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 300		-5 300	-3 878	1 422
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 800		-5 800	1 000	6 800
Oman pääoman muutokset	0		0	-1 113	-1 113
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	-773	-773
Rahoituksen rahavirta	-900	-500	-1 400	-4 765	-3 365
Rahavarojen muutos	66	-512	-446	1 095	1 541

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 5,9 milj. euroa. Se oli 4,9 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Vuosikate oli 0,4 milj. euroa heikompi ja tulorahoituksen korjauksia kirjattiin noin 2,7 milj. euroa (myyntivoitot ja pakolliset varaukset). Investointimenot alittuivat noin 2,1 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta oli noin -4,8 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu ja vanhoja lainoja lyhennettiin 3,9 milj. euroa, joka on 1,4 milj.

euroa vähemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu.

Lyhytaikaisten lainojen vähennys oli puolestaan 1,0 milj. euroa, joka on 6,8 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Rahavarojen muutos oli kaiken kaikkiaan 1,1 milj. euroa.

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tuloslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut

ulkoinen	2021	2020	muutos eur	%
Toimintatuotot	20 904 349,05	18 225 475,11	2 678 874	14,70
Myyntituotot	2 679 939,74	2 612 265,39	67 674	2,59
Maksutuotot	8 816 276,73	8 956 986,36	-140 710	-1,57
Tuet ja avustukset	5 695 483,96	2 284 052,43	3 411 432	149,36
Muut toimintatuotot	3 712 648,62	4 372 170,93	-659 522	-15,08
Valmistus omaan käyttöön	16 264,10	10 729,44	5 535	51,58
Toimintakulut	-142 201 844,78	-135 490 331,55	-6 711 513,23	4,95
Henkilöstökulut	-63 574 328,81	-60 687 973,34	-2 886 355	4,76
Palkat ja palkkiot	-50 070 521,79	-47 805 366,79	-2 265 155	4,74
Henkilösivukulut	-13 503 807,02	-12 882 606,55	-621 200	4,82
Eläkekulut	-11 375 969,23	-11 048 136,12	-327 833	2,97
Muut sivukulut	-2 127 837,79	-1 834 470,43	-293 367	15,99
Palvelujen ostot	-59 420 157,85	-56 573 059,68	-2 847 098	5,03
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 361 178,71	-8 848 076,51	-513 102	5,80
Avustukset	-5 405 613,60	-5 499 361,94	93 748	-1,70
Muut toimintakulut	-4 440 565,81	-3 881 860,08	-558 706	14,39
Toimintakate	-121 281 231,63	-117 254 127,00	-4 027 105	3,43
Verotulot	81 294 770,07	74 847 086,37	6 447 684	8,61
Valtionosuudet	49 850 357,00	51 750 756,00	-1 900 399	-3,67
Käyttökate	9 863 895,44	9 343 715,37	520 180	5,57
Rahoitustuotot ja -kulut	1 157 851,52	1 732 606,70	-574 755	-33,17
Korkotuotot	557 452,19	616 706,81	-59 255	-9,61
Muut rahoitustuotot	1 340 987,29	1 376 296,90	-35 310	-2,57
Korkokulut	-740 049,92	-259 984,11	-480 066	184,65
Muut rahoituskulut	-538,04	-412,90	-125	30,31
Vuosikate	11 021 746,96	11 076 322,07	-54 575	-0,49
Poistot ja arvonalentumiset	-8 952 539,52	-8 598 968,87	-353 571	4,11
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 052 539,52	-8 038 968,87	-13 571	0,17
Kertaluonteiset lisäpoistot	-900 000,00	-560 000,00	-340 000	60,71
Tilikauden tulos	2 069 207,44	2 477 353,20	-408 146	-16,48
Poistoeron muutos	13 907,53	13 907,53	0	0,00
Poistoeron vähennys (+)	13 907,53	13 907,53	0	0,00
Rahastojen muutos	0,00	0,00		
Rahastojen lisäys (-)	0,00	0,00		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 083 114,97	2 491 260,73	-408 146	-16,38
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	14,70	13,45		
Vuosikate/poistot %	123,11	128,81		
Vuosikate eur/asukas	602	596		
Asukasmäärä 31.12.	18304	18577		

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.2. Rahoituslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut

ulkoinen	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 021 746,96	11 076 322,07
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-531 526,36	-870 717,81
Pakolliset varaukset	3 187 112,00	
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-9 244 207,11	-9 267 361,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin	575 359,33	163 995,35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	851 206,60	710 787,69
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 859 691,42	1 813 026,27
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-610,05	-17 200,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	356 148,39
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	24 625 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 878 279,00	-9 714 062,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	-19 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	-1 112 542,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	537 912,39	-78 069,89
Vaihto-omaisuuden muutokset	-43 744,28	2 424,87
Saamisten muutos	-2 436 404,93	504 830,52
Korottomien velkojen muutos	1 168 865,63	502 516,36
Rahoituksen rahavirta	-4 764 802,24	-2 818 411,75
Rahavarojen muutos	1 094 889,18	-1 005 385,48
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	2 865 101,69	1 770 212,51
Rahavarat 1.1	1 770 212,51	2 775 597,99
Rahavarojen muutos	1 094 889,18	-1 005 385,48
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	6 308	5 953
Investointien tulorahoitus, %	127,14	121,67
Pääomamenojen tulorahoitus, %	87,85	60,05
Lainanhoitokate	2,55	1,14
Kassan riittävyys, pv	6,70	4,18
Asukasmäärä 31.12.	18 304	18 577

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

4.3. Tase 31.12. ja tunnusluvut

	2021	2020		2021	2020
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	169 890 733,00	170 493 494,93	OMA PÄÄOMA	89 676 208,60	88 705 635,63
Aineettomat oikeudet	708 064,14	923 411,73	Peruspääoma	78 496 806,79	78 496 806,79
Aineettomat oikeudet	64 312,42	90 458,02	Arvonkorotusrahasasto	0,00	0,00
Tietokoneohjelmistot	117 652,66	101 977,05	Muut omat rahastot	167 360,66	167 360,66
Muut pitkävaikutteiset menot	526 099,06	730 976,66	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 928 926,18	7 550 207,45
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 083 114,97	2 491 260,73
Aineelliset hyödykkeet	125 667 051,44	126 055 075,83	POISTOERO JA VAPAA-		
Maa- ja vesialueet	26 425 556,15	26 282 616,39	EHTOISET VARAUKSET	106 859,22	120 766,75
Rakennukset	81 166 717,09	76 506 659,03	Poistoero	106 859,22	120 766,75
Kiinteä laitteet ja rakenteet	16 002 853,26	15 436 096,79	PAKOLLISET VARAUKSET	3 193 112,00	6 000,00
Koneet ja kalusto	1 178 583,40	1 379 383,65	Muut pakolliset varaukset	3 193 112,00	6 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	160 778,53	160 778,53	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 094 260,72	556 348,33
Enn.maksut ja keskeneräiset	732 563,01	6 289 541,44	Valtion toimeksiannot	72 956,28	25 909,85
Sijoitukset	43 515 617,42	43 515 007,37	Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	19 679 600,23	19 679 600,23	Muut toimeksiantojen pääomat	1 021 304,44	530 438,48
Muut lainasaamiset	23 319 949,14	23 319 949,14			
Muut saamiset	516 068,05	515 458,00			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	0,00	VIERAS PÄÄOMA	88 448 294,27	90 157 707,64
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	Pitkäaikainen	45 325 620,02	48 273 287,89
Lahjoitusrahastojen erityiset	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 312 492,00	48 260 277,00
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
			Muut velat	13 128,02	13 010,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 628 001,81	9 052 963,42	Lyhytaikainen	43 122 674,25	41 884 419,75
Vaihto-omaisuus	139 719,88	95 975,60	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 944 282,00	25 874 776,00
Varasatot	139 719,88	95 975,60	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	Saadut ennakot	12 199,72	99 311,26
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	Ostovelat	7 241 575,52	7 279 834,88
			Muut velat	1 126 822,52	1 090 325,95
Saamiset	9 623 180,24	7 186 775,31	Siirtovelat	8 797 794,49	7 540 171,66
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	182 518 734,81	179 546 458,35
Myyntisaamiset	0,00	0,00			
Lainasaamiset	0,00	0,00	Taseen tunnusluvut		
Muut saamiset	0,00	0,00	Omavaraisuusaste %	50,94	49,50
Lyhytaikaiset saamiset	9 623 180,24	7 186 775,31	Suhteellinen velkaantuneisuus %	58,16	62,19
Myyntisaamiset	2 972 429,23	2 122 818,81			
Lainasaamiset	1 330 312,49	1 177 112,49	Kertynyt yli-/alijäämä eur	11 012 041,15	10 041 468,18
Muut saamiset	4 075 484,52	2 737 916,65	Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	601,62	540,53
Siirtosaamiset	1 244 954,00	1 148 927,36	Lainakanta 31.12. eur	71 256 774,00	74 135 053,00
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	Lainakanta 31.12. eur/asukas	3 892,96	3 990,69
			Lainasaamiset 31.12. eur	23 319 949,14	23 319 949,14
Rahat ja pankkisaamiset	2 865 101,69	1 770 212,51	Lainat ja vuokravastuut eur	119 948 426,18	123 473 523,41
			Lainat ja vuokravastuut eur / asukas	6 553,13	6 646,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ	182 518 734,81	179 546 458,35	Asukasmäärä 31.12	18304	18577

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan

takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

4.4. Kokonaistulot ja -menot 2021

TULOT			MENOT		
	eur	%		eur	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	20 904 349,05	13,42	Toimintakulut	142 201 844,78	92,4
Valmistus omaan käyttöön	16 264,10	0,01	Korkokulut	740 049,92	0,5
Verotulot	81 294 770,07	52,2	Muut rahoituskulut	538,04	0,0
Valtionosuudet	49 850 357,00	32,01	Satunnaiset kulut	0,00	0,0
Korkotuotot	557 452,19	0,358			
Muut rahoitustuotot	1 340 987,29	0,861			
Satunnaiset tuotot	0,00	0			
Tulorahoituksen korjaukset			Tulorahoituksen korjaukset		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-647 761,12	-0,416	Käyttöomaisuuden myyntitappio	-116 234,76	-0,1
			Pakollisten varausten muutos	-3 187 112,00	-2,1
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	575 359,33	0,369	Käyttöomaisuusinvestoinnit	9 244 207,11	6,0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	851 206,60	0,547			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten väh.	0,00	0	Antolainasaamisten lisäykset	610,05	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0,00	0	Pitkäaikaisten lainojen väh.	3 878 279,00	2,5
Lyhytaikaisten lainojen lis.	1 000 000,00	0,642	Lyhytaikaisen lainojen väh.	0,00	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,00	0	Oman pääoman vähennykset	1 112 542,00	0,7
Kokonaistulot yhteensä	155 742 984,51	100,0	Kokonaismenot yhteensä	153 874 724,14	100,0

4.5. Konsernilaskelmat

4.5.1. Konsernituloslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut

Ulkoinen	2021	2020	muutos eur	%
Toimintatuotot	84 441 469,35	77 031 962,31	7 409 507	9,62
Toimintakulut	-206 500 234,75	-192 784 605,38	-13 715 629	7,11
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	140 638,09	-146 380,00	287 018	-196,08
Toimintakate	-121 918 127,31	-115 899 023,07	-6 019 104	5,19
Verotulot	81 294 770,07	74 847 086,37	6 447 684	8,61
Valtionosuudet	56 937 978,40	58 968 878,09	-2 030 900	-3,44
Käyttökate	16 314 621,16	17 916 941,39	-1 602 320	-8,94
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 091 085,71	-889 181,72	-201 904	22,71
Korkotuotot	683 646,91	726 431,90	-42 785	-5,89
Muut rahoitustuotot	738 282,65	139 056,01	599 227	430,92
Korkokulut	-2 511 015,37	-1 751 129,13	-759 886	43,39
Muut rahoituskulut	-1 999,90	-3 540,50	1 541	-43,51
Vuosikate	15 223 535,45	17 027 759,67	-1 804 224	-10,60
Poistot ja arvonalentumiset	-16 056 601,48	-15 496 188,56	-560 413	3,62
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 106 601,48	-14 936 188,56	-1 170 413	7,84
Kertaluonteiset lisäpoistot	-900 000,00	-560 000,00	-340 000	60,71
Satunnaiset erät	950 000,00	0,00	950 000	
Arvonalentumiset	0,00	0	0	
Tilikauden tulos	-833 066,03	1 531 571,11	-2 364 637	-154,39
Tilinpäätössiirrot	5 837,97	-7 643,38	13 481	-176,38
Laskennalliset verot	258 000,00	-47 000,00	305 000	-648,94
Vähemmistöosuudet	6 958,84	7 576,00	-617	-1227,56
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-562 269,22	1 484 503,73	-2 046 773	-137,88
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	40,89	39,96		
Vuosikate/poistot %	94,81	109,88		
Vuosikate eur/asukas	832	917		
Asukasmäärä 31.12.	18304	18577		

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.5.2. Konsernirahoituslaskelma 2021 ja 2020 ja tunnusluvut

Ulkoinen	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	15 223 535,45	17 027 759,67
Satunnaiset erät	950 000,00	0,00
Tilikauden verot	258 000,00	-47 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	-1 806 966,38	-755 117,21
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-22 062 242,88	-30 606 598,10
Rahoitusosuudet investointimenoihin	575 359,33	163 995,35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 671 615,88	1 462 965,56
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 190 698,60	-12 753 994,73
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-17 200,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	11 739,52
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 125 104,78	41 435 912,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 752 694,45	-18 461 790,33
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 419 382,00	-13 911 119,47
Oman pääoman muutokset	1 039 643,08	49 517,80
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	537 683,24	-81 915,43
Vaihto-omaisuuden muutokset	32 824,41	-366 303,60
Saamisten muutos	-768 808,19	9 429 102,60
Korottomien velkojen muutos	-471 754,80	-3 273 017,04
Rahoituksen rahavirta	1 322 616,07	14 814 926,05
Rahavarojen muutos	131 917,47	2 060 931,32
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	16 938 852,19	17 713 922,20
Rahavarat 1.1	16 806 934,72	15 652 990,88
Rahavarojen muutos	131 917,47	2 060 931,32
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	-52 096	-47 488
Investointien tulorahoitus, %	70,85	55,93
Pääomamenojen tulorahoitus, %	43,20	34,84
Lainanhoitokate	1,10	0,93
Kassan riittävyys, pv	27,68	27,32

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut:

Rahoituslaskelman välitulos toiminnan ja investointien rahavirta itsessään

on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa konsernin kassavaroilla.

4.5.3. Konsernitase 31.12. ja tunnusluvut

	2021	2020		2021	2020
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	291 527 094,78	289 500 850,69	OMA PÄÄOMA	105 191 801,75	105 931 393,61
Aineettomat oikeudet	6 473 495,30	6 176 634,51	Peruspääoma	78 496 806,76	78 496 806,76
Aineettomat oikeudet	3 274 765,64	1 824 901,41	Muu oma pääoma	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	3 182 707,58	4 351 733,10	Arvonkorotusrahasato	1 074 768,56	1 074 768,57
Ennakkomaksut	16 022,08	0,00	Muut omat rahastot	2 927 457,69	2 933 223,91
Aineelliset hyödykkeet	264 267 531,86	266 944 431,66	Yhdistysten ja säätiöiden perusp.	33 637,59	33 637,59
Maa- ja vesialueet	29 714 481,13	29 552 304,87	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	23 221 400,37	21 908 453,08
Rakennukset	167 157 188,40	129 504 304,46	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-562 269,22	1 484 503,70
Kiinteä laitteet ja rakenteet	54 670 752,34	51 913 298,96	VÄHENMISTÖSUUDET	896 184,36	645 083,95
Koneet ja kalusto	8 352 150,05	6 772 274,77	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VA	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	395 412,86	347 223,39	Poistoero		
Enn.maksut ja keskeneräiset hankin	3 977 547,08	48 855 025,21	Vapaaehtoiset varaukset		
Sijoitukset	20 786 067,62	16 379 784,52	PAKOLLISET VARAUKSET	1 623 068,43	1 722 423,00
Osakkeet ja osuudet osak. ja omist. y	1 696 816,47	1 539 830,96	Muut pakolliset varaukset	1 623 068,43	1 722 423,00
Muut osakkeet ja osuudet	18 506 393,54	14 669 505,61	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 726 113,23	790 946,77
Muut lainasaamiset	0,00	0,00	Valtion toimeksiannot	627 153,21	228 875,88
Muut saamiset	582 857,61	170 447,95	Lahjoitusrahastojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	627 121,08	229 637,86	Muut toimeksiantojen pääomat	1 098 960,02	562 070,89
Valtion toimeksiannot	626 303,41	228 875,88			
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,00	0,00	VIERAS PÄÄOMA	235 176 136,13	229 382 810,55
Muut toimeksiantojen varat	817,67	761,98	Pitkäaikainen	133 747 486,21	147 878 598,68
			Pääomalainat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	52 459 088,04	48 742 169,33	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt	120 976 610,54	137 569 473,46
Vaihto-omaisuus	1 536 782,11	1 569 606,53	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Aineet ja tarvikkeet	1 291 198,62	1 296 037,97	Lainat muilta luotonantajilta	1 837 310,90	0,00
Keskeneräiset tuotteet	234 587,93	262 573,00	Saadut ennakot	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat			Muut velat	8 419 799,52	7 842 359,97
Muu vaihto-omaisuus	10 995,56	10 995,56	Laskennalliset verovelat	2 513 765,25	2 466 765,25
Saamiset	33 983 453,74	29 458 640,60	Lyhytaikainen	101 428 649,92	81 504 211,87
Pitkäaikaiset saamiset	141 470,40	15 237 258,54	Joukkovelkakirjalainat	23 000 000,00	22 000 000,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt	45 694 593,91	29 831 865,57
Lainasaamiset	141 470,40	15 237 258,54	Lainat julkisyhteisöiltä	100 000,00	0,00
Muut saamiset			Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	33 841 983,34	14 221 382,06	Saadut ennakot	168 866,06	220 277,78
Myyntisaamiset	10 959 585,95	9 113 465,97	Ostovelat	14 000 929,58	12 485 625,86
Lainasaamiset	15 344 868,14	531 223,59	Muut velat	2 794 991,88	2 929 910,11
Muut saamiset	5 931 816,10	3 938 508,73	Siirtovelat	15 669 268,49	14 036 532,55
Siirtosaamiset	1 347 713,15	685 183,77	Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	258 000,00	-47 000,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	344 613 303,90	338 472 657,88
Rahoitusrhopaperit	4 426 364,30	5 164 882,01			
Osakkeet ja osuudet	154 940,00	154 940,00	Konsernitaseen tunnusluvut		
Sijoitukset rahamarkkinainstrument	3 962 350,61	4 280 540,82	Omavaraisuusaste, %	30,54	31,32
Joukkovelkakirjalainasaamiset	309 073,69	729 401,19	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	105,54	108,69
Rahat ja pankkisaamiset	12 512 487,89	12 549 040,19	Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	22 659 131,15	23 392 956,78
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1237,93	1259,24
VASTAAVAA YHTEENSÄ	344 613 303,90	338 472 657,88	Konsernin lainakanta 31.12.	191 608 515,35	189 401 339,03
			Konsernin lainat, €/asukas	10 468,12	10 195,47
			Konsernin lainasaamiset 31.12., €	0,00	0,00
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	252 165 882,76	255 293 283,53
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	13 776,55	13 742,44
			Asukasmäärä 31.12	18304	18577

Konsernitaseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Tilinpäätöksen laatimista ja tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenojen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelma-poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (5.2.6).

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutokset

Tuloslaskelma ja tase on esitetty Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston viimeisimpien päivitettyjen yleisohjeiden mukaisesti.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisten tilikausien kertyneeseen ylijäämään on kirjattu sairaanhoitopiirin alijäämän kattamisesta aiheutunut 1,1 miljoonan euron kulu vuodelta 2020.

Edellisten tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kaupunki on kirjannut vuodelle 2021 tulosvaikutteisesti varauksena oman osuutensa Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin tilikauden 2021 alijäämäisestä tuloksesta. SHP:n ennuste tilikauden 2021 tuloksesta on -26,4 miljoonaa euroa. Kaupungin osuus tästä on palvelujen käytön suhteessa 7,625 % eli -2,0 miljoonaa euroa, joka näkyy kulukirjauksena erikoissairaanhoidon menokohdassa ja heikentää siten kaupungin tilikauden 2021 tulosta.

Tilikauden tietojen vertailuissa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että vuonna 2021 tehtiin 900 000 euron lisäpoisto. Lisäpoisto kohdistui Koulunmäen koulun C-rakennukseen. Vuonna 2020 lisäpoistojen määrä oli 560 000 euroa.

Tuloslaskelmaan kirjattiin tilikaudella koronasta aiheutuneita suoria kustannuksia yhteensä 2,4 milj. euroa sekä koronasta johtuvia valtionavustuksia 2,5 milj. euroa.

Vuonna 2021 valtionosuuksiin sisältyvä koronatuki on yhteensä 0,2 milj. euroa. Vastaavasti vuonna 2020 koronasta johtuva valtionosuuksien lisäys oli yhteensä 5,2 milj. euroa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa.

5.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1. Toimintatuotot tehtävälaittain, ulkoinen

	2021	2020
Yleishallinto	3 435 762,77	3 698 276,78
Perusturva	10 827 264,65	8 534 603,61
Kasvu ja oppiminen	2 448 303,83	1 884 626,30
Vapaa-aika	592 501,33	561 520,65
Ympäristö	186 360,65	158 157,03
Tekninen	3 414 155,82	3 388 290,74
Toimintatuotot yhteensä	20 904 349,05	18 225 475,11

5.2.2. Verotulojen erittely

	2021	2020
Kunnan tulovero	63 994 475,10	61 432 203,34
Osuus yhteisöveron tuotosta	11 932 847,54	8 519 180,87
Kiinteistövero	5 367 447,43	4 895 702,16
Verotulot yhteensä	81 294 770,07	74 847 086,37

5.2.3. Valtionosuuksien erittely

	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	35 028 045,00	38 411 215,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	7 517 412,00	5 381 052,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 190 968,00	-592 275,00
Harkinnavarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Verotulomenetysten kompensatio	8 495 868,00	8 550 764,00
Valtionosuudet yhteensä	49 850 357,00	51 750 756,00

5.2.4. Palvelujen ostojen erittely

	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	35 783 749,07	33 978 584,77
Muiden palvelujen ostot	23 636 408,78	22 594 474,91
Palvelujen ostot yhteensä	59 420 157,85	56 573 059,68

5.2.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kaupungin tilinpäätöksessä

Vuosina 2021-2024:

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	8 363 135,00
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	7 006 478,00
Ero (eur)	1 356 657,00
Ero (%)	19,36

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksoon ajoittuu mm. uusi terveyskeskus, päiväkotijoukko, ateriapalvelukeskus, paloasema, Äänekoski Areena Pankkari sekä toimintakeskuksen ja liikuntatalon / uimahallin peruskorjauksia.

Lukion, Suolahden yhtenäiskoulun, Koiviston ja Koulunmäen koulujen rakentaminen leasing -rahoituksella on puolestaan vähentänyt investointimenoja.

5.2.6. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI	POISTOSUUNNITELMA 2013 -		poistomuoto
	poistoaika		
	alaraja	yläraja	
	vuotta	vuotta	
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2	5	tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5	20	tasapoisto
Liikearvo	2	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmat			
Laajat tietojärjestelmät	5	5	tasapoisto
Muut atk-ohjelmistot	2	5	tasapoisto
Muut			
Vuokrahuoneistojen peruskorjaus	3	10	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet	2	5	tasapoisto
Osuudet tai avustukset muiden yhteisöjen käyttöomaisuuden hankintamenoihin	5	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2	5	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet			ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Asuinrakennukset, kiviset	30	40	tasapoisto
Asuinrakennukset, puiset	25	35	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset	25	40	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Päiväkotirakennukset, kiviset	25	30	tasapoisto
Päiväkotirakennukset, puiset	25	25	tasapoisto
Terveysasema- /sairaalarakennukset, kiviset	25	30	tasapoisto
Terveysasema- /sairaalarakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Uimahallit	20	30	tasapoisto
Liikuntahallit	25	35	tasapoisto
Vapaa-ajan muut rakennukset	25	35	tasapoisto
Keskuskeittiörakennukset	25	30	tasapoisto
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Varastorakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Varastorakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Muut rakennukset	20	30	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
Liikennevälineet ja liikkuvat työkonet	5	8	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10	15	tasapoisto
Kevyet koneet	5	10	tasapoisto
Sairaalan ja terveydenhuollon laitteet	5	15	tasapoisto
Atk-laitteet	3	5	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5	8	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	20	menojäännös
Sillat, satamat, laiturit	10	30	menojäännös
Vesilaitokset, jätevedenpuhd. rakenteet	15	30	menojäännös
Vesi- ja viemäriverkosto	30	40	menojäännös
Vesi- ja viemäripumppaamot ja koneistot	15	30	menojäännös
Muut maa- ja vesirakenteet	15	30	menojäännös
Liikenteen ohjauslaitteet	10	15	menojäännös
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10	15	menojäännös
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat			
Arvo- ja taide-esineet			
Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut			ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoa
Menojäännöspoistoa käytettäessä poistetaan jäljellä oleva poistamaton hankintahinta kerralla, kun se on vähemmän kuin 2,5 % alkuperäisestä hankintahinnasta			

5.2.7. Pakollisten varausten muutokset

	2021	2020
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 1.1. (kpci)	6 000,00	6 000,00
Lisäykset tilikaudella (kpci)	70 500,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (kpci)	-6 000,00	0,00
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 31.12. (kpci)	70 500,00	6 000,00
K-S shp / alijäämän kattaminen 1.1. (kpci)	0,00	
Lisäykset tilikaudella (kpci)	3 122 612,00	
Vähennykset tilikaudella (kpci)	0,00	
K-S shp / alijäämän kattaminen 31.12. (kpci)	3 122 612,00	
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	3 193 112,00	6 000,00

5.2.8. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja - tappiot

	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	540 468,40	401 185,44
Kaavamuutosten luovutusvoitot	107 292,72	546 732,76
Rakennusten myyntivoitot	0,00	91 832,40
Muut myyntivoitot	0,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	647 761,12	1 039 750,60
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	17 197,23	25 400,63
Kaavamuutosten luovutustappiot	99 037,53	143 632,16
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	116 234,76	169 032,79

5.2.9. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2021	2020
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöstä	940 000,00	1 040 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	95 220,00	74 950,00
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	1 035 220,00	1 114 950,00

5.3. Tasetta koskevat liitetiedot

5.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.3.1.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	192 435,07	730 976,66	923 411,73	26 282 616,39	76 506 659,03	15 436 096,79	1379 383,65	160 778,53	6 289 541,44	126 055 075,83
Lisäykset tilikaudella	58 384,14	0,00	58 384,14	569 912,72	5 223 434,76	2 724 865,73	97 177,47	0,00	677 725,01	9 293 115,69
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	- 509 780,01	- 65 579,32	0,00	0,00	0,00	- 575 359,33
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	- 426 972,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 426 972,96
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	5 841 614,83	393 088,61	0,00	0,00	- 6 234 703,44	0,00
Poistot tilikaudella	- 68 854,13	- 204 877,60	- 273 731,73	0,00	- 5 895 211,52	- 2 485 618,55	- 297 977,72	0,00	0,00	- 8 678 807,79
Poistamaton hankintameno 31.12.	181965,08	526 099,06	708 064,14	26 425 556,15	81 166 717,09	16 002 853,26	1178 583,40	160 778,53	732 563,01	125 667 051,44

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	Jvk- ,muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä
	Tytäryhteisö-osakkeet	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet osak. ja omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet		Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset osak. ja omist.y	Saamiset muilta	
Hankintameno 1.1.	12 720 367,92	6 166 375,72	4 18 606,00	374 250,59	19 679 600,23	23 772 859,14	0,00	62 548,00	23 835 407,14
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	610,05	0,00	0,00	610,05
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	12 720 367,92	6 166 375,72	4 18 606,00	374 250,59	19 679 600,23	23 773 469,19	0,00	62 548,00	23 836 017,19
Arvonlennukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 720 367,92	6 166 375,72	4 18 606,00	374 250,59	19 679 600,23	23 773 469,19	0,00	62 548,00	23 836 017,19

Pysyvät vastaavat

169 890 733,00

5.3.1.2. Arvonkorotukset

	2021	2020
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	0	0
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		
Arvo 31.12	0	0
Rakennusten arvonkorotukset		
Arvo 1.1	0	0
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		
Arvo 31.12	0	0
Arvonkorotukset yhteensä	0	0

5.3.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Keski-Suomen liitto	23 034,26		0,00	23 034,26	46 786,56	-23 752,30
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	4 598 536,60			4 598 536,60	4 557 421,40	41 115,20
Ääken ammatillisen koulutukset	1 544 804,86			1 544 804,86	1 473 668,69	71 136,17
	6 166 375,72	0,00	0,00	6 166 375,72		

5.3.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 eur)		
				perus- pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ääneseudun Asunnot Oy	Äänekoski	100,00	100,00	1451	31196	-214
Äänekosken Energia Oy	Äänekoski	100,00	100,00	1261	70032	942
Pro Avera Oy	Äänekoski	100,00	100,00	774	9137	-674
Äänekosken Asumispalvelusäätiö	Äänekoski	100,00	100,00	0	2436	0
Äänekosken Kiinteistöhoito Oy	Äänekoski	100,00	100,00	100	1434	-39
Äänekosken Kehitys Oy	Äänekoski	100,00	100,00	75	76	2
Keitele-Museo Oy	Äänekoski	87,00	87,00	24	5	10
Kt Oy Konginkankaan Säästölipas	Äänekoski	74,60	74,60	7	15	0
Kt Oy Suolahden Keskusraitti	Äänekoski	73,30	73,30	26	29	-9
SS-Jäähalli Oy	Äänekoski	71,40	71,40	60	86	-29
Kt Oy Kennäsapila (ÄE Oy)	Äänekoski	0,00	75,00	851		
Kt Oy Äänekosken Kauppatalo (Pro Avera Oy.)	Äänekoski	0,00	54,30	29	14	5
Kt Oy Suolahden Kellosepänk 21 (Pro Avera Oy.)	Äänekoski	0,00	48,30	186	1	-26
			Yhteensä	4658	114460	-6
Kuntayhtymät						
Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	Äänekoski	41,59	41,59	1474	1092	-318
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Jyväskylä	9,50	9,50	4556	55360	-2504
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	7,90	7,90	47	129	-9
			Yhteensä	6077	56581	-2831
Omistusyhteisyyhteisöt						
Konginkankaan OP-Liikekeskus Oy	Äänekoski	25,30	25,30	14	2	2
Sammakkokangas Oy	Saarijärvi	33,20	33,20	121	421	80
As Oy Sääkskulma (ÄSA Oy)	Äänekoski	0,00	47,20	1		
Kumpuniemen Voima Oy (ÄE Oy)	Äänekoski	0,00	46,00	244	1784	0
Koskienergia Oy (ÄE Oy)	Mikkeli	0,00	45,00	2481		
As Oy Sumiaisten Kukkoranta (ÄSA Oy)	Äänekoski	0,00	37,70	3		
KS Energiavälitys Oy (ÄE Oy)	Jyväskylä	0,00	20,40	4		
			Yhteensä	2868	2207	82
Osakkuusyhteisöt						
Äänekosken vanhaintukisäätiö	Äänekoski					
Suolahden vanhain- ja vammaistentukisäätiö	Äänekoski					
			Yhteensä	0	0	0

5.3.1.5. Saamisten erittely

	2021		2020	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	313 847,05	0,00	260 964,93
Lainasaamiset	0,00	1 165 000,00	0,00	1 055 000,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	1 040 000,00	0,00	1 040 000,00
Yhteensä	0,00	2 518 847,05	0,00	2 355 964,93
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	21 838,83	0,00	23 297,63
Siirtosaamiset	0,00	140 000,00	0,00	108 927,36
Yhteensä	0,00	161 838,83	0,00	132 224,99
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	19,73	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	19,73	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	2 680 705,61	0,00	2 488 189,92

5.3.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	535 000,00	539 000,00
EU-tuet ja avustukset	1 426 808,56	205 575,77
Lainasaamiset	1 330 312,49	1 177 112,49
ALV-saatavat	1 738 132,76	1 757 654,29
Muut siirtosaamiset	1 244 954,00	1 148 927,36
Muut tulojäämät	375 543,20	235 686,59
Tulojäämät yhteensä	6 650 751,01	5 063 956,50

5.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
5.3.2.1. Oman pääoman erittely

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	78 496 806,79	78 496 806,79
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	78 496 806,79	78 496 806,79
Arvonkorotusrahasto 1.1	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	167 360,66	167 360,66
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	167 360,66	167 360,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	10 041 468,18	7 550 207,45
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-1 112 542,00	0,00
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.	8 928 926,18	7 550 207,45
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 083 114,97	2 491 260,73
Oma pääoma yhteensä	89 676 208,60	88 705 635,63

5.3.2.2. Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilt:	33 531 510,00	36 479 646,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	33 531 510,00	36 479 646,00

5.3.2.3. Vieras pääoma, erittely

	2021		2020	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		724 379,26		1 144 351,00
Yhteensä	-	724 379,26	-	1 144 351,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Lainat julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Ostovelat		326 744,14		320 629,37
Yhteensä	-	326 744,14	-	320 629,37
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		26 296,51		26 237,16
Yhteensä		26 296,51		26 237,16
Velat yhteensä	-	1 077 419,91	-	1 491 217,53

5.3.2.4. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	87 220,14	8 358,05
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	7 254 369,35	6 582 834,76
Valtionosuusennakot	1 450 900,00	927 266,13
Muut menojäämät	5 305,00	21 712,72
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 797 794,49	7 540 171,66
Siirtovelat yhteensä	8 797 794,49	7 540 171,66

5.3.2.5. Huollettavien varat

	2021	2020
Huollettavien varat 31.12	386 752,31	350 083,60

5.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.4.1. Vastuusitoumukset

	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	85 447 271,45	72 520 109,45
Jäljellä oleva pääoma	60 489 513,48	61 112 989,65
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	6 075 480,64	5 999 983,00
Jäljellä oleva pääoma	3 860 271,47	3 870 808,16

5.4.2. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	131 343 465,00	125 174 159,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	86 037,00	77 995,00

5.4.3. Muut taloudelliset vastuut

	2021	2020
Leasingvastuut	45 450 159,84	46 519 066,85
Vuokravastuu	3 241 492,34	3 474 818,69
Arvonlisäveron palautusvastuu	6 051 899,22	5 298 069,68
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 629 366,58	4 054 007,25

Kiinteistöleasing sopimusten jäännösarvot ovat 30 - 33,3 %:n mukaiset.
Sopimukset sisältävät kiinteistöjen osto-oikeuden.

5.4.4. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Kunta 2021		Kunta 2020	
Koronvaihtosopimus KSWAP 021 / 12 Koronvaihtosopimus on tehty pitkäaikaisten ottolainojen korkoriskin suojaamiseksi ajankohtana, jolloin lainojen korkojen nousu oli odotettavissa. Sopimus erääntyy 7.7.2022. Lainapääoman vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	7 000 000 -89 924,02		7 000 000 -261 390,21	
Koronvaihtosopimus KSWAP 020 / 12 Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät ovat samat. Sopimus erääntyy 21.6.2020 Lainapääoman vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	0 0,00		625 000 0,00	
Koronvaihtosopimus 329644 Koronvaihtosopimus on tehty vastakkaiseksi sopimukselle KSWAP 021 / 12. Tämä vanha koronvaihtosopimus oli käynyt jo epäedulliseksi yleisen korkotason laskun myötä. Sopimus päättyy 7.7.2020. Lainapääoman vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	0 0,00		7 000 000 0,00	
Koronvaihtosopimus Äänekoski 3 Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Sopimus on kynnyksellinen. Sopimus alkaa 13.5.2021 Sopimus päättyy 13.5.2044. Lainapääoman vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	20 000 000 -9 942 590,14		20 000 000 -12 639 724,85	
Koronvaihtosopimus Äänekoski 5 Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Sopimus on kynnyksellinen ja jatko-oikeudellinen koronvaihtosopimus ajalle 27.1.2026 - 27.1.2046. Sopimuksen ensimmäinen jakso päättyy 27.1.2026. Lainapääoman vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	30 000 000 -3 827 437,47		30 000 000 -6 694 968,18	
Koronvaihtosopimus Äänekoski 6 Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Sopimus sisältää korkolattian. Sopimus päättyy 30.6.2027. Lainapääoman vastaava nimellisarvo yhteensä Käypä arvo pankin ilmoituksen mukaan	20 000 000 517 622,67		20 000 000 1 026 220,40	

5.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

5.5.1. Henkilöstölukumäärä 31.12.2021

	Määräaikaiset		Työllistetyt	Yhteensä
	Vakituiset	ja sijaiset		
Keskushallinto	57	25	59	141
Perusturvatoimiala	442	152	1	595
Kasvun ja oppimisen toimiala	374	142	2	518
Vapaa-aikatoimiala	46	6	-	52
Tekninen ja ympäristötoimiala	76	12	-	88
Yhteensä	995	337	62	1 394

5.5.2. Henkilöstökulut

	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	50 070 521,79	47 805 366,79
Maksetut palkat ja palkkiot	50 917 439,48	48 645 784,43
Jaksotetut palkat ja palkkiot	0,00	0,00
Henkilöstökorvaukset	-846 917,69	-840 417,64
Henkilösivukulut	13 503 807,02	12 882 606,55
Eläkekulut	11 375 969,23	11 048 136,12
Muut sivukulut	2 127 837,79	1 834 470,43
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	63 574 328,81	60 687 973,34
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	92 864,16	174 866,25
Henkilöstökulut yhteensä	63 667 192,97	60 862 839,59

5.5.3. Tilintarkastajan palkkiot

	2021	2020
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	15 885,38	11 507,25
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	454,00	963,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	8 305,56	4 042,50
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	24 644,94	16 512,75

5.5.4. Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu johtajasopimus, khl 26.10.2015 § 278 ja kvlt 2.11.2015 § 76, jossa on sovittu 10 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

6. KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja rahoituslaskelman. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaavaihin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä.

Kunnan konsernitilinpäätöksen omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Kunnan taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään.

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Yhdistelyssä on huomioitu poistoeron ja vapaaehtoisten varauksen yhteismäärä vähennettynä laskennallisella verovelalla.

Kirjanpitolautakunnan lausunnon (nro 111, konserniyleisohjeen soveltaminen suunnitelman mukaisten poistojen oikaisussa) mukaan voidaan kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat jättää konsernitilinpäätöstä laadittaessa yhdenmukaistamatta. Edellytyksenä on tällöin, että kuntakonsernin tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Yhdenmukaistamista jättäminen edellyttää, että kunnan tytäryhteisö on kirjannut omassa kirjanpidossaan hankintamenon KPL 5:5.1 §:n mukaisesti vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ja poistosuunnitelma vastaa hyödykkeen teknistaloudellista kulumista ja vastaisia tulosodotuksia. Äänekosken kaupungin konsernitilinpäätöksessä on jätetty yhdenmukaistamatta konserniyhtiöiden erilaiset poistosuunnitelmat.

6.2. **Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**

6.2.1. **Toimintatuotot tehtäväalueittain**

	Konserni	
	2021	2020
Toimintatuotot		
Yleishallinto	3 811 768,19	3 982 073,28
Sosiaali- ja terveystoimet	47 267 608,99	42 680 564,35
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 786 645,82	3 128 257,79
Yhdyskuntapalvelut	29 575 446,35	27 241 066,89
Toimintatuotot yhteensä	84 441 469,35	77 031 962,31

6.2.2. Pysyvien vastaavien myyntivoitot- ja tappiot

Konserni	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	540 468,40	401 185,44
Kaavamuutosten luovutusvoitot	107 292,72	546 732,76
Rakennusten myyntivoitot	0,00	91 832,40
Muut myyntivoitot	44 633,40	25 212,77
Myyntivoitot yhteensä	692 394,52	1 064 963,37
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	17 197,23	25 400,63
Kaavamuutosten luovutustappiot	99 037,53	143 632,16
Rakennusten myyntitappiot	0,00	31 325,86
Muut myyntitappiot	31 325,86	5 800,47
Myyntitappiot yhteensä	147 560,62	206 159,12

6.2.3. Pakollisten varausten muutokset

	2021	2020
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	1 722 423,00	1 761 782,59
Lisäykset tilikaudella (ky)	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (ky)	169 854,57	45 359,59
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 1.1. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Lisäykset tilikaudella (kpki)	64 500,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	1 552 568,43	1 716 423,00
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 31.12. (kpki)	70 500,00	6 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	1 623 068,43	1 722 423,00

6.2.4. Konsernituloksen eliminoinnit

Äänekosken kaupunki Kuntakonserni 2021

	Konserni yhteensä	Elimi- noinnit	Yhtiöt + kaupunki	Äänekosken kaupunki	Yhtiöt yhteensä
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	84 441 469	-25 106 617	109 548 086	20 920 613	88 627 473
Toimintakulut	-206 500 235	20 029 066	-226 529 300	-142 201 845	-84 327 455
Osuus osakk.yht. voit./tap.	140 638	140 638			
Toimintakate	-121 918 127	-4 936 913	-116 981 214	-121 281 232	4 300 018
Verotulot	81 294 770		81 294 770	81 294 770	
Valtionosuudet	56 937 978	7 087 621	49 850 357	49 850 357	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	683 647	-556 656	1 240 303	557 452	682 851
Muut rahoitustuotot	738 283	-1 213 356	1 951 638	1 340 987	610 651
Korkokulut	-2 511 015	830 012	-3 341 027	-740 050	-2 600 977
Muut rahoituskulut	-2 000		-2 000	-538	-1 462
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 091 086	-940 000	-151 086	1 157 852	-1 308 937
Vuosikate	15 223 535	1 210 708	14 012 827	11 021 747	2 991 080
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 106 601		-16 106 601	-8 052 540	-8 054 062
Kertaluonteiset poistot	-900 000		-900 000	-900 000	
Arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-17 006 601		-17 006 601	-8 952 540	-8 054 062
Satunnaiset erät	950 000		950 000		950 000
Tilikauden tulos	-833 066	1 210 708	-2 043 774	2 069 207	-4 112 982
Tilinpäätössiirrot	5 838	-1 258 058	1 263 896	13 908	1 249 988
Laskennalliset verot	258 000	258 000			
Vähemmistöosuudet	6 959	6 959			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-562 269	217 609	-779 879	2 083 115	-2 862 994

6.3. Konsernitasetta koskevat liitetiedot

6.3.1. Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot

6.3.1.1. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	129 703,09	133 048,53
Kelan korvaus työterveyshuollosta	620 779,62	621 147,14
EU-tuet ja avustukset	1 426 808,56	205 575,77
Lainasaamiset	265 312,49	122 112,49
Alv-saatavat	1 738 132,76	1 757 654,29
Muut siirtosaamiset	1 132 232,56	469 988,10
Muut tulojäämät	375 543,20	235 686,59
Tulojäämät yhteensä	5 688 512,28	3 545 212,91
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	5 688 512,28	3 545 212,91

6.3.2. Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

6.3.2.1. Oman pääoman erittely

	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	78 496 806,76	78 496 806,76
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	78 496 806,76	78 496 806,76
Arvonkorotusrahasto 1.1	1 074 768,56	1 074 552,29
Muutos tilikaudella		216,27
Arvonkorotusrahasto 31.12	1 074 768,56	1 074 768,56
Muut omat rahastot 1.1.	2 933 223,91	3 094 547,41
Muutos tilikaudella	-5 766,22	-161 323,50
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	2 927 457,69	2 933 223,91
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 1.1.	33 637,59	33 637,59
Muutokset tilikaudella		
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 31.12.	33 637,59	33 637,59
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	21 908 453,08	22 691 543,87
Siirto edelliseltä tilikaudelta	1 484 503,70	-1 961 085,64
Edellisten tilikausien oikaisut	-171 556,41	1 177 994,85
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	23 221 400,37	21 908 453,08
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-562 269,22	1 484 503,70
Oma pääoma yhteensä	105 191 801,75	105 931 393,60

6.3.2.2. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	539 378,83	455 916,50
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	12 036 609,62	11 877 297,82
Potilasvakuutuslaina	137 025,91	165 610,18
Valtionosuusennakot	1 450 900,00	927 266,13
Muut menojäämät	1 505 354,12	613 441,92
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	15 669 268,48	14 039 532,55
Siirtovelat yhteensä	15 669 268,48	14 039 532,55

6.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

6.4.1. Vastuusitoumukset

	Konserni	
	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	81 633 671,87	68 451 269,27
Jäljellä oleva pääoma	56 675 913,90	57 044 149,48
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	8 170 718,84	8 216 513,20
Jäljellä oleva pääoma	5 955 509,67	6 087 338,36

6.4.2. Muut taloudelliset vastuut

	Konserni	
	2021	2020
Leasingvastuut	56 958 480,86	62 936 217,49
Vuokravastuut	3 598 886,55	2 955 727,01
Arvonlisäveron palautusvastuu	6 199 287,05	5 470 605,10
Perustamishankkeiden valtionosuus palautusvastuu	4 629 366,58	4 054 007,25

6.4.3. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Koronvaihtosopimukset / konserni 2021

Konserni		Nimellisarvo	Nimellisarvo	Käypä arvo	Käypä arvo
Jäsen		2021	2020	2021	2020
Äken kaupunki		77 000 000,00	84 625 000,00	-13 342 328,96	-18 569 862,84
Äken Asunnot Oy		18 000 000,00	18 000 000,00	-4 414 374,96	-5 843 470,11
K-S SHP		587 454 207,00	585 954 207,00	-17 934 616,90	-36 270 123,62
konsernin osuus	9,50 %	55 808 149,67	55 665 649,67	-1 703 788,61	-3 445 661,74
KONSERNI YHT.		150 808 149,67	158 290 649,67	-19 460 492,53	-27 858 994,69

7. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Vuoden 2021 tilinpidossa on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Päiväkirja	Kassajärjestelmä
Pääkirja	Sosiaalityöjärjestelmä
Ostoreskontra	Käyttöomaisuuskirjanpito
Myyntireskontra	Varastokirjanpito
Laskutus	
Palkkakirjanpito	
Lainakirjanpito	

Tositelajit:

009	Käyttöomaisuusviennit	408	Ostoreskontra, perusturva Äki
010	Avaussaldojen korjaus	409	Ostoreskontra, perusturva Slh
011	Tilinpäätös-simulointi	410	Ostoreskontra, vesilaitos
015	Jaksotukset	415	Ostoreskontra, kiint.investoinnit
017	Vyörytykset	441	EU-projekti Kapeenkoski
020	Muistiotositteet	442	Ketään ei jätetä -projekti
030	Tiliotositteet	445	Ylioppilastutkintomaksut
035	Asio -verkkomaksut	455	Koulutoimen laskutus
040	CPU-kassatositteet	500	Elatusturva
050	Myyntireskontra, viitesuoritukset	501	Pro Consona sosiaalityö, siirto
055	Myyntireskontra, manuaalisuoritukset		kirjanpitoon
060	Ostoreskontran palauteaineisto	510	Kuntalaskutus / Musiikkiopisto
101	Eri toimialojen laskutukset	515	Musiikkiopiston oppilasmaksut
105	Yleishallinnon laskutus	525	Työpajalaskutus
110	Antolainat	530	Liikunta- ja nuorisotyön laskutukset
111	Lyhytaikaisten antolainojen laskutus	532	Voimailusalimaksut
120	Ruokapalvelulaskutus	535	Uimahallilaskutus
310	Palkat	540	Kirjastotoimen laskutus
315	Sosiaalisen luoton laskutus	550	Kulttuuritoimen laskutus
320	Sosiaalitoimen laskutus	701	Työlaskutus
325	Päihdeklinikan laskutus	705	Venepaikkalaskutus
330	Vammaispalvelulaskutus	710	Toimitilavuokralaskutus
335	Perhetukikeskuksen laskutus	715	Jätehuoltomaksut
340	Perheneuvolan laskutus	720	Hulevesilaskutus
345	Psykiatrisen hoitokotipalvelun asiakasmaksusuudet	725	Työkonelaskutus
		727	Puistotyölaskutus / sisäinen
350	Opiskelijaohjauspalkkiolaskutus	728	Tilapalvelu / sisäinen
354	Päivähoitolaskutus	730	Tontinvuokralaskutus
355	Perusturvan yleislaskutus	735	Viljelypalstalaskutus
360	Hoitopäivämaksut / tk	740	Rakennustarkastusmaksut
365	Hammashuoltomaksut / tk	741	Sisäinen vesilaskutus
370	Terveyskeskusmaksut / tk	742	Vesi- ja jätevesilaskutus
375	Työterveyshuoltomaksut / tk	743	Vesilaitoksen työlaskutus
380	Kunta- ja yritys-laskutus / tk	745	Teknisen osaston laskutus
382	Vanhustenhuoltolaskutus	750	Ympäristötoimen laskutus
385	Fysioterapiamaksut / tk	755	Siivoustoimen laskutus
390	Kotihoitomaksut / kotisairaanhoido	901	Keskusvarasto / tk
401	Ostoreskontra 1	991	Vanhat saatavat / Slh
402	Ostoreskontra 2	992	Vanhat saatavat / Äki
403	Ostoreskontra 3, sähköinen	993	Vanhat saatavat / tk
406	Ostoreskontra, tekninen osasto	999	Liitetietositteet / tilinpäätös

8. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Äänekoski 11.4.2022

Äänekosken kaupunginhallitus

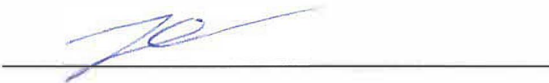
Kari Kiiskinen, puheenjohtaja

Matti Virtanen

Harri Piilonen

Joni Kotilainen

Tommi Lunttila

Matti Tuononen, kaupunginjohtaja

Henna Penttinen

Tiina Liimatainen

Riikka Happonen

Marke Tuominen

Suorittamastamme tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet tilintarkastuskertomuksen.

Äänekoski 11. 5. 2022

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori

HT, JHT